

Strategija razvoja Općine Vogošća

(Revidirana i usklađena za period 2021-2027. godina)

-Nacrt-

Vizija: „Vogošća je poduzetna zajednica ugodna za život koja svoj razvoj bazira na mladim i obrazovanim ljudima, razvijenom poduzetničkom duhu, ekološki uređena, s visokom razinom kvalitete za građane svih generacija“

Sadržaj

1. UVOD	3
1.1 Pristup izradi strategije razvoja	3
2. STRATEŠKA PLATFORMA	3
2.1. Situaciona analiza	3
a) Geografski položaj i prirodne karakteristike	3
b) Demografske karakteristike i kretanja uključujući stanje dijaspora	4
c) Pregled stanja i kretanja u ekonomiji uključujući i potencijale i učešće dijaspora.....	7
d) Pregled stanja i kretanja na tržištu rada	9
e) Pregled stanja i kretanja u oblasti društvenog razvoja	23
f) Stanje javne infrastrukture i javnih usluga.....	45
g) Zaštita okoliša/životne sredine uključujući smanjenje rizika od katastrofa/nesreća.....	54
h) Stanje prostorno planske dokumentacije	64
I) Analiza budžeta i projekcije sredstava za financiranje realizacije strategije razvoja	66
2.2. SWOT analiza i strateško fokusiranje	73
SWOT analiza	73
PEST ANALIZA	75
Strateški fokusi	75
2.3. Vizija razvoja i strateški ciljevi	77
3. Prioritet i mjere za ostvarenje strateških ciljeva	79
3.1. Prioriteti i mjere za Strateški cilj 1: Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost	80
3.2. Prioriteti i mjere za Strateški cilj 2: Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem	
uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa	84
3.3. Prioriteti i mjere za Strateški cilj 3: Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i	
infrastrukturnim resursima	87
4. Ključni strateški projekti	91
5. USKLAĐENOST SA DRUGIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA	93
6. INDIKATIVNI FINANSIJSKI OKVIR	96
7. PLAN PROVOĐENJA, PRAĆENJA, EVALUACIJE I IZVJEŠTAVANJA STRATEGIJE RAZVOJA.....	100
8. Prilozi	104

1. UVOD

1.1 Pristup izradi strategije razvoja

U Zakonu o razvojnog planiranju i upravljanju razvojem u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 32/17) i u Uredbi o izradi strateških dokumenata u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 74/19) je uspostavljen novi normativno-pravni okvir i metodologija razvojnog planiranja i upravljanja razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine, kantonima i jedinicama lokalne samouprave. Strategija razvoja Općine Vogošća 2019.-2023. godine rađena je u skladu s MIPRO metodologijom. Stupanjem na snagu novog normativno-pravnog okvira razvojnog planiranja ukazala se potreba usklađivanja i revidiranja strateškog dokumenta. Općinski načelnik Općine Vogošća donio je Odluku broj: 03-11-726/22 od 10. maja, 2022. godine kojom je pokrenut proces revidiranja Strategije razvoja Općine Vogošća 2021.-2027. godina. Strategija razvoja Općine Vogošća je integrirani, multisektorski strateški dokument kojim su definisane javne politike s ciljem razvoja ove jedinice lokalne samouprave i kreiranja ambijenta za ugodno življenje svih stanovnika Općine Vogošća. U Strategiji razvoja Općine Vogošća utvrđeni su utvrđuju ciljevi razvoja, način njihovog ostvarivanja, finansijska konstrukcija, kao i sam način praćenja ostvarivanja postavljenih ciljeva i izvještavanja.

Strategija razvoja uvažava prioritete prostornog razvoja i razvojne pravce definisane u strateškim dokumentima Kantona Sarajevo i Federacije BiH, Bosne i Hercegovine, kao i u dokumentima relevantnim za proces evropskih integracija i drugim relevantnim dokumentima. Institucionalni okvir izrade strategije je usklađen sa relevantnim zakonom i uredbama o razvojnog planiranju i upravljanju.

Nosioc izrade Strategije je Općinski načelnik. Općinski načelnik je posebnim Rješenjem broj broj: 03-11-726/22 od 10. maja, 2022. godine imenovao Općinski razvojni tim (ORT), kao operativno i koordinaciono tijelo za izradu Strategije razvoja Općine Vogošća te uspostavio sektorske radne grupe.

Kroz proces revidiranja općinskog strateškog dokumenta definisana je i vizija Općine Vogošća, koja je zasnovana na posebnim karakteristikama i specifičnostima Općine Vogošća.

2. STRATEŠKA PLATFORMA

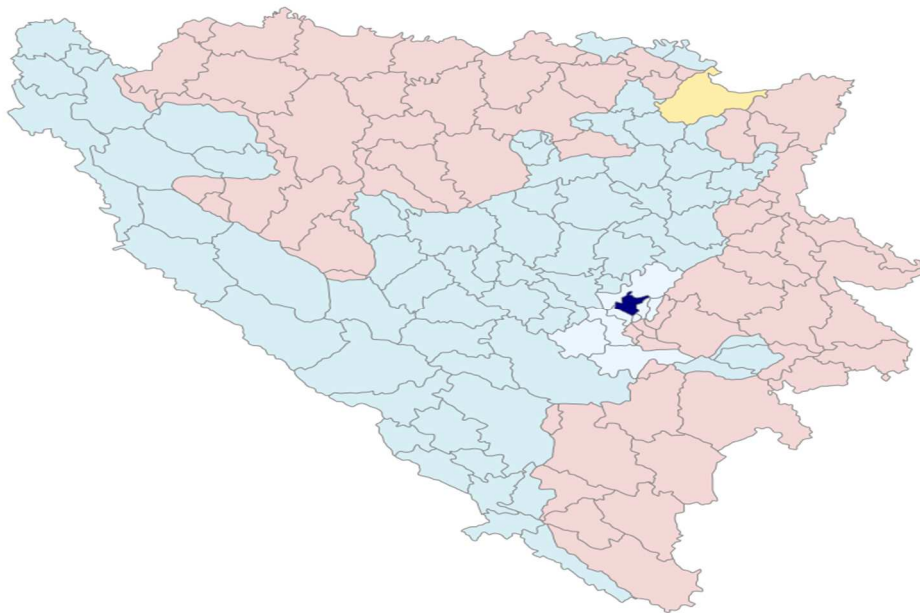
2.1. Situaciona analiza

a) Geografski položaj i prirodne karakteristike

Vogošća je jedna od devet općina u Kantonu Sarajevo. Smještena je na nadmorskoj visini od 508 do 1.252 metara. Nalazi se na 43° i 53' sjeverne geografske širine i 18° i 20' istočne geografske dužine. Općina Vogošća pokriva 72 km² i udaljena je 6 kilometara od centra Sarajeva, glavnog grada BiH.

Općina Vogošća leži na strateški važnom komunikacijskom položaju. Kroz Vogošću vode i magistralna javna cesta: Bosanski Brod–Sarajevo–Metković (M17 i M18) i magistralna željeznička pruga: Vinkovci (Hrvatska) – Sarajevo – Ploče (Jadransko more; Hrvatska), te dionica autoputa A1. U neposrednoj je blizini Glavne željezničke stanice u Sarajevu i na

svom području ima jedno željezničko stajalište (Donja Vogošća) i jednu željezničku stanicu (Semizovac), a od Međunarodnog aerodroma Sarajevo je udaljena oko 10 kilometara.

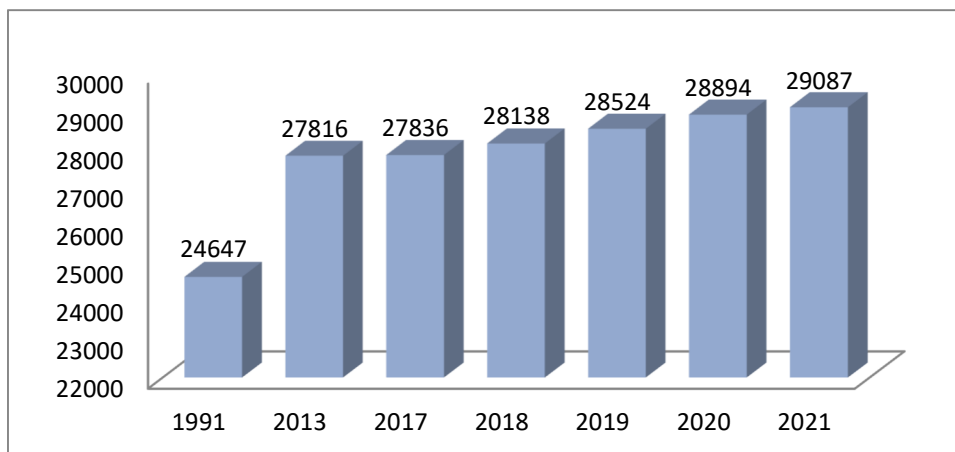
Slika 1. Geografski položaj općine Vogošća u kontekstu administrativne uređenosti BiH

Po svojim karakteristikama klima u općini Vogošća je promjenjiva i mijenja se između umjereno-kontinentalne i oštre planinske klime. Veći dio teritorije nalazi se na većoj nadmorskoj visini. Teritorija općine karakteristična je po čestim i jakim vjetrovima, koji najveću brzinu obično dostižu u kasnim jesenjim danima. Najčešći pravci puhanja vjetra su: jugo-istok i sjevero-zapad. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi 9,7°C. Najtopliji mjesec je juli koji ima prosječnu temperaturu 18,8°C, a slijedi ga august sa 18,5° C. Jedini mjesec koji ima negativne prosječne vrijednosti temperature zraka je januar sa -0,9°C.

b) Demografske karakteristike i kretanja uključujući stanje dijaspore

Općina Vogošća, prema podacima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine ima 27.816 stanovnika. Prema podacima Popisa stanovništva iz 1991. godine imala je 24.647 stanovnika.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u Općini Vogošća zaključno sa 2021. živi 29.087 stanovnika, što je za 18,01% više u odnosu na 1991. i 4,56% više u odnosu na 2013. godinu. Gustina naseljenosti iznosi 404/km². U posljednjih osam godina broj stanovnika je u blagom porastu.

Slika br. 2 Broj stanovnika Općine Vogošća u periodu 2017-2021. godina

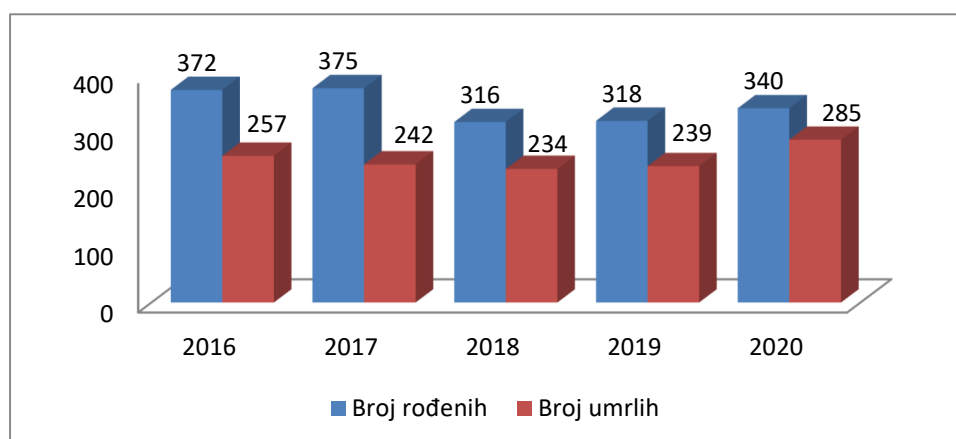
Izvor: Federalni zavod za statistiku¹

Prema posljednjim dobijenim podacima Agencije IDDEA na 31. decembar, 2021. godine, na području općine Vogošća živi 34.233 stanovnika (CIPS evidencija).

Uprkos rastu broja stanovnika, u 2020. u Vogošća je rođeno 32 djece manje u odnosu na 2016. godinu. Mortalitet i natalitet određuju prirodni priraštaj stanovnika. S druge strane stopa mortaliteta je u blagom porastu pa je u 2020. bilo 28 više umrlih u odnosu na 2016. godinu.

Najveći raspon promjene broja stanovnika (prirodnog priraštaja u odnosu na broj stanovnika) u Federaciji BiH u 2020. godini imala je općina Vogošća i iznosio je 0,19% što čini najveći prirodni priraštaj, dok je prosjek FBiH -0,35%.² Posmatrajući period 2014-2019. godina ostvarena je 2,9 % pozitivna stopa prirodnog priraštaja općine Vogošća.

Podaci o ukupnim migracijama (unutrašnjim i vanjskim) za Kanton Sarajevo za period od 2014. do 2019. godine pokazuju da se u ovaj Kanton doselilo 54.271 osoba, a odselilo 48.696 osoba, što daje pozitivan migracijski saldo od 5.575 osoba. Najveći pozitivni migracijski saldo ostvaren je u općinama Novi Grad, Ilidža i Vogošća (Strategija razvoja KS 2021-2027).

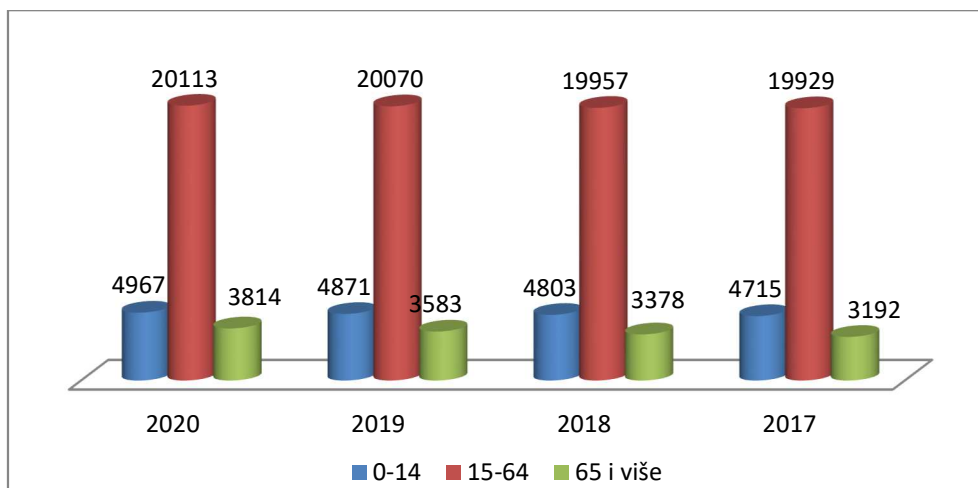
Slika 3. Broj umrlih i rođenih u periodu 2016-2020. godina

¹ <https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=http://fzs.ba/wp-content/uploads/2022/06/Demografija.pdf>

² <https://fzpr.gov.ba/files/Socioekonomski%20pokazatelji%20po%20op%20C4%87inama/Socioekonomski%20pokazatelji%202020..pdf>

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Prema strukturi, populacija stanovništva mlađeg od 15 godina na 30.juni, 2020. godine čini 17,19% stanovništva. Grupa stanovnika čija je starost 15-64 godine (radno-sposobno stanovništvo) je zastupljena u procentu od 69,61%, dok populacija stanovništva starija od 65 godina čini 13,20%.

Slika 4. Starosna struktura stanovništva 2017-2020 godina

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Zaključak u oblasti demografskih kretanja

Stanovništvo predstavlja ključni faktor lokalnog razvoja općine. Između ostalog, za Općinu Vogošća se može reći da je stanovništvo jedan od glavnih resursa na kojem se može temeljiti razvoj općine.

Općina Vogošća, uz pozitivan prirodni priraštaj, bilježi kontinuiran priliv stanovništva.

Činjenica povećanja broja stanovništva i pozitivan priraštaj u općini navodi na potrebu kreiranja mjera usmjerenih na jačanje i proširenje kapaciteta javnih ustanova (škole, ambulante i dr.), te javnih politika iz okvira nadležnosti lokalne zajednice. To podrazumijeva mjere finansijske i druge podrške od nadležnih kantonalnih institucija i drugih organizacija, kao i mjere usmjerene na usklađivanje potreba jačanja kapaciteta javnih ustanova i drugih organizacija na prostoru općine sa rastom broja stanovnika.

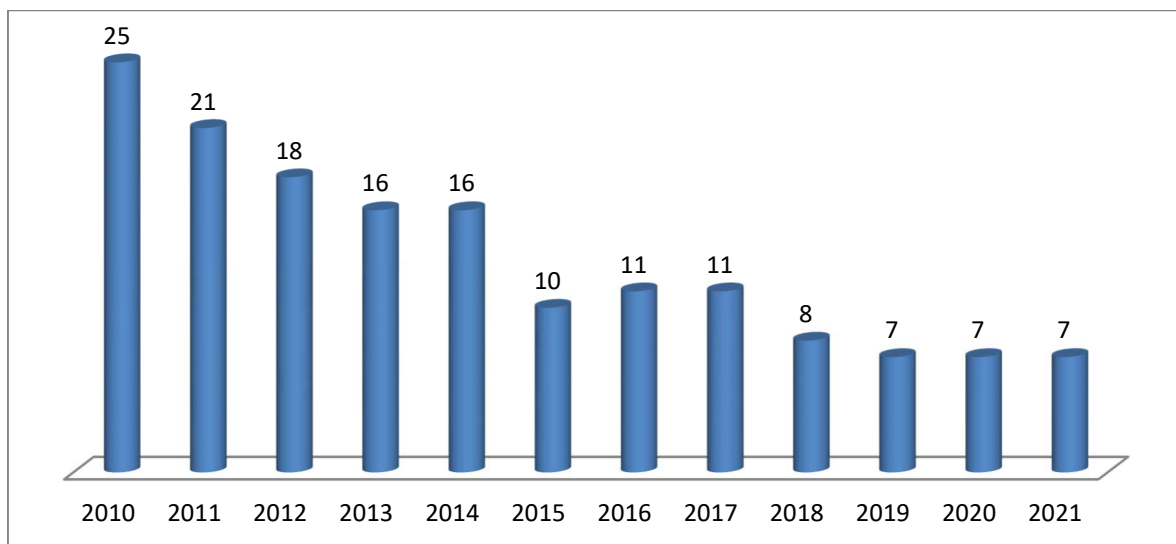
Navedeno podrazumijeva i reorganizaciju unutar općinskih službi sa definisanjem nadležnosti kroz novi ili postojeće službe isključivo usmjerene na porodicu, djecu i mlade u smislu poticanja rađanja, zapošljavanja mladih, razvoj stanovništva kao i praćenje indikatora u toj oblasti. Kroz pomenute mjere je potrebno obratiti pažnju na ranjive porodice. Na ovaj način istovremeno bi se stvorile kvalitetne osnove za podizanje svijesti o značaju populacije.

U posljednjih pet godina općina bilježi i trend rasta radno-sposobnog stanovništva što zahtjeva kreiranje novih politika i mjera samozapošljavanja.

U posljednjih pet godina općina bilježi i trend demografskog starenja stanovništva što pored navedenih mjera, zahtjeva nastavak razvijanja sistema zdravog starenja sa druge strane.

c) Pregled stanja i kretanja u ekonomiji uključujući i potencijale i učešće dijaspore

Na osnovu dostupnih podataka jasno se vidi da po indeksu razvijenosti, koji je u 2021. iznosio 1,28 indeksna poena, Općina Vogošća spada među najrazvijenije općine FBiH i nalazi se na visokom sedmom mjestu dok je 2010. godine bila na 25. mjestu.

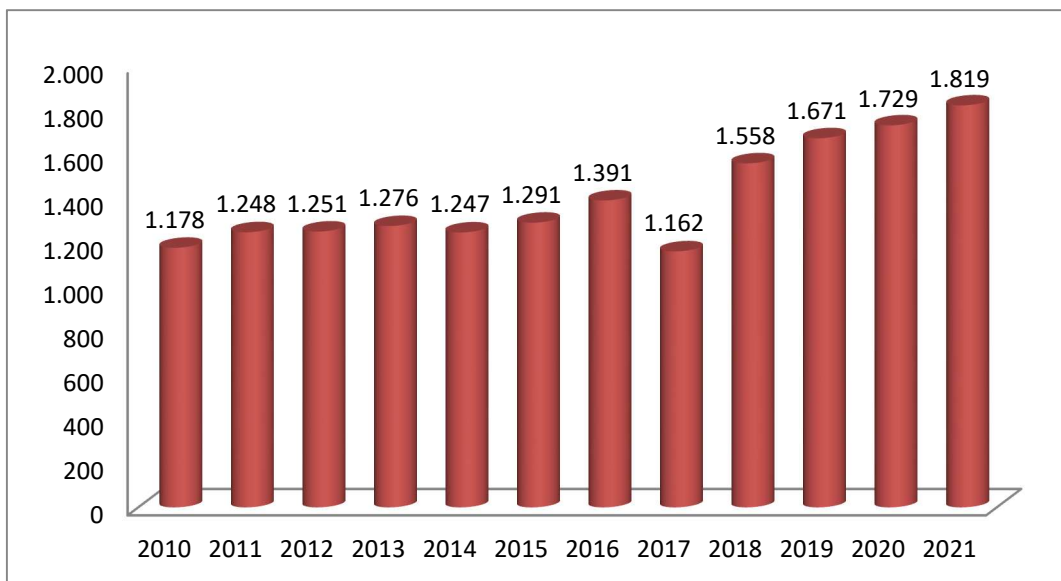
Slika br. 5 Nivo razvijenosti Općine Vogošća 2010-2021. godina

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Cilj dokumenta Socioekonomski pokazatelji po općinama u Federaciji Bosne i Hercegovine koji objavljuje Federalni zavod za programiranje razvoja FBiH, je da se sagledaju osnovni društveno-ekonomski pokazatelji razvoja FBiH po općinama i kantonima, te da se rangiraju lokalne zajednice i kantoni prema nivou razvijenosti. Općina Vogošća bilježi progresivan napredak kada su u pitanju navedeni kriteriji (slika br. 5). Indikatori, prihodi od poreza na dohodak po stanovniku, te kretanje stanovništva najviše su doprinijeli ovoj poziciji. Općina Vogošća je postigla ovaj uspjeh zahvaljujući sopstvenom radu i korektnoj saradnji sa drugim nivoima vlasti.

Prosječna ostvarena neto plaća na području općine Vogošća u 2021. godini iznosila je 959 KM i manja je za 23,34% u odnosu na prosječnu plaću u KS i 3,71% u odnosu na prosječnu plaću ostvarenu na području FBiH. Posmatrano u odnosu na 2015. godinu, kada je prosječna plata iznosila 788 KM, prosječna ostvarena neto plaća u 2021. godini veća je za 21,70%.

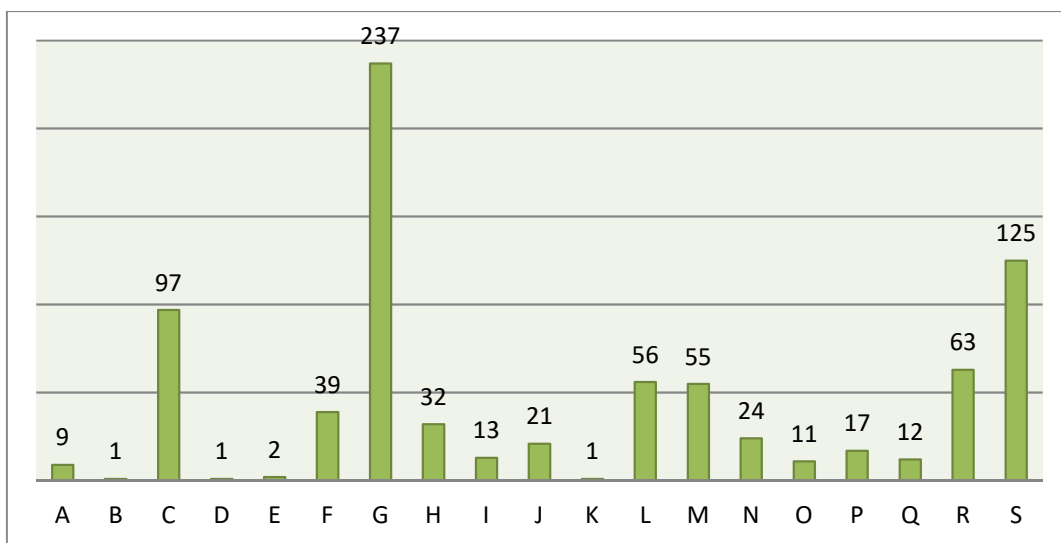
Prema podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja FBiH broj subjekata na području općine Vogošća ima kontinuirani rast (pravna lica, podružnice u sastavu pravnih lica, fizička lica obrtnici).

Slika br. 6 Broj poslovnih subjekata u Vogošći (2010-2021)

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prema dostupnim podacima, krajem 2021. godine na području općine Vogošća registrovano je 1.819 poslovnih subjekata i taj broj je veći za 56,54% u odnosu na 2017. godinu kada je bilo registrovano 1.162 poslovna subjekta.

Slika 7. Broj registriranih pravnih subjekata na području općine Vogošća klasificiran prema privrednim djelatnostima 2020.godine

Izvor: Federalni zavod za statistiku

A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo

B Vađenje ruda i kamena

C Prerađivačka industrija

D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

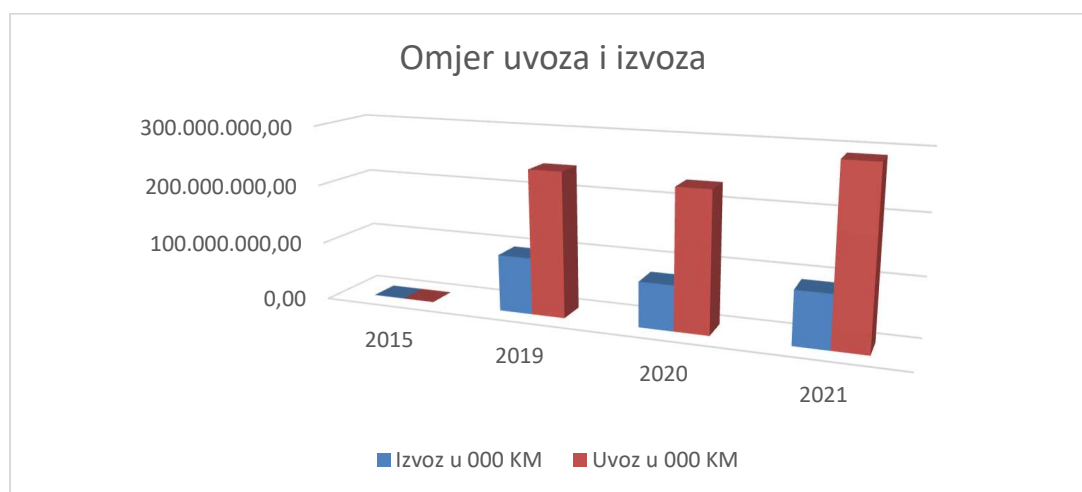
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
 F Građevinarstvo
 G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla
 H Prijevoz i skladištenje
 I Djelatnosti pružanja smještaja te priprema i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)
 J Informacije i komunikacije
 K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
 L Poslovanje nekretninama
 M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti
 N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
 O Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje
 P Obrazovanje
 Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite
 R Umjetnost, zabava i rekreacija
 S Ostale uslužne djelatnosti

Posljednjih pet godina Općina Vogošća bilježi pozitivne trendove u razvoju privrede. Od 2016. do 2020. godine, povećan je broj pravnih lica registrovanih za djelatnosti trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla sa 202 na 237 poslovnih subjekata, poslovanje nekretninama sa 31 na 56 i administrativne i pomoćne djelatnosti sa 35 na 55 poslovnih subjekata, građevinarstvo sa 27 na 39. Ukupan broj registrovanih pravnih lica na teritoriji općine Vogošća ima pozitivan trend značajnijih promjena u posljednjih 5 godina.

d) Pregled stanja i kretanja na tržištu rada

d) 1. Vanjskotrgovinska razmjena

U periodu od 2015. do 2021. godine u Općini Vogošća primjetan je kontinuirani rast uvoza, dok je izvoz uz neznatne godišnje promjene na gotovo istom nivou.

Slika br. 8 Omjer uvoza i izvoza u Općini Vogošća

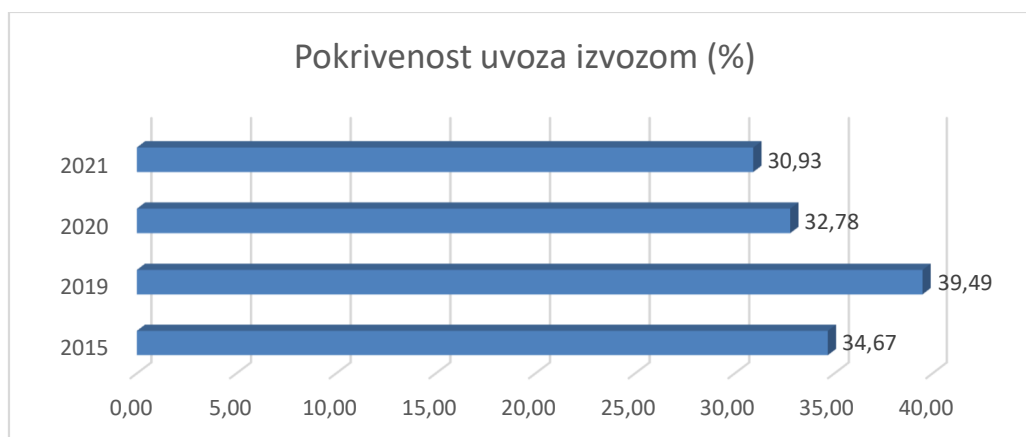
Izvor: Federalni zavod za statistiku

Izvoz iz Općine Vogošća u 2021. iznosio je 89,718.035,00 KM što predstavlja svega 5,41% od ukupnog izvoza ostvarenog u Kantona Sarajevo, dok je taj iznos 2015. godine bio

71.827,00 KM ili 7,15% u odnosu na ukupan izvoz u KS za isti period. Izvoz iz Općine Vogošća je za 1,74 % bio veći 2015. u odnosu na 2021. godinu.

U istom izvještajnom periodu uvoz na području općine Vogošća u 2021. godini iznosio je 290,054.682,00 KM ili 5,66 % od ukupnog uvoza ostvarenog u Kantonu Sarajevo, dok je taj iznos 2015. godine bio 207.201,00 KM ili 5,80% u odnosu na ukupan izvoz u KS za isti period. Evidentno je da se procenat izvoza iz Općine Vogošća u 2021. zadržao gotovo na istom nivou kao i 2015. godine.

Pokrivenost uvoza izvozom u istom periodu bilježi blagi negativan trend u Općini Vogošća. U 2015. godini pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 34,67%, a u 2021. 30,93%.

Slika br. 9 Omjer uvoza i izvoza u Općini Vogošća

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Izvoz i uvoz po glavi stanovnika u Općini Vogošća od 2015. do 2021. godine bilježi blagi rast. Tokom 2015. godine izvoz po glavi stanovnika iznosio je 2.675,00 KM i za 13% bio je veći od prosječnog izvoza po glavi stanovnika u KS. Izvoz po glavi stanovnika u 2021. godini bio je 3.084,00 KM, što je za oko 400,00 KM više u odnosu na 2015. godinu.

Uvoz po glavi stanovnika u Općini Vogošća od 2015. do 2021. godine znatno je veći od izvoza. U 2021. iznosio je 9.972,00 KM, a u 2015. godini 7.718,00 KM. Uvoz po glavi stanovnika u Općini Vogošća u 2021. u odnosu na 2015. godinu veći za 2.254,00 KM.

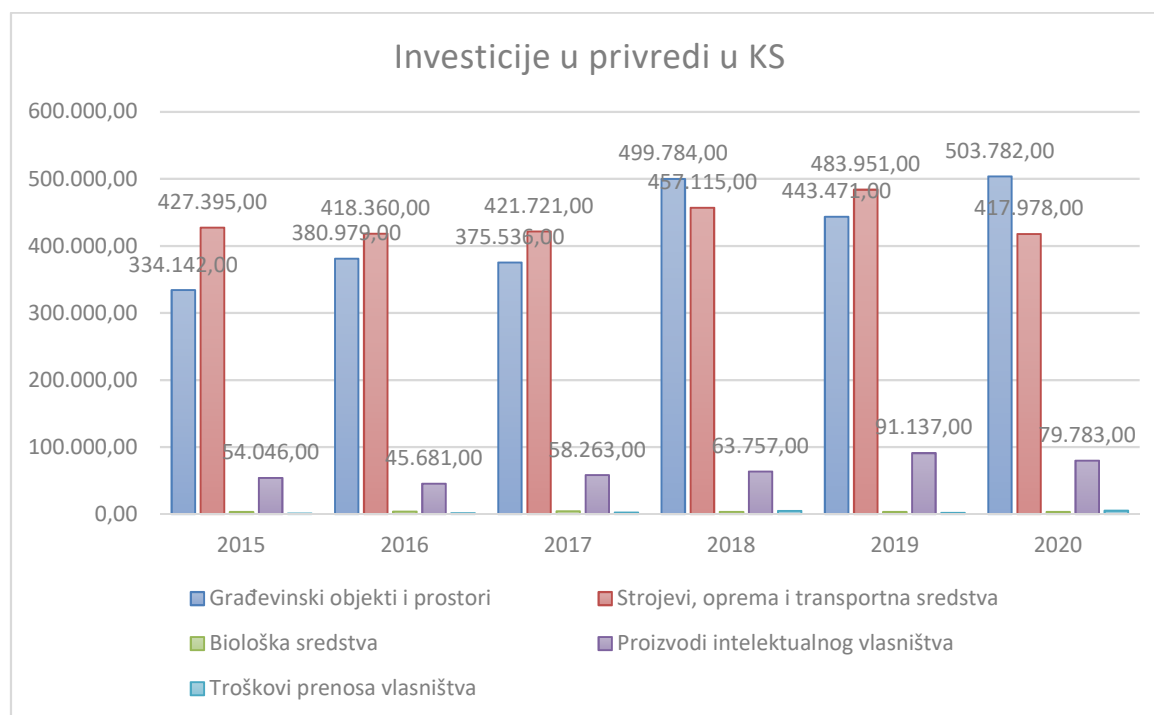

Slika br. 10 Vanjsko-trgovinska razmjena u Općini Vogošća po glavi stanovnika

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

d) 2. Investicije u privredi

Pojedinačni podaci o investicijama u privredi za Općinu Vogošća nisu dostupni, te su za potrebe prikaza ovog poglavlja korišteni dostupni podaci za Kanton Sarajevo. Dostupni podaci o investicijama pokazuju ukupne isplate za investicije po osnovnim oblicima finansiranja, ostvarene investicije po tehničkoj strukturi i ostvarene investicije u nova stalna sredstva. Investicijama u stalna sredstva smatraju se nabavke preduzeća radi dobivanja novih stalnih sredstava, povećanja vrijednosti ili zamjene postojećih stalnih sredstava. Ostvarene investicije predstavljaju vrijednost fizički realizovane izgradnje ili nabavke novih i polovnih stalnih sredstava. Stalna sredstva se u skladu sa Sistemom nacionalnih računa grupišu na: materijalna, nematerijalna stalna sredstva i troškove prenosa vlasništva zemlje.

Slika br. 11 Investicije u privredi u KS

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Iz prethodne tabele je vidljivo da je u periodu od 2015. do 2020. godine najviše ulaganja ostvareno u građevinske objekte i prostore i u strojeve, opremu i transportna sredstva. U 2015. ulaganja u građevinske objekte i prostore u KS uloženo je 334.142,00 KM, a u 2020. godini 503.782,00 KM (oko 170.00,00 KM više nego u 2015. godini). U oblasti strojeva, opreme i transportnih sredstava evidentiran je blagi porast ulaganja, ali su se uglavnom zadržala na istom nivou. Tako je 2015. ulaganje u strojeve, opremu i transport iznosilo 427.395,00 KM, a u 2020. 417.978,00 KM (oko 9.500 KM manje u odnosu na 2015. godinu).

d) 3. Turizam

Na području općine Vogošća trenutno se nalaze jedan hotel (Hotel „Sunce“) i jedan motel (Motel „Kulin dvor“). Potrebno je istaknuti kako je u Općini Vogošća egzistirao još jedan hotel, međutim zbog pandemije izazvane koronavirusom ovaj hotel zatvoren je 2020. godine. Općina Vogošća nije prepoznatljivo turističko odredište koje posjeduje određeni brend, ali je dio ukupne turističke ponude Kantona Sarajevo. Nisu dostupni podaci o broju ležaja u

hotelskom i privatnom smještaju, prihodi ostvareni po osnovu boravišnih taksi, kao ni o prosječnoj dužini boravka turista na području Vogošće, odnosno nije moguće utvrditi koji sadržaji u Općini Vogošća su najviše posjećeni kako bi se mogla provesti kvalitativna analiza turističkih potencijala Općine što ujedno utvrđuje pravce razvojnih aktivnosti u oblasti turizma. Kada govorimo o turizmu i turističkoj ponudi Općine Vogošća, nameće se potreba posmatranja turističke ponude na nivou cjelokupnog Kantona Sarajevo, što usmjerava razvoj turističke ponude u vidu smještajnih kapaciteta, ugostiteljsko turističkih kapaciteta i izgradnju atraktivne turističke infrastrukture.

Općina Vogošća je, s ciljem izgradnje kvalitetne turističke infrastrukture, finansijski ulagala u razvoj turizma. Taj iznos se uglavnom kretao od 40.000 KM 2015., 57.000 KM 2019. i 2020. godine, te 50.000 KM 2021. godine.

Kada je riječ o finansijskim ulaganjima u održavanje izletišta, u proteklom periodu nije bilo značajnih investicija. Tokom 2015. i 2019. godine Općina je sa po 10.000 KM finansirala sanaciju izletišta u Jošaničkom potoku.

d)3.1. Turističke destinacije u Općini Vogošća

Iako nije atraktivna turistička destinacija, u Općini Vogošća postoji nekoliko lokacija koje su interesantne turistima i ostalim posjetiocima.

U tabeli u nastavku su pobrojane sve turističke destinacije u Općini Vogošća.

R.br.	Naziv	Kategorija
1.	Spomenik prvoj sijalici na Balkanu	Kulturno-historijski spomenik
2.	Spomenik Narodno-oslobodilačke borbe na Džindinom brdu	Kulturno-historijski spomenik
3.	Nekropole stećaka	Kulturno-historijski spomenik
4.	Vodopad Skakavac	Spomenik prirode
5.	Izletište Motka	Prirodni turistički resurs
6.	Jošanički potok	Prirodni turistički resurs

Tabela br. 1 Turističke destinacije na području općine Vogošća

Izvor: Općina Vogošća

- Spomenik prvoj sijalici na Balkanu

Davne 1881. godine New York je prvi put dobio struju, a nakon ove metropole u Semizovac je donesena i instalirana prva sijalica na prostoru Balkana. Postoji mnogo legendi o tome kako je prva sijalica stigla na ovaj prostor, ali prema historijskim podacima prva sijalica u Semizovac stigla je zahvaljujući Austro-Ugarskoj upravi. U to vrijeme na ovom prostoru je postojalo postrojenje za separaciju rude mangana, a zbog toga su u Semizovac na privremeni rad dolazili Austrijanci, Nijemci i Česi čime su učestvovali u sjaju prve sijalice. Zbog potreba separacije rude mangana izgrađena je mala hidrocentrala koja je sa nekoliko sijalica osvjetljivala i centar Semizovca. Danas se u dvorištu Osnovne škole „Porodice ef. Ramić“ nalazi spomenik prvoj sijalici u Bosni i Hercegovini.

- Spomenik Narodno-oslobodilačke borbe na Džindinom brdu

Memorijalno zdanje, spomenik i spomen-kosturnica palim partizanskim borcima Narodno-oslobodilačke borbe podignut je na Džindinom brdu 1969. godine. Na spomen kosturnici su ispisana imena 62 borca sa područja Vogošće i okolice koji su se borili za svoju slobodu.

- Vodopad Skakavac

Vodopad Skakavac se nalazi sjeveroistočno od centra Vogošće, od kojeg je udaljen svega 12 kilometara. Nalazi se na rječici Skakavac, u izvorištu rijeke Vogošće. Šire područje vodopada 2001. godine je proglašeno spomenikom prirode. Pored prirodne ljepote prostor Skakavca poznat je po mnogobrojnim endemičnim i reliktnim vrstama. Skakavac također predstavlja i veliki turistički resurs.

- Nekropole stećaka

Stećci predstavljaju jedan od najznačajnijih kulturno-historijskih potencijala Općine Vogošća, a evidentirano je nekoliko nekropola sa blizu 50 stećaka. Jedna od tih nekropola se nalazi u naseljenom mjestu Gora, a datira iz kasnog srednjeg vijeka. Na ovom lokalitetu se prvobitno nalazilo šest stećaka, a danas su sačuvana samo tri stećka koja su ne pomjerena sa prvobitnih nalazišta. Imaju oblik sanduka-sljemenjaka. Druga nekropola stećaka Ravan, Krč, Gora je srednjovjekovna nekropola u blizini muslimanskog groblja. Od prvobitnih osam stećaka do sada su sačuvana samo dva. Imaju oblik sanduka-sljemenjaka, a pomjerani su sa prvobitnih nalazišta. Ukrašeni su rozetama i spiralama i datiraju iz kasnog srednjeg vijeka. Treća nekropola Grčko groblje, Svrčanski potok, Svrake je srednjovjekovna nekropola iz kasnog srednjeg vijeka sa prvobitnih deset stećaka u obliku sanduka bez ukrasa. Veliki broj stećaka na ovom lokalitetu je uništen. Četvrta nekropola je Park prirode Skakavac. U blizini srednjovjekovne nekropole i Grada Luka, uz desnu obalu rijeke Vogošća na nadmorskoj visini od 695 metara, pronađena je nekropola sa 18 stećaka u obliku sanduka i sarkografa. Stećci su bez ukrasa.

- Izletište Motka

Izletište i planinarski dom Motka su udaljeni deset kilometara od centra grada i smješteni su u netaknutoj prirodi. U zadnjih nekoliko godina ovaj lokalitet je postao popularno izletište za stanovnike Vogošće. Planinarski dom i izletište se nalaze u blizini naseljenog mjesta Tihovići, a dom je izgrađen na nadmorskoj visini od 1.253 metra. Pored izuzetnih prirodnih ljepota i doma na ovom području se nalaze i pješačke staze kao i biciklistička staza dužine 40 kilometara koje predstavljaju atrakcije za sve ljubitelje sportske rekreacije.

- Jošanički potok

Jedna od omiljenih destinacija za odmor i rekreaciju svih građana Vogošće jeste Jošanički potok. Obilje zelenila i sportskih igrališta čine ovaj prostor posebnim. Pored predivnih prirodnih potencijala na ovom prostoru se nalazi i odmaralište za djecu. Kroz ovo odmaralište protiče Jošanički potok koji je zadržao svoju prirodnu bistrinu i koji dodatno obogaćuje ovaj prostor.

Zaključak u oblasti turizma

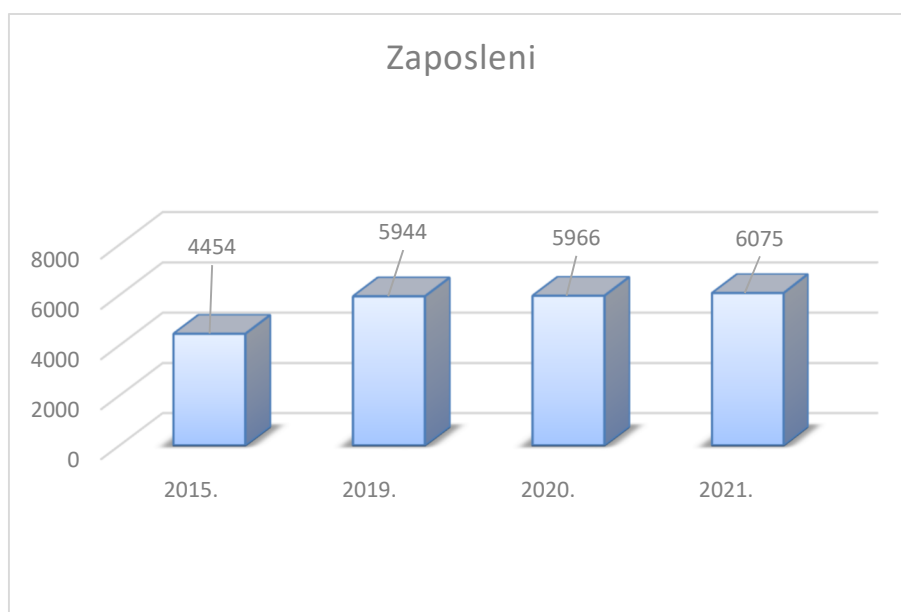
Općina Vogošća, iako nije prepoznata kao turistička destinacija, može se pohvaliti kao jedna od općina u sastavu Kantona Sarajevo sa značajnim turističkim resursima. Međutim većina ovih resursa su malo ili nimalo iskorišteni, što rezultira neznatnim brojem turista koji posjećuju ovu jedinicu lokalne samouprave. Također, malom broju turističkih posjeta doprinosi blizina Sarajeva kao značajne turističke destinacije u državi, iako blizina jednoj takvoj destinaciji može biti iskorištena kao prednost. Razvojem specifičnih turističkih sadržaja, te kreiranjem specifične turističke destinacije može se privući veliki broj domaćih ali i stranih turista.

S ciljem što efikasnijeg razvoja turizma na području općine Vogošća potrebno je definisati planski dokument za razvoj turizma kao jedne od najznačajnijih grana ekonomije, identifikovati i mapirati sve turističke resurse, poticati i razvijati dodatni turistički sadržaj, u cilju obogaćenja turističke ponude, markirati i kartirati planinarske puteve te izgraditi odmarališta, unaprijediti turističku infrastrukturu (putokazi, info turističke lokacije, uređenje staza), proširiti i razviti smještajne kapacitete s fokusom na privatni smještaj, poticati razvoj eko i ruralnog turizma.

d) 4. Tržište rada (zaposlenost i nezaposlenost)

d) 4.1. Zaposlenost

U 2021. godini u Vogošća je bilo 6.075 zaposlenih, sa stopom zaposlenosti od 53%. Broj zaposlenih u Općini Vogošća od 2015. do 2021. godine je u blagom porastu. Tokom 2015. godine broj zaposlenih iznosio je 4.454. Na osnovu dostupnih podataka vidljivo je da je broj novozaposlenih u 2021. veći za 1.621 novo radno mjesto, odnosno u porastu je za 26,69 %. Prema Podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja u Općini Vogošća u 2021. godini broj stanovnika procijenjen je na 29.087. Od tog broja radno sposobno stanovništvo činilo je 20.104 građanina, od čega je njih 6.075 bilo u radnom odnosu, odnosno da je stopa zaposlenosti iznosila 53%.

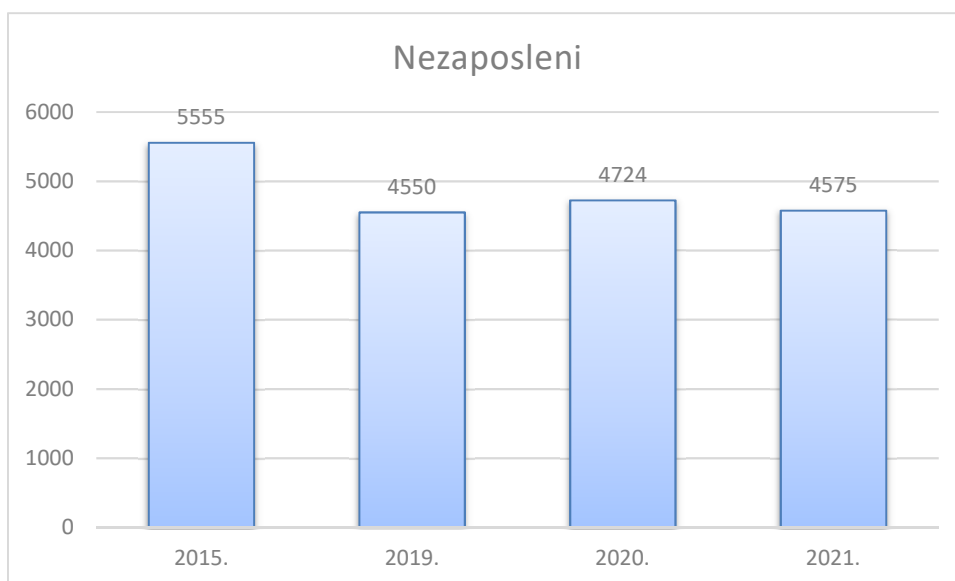

Slika br. 12 Broj zaposlenih u Općini Vogošća od 2015 do 2021. godine

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

d) 4.2. Nezaposlenost

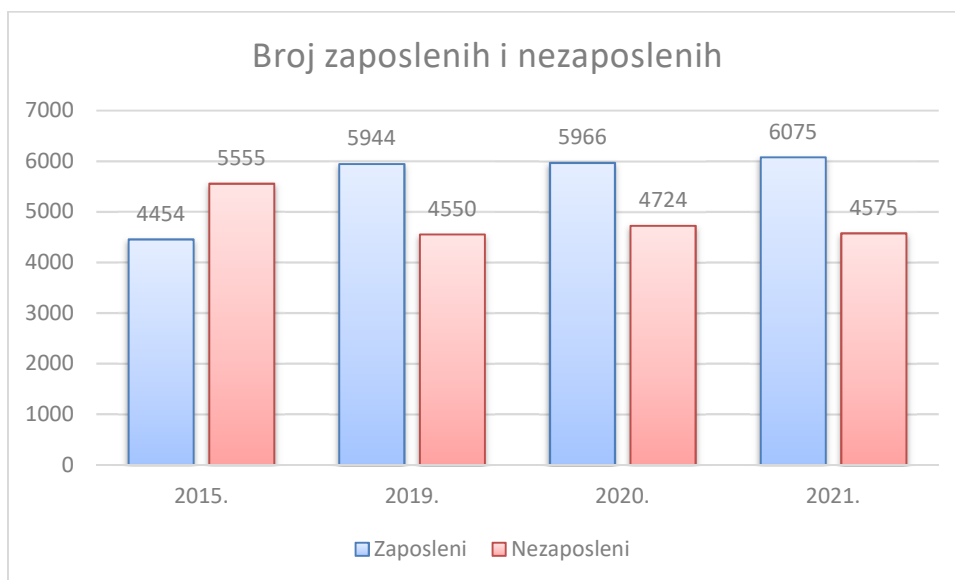
U 2021. u Općini Vogošća registrovano je 4.575 nezaposlenih osoba i u odnosu na 2015. godinu, kada ih je bilo 5.555, broj nezaposlenih manji je za 17,64%. Ovi podaci govore da je Općina Vogošća četvrta jedinica lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo po broju nezaposlenih osoba.

Slika br. 13 Broj nezaposlenih u Općini Vogošća od 2015. do 2021. godine

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

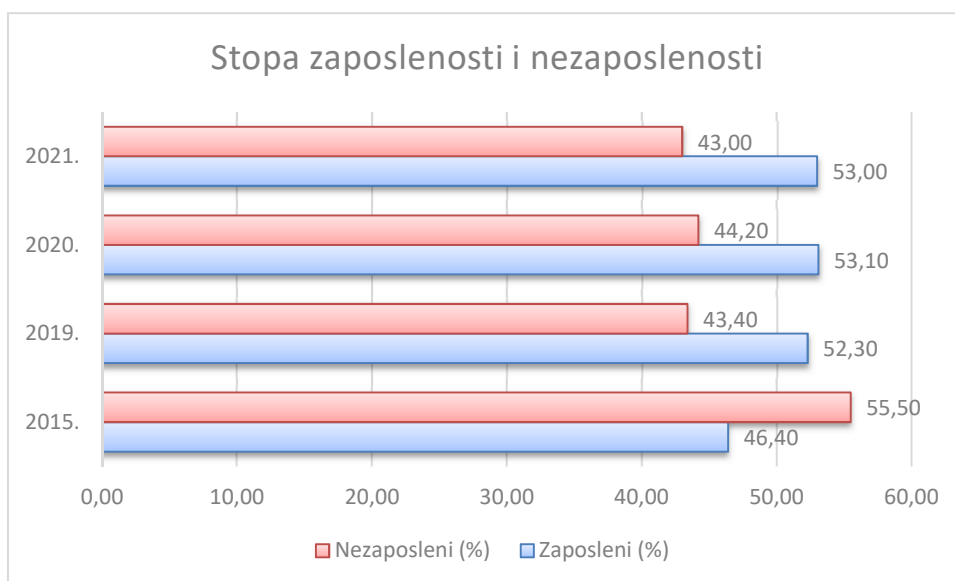
Od 2015. do 2021. godine evidentan je blagi porast broja zaposlenih u Općini Vogošća. S druge strane neznatna je stopa smanjenja broja nezaposlenih osoba. U 2015. broj zaposlenih bio je 4.454, a u 2021. godini 6.075 građana Općine Vogošća bilo je u radnom odnosu (1.621 novozaposlena osoba). Broj nezaposlenih u prosjeku u Vogošći smanjuje se za oko 200 osoba godišnje. Poredeći 2020. i 2021. godinu broj nezaposlenih u 2021. bio je 4.575, što je za 149 osoba manje u odnosu na 2020. godinu kada ih je bilo 4.724.

Slika br. 14 Broj zaposlenih i nezaposlenih u Općini Vogošća

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoj

U narednoj tabeli prikazan je omjer postotka zaposlenih i nezaposlenih u Općini Vogošća u periodu od 2015. do 2021. godini. Procenat nezaposlenosti se kreće od 55% u 2015. do 43% u 2021. godini, a procenat zaposlenosti od 46,40% u 2015. do 53% u 2021. godini.

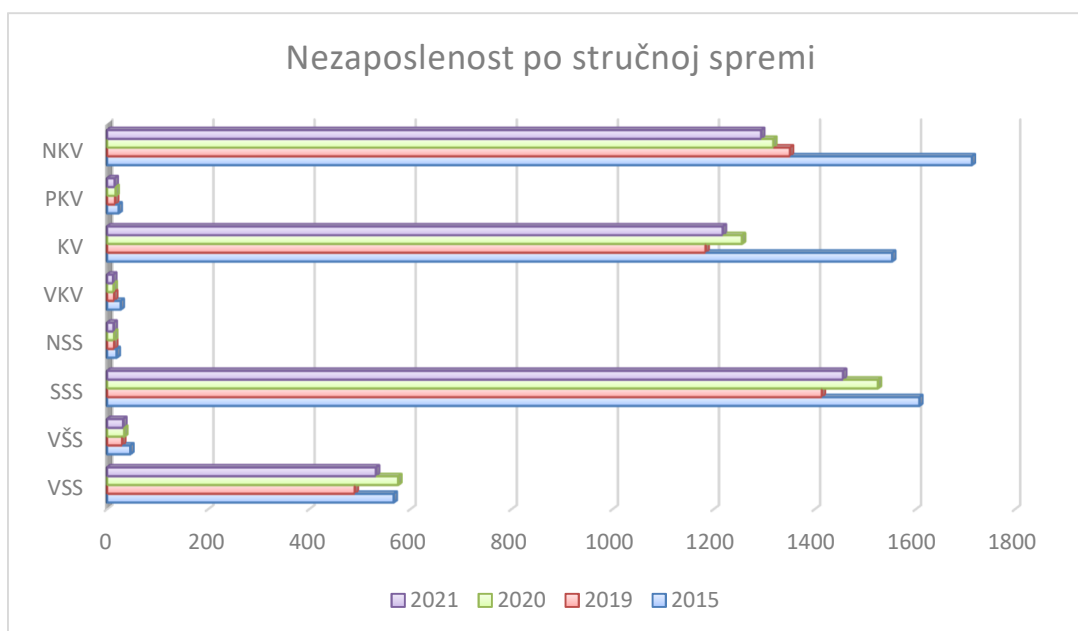

Slika br. 15 Postotak zaposlenih i nezaposlenih u Općini Vogošća u odnosu na ukupan broj radno sposobnog stanovništva

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

U pogledu stručne spreme nezaposlenih lica, u periodu od 2015. do 2021. godine u Općini Vogošća najveći udio u prosjeku čine nezaposlene osobe sa srednjom stručnom spremom, dok je najmanji broj nezaposlenih lica sa VKV spremom.

U 2021. najveći udio u ukupnom broju nezaposlenih su bile osobe sa srednjom stručnom spremom (1.456 osoba ili 31,83%), te je za 2,9% bio veći u odnosu na 2015. godinu (28,93%). Odmah iza nezaposlenih sa SSS su nezaposleni NKV koji čine 28,28% (1.294) ukupne nezaposlene populacije. Procenat NKV u 2021. je za 2,56% manji u odnosu na 2015. godinu. Treći po najvećem procentu nezaposlenih su osobe sa VSS. U 2021. bilo ih je 11,63% (532), što je za 1,42% više nego u 2015. godini. Nezaposlenih sa KV u 2021. godini bilo je 26,62% (1.218) u odnosu na ukupan broj nezaposlenih i ovaj postotak je za 1,34 % manji u odnosu na 2015. godinu. Gotovo 7% (32) nezaposlenih u 2021. bilo je sa VŠS i ovaj postotak je za 6,16% veći u odnosu na 2015. godinu. Nezaposlenih sa spremom PKV u 2021. bilo je 0,33% (15), što je za 0,08% manje u odnosu na 2015. godinu. Ukupno 0,28% (13) u odnosu na broj nezaposlenih u Općini Vogošća u 2021. odnosio se na osobe sa NSS. Ovaj postotak je za 0,06% manji u odnosu na 2015. godinu. Najmanji udio u ukupnom procentu nezaposlenih u 2021. i u 2015. godini činile su osobe sa VKV stručnom spremom. U 2021. godini bilo ih je 0,26 % (12), što je za 0,23% manje u odnosu na 2015. godinu.

Slika br. 16 Nezaposlenost prema stepenu stručnog obrazovanja od 2015. do 2021. godine

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prema dostupnim podacima Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo u julu 2022. godini, najbrojnija zanimanja nezaposlenih lica u Općini Vogošća su:

1) VSS:

- diplomirani ekonomista - 65,
- diplomirani pravnik - 40,
- diplomirani socijalni radnik - 30,
- diplomirani profesor fizičke i zdravstvene kulture - 18,
- žurnalist - 16,
- diplomirani politolog - 15,
- diplomirani inženjer poljoprivrede - 11,
- mašinski inženjer -10,
- doktor stomatologije - 10,
- doktor farmacije - 9,
- doktor medicine - 6.

2) VŠS:

- ekonomist – 11.

3) SSS:

- prodavač – 253;
- ekonomski tehničar – 243;
- mašinski tehničar – 171,
- maturant gimnazije - 152,
- frizer-93,
- vozač motornih vozila - 59,
- medicinska sestra - 55,
- automehaničar - 81,
- grafički tehničar – 46;
- tekstilni tehničar - 60,

- bravar - 51,
- fizioterapeut - 42,
- konfekcionar - 39,
- kuhar - 36,
- poljoprivredni tehničar - 35,
- zubotehničar - 35,
- krojač - 34,
- stolar - 32.

U kontekstu prethodno navedenog, neophodno je izvršiti analizu potreba tržišta radne snage, utvrditi stvarne potrebe tržišta radne snage, i djelovati po preporukama ove analize. Također, neophodno je promovisati dualno obrazovanje s ciljem da učenici usvajaju vještine, kompetencije i znanje koje odgovara potrebama tržišta rada. Kroz razne programe potrebno je motivisati mlade ljude da budu fleksibilniji i mobilniji na tržištu rada, pogotovo kada je u pitanju prelazak na posao u drugi kanton ili entitet, zatim povećati broj zaposlenih, motivisati mladi visokoobrazovani kadar da ostane i doprinese ekonomskom razvoju, motivisati i poslodavce da zapošljavaju i investiraju u mladi kadar, pogotovo kadar bez radnog iskustva.

U svojim nastojanjima da riješi problem nezaposlenosti Općina je pokrenula program aktivne politike zapošljavanja i u tom pogledu je osmišljeno nekoliko različitih programa koji su se implementirali u toku 2019. i 2020. godine godine i to:

- podsticaj privrednim subjektima na području općine Vogošća kroz regresiranje ukupne kamatne stope
- Sufinansiranje poslovnih planova za razvoj poduzetništva i zapošljavanja mladih
- Program stručnog osposobljavanja (dokvalifikacija ili prekvalifikacija) nezaposlenih lica,

U narednom periodu potrebno je posvetiti pažnju kako održati poslovanje start-up kompanija. Poticanje preduzetništva je jedna od osnovnih komponenti privrednog razvoja gradova, regija i zemalja širom svijeta. U tom kontekstu se termin "preduzetnički ekosistem" koristi kao metafora za uspostavu radnog okvira za sistematsko poticanje preduzetništva za potrebe strategija ukupnog ekonomskog razvoja neke općine/regije.

Da bi kreirali kvalitetan poslovni ambijent s ciljem rasta i razvoja poduzetništva na području općine Vogošća, nužno je u organizacijskoj strukturi Općine formirati odsjek za privredu i lokalni ekonomski razvoj. Aktivnosti odsjeka bi se za početak realizirale kroz četiri servisa:

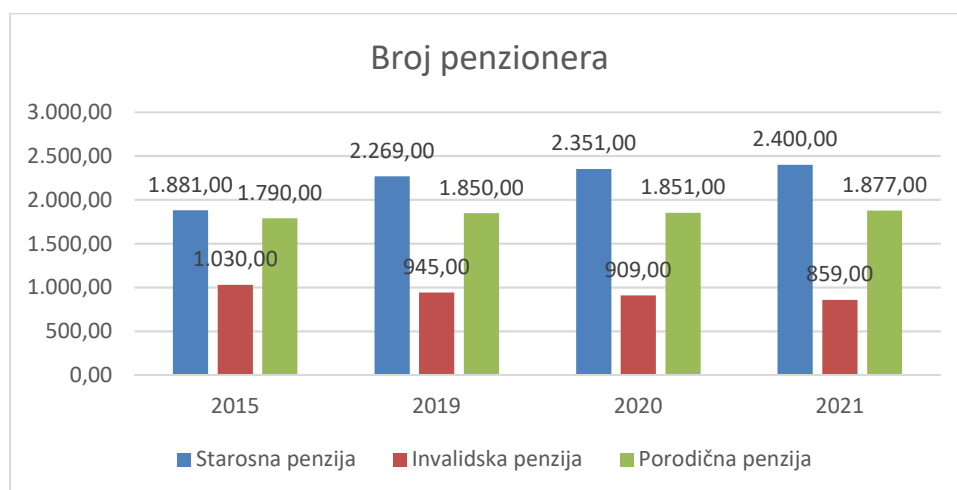
1. Resursni i edukativni servisi za razvoj kulture preduzetništva u općini Vogošća i Kantonu Sarajevo,
2. Konsultantski servisi za akceleraciju start-up kompanija, te drugih etabliranih malih biznisa i korporacija usmjereni na osiguranje njihovog dugoročnog opstanka, rasta i razvoja,
3. Korporativno tehnološki servisi usmjereni na unapređenje razvoja velikih kompanija i grupacija u smislu njihovog efikasnijeg upravljanja i organiziranja,
4. Istraživačko projektni servisi, poslovno razvojni servisi, servisi vezani za biznis analitiku i apliciranje na projekte i grantove domaćeg i međunarodnog nivoa

d) 5. Penzioneri

Općina Vogošća bilježi trend povećanja stanovnika koji ostvaruju pravo na penziju. U 2015. pravo na penziju je ostvarilo 4.701 osoba, a u 2021. godini 5.136 osoba, što je povećanje za

8,45%. U periodu od 2015. do 2021. godine evidentan je porast osoba koje su ostvarile pravo na starosnu, ali i smanjenje broja osoba koje su ostvarile pravo na invalidsku penziju. Minimalna su pomijeranja u brojkama kada je riječ o osobama koje su ostvarile pravo na porodičnu penziju.

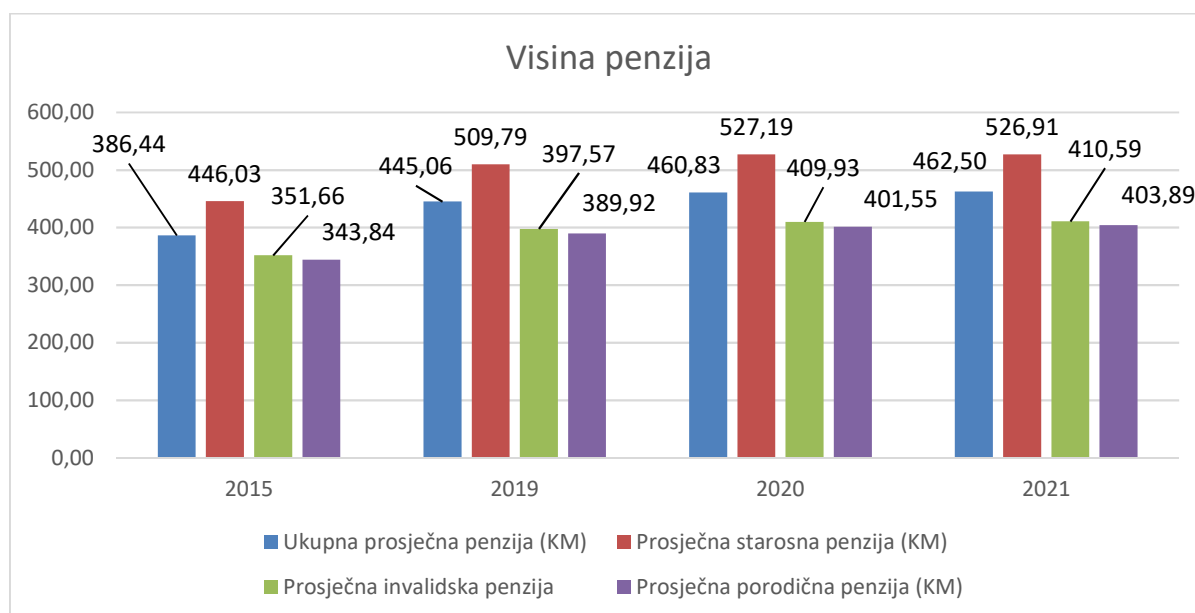
U 2015. pravo na starosnu penziju ostvario je 1.881 stanovnik Općine Vogošća, a u 2021. godini 2.400, što je povećanje za 21,63%. Pravo na invalidsku penziju u 2015. godini imalo je 1.030 građana, a u 2021. 859, što je umanjeno za 16,60%. Porodičnu penziju u 2015. godini ostvarilo je 1.790 stanovnika Općine Vogošća, a u 2021. 1.877, što je uvećanje za 4,64%.

Slika br. 17 Broj penzionera u Općini Vogošća

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Visina ukupne prosječne penzije u Općini Vogošća od 2015. godine bilježi blagi porast. U ovoj godini iznosila je 386,44 KM, 2019. je bila 445,06 KM, 2020. 460,83 KM, a 2021. 462,50 KM. Visina ukupne prosječne penzije u 2021. veća je za 16,45% u odnosu na 2015. godinu.

Slika br. 18 Visina ostvarenih penzija u Općini Vogošća

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Iz prethodne tabele evidentan je rast svih penzija ostvarenih u Općini Vogošća od 2015. do 2021. godine. Ukupna prosječna penzija u Općini Vogošća u 2015. godini iznosila je 386,44 KM, u 2019. 445,06 KM, u 2020. 460,83 KM, a u 2021. godini 462,50 KM. Ukupna prosječna penzija 2021. je bila veća za 16,44% u odnosu na 2015. godinu. Prosječna starosna penzija u Općini Vogošća u 2015. godini iznosila je 446,03 KM, u 2019. 509,79 KM, u 2020. 527,19 KM, a u 2021. godini 526,91. godini. Prosječna starosna penzija 2021. je bila veća za 15,23% u odnosu na 2015. godinu. Prosječna invalidska penzija u Općini Vogošća u 2015. godini iznosila je 351,66 KM, u 2019. 397,57 KM, u 2020. 409,93 KM, a u 2021. godini 410,59. godini. Prosječna invalidska penzija 2021. je bila veća za 14,35% u odnosu na 2015. godinu. Prosječna porodična penzija u Općini Vogošća u 2015. godini iznosila je 343,84 KM, u 2019. 389,92 KM, u 2020. 401,15 KM, a u 2021. godini 403,89. godini. Prosječna porodična penzija 2021. je bila veća za 14,87% u odnosu na 2015. godinu.

Kada je riječ o ukupnoj prosječnoj penziji, Općina Vogošća je u prednosti u odnosu na FBiH, ali u zaostatku u odnosu na Kanton Sarajevo. U 2015. godini ukupna prosječna penzija u Općini Vogošća bila je manja za 1,72% u odnosu na ukupnu prosječnu penziju u FBiH i za 13,50% manja u odnosu na ukupnu prosječnu penziju u Kantonu Sarajevo. Već 2019. godine ova penzija je za 6,50% bila veća u odnosu na istu penziju u FBiH, ali za 14,20 % manja u odnosu na istu penziju u Kantonu Sarajevo. Ukupna prosječna penzija u Općini Vogošća u 2020. godini za 7,14% bila je veća u odnosu na ista primanja u FBiH, a 2021. veća za 7,57 %. U odnosu na Kanton Sarajevo u 2020. godini ukupna prosječna penzija u Općini Vogošća bila je manja za 13,99%, a u 2021. manja za 14,21%

U 2015. godini prosječna starosna penzija u Općini Vogošća bila je manja za 0,91% u odnosu na prosječnu starosnu penziju u FBiH i za 13,97% manja u odnosu na prosječnu starosnu penziju u Kantonu Sarajevo. U 2019. godini ova penzija je za 10,34% bila veća u odnosu na istu penziju u FBiH, ali za 14,12% manja u odnosu na Kanton Sarajevo. Prosječna starosna penzija u Općini Vogošća u 2020. godini za 11,10% bila je veća u odnosu na ista primanja u FBiH, a 2021. veća za 11,40%. U odnosu na Kanton Sarajevo u 2020. godini prosječna starosna penzija u Općini Vogošća bila je manja za 13,85%, a u 2021. manja za 14,28%.

U 2015. godini prosječna invalidska penzija u Općini Vogošća bila je veća za 2,93% u odnosu na prosječnu invalidsku penziju u FBiH i za 5,30% manja u odnosu na prosječnu invalidsku penziju u Kantonu Sarajevo. U 2019. godini ova penzija je za 8,47% bila veća u odnosu na istu penziju u FBiH, ali za 5,81% manja u odnosu na Kanton Sarajevo. Prosječna invalidska penzija u Općini Vogošća u 2020. godini za 9,10% bila je veća u odnosu na ista primanja u FBiH, a 2021. veća za 9,49%. U odnosu na Kanton Sarajevo u 2020. prosječna invalidska penzija u Općini Vogošća bila je manja za 8,31%, a u 2021. manja za 5,37%.

U 2015. godini prosječna porodična penzija u Općini Vogošća bila je veća za 2,96% u odnosu na prosječnu porodičnu penziju u FBiH i za 6,72% manja u odnosu na prosječnu porodičnu penziju u Kantonu Sarajevo. U 2019. godini ova penzija je za 6,06% bila veća u odnosu na istu penziju u FBiH, ali za 7,95% manja u odnosu na Kanton Sarajevo. Prosječna porodična penzija u Općini Vogošća u 2020. godini za 6,45% bila je veća u odnosu na ista primanja u FBiH, a 2021. veća za 7,05%. U odnosu na Kanton Sarajevo u 2020. godini prosječna porodična penzija u Općini Vogošća bila je manja za 7,89%, a u 2021. manja za 7,70%.

Zaključak u oblasti tržišta rada

U posljednje tri godine omjer zaposlenih i nezaposlenih nije se značajnije mijenjao. Međutim, procent zaposlenih 2021. u odnosu na 2015. godinu u značajnom je porastu, dok je stopa nezaposlenih, ako poredimo isti period, u značajnom opadanju. Podaci za period 2015.-2021. godina su ohrabrujući, posebno u smislu rasta zaposlenih, što je rezultat ekonomskih trendova u posmatranom periodu ali i djelimično rezultat strateških intervencija Općine. Kroz posebne edukativne programe, potrebno je motivisati mlade ljude da budu fleksibilniji i mobilniji na tržištu rada i povećati broj zaposlenih.

U cilju zadržavanja trendova zapošljavanja, potrebno je redefinisati postojeće mjere i razvijati nove mjere rasta zapošljavanja, sa posebnim naglaskom na sektor kreativne industrije i IT sektora, usluga i građevinarstva.

U pogledu ranjivih grupa, potrebno je razviti mjere ekonomskog osnaživanja žena i ugroženih socijalnih kategorija uključujući i socijalno poduzetništvo. Poseban fokus je potrebno usmjeriti na zapošljavanje i poduzetništvo mladih kao osnovnog generatora razvoja i njihovog zadržavanja u kontekstu ekonomskih migracija.

d) 6. Ekonomska kretanja u kontekstu uticaja pandemije COVID-19

Godinu 2020. i 2021. obilježila je pandemija uzrokovana koronavirusom. Iako je pandemija u velikim razmjerama negativno uticala na kompletan društveni i ekonomski sistem u BiH, do danas nisu urađeni zvanični pokazatelji o posljedicama koje je virus ostavio na BiH.

Prema Studiji UN u BiH „Procjena socioekonomskog utjecaja krize uzrokovane pandemijom COVID-19 u Bosni i Hercegovini“ privreda BiH je rasla nešto iznad 3% godišnje u periodu 2016-2018. godina, ali je stopa rasta usporena na 2,7% u 2019. godini. Šok izazvan pandemijom COVID-19 prekinuo je rast privrede BiH. MMF očekuje da će se realni BDP smanjiti za 5% u 2020. godini, što podrazumijeva gubitak BDP-a od 8% u poređenju s trendom rasta prije pandemije. Nakon očekivanog oporavka po stopi od 3,5% u 2021. godini, očekuje se da će BDP ostati oko 7% niži od trenda prije krize. Procjene izvještaja „Western Balkans Regular Economic Report No. 17“ smatraju da visoka izloženost male i otvorene BiH ekonomije (81,3% GDP je vanjska trgovina) će uticati na svaku ekonomsku djelatnost.

Prema prognozama Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) BiH pretrpjet će u 2020. godini pad BDP-a za 4,5 %, dok će 2021. godine na red doći oporavak koji će se odraziti na BDP u rastu za 6 %. Bosna i Hercegovina je tokom 2019. godine imala rast BDP-a 2,6 %, dok je rast u 2018. godini bio 3,7 %. Primjetan pad rasta u 2019. godini, navode u EBRD-u, uzrokovan je blagim padom u industrijskoj i poljoprivrednoj proizvodnji. Također je zabilježen pad izvoza, posebno kada je riječ o metalima. Sektori koje koronavirus najviše pogađa su, prema procjeni EBRD-a, prijevoznici, hotelijerstvo, ugostiteljstvo, gradnja i proizvodnja tekstila, obuće i namještaja jer te tvornice najviše posluju s talijanskim firmama.³

Kao posljedica smanjene ekonomske aktivnosti na globalnom nivou te donošenja restriktivnih mjera za sprečavanje širenja oboljenja COVID-19 stopa nezaposlenosti u svijetu i u Bosni i Hercegovini naglo je porasla. Poremećaji u lancu nabavke i smanjenje tražnje u EU će dovesti do smanjenja obima proizvodnje i izvoza dobara i usluga. Industrijska i izvozu orijentisana proizvodnja (14,2% GDP) je već zabilježila pad u 2019. godini, a u 2020. godinu se očekuje značajnije smanjenje. Najteže pogođeni sektori u BiH su uslužne djelatnosti,

³ Kahrović, A., „Ekonomija u postpandemijskom vremenu – Prilike za razvoj lokalnog poduzetništva“, Sarajevo, 2020, str. 16

usluge smještaja, prehrane, trgovina, transport i usluge skladištenja. U strukturi privrednih subjekata obrti se značajno suočavaju sa poteškoćama.⁴

U dokumentu „Ekonomija u postpandemijskom vremenu – Prilika za razvoj lokalnog poduzetništva“, a u skladu s podacima entitetskih poreznih uprava broj osoba koje su objavljene s radnog mjesta u BiH, a koje su obavljale poslove do izbijanja pandemije COVID 19, iznosio je 65.100.

Prema podacima Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine u martu, 2020. godine u BiH je bila registrovana nezaposlenost 398.270 osoba, koja je u aprilu, 2020. porasla na 419.589 osoba, a zaključno s 31. majem, 2020. godine u BiH je prema podacima ove Agencije bilo 421.747 nezaposlenih osoba.

Socioekonomski utjecaj pandemije COVID-19 na ekonomska kretanja u Općini Vogošća je evidentan i uočava se kroz posmatranje ključnih ekonomskih parametara. Broj zaposlenih osoba u 2020. godini nije bio u padu. Ove godine u radnom odnosu bilo je 5.966 osoba (5.944 u 2019. godini), ali je zaustavljen pozitivan značajan broj rasta zaposlenih. S druge strane, broj nezaposlenih osoba (4.724 u 2020. godini) je u porastu od 3,68% u odnosu na 2019. godinu u kojoj je bilo registrovano 4.550 nezaposlenih osoba.

U robnoj razmjeni BiH s inostranstvom u periodu januar-maj 2020. izvoz je iznosio 4,61 milijarde KM, što je za 16% manje nego u istom periodu 2019. godine, dok je uvoz iznosio 6,604 milijardi KM, što je za 19,2 % manje nego u istom periodu 2019. godine.⁵

Pandemija koronavirusom u značajnoj mjeri uticala je i na vanjskotrgovinsku razmjenu u Općini Vogošća. Izvoz u 2020. godini (76,338.840,00 KM) za 20,51% bio je manji u odnosu na 2019. godinu kada je iznosio 96,038.867,00 KM. Negativan trend zabilježen je i kod uvoza, koji je u 2020. godini za 4,23% bio manji u odnosu na 2019. godinu.

Ostvarenje budžeta Općine Vogošća u 2021. godini pokazuje negativne tendencije u odnosu na 2020. godinu. U 2020. godini budžet Općine je izvršen na nivou prihoda od 14.708 miliona KM, dok je budžet u 2021. godini iznosio 12.658 miliona KM, što predstavlja umanjeње oko 14%. Također, značajno je odstupanje planiranih i ostvarenih prihoda u periodu pandemije COVID-19 za 2020. (16%) i 2021. godinu (22,5%).

U kontekstu odgovora na posljedice pandemije na nivou Općine razvijene su mjere podrške privrednim aktivnostima, koje su ocjenjene kao uspješne i koje su značajno doprinijele naprijed pomenutim podacima.

Općina Vogošća je jedna od osam općina Kantona Sarajevo koja je potpisala Sporazum o provođenju Programa kratkoročnih i srednjoročnih mjera od značaja za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica na privredu u KS izazvanih koronavirusom. Ovim sporazumom Općina Vogošća je preuzela obavezu da sufinansira dio plata za april i maj, 2020.godine fizičkim licima koja samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost sa teritorije općine Vogošća, a ostvaruju propisane uslove iz Programa. Sufinansiranje plata u privrednim subjektima koji imaju svojstvo pravnog lica obezbijedio je Kanton Sarajevo.

Utjecaj pandemije na povećanje troškova u oblasti ostvarivanja zdravstvene zaštite i civilne zaštite je također prouzrokovao povećanje troškova u ovim oblastima.

Zaključak u oblasti ekonomskih kretanja u kontekstu utjecaja COVID-19

⁴ Kahrović, A., „Ekonomija u postpandemijskom vremenu – Prilike za razvoj lokalnog poduzetništva“, Sarajevo, 2020, str. 12

⁵ Kahrović, A., „Ekonomija u postpandemijskom vremenu – Prilike za razvoj lokalnog poduzetništva“, Sarajevo, 2020, str. 15

Analizirajući područja negativnog utjecaja COVID-19 na ekonomska kretanja u Općini Vogošća, jasno se prije svega uočavaju negativne posljedice u oblasti zaposlenosti, vanjskotrgovinske razmjene i budžetskih tokova novca. Raniji trendovi rasta zaposlenih i smanjenje broja nezaposlenih su zaustavljeni i nameće se potreba kreiranja mjera podrške ublažavanja posljedica u toj sferi i održavanja dosegnutog nivoa privredne aktivnosti.

Smanjenje izvršenja ukupnog budžetskog okvira uslovljava uzimanje u obzir tih činjenica u kontekstu određivanja finansijskog okvira implementiranja strateških ciljeva, naročito u prvim godinama implementacije (2021-2027). S obzirom na posljedice uzrokovane pandemijom COVID-19 nameće se zaključak da je neophodno izraditi planski dokument u kojem će biti definisane mjere s ciljem prevencije posljedica uzrokovanih vanrednim (zdravstvenim, vremenskim i dr.) situacijama.

e) Pregled stanja i kretanja u oblasti društvenog razvoja

e) 1. Obrazovanje

Trendovi kretanja broja učenika u odgojno-obrazovnim ustanovama u periodu od 2015. do 2021. godine u Općini Vogošća detaljno su prikazani u narednim potpoglavljima.

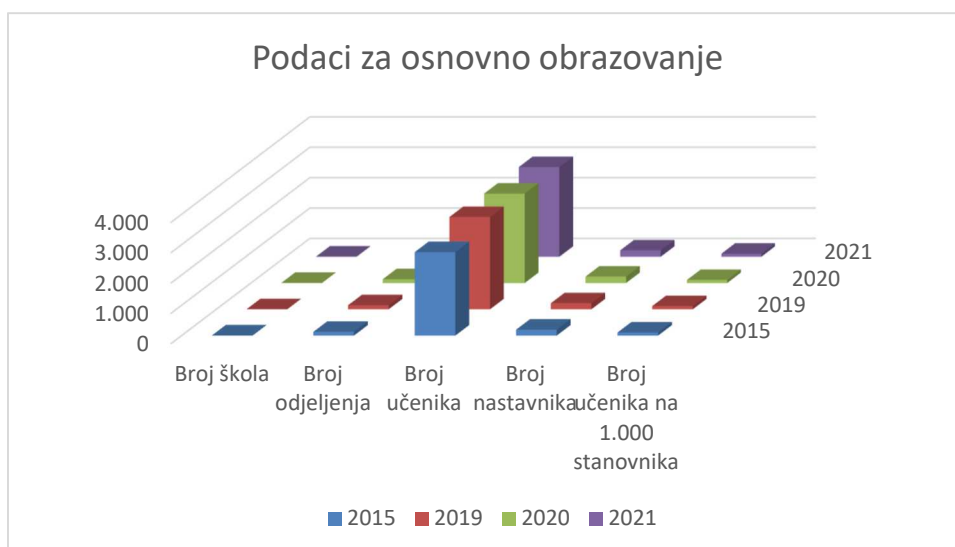
e) 1.1. Predškolski odgoj i obrazovanje

e) 1.2. Osnovno obrazovanje

Osnivač osnovnih škola u Općini Vogošća je Kanton Sarajevo. U skladu sa članom 115. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju Općina putem nadležnog kantonalnog Ministarstva prati rad osnovnih škola, analizira uspjeh u učenju i vladanju učenika/učenica i predlaže osnivaču mjere za unapređenje odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama.

U Općini Vogošća od 2020. godine egzistira pet javnih osnovnoškolskih ustanova. Prema dostupnim podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja, broj djece koja pohađaju nastavu u osnovnim školama u blagom je porastu u školskoj 2021/2022. godini u odnosu na prethodnu školsku godinu.

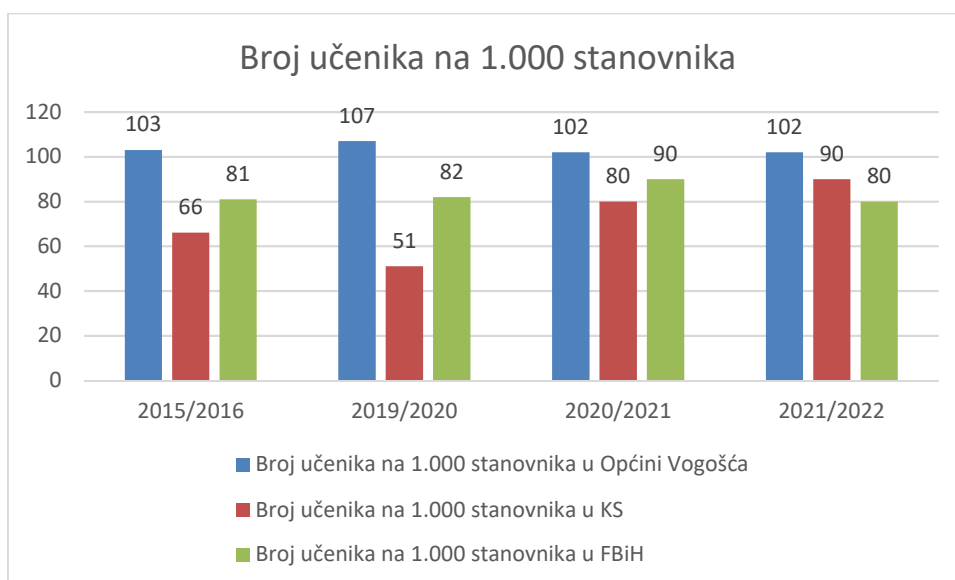
U školskoj 2021/2022. godini nastavu je pohađalo 2.954 učenika raspoređenih u 125 odjeljenja u pet osnovnih škola. U istoj školskoj godini bila su 102 učenika na 1.000 stanovnika. U školskoj 2020/2021. godini bilo je 2.948 učenika u 126 odjeljenja u pet osnovnih škola, a broj učenika na 1.000 stanovnika iznosio je 102. U školskoj 2019/2020. godini nastavu je pohađalo je 3.045 učenika raspoređenih u 135 odjeljenja u sedam osnovnih škola. U istoj školskoj godini bila je 107 učenika na 1.000 stanovnika. U školskoj 2015/2016. godini bilo je 2.756 učenika u 125 odjeljenja u sedam osnovnih škola, a broj učenika na 1.000 stanovnika iznosio je 103.

Slika br. 19 Pokazatelji za determinante u osnovnom obrazovanju u periodu od 2015. do 2021. godinu za Općinu Vogošća

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoj

Općina Vogošća je u znatnoj prednosti po broju učenika na 1.000 stanovnika u odnosu na Kanton Sarajevo i FBiH. U školskoj 2021/2022. godini broj učenika na 1.000 stanovnika u Općini Vogošća je bio veći za 11,76% u odnosu na KS i za 21,57% veći u odnosu na FBiH. Godinu ranije u Općini Vogošća broj učenika na 1.000 stanovnika bio je veći za 21,57% u odnosu na KS i za 11,76% u odnosu na FBiH. U školskoj 2019/2020. godini broj učenika na 1.000 stanovnika u Općini Vogošća bio je veći za 52,34% u odnosu na KS i za 23,36% u odnosu na FBiH, a u 2015/2016. godini ovaj broj je bio veći za 21,36% u odnosu na FBiH i za 35,92% u odnosu na KS.

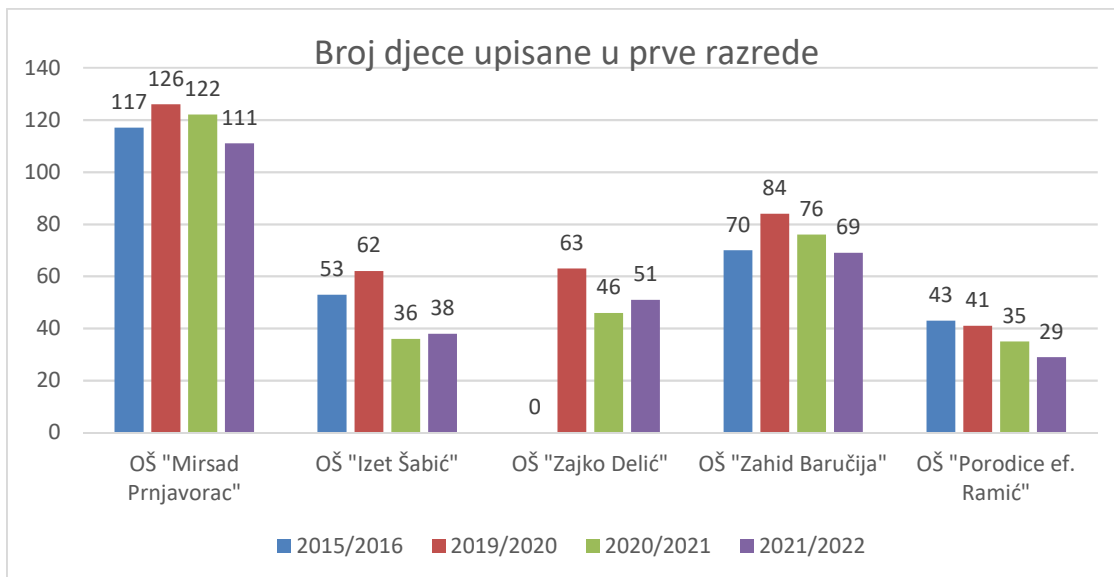

Slika br. 20 Broj učenika na 1.000 stanovnika u Općini Vogošća, KS i FBiH

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoj

Kada je riječ o broju djece koja su upisana u prve razrede osnovnih škola, Općina Vogošća prati trend Kantona Sarajevo, a koji pokazuje smanjenje broja učenika upisanih u prve

razrede osnovnih škola. Istina, ovaj trend smanjenja broja učenika upisanih u prve razrede osnovnih škola u Općini Vogošća je u znatno manjoj mjeri izražen u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo pa i šire. U pet osnovnih škola na području općine Vogošća u školskoj 2019/2020. godini bilo je upisano 376 prvačića, a u školskoj 2021/2022. godini 20,44% manje odnosno 298 prvačića.

Slika br. 21 Broj učenika upisanih u prve razrede u osnovnim školama u Općini Vogošća
Izvor: Općina Vogošća

U skladu sa odredbama zakonskih propisa koji uređuju ovu oblast, iz budžeta Kantona Sarajevo za učenike koji su od škola udaljeni dva i više kilometara finansiran je prevoz do škole. U 2019. godini ovaj grant iznosio je 204.721,47 KM, naredne godine bio je manji za 22,69% (158.267,00 KM), a u 2021. godini veći za 10,14% (227.811,57 KM).

Slika br. 22 Grant KS za finansiranje prevoza djece
Izvor: Općina Vogošća

Objekti osnovnih škola na području općine Vogošća izgrađeni su u prosjeku prije 40 ili 60 godina i povremenim i parcijalnim popravkama održava se njihova upotrebljivost. U svakoj osnovnoj školi na području općine Vogošća evidentan je nedostatak školskog prostora s ciljem obezbjeđenja uslova za odvijanje što kvalitetnijeg nastavnog procesa.

OŠ „Mirsad Prnjavorac“ ima veliki broj učenika s tendenciju rasta broja učenika. U ovoj školi, osim učionica, nedostaju i prostorije za rad stručne službe. U ovoj školi neophodno je sanirati kotlovnicu, fiskulturnu salu i kompletnu elektro mreže.

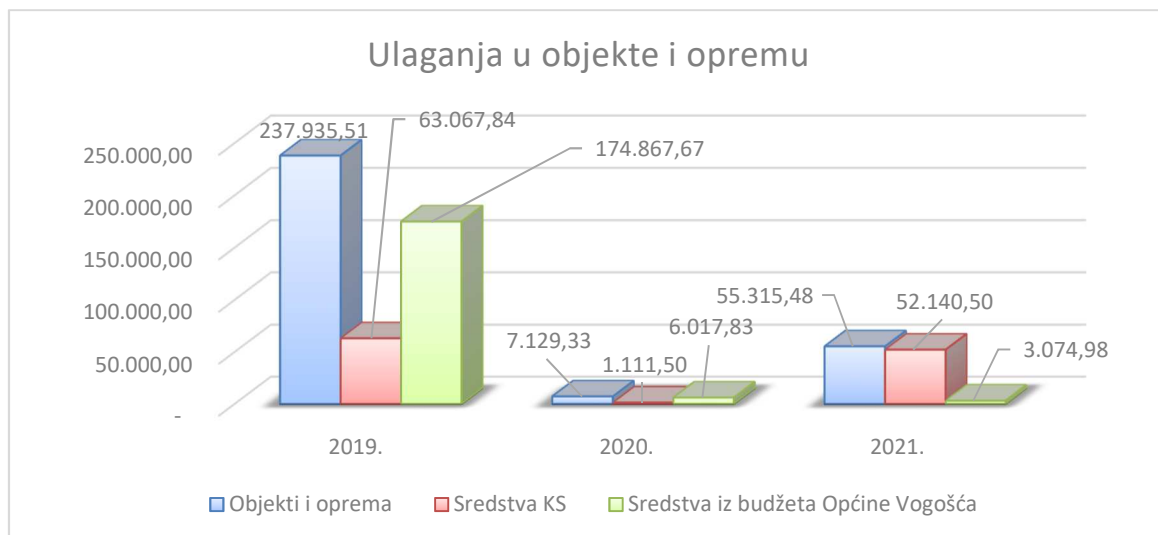
OŠ „Izet Šabić“ izgrađena je prije 40 godina, te je, usljed devastacije tokom ratnih dejstava, u potpunosti obnovljena 1997. godine. Zbog širenja obližnjeg naselja i povećanja broja stanovnika u školskom području, menadžment škole očekuje i povećanje broja školskih obveznika, što će im dodatno otežati organizovanje nastavnih procesa zbog nepostojanja učionica. Upravo zbog nedovoljnog prostora nastavu su sada primorani organizovati u holu škole. U ovoj školi neophodno je sanirati mokre čvorove, kao i fiskulturnu salu.

OŠ „Porodice ef. Ramić“ egzistira već 60 godina, a zadnji put je rekonstruisana 2019. godine. Centralnom objektu pripada i Područna škola „Gora“. S ciljem obezbjeđenja uslova za što kvalitetnije odvijanje nastavnog procesa pri centralnom objektu 2016. godine izgrađena je sportska dvorana.

OŠ „Zahid Baručija“ izgrađena je prije 55 godina i u posljednjem periodu na ovom školskom objektu nije bilo značajnijih intervencija. Kao i ostale škole u vogošćanskoj općini i ova ima veliki problem s nedostatkom prostora. Zbog ovog problema menadžment škole je malu fiskulturnu salu pregradio i napravio dvije učionice. Nastavu iz tjelesnog odgoja učenici pohađaju u KŠC Vogošća. Menadžment škole u školskoj 2022/2023. godini očekuju da će imati 28 odjeljenja. Zbog nedostatka prostora u školi će biti organizovana 24 odjeljenja, dok će preostala četiri odjeljenja pohađati online nastavu. Osim nepostojanja učionica, škola ne posjeduje ni zbornicu, prostor za nastavnike u učitelje.

Kada je riječ o obezbjeđenju uslova za osobe s poteškoćama u razvoju valja napomenuti kako trenutno samo OŠ „Porodice ef. Ramić“ ima olakšan pristup za djecu s teškoćama u razvoju (pokretna rampa i lift), a u OŠ „Mirsad Prnjavorac“ je u toku izgradnja i rampe i lifta. Ostale škole ne posjeduju olakšan pristup za ovu populaciju.

U proteklom periodu Općina Vogošća nije imala značajnijih finansijskih ulaganja u rekonstrukciju i opremanje školskih objekata, s obzirom da je osnovno obrazovanje u direktnoj nadležnosti Kantona Sarajevo. Najznačajnija ulaganja u rekonstrukciju objekata i nabavku opreme kako iz budžeta Općine Vogošća, tako i iz budžeta Kantona Sarajevo, zabilježena su tokom 2019. godine i iznosila su 237.935,51 KM. Već naredne godine ulaganja su bila manja za 97% i iznosila su svega 7.129,33 KM, a 2021. godine bila su manja za 76,75% i iznosila su 55.315,48 KM.

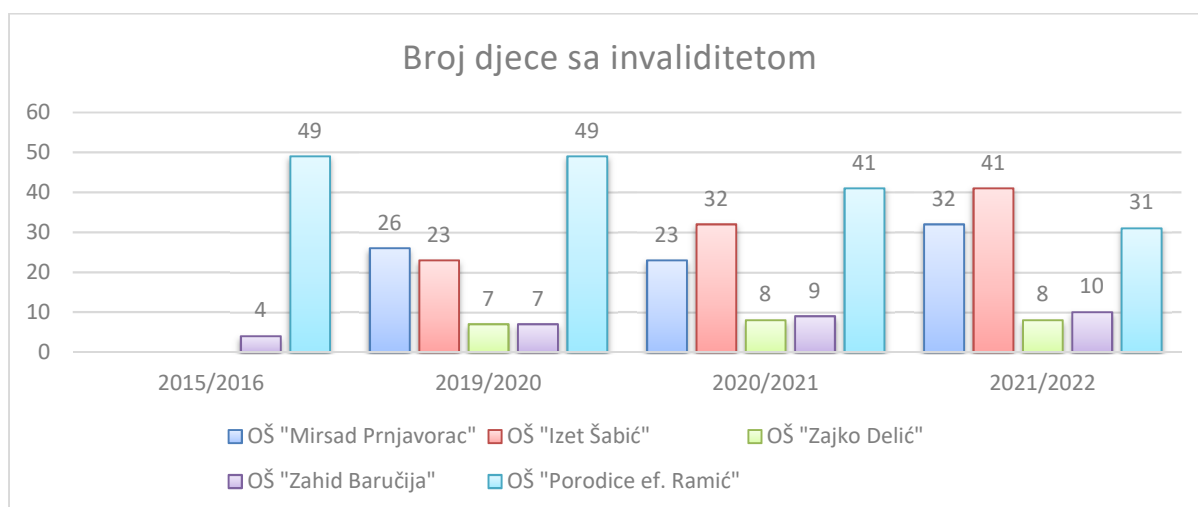
Slika br. 23 Ulaganja u školske objekte i opremu

Izvor: Općina Vogošća

e) 1.3. Inkluzivno obrazovanje

Inkluzivno obrazovanje podrazumijeva individualni pristup i prilagođavanje obrazovnog sistema potrebama i mogućnostima učenika, a u svrhu postizanja punog intelektualnog, emocionalnog, socijalnog, fizičkog i akademskog potencijala učenika. Inkluzivno obrazovanje se provodi u skladu sa članovima 66, 67, 68, 69, 70 i 71. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 23/17 i 33/17), a za njegovo provođenje nadležno je resorno ministarstvo.

Prema raspoloživim podacima dostupnim u osnovnim školama na području općine Vogošća evidentan je blagi porast djece s poteškoćama u razvoju koja su uključena u redovan obrazovni proces. U školskoj 2019/2020. godini ukupno 105 učenika s poteškoćama u razvoju je bilo uključeno u redovna školski proces, kroz inkluzivnu nastavu. Naredne školske godine bilo ih je 113, a u školskoj 2021/2022. godini 122 učenika s poteškoćama u razvoju pohađala su nastavu u redovnim školama. U školskoj 2021/2022. godini broj učenika s poteškoćama u razvoju gotovo za 14% je veći u odnosu na školsku 2015/2016. godinu.

Slika br. 24 Podaci o djeci s poteškoćama u razvoju koja su uključena u redovan obrazovni sistem

Izvor: Općina Vogošća

Prema raspoloživim podacima djeca s poteškoćama u razvoju, a koja su uključena u redovan obrazovni proces, najčešće imaju oštećenje sluha, poremećaj govorno-glasovne komunikacije, oštećenje vida, poremećaj u ponašanju, tjelesnu invalidnost, mentalnu deficijenciju, kao i emocionalni poremećaji.

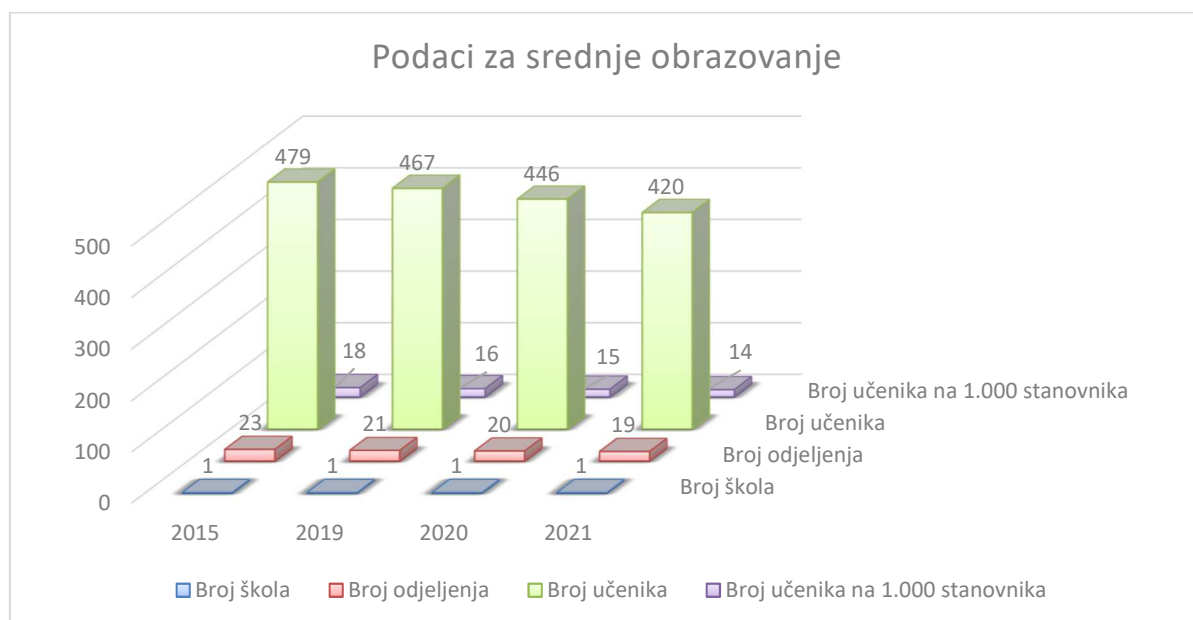
Rješavanju problema provođenja inkluzivne nastave potrebno je institucionalno pristupiti i u tom kontekstu organizirati sistematsku podršku edukaciji asistencijom u nastavi.

e) 1.4. Srednje obrazovanje

Ova oblast je regulisana Zakonom o srednjem obrazovanju na nivou Kantona Sarajevo koji je i osnivač svih srednjih škola na svom području.

U Općini Vogošća egzistira jedna srednja škola. Prema dostupnim podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja, broj djece koja pohađaju nastavu u srednjoj školi od 2015. do 2021. godine u kontinuiranom je opadanju.

U školskoj 2021/2022. godini nastavu je pohađalo 420 učenika raspoređenih u 19 odjeljenja u jednoj srednjoj školi. U istoj školskoj godini bilo je 14 učenika na 1.000 stanovnika. U školskoj 2020/2021. godini bilo je 446 učenika u 20 odjeljenja u jednoj srednjoj školi, a broj učenika na 1.000 stanovnika iznosio je 15. U školskoj 2019/2020. godini nastavu je pohađalo 467 učenika raspoređenih u 21 odjeljenje u jednoj srednjoj školi. U istoj školskoj godini bilo je 16 učenika na 1.000 stanovnika. U školskoj 2015/2016. godini bilo je 479 učenika u 23 odjeljenja u jednoj srednjoj školi, a broj učenika na 1.000 stanovnika iznosio je 18.

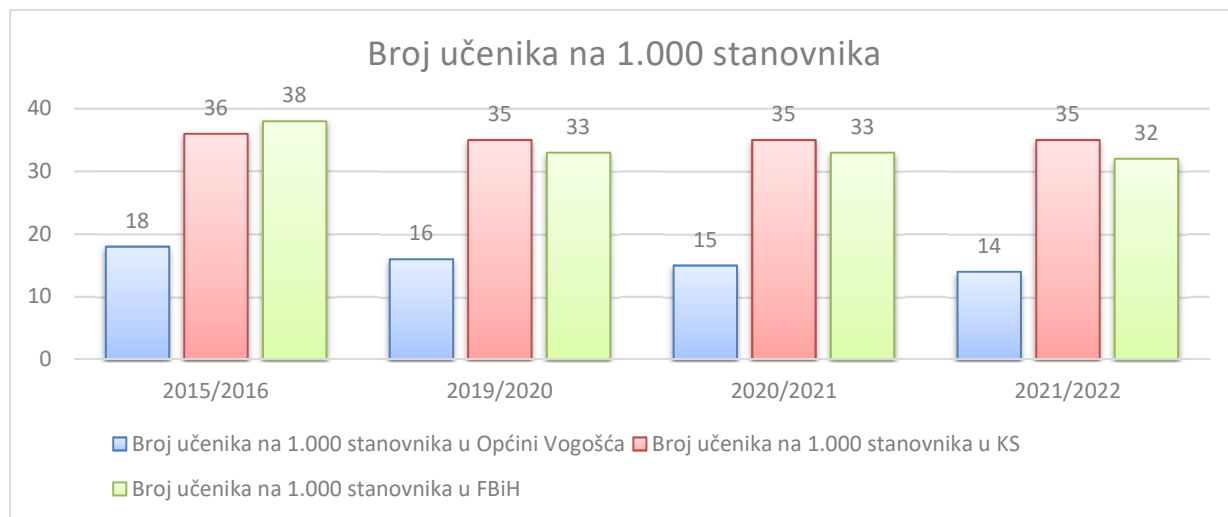

Slika br. 25 Pokazatelji za determinante u osnovnom obrazovanju u periodu od 2015. do 2021. godinu za Općinu Vogošća

Izvoz: Federalni zavod za programiranje razvoj

Općina Vogošća je u nepovoljnom položaju u odnosu na KS i FBiH, kada je riječ o broju učenika na 1.000 stanovnika. U školskoj 2021/2022. godini broj učenika na 1.000 stanovnika

u Općini Vogošća je bio manji za 60% u odnosu na KS i za 56,25% manji u odnosu na FBiH. Godinu ranije u Općini Vogošća broj učenika na 1.000 stanovnika bio je manji za 57,14% u odnosu na KS i za 54,55% manji u odnosu na FBiH. U školskoj 2019/2020. godini broj učenika na 1.000 stanovnika u Općini Vogošća bio je manji za 54,29% u odnosu na KS i za 51,52% manji u odnosu na FBiH, a u 2015/2016. godini ovaj broj je bio manji za 50% u odnosu na KS i za 52,63 % manji u odnosu na FBiH.

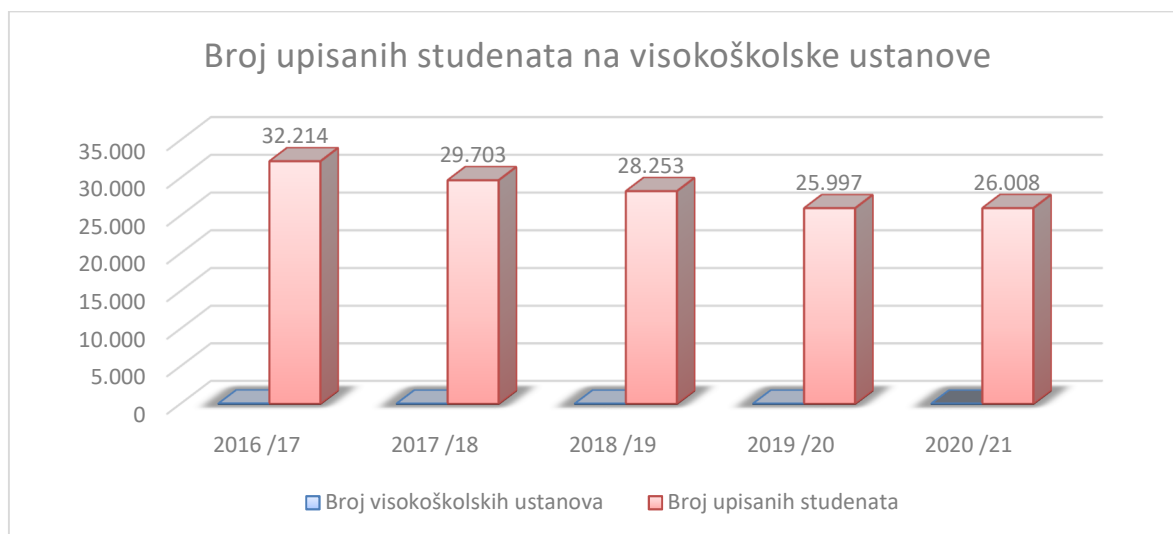

Slika br. 26 Broj učenika na 1.000 stanovnika u Općini Vogošća, KS i FBiH

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoj

e) 1.5. Visoko obrazovanje

Ova oblast je regulisana Zakonom o visokom obrazovanju na nivou KS koji je i osnivač svih visokoškolskih ustanova. U Općini Vogošća trenutno postoji jedna visokoškolska obrazovna ustanova – Fakultet za upravu i ova jedinica lokalne samouprave, osim teritorijalne pripadnosti, nema drugih ingerencija nad visokoškolskim ustanovama. Uvidom u raspoložive podatke uočava se da je broj upisanih studenata na području Kantona Sarajevo u konstantnom padu, što je rezultat niskog nataliteta, otvaranja većeg broja privatnih visokoškolskih ustanova na području drugih kantona, te odliva stanovništva iz BiH.

Slika br. 27 Prikaz broja upisanih studenata na visokoškolske ustanove u KS

Iz dostupnih podataka vidljivo je kako je broj upisanih studenata u akademskoj 2020/21. za 19,26% bio manji u odnosu na 2016/17. akademsku godinu.

e) 2. Kultura i sport

e) 2.1. Kultura

Institucije kulture i kulturne manifestacije jedan su od bitnih segmenata razvoja društva.

Međutim, zbog nepostojanja sistemskog rješenja o načinu funkcionisanja institucija, ova oblast je u cijeloj državi nije prioritetna oblast niti joj se daje značaj.

Kada je riječ o Općini Vogošća na njenoj teritoriji egzistira nekoliko institucija kulture.

Javna ustanova „Kulturno-sportski centar“ Vogošća

Javna ustanova „Kulturno – sportski centar“ Vogošća je osnovana u maju, 1996. godine kao pravni sljedbenik Radničke organizacije „Kulturno – obrazovni i sportsko – rekreativni centar“ (RO „KOSRC“) Vogošća nastale 1986. godine integracijom Radničkog doma Vogošća koji je poslovao od decembra 1956. godine i Sportske dvorane koja je izgrađena u maju, 1980. godine.

JU KSC upravlja slijedećim objektima:

- Upravna zgrada „Jasmin Isanović – Žuti“ u kojoj se nalazi sjedište Ustanove, Biblioteka sa 22.536 naslova, 755 korisnika, Kino sala, Foaje te poslovni prostori koji se izdaju pod zakup
- Sportska dvorana „Amel Bečković“ sa pripadajućim resursima: kuglana, teren sa umjetnom travom, teniski tereni i teren za boćanje
- Bazen JU KSC.

Ustanovu je osnovala Općina Vogošća za obavljanje djelatnosti u oblasti kulture, sporta i rekreacije. Pružanjem usluga udruženjima i građanima Općine Vogošće, KSC Vogošća svakodnevno doprinosi poboljšanju kvaliteta života i zdravlja svih generacija i populacija.

Ustanova se bavi iznajmljivanjem resursa i poslovnih prostora te realizacijom vlastitih aktivnosti i projekata.

JU KSC Vogošća u svom planu i programu prvenstveno ima za cilj podizanje nivoa kvaliteta i obima kulturnih programa na području općine Vogošća. JU KSC Vogošća nastoji dodatno osvježiti vogošćansku kulturnu scenu novim programima i sadržajima, prema potrebama građana. Objekti koji su od kulturnog značaja za Općinu Vogošća i koji su nosioci najvećeg broja programskih sadržaja imaju potrebu za rekonstrukcijom i dodatnim ulaganjima, a to se prije svega odnosi na prostor kino sale i bibliotečki prostor, koji je za sadašnje potrebe neadekvatan. U oblasti kulture u JU KSC Vogošća kao redovne aktivnosti izdvajaju se:

1. *Konkurs za najbolji prozno - literarni rad* Povodom Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine.
2. *Pozorišne predstave za djecu*
3. *Pozorišne predstava za odrasle*
4. *Posjeta sajmu knjige i nabavka novih knjiga*
5. *Reklamiranje knjige putem RTV Vogošća* (U cilju razvoja kulture čitalaštva i promocije pozitivnih vrijednosti, u saradnji sa RTV Vogošća realizuje sedmično predstavljanje knjige putem emisije „Otvoreni program“ na kanalu RTV Vogošća. Cilj ove aktivnosti je da čitaoci, a prije svega djeca, putem RTV Vogošća svojim vršnjacima preporučuju knjige i na taj način razvijaju ljubav prema knjizi).
6. *Radionice za djecu u biblioteci*
7. *Organizovanje školskih i predškolskih posjeta biblioteci*

8. Kino projekcije
9. Vogošćanski dani
10. Promocije knjiga
11. Vogošćansko amatersko pozorište
12. Izložbe slika i fotografija
13. Likovne radionice
14. Projekat „I ćirilica je naše pismo“
15. Akcija upisa u biblioteku

Pored pružanja podrške sportskim udruženjima Ustanova realizuje i vlastite programe koji omogućavaju klijentima svih uzrasta da na zabavan način, kroz raznovrsne aktivnosti iskoriste svoje slobodno vrijeme. Svi programi su usmjereni na očuvanje i jačanje zdravlja, pravilno držanje i skladno oblikovanje tijela, poboljšanje psiho-fizičkog stanja, poboljšanje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te ublažavanje negativnih uticaja savremenog načina života i rada.

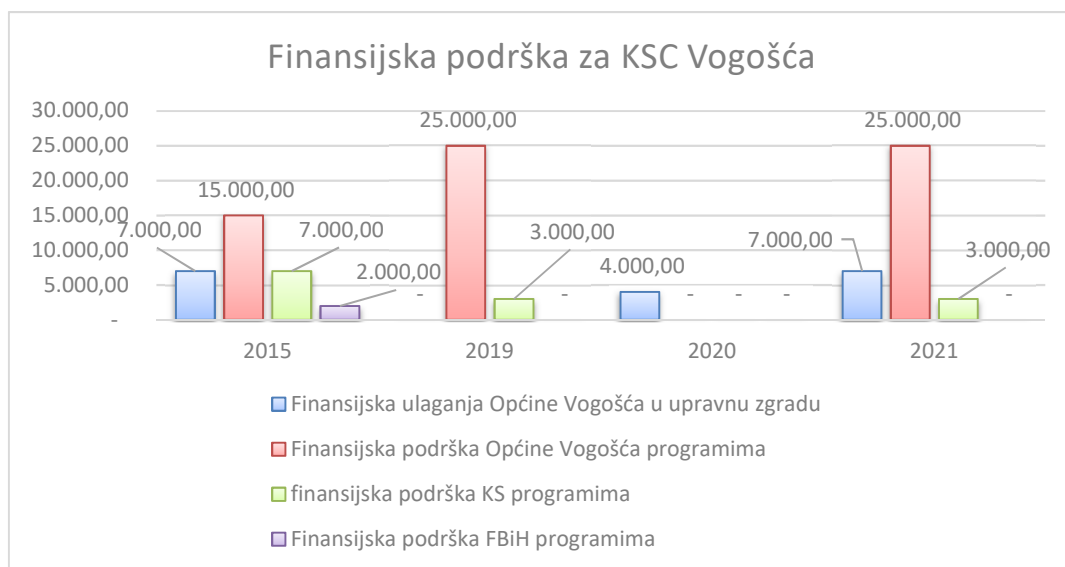
Izdvajaju se redovne programske aktivnosti:

1. Škola skijanja (dislocirana aktivnost)
2. Sportske aktivnosti za osobe sa invaliditetom i poteškoćama u razvoju
3. Škola sporta
4. Sportsko – zabavne aktivnosti za osobe treće životne dobi
5. Igre bez granica
6. Eko akcija
7. Turnir u malom nogometu za dječake povodom dana Općine Vogošća
8. Ulična utrka „5K NIGHT RUN Vogošća 2022“
9. Aerobik za žene

Ustanova se većinski finansira iz Budžeta Općine Vogošća i to:

- Grant za tekuće poslovanje (plate)
- Grant za kapitalne projekte
- Grant za dio režijskih troškova u Sportskoj dvorani
- Grant za Bazen
- Grant za Vogošćanske dane
- Ostale potpore po projektima.

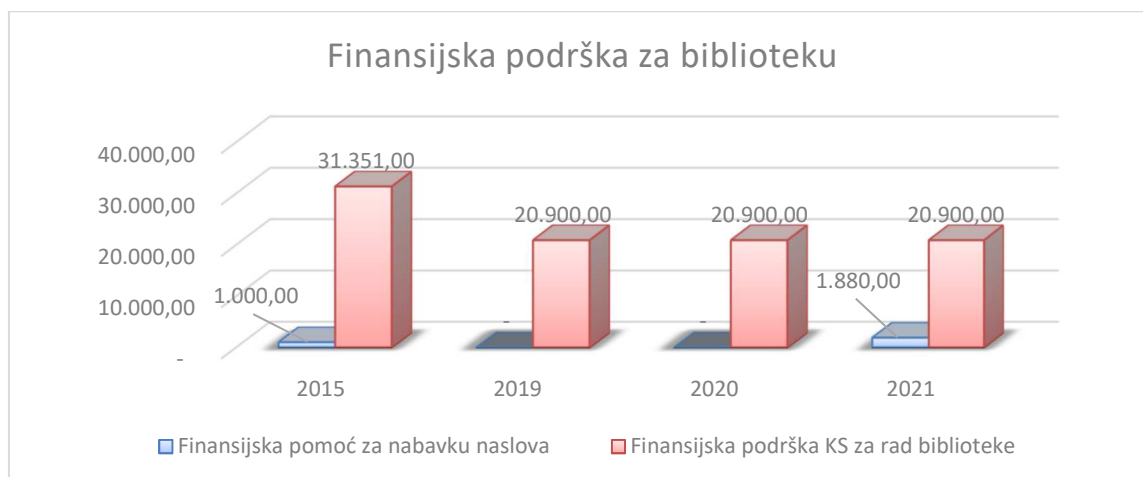
Dio sredstava za poslovanje JU KSC obezbjeđuje iz vlastitih prihoda, a u posljednje dvije godine značajno manji dio od ostalih nivoa vlasti (Kanton, FBiH).

Slika br.28 Finansijska ulaganja u KSC Vogošća i programske aktivnosti

Gradska biblioteka u sklopu JU KSC Vogošća

S obzirom na veliki broj naslova, biblioteka nema dovoljno prostornog kapaciteta za smještaj knjižne građe. Bibliotečki fond iznosi 23.140 bibliotečkih jedinica s trendom stalnog povećanja. Biblioteka trenutno broji 360 članova. Primjetan je pad članstva u odnosu na prethodni period kada je biblioteka brojala oko 500 članova. S ciljem unapređenja rada i funkcionisanja biblioteke neophodno je povećati prostor za bibliotečki fond i obezbijediti prostor za čitanje.

Slika 29. Finansijska podrška biblioteci

Izvor: Općina Vogošća

Kino sala u sklopu JU KSC Vogošća

Dvorana je osposobljena za izvođenje pozorišnih predstava, a kino predstave se mogu. Proteklih godina primjetan je angažman menadžmenta JU KSC Vogošća koji prikazivanjem atraktivnih filmskih naslova nastoji da oživi rad kino sale što je rezultiralo povećanjem broja posjetioca na određenim projekcijama. Organizuju se i pozorišne predstave, a posebno je značajno da je sa radom počelo dječje amatersko pozorište kao projekat Udruženja "Pričalice".

U prethodnom periodu nije bilo značajnijih ulaganja u adaptaciju kino sale, osim 2021. godine kada je iz budžeta Općine Vogošća za ovu namjenu odobreno svega 7.000,00 KM. Gotovo identična situacija je i s pružanjem podrške u realizaciji sadržaja. Tako je u 2015. godini za ovu namjenu iz budžeta Općine Vogošća obezbijeđeno 2.400,00 KM. U 2019. godini nije bilo finansijske podrške. Naredne godine obezbijeđeno je 2.500,00 KM, a 2021. 3.850,00 KM.

S obzirom na prostorne kapacitete u ovoj ali osim filmskih projekcija održavani su i drugi sadržaji, uglavnom iz oblasti kulture. U 2015. godini u kino sali održano je pet filmskih projekcija. Godine 2020. i 2021. bile su četiri projekcije, dok 2020. nije bilo projekcija.

Kada je riječ o drugim sadržajima, kino sala je bila u značajnijoj mjeri iskorištenija. Tako je 2015. bilo organizovano osam, a 2019. godine deset sadržaja. Ukupno pet sadržaja je bilo organizovani 202., a 17 2021. godine.

Kulturno-umjetničko društvo „Vogošća“

KUD „Vogošća“ djeluje kroz brojne sekcije i ansamble i realizovali su niz značajnih umjetničkih sadržaja, sa kojima su obilježili protekli period veoma uspješno i održali kontinuitet, kvalitet i kvantitet ukupnih organizacionih djelovanja. Jedan od ključnih problema sa kojima se susreće KUD „Vogošća“ jeste neadekvatan prostor i nedostatak opreme, nošnji i instrumenata.

KUD „Vogošća“ ima sljedeće sekcije sa članstvom:

1. Folklorna sekcija – članova 105
2. Orkestar – muzička sekcija – članova 12
3. Vokalna sekcija – članova 20

Sve probe KUD „Vogošća“ održavaju se redovno u prostorijama JU KSC Vogošća u kino Sali i prostorijama KUD „Vogošća“.

KUD „Vogošća“ učestvuje u realizaciji manifestacija:

1. Vogošćanski dani
2. Smotra folklora
3. Obilježavanje značajnih datuma, kako na području općine Vogošća, tako i na području drugih općina (Tešanj, Jelah, Visoko....)
4. Internacionalni festival folklora “Klek” – 2015-2019
5. Internacionalni festival folklora “Inebolu” Turska– 2015
6. Internacionalni festival folklora “Ohrid” – 2019
7. Internacionalni festival folklora “Budva” – 2021

Unatoč mnogobrojnim poteškoćama s kojima se ovo Društvo suočava, osim što na najreprezentativniji način predstavlja kulturno naslijeđe Bosne i Hercegovine, ono je i dobitnik mnogobrojnih međunarodnih nagrada i priznanja, među kojima su: osvojeno drugo mjesto na internacionalnom festivalu folklora u Španiji (2005.godine), Alapli Turska (2006.godine) i Samsun Turska (2007. godine), te osvojeno treće mjesto na internacionalnom festivalu folklora Ankara Turska (2010. godine).

Osim nastupa na međunarodnim scenama, KUD „Vogošća“ svake godine upriliči koncert sa mnogobrojnim gostima prilikom obilježavanja godišnjice društva koje je osnovano 1948. godine. Njihov doprinos je veliki i u organizaciji Tradicionalne smotre folklora koji se od 1996. godine kontinuirano održava u Vogošću, a na kojoj prosječno godišnje učestvuje 15 folklornih ansambala iz Kantona Sarajevo.

e) 2.2. Sport

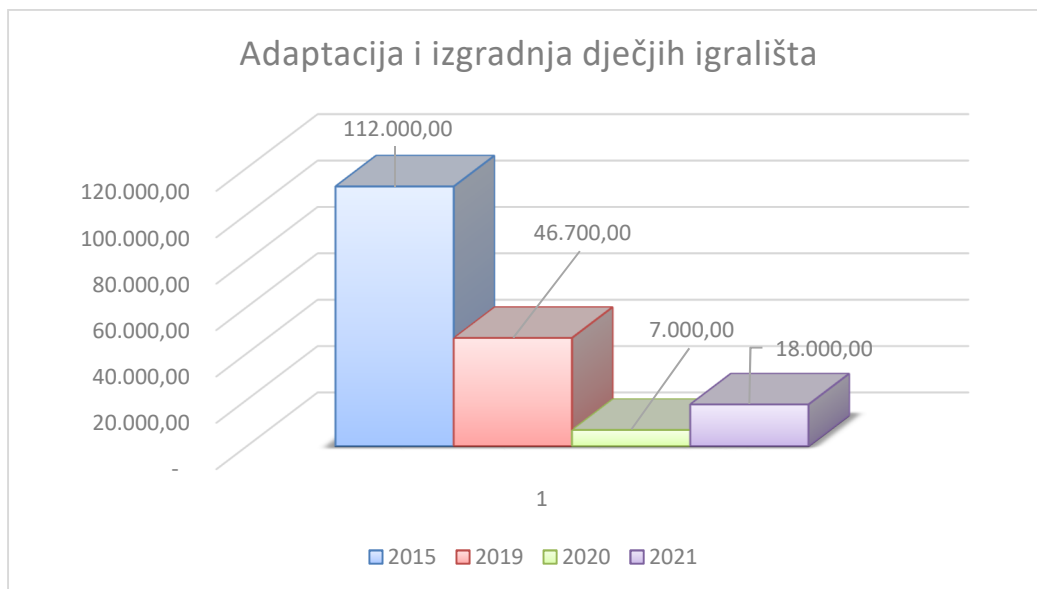
Sportska i dječja igrališta

Na području općine Vogošća postoji određen broj objekata iz oblasti sporta, ali ne mogu u potpunosti zadovoljiti sve potrebe za raznovrsnim sportskim aktivnostima i sadržajima. Najveći broj sportskih aktivnosti u Vogošći odvija se u prostorima Sportske dvorane „Amel Bečković“. Sportske i rekreativne aktivnosti se održavaju na otvorenim sportskim plohama, na stadionima „Hakija Mršo“ u Vogošći i „Ešref Ešo Pustahija“ u Semizovcu, te pratećim sportskim objektima kojima upravlja KSC „Vogošća“ (teniski tereni, teren za mali nogomet sa vještačkom travom, kuglana, teren za odbojku na pijesku i boćarsko igralište) i u školskim fiskulturnim salama.

Od pet vogošćanskih osnovnih i jedne srednje škole, njih pet (OŠ „Zajko Delić“, OŠ „Mirsad Prnjavorac“, OŠ „Izet Šabić“, OŠ “Porodice ef. Ramić” i Srednjoškolski centar) imaju

fiskulturne sale adekvatne za odvijanje nastavnog procesa, ali su i kapacitirane za trenažni, a ponegdje i takmičarski proces sportskih klubova.

U Vogošći je trenutno u funkciji 30 vanjskih dječjih i sportskih igrališta i sportskih sala, odnosno 18 dječjih igrališta, 11 otvorenih sportskih ploha i terena i jedna sala. U prethodnom periodu, s ciljem izgradnje novih i održavanja postojećih sportsko-rekreativnih sadržaja Općina je samostalno i u saradnji s višim nivoima vlasti obezbijedila oko 1,2 miliona KM.

Slika br. 30 Ulaganja u adaptaciju postojećih i izgradnju novih dječjih igrališta

Izvor: Općina Vogošća

Slika br. 31 Ulaganja u adaptaciju postojećih i izgradnju novih sportskih terena

Izvor: Općina Vogošća

Slika br. 32 Ulaganja u adaptaciju postojećih i izgradnju novih sportskih sala

Izvor: Općina Vogošća

Dio aktivnosti odvija se i u objektima u privatnom vlasništvu. Od takvih objekata najznačajniji su tereni „Sobol Sporta“ u Hotonju, te teniski i tereni za mali fudbal „Gabeljić“ u Hotonju. Pored svega navedenog vidljivo je da su potrebe za proširenjem sportske infrastrukture – objekata nužne, jer je sve više prisutna potreba klubova za dodatnim trenažnim terminima i prostorom za treninge. Općina Vogošća će pokušati riješiti ovaj problem u budućnosti nastojeći zadovoljiti potrebe klubova, u saradnji sa školama koje mogu ponuditi svoje fiskulturne sale za navedenu namjenu, ili gradnjom novog sportskog objekta, što ovisi od raspoloživih budžetskih sredstava, odnosno podrške viših nivoa vlasti.

Bazen

U maju 2020. godine pokrenuta je inicijativa o osposobljavanju bazena se nalazi u sklopu Wog centra u Vogošći, a koji je zatvoren 2012. godine. U oktobru, 2020. godine bazen Vogošća je zvanično stavljen na raspolaganje i upotrebu građanima. U istom mjesecu, 2020. godine zvanično je počela i škola plivanja, što je naišlo na pozitivne reakcije stanovnika Općine Vogošća. Do kraja 2020. godine uspješno je realizovano pet grupa polaznika škole plivanja i obučeno je 158 djevojčica i dječaka.

Usluge bazena koriste plivački klubovi „Delfin“ i „Spid“. PK „Spid“ provodio je školu plivanja za djecu s poteškoćama u razvoju, zbog čega su ovom klubu termini dodijeljeni bez naknade. U novembru, 2020. godine s triatloncem Harisom Fazlićem realizovan je projekat besplatne škole plivanja za 20 djece iz socijalno ugroženih porodica sa područja općine Vogošća. Od otvaranja bazena pa do kraja 2020. godine usluge bazena je koristio 2.391 kupać.

Usljed pandemije uzrokovane koronavirusom, te redovnog remonta i održavanja, bazen je bio zatvoren od 25. marta do 21. aprila i od 13. do 24. avgusta, 2021. godine. Tokom 2021. godine na bazenu su realizovani sljedeći projekti:

- Škola plivanja za sve generacije
- Inkluzivna škola plivanja
- Ljeto na bazenu za studente i učenike
- Akcija za treću životnu dob

- Individualna škola plivanja
- Aqua aerobic

U toku 2021. godine na bazenu je obučeno više od 1.200 djece s područja općine Vogošća, Ilijaša i Visokog. Bazen JU KSC Vogošća u 2021. godini je posjetilo više od 20.000 građana.

Sportski klubovi

U Vogošći je registrovano 28 sportskih udruženja. Općina obezbjeđuje materijalno-tehničku i finansijsku pomoć JU "KSC" Vogošća i sportskim organizacijama, a sve u cilju što masovnijeg okupljanja mladih u sportu. Trenutno sportski klubovi okupljaju oko 1.300 aktivnih članova.

U proteklom periodu urađeni su značajni naponi da se ova oblast uvede u sistem, te se insistiralo na projektnom pristupu pri sufinansiranju sportskih udruženja, forsirao se razvojni sport sa akcentom na masovnost i insistiralo se na usavršavanju stručnog kadra kako bi oni koji rade u trenažnom i takmičarskom procesu, a pogotovo sa djecom, bili adekvatno obrazovani i/ili certificirani. Paralelno sa tim se izgrađivala i finansijska odgovornost u radu udruženja. Novčana podrška za razvoj sporta znatno je premašivala mogućnosti Općine Vogošća. Međutim, u komunikaciji s predstavnicima sportskih udruženja i sportskih radnika utvrđeno je da je za Općinu Vogošća neophodno razvijati i vrhunske rezultate u sportu, što bi trebalo biti i prioritet u radu ove jedinice lokalne samouprave u oblasti sporta.

Prema podacima Općine Vogošća u 2019. godini za razvoj sporta i sportske klubove iz budžeta je obezbijedeno 165.000,00 KM. U 2019. godini ovaj iznos bio je za 26,22% veći u odnosu na 2015., za 15,38% veći u 2020, te za 21,43% veći u 2021. godini.

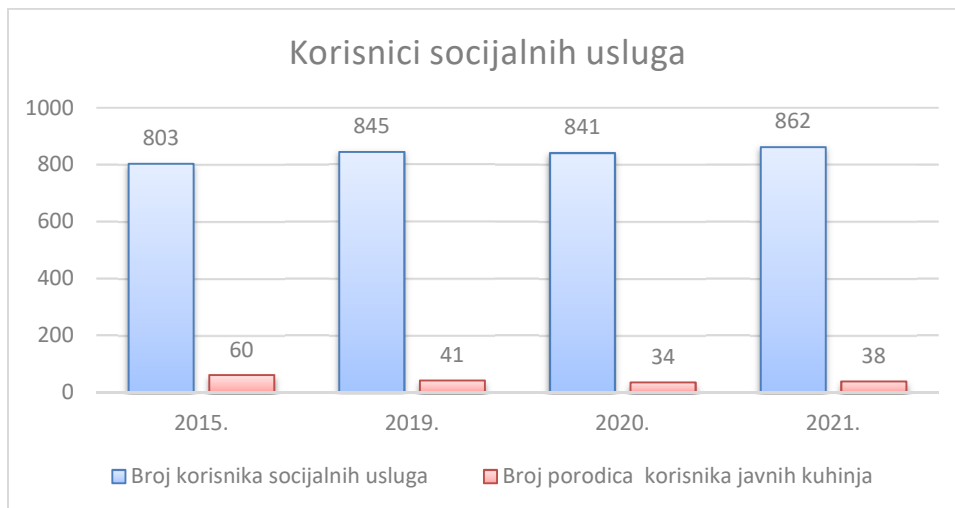
Slika br. 33 Sportski klubovi i finansijska podrška po godinama

Izvor: Općina Vogošća

e) 3. Socijalna zaštita

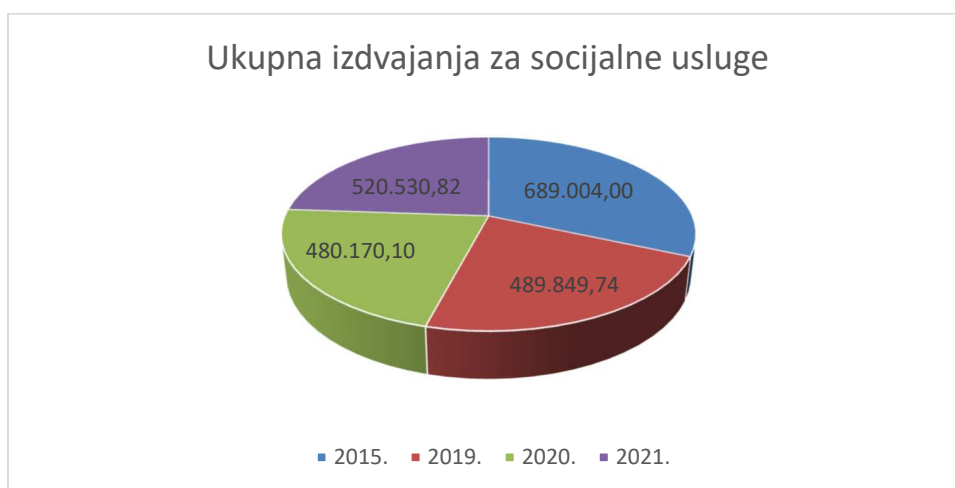
U posljednjih nekoliko godina broj korisnika Službe socijalne zaštite Općine Vogošća nije se značajnije mijenjao. Situacija u ovoj oblasti teška, ljudi su nezaposleni i veliki broj njih su korisnici javnih kuhinja.

Prema dostupnim podacima evidentan je blagi porast korisnika socijalnih usluga. U 2021. godini bilo je 862 korisnika socijalnih usluga što je za 6,85 % više nego u 2015. godini kada ih je bilo 803. Kada je riječ o korisnicima usluga javnih kuhinja ovdje je evidentno značajno smanjenje. U 2021. godini 38 porodica bile su korisnice javnih kuhinja, što je za 36,67% manje nego u 2015. godini kada ih je bilo 60.

Slika br. 34 Korisnici socijalne pomoći i javnih kuhinja u Općini Vogošća
Izvor: Služba socijalne zaštite Općine Vogošća

Prema evidenciji Službe socijalne zaštite Općine Vogošća tokom 2015. i u periodu od 2019. do 2021. godine oko 2,2 miliona KM je izdvojeno za socijalne usluge po različitim osnovama. Najveća izdvajanja zabilježena su 2015. godine i iznosila su 689.004,00 KM. Ova izdvajanja tokom 2019. i 2020. godine bila su u opadanju, dok je 2021. godine zabilježen porast. Razlog porastu korisnika socijalne pomoći leži u posljedicama uzrokovanim pandemijom izazvanom koronavirusom. U odnosu na 2015. godina socijalna izdvajanja tokom 2019. godine bila su manja za 28,90 % (489.849,74 KM), a u 2020. godini za 30,31 % (480.170,10 KM). Socijalna izdvajanja tokom 2021. godine bila su manja za 24,45 % (520.530,82 KM) i veća za 6 %.

Slika br. 35 Izdvajanja za socijalne usluge u Općini Vogošća
Izvor: Služba socijalne zaštite Općine Vogošća

Kada je riječ o vidovima socijalnih izdvajanja najveći postotak povećanja tokom 2021. godine evidentiran je u kategoriji jednokratne novčane pomoći. Zabrinjavajući je podatak da je u 2021. godini iznos jednokratne novčane pomoći za 34,34 % (15.900,00 KM) bio veći u odnosu na 2015. godinu kada je iznosio 10.440,00 KM.

Kategorija	2015.	2019.	2020.	2021.
Stalna novčana pomoć	32.640,00	21.120,00	25.080,00	26.400,00
Novčana naknada za pomoć i njegu druge osobe	233.280,00	167.832,00	158.760,00	160.650,00
Druga materijalna pomoć	0,00	0,00	0,00	2.600,00
Osposobljavanje za život i rad	46.080,00	54.432,00	58.800,00	55.800,00
Smještaj u druge porodice	22.848,00	17.136,00	28.560,00	22.848,00
Smještaj u ustanove socijalne zaštite	337.716,00	212.931,74	189.650,10	229.852,82
Jednokratne novčane pomoći	10.440,00	9.198,00	12.600,00	15.900,00
Zdravstveno osiguranje	6.000,00	7.200,00	6.720,00	6.480,00

Tabela br. 2 Osobe u stanju potrebe

Izvor: Općina Vogošća

Prema važećoj zakonskoj regulativi mjesečna naknada za stalnu novčanu pomoć i jednokratnu novčanu pomoć iznosi 150,00 KM je iznimno mali i nije dovoljan za potrebe jedne porodice koja se nalazi u stanju socijalne pomoći.

Broj lica koja su kategorisana u ranjivu grupu maloljetnika, posmatran u 2015. godini i u periodu 2019.-2021. godina je bez velikih promjena Nažalost, evidentiran je porast djece čiji je razvoj ometen porodičnim problemima. Tokom 2021. godine broj ove djece je za 53,85 % (91) bio veći u odnosu na 2015. godinu (42). Zabilježeno je i povećanje broja odgojno zanemarene i zapuštene djece. Tokom 2021. godine broj ove djece je za gotovo 20 % (91) bio veći u odnosu na 2015. godinu (73).

Kategorija	2015.	2019.	2020.	2021.
Djeca bez roditeljskog staranja	13	15	16	14
Odgojno zanemarena i zapuštena djeca	73	86	75	91
Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim problemima	42	96	75	91
Djeca s mentalnim i fizičkim poteškoćama	7	8	9	7

Tabela br. 3 Djeca u stanju potrebe

Izvor: Općina Vogošća

U isto vrijeme broj lica koja su kategorisana u ranjivu grupu odraslih posmatran u 2015. i u periodu od 2019. do 2021. godine nažalost u stalnom je porastu. Broj osoba i porodica u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potrebna pomoć tokom 2021. godine gotovo za 10 % (2.420) bio je veći u odnosu na 2015. godinu (2.185). Veliko povećanje evidentirano je i kod osoba društveno negativnog ponašanja. Broj ovakvih osoba u 2021. godini je 34,65 % (632) bio veći u odnosu na 2015. godinu (413). Tokom 2021. godine broj materijalno neosiguranih i za rad nesposobnih osoba gotovo za 15 % (139) bio je veći u odnosu na 2015. godinu (119). Broj starih osoba bez porodičnog staranja tokom 2021.

bio je veći za 9,24 % (119) u odnosu na 2015. godinu (108), dok je broj osoba ometenih u psihičkom i fizičkom razvoju i osoba s invaliditetom tokom 2021. za 4 % (596) bio veći u odnosu na 2015. godinu (573).

Kategorija	2015	2019	2020	2021
Osobe ometene u psihičkom i fizičkom razvoju i osobe s invaliditetom	573	526	580	596
Materijalno neosigurane i za rad nesposobne osobe	119	159	141	139
Stare osobe bez porodičnog staranja	108	119	113	119
Osobe društveno negativnog ponašanja	413	567	619	632
Osobe i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potrebna pomoć	2185	2320	2122	2420

Tabela br. 4 Osobe u stanju potrebe

Izvor: Općina Vogošća

Značajnu problematiku u Općini Vogošća čini broj slučajeva nasilja u porodici, narušenih porodičnih odnosa, brakorazvoda, maloljetničke delikvencije koja je u najvećem broju izazvana narušenim porodičnim odnosima, ovisnošću i sličnom problematikom mladih. U ovom dijelu se stalno nameće potreba razvoja psihološkog savjetovanja u cilju pružanja usluge građanima u stanju potrebe i stalno unapređenje ove oblasti.

Zabrinjavajući je podatak da je tokom 2021. godine za 43,88 % (98) povećan broj zabilježenih nasilja u porodici u odnosu na 2015. godinu (55). Za 34,29 % u 2021. godini povećan je broj porodica sa rizikom od odvajanja u odnosu na 2015. godinu.

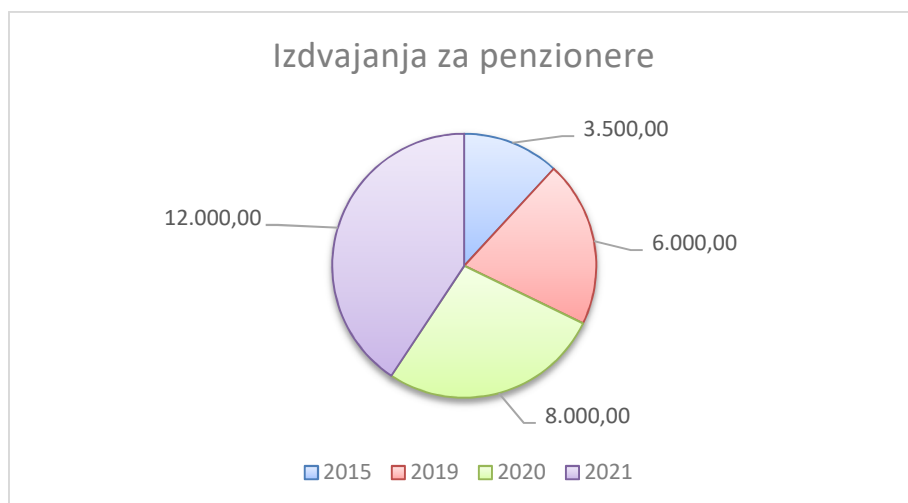
Kategorija	2015	2019	2020	2021
Nasilje u porodici	55	92	91	98
Porodice sa rizikom od odvajanja	23	30	35	35
Razvodi braka	71	77	85	67
Maloljetnička delikvencija	1	3	3	2
Psihosocijalni tretman	180	200	250	320

Tabela br. 5 Osobe kod kojih je evidentirana potreba za psihosocijalnom podrškom

Izvor: Općina Vogošća

Na području općine Vogošća trenutno ne egzistira ni jedan centar za zdravo starenje, odnosno centar namijenjen osobama treće životne dobi s ciljem da ove osobe budu aktivirane i da im bude omogućeno zdravo mentalno i fizičko starenje, te da preventivno utiče da ova gotovo najbrojnija populacija u Općini Vogošća zadrži najviši mogući stepen fizičke i psihičke funkcionalnosti. U proteklom periodu Općina Vogošća izdvajala je simbolična sredstva s ciljem obezbjeđenja minimalnih uslova za normalan život pojedinim članovima ove populacije.

U 2015. godini u budžetu Općine Vogošća kao pomoć osobama treće životne dobi obezbijedeno je 3.500,00 KM. Naredne godine ovaj iznos bio je veći za 41,67 % (6.000,00 KM), 2020. za 56,25% (8.000,00 KM), a 2021. godine za 70,83% (12.000,00 KM). Unatoč značajnom uvećanju izdvajanja za pomoć osobama treće životne dobi, posebno uzimajući u obzir trenutnu ekonomsku situaciju u BiH, ova izdvajanja i više su nego nedovoljno za pomoć i podršku osobama treće životne dobi.

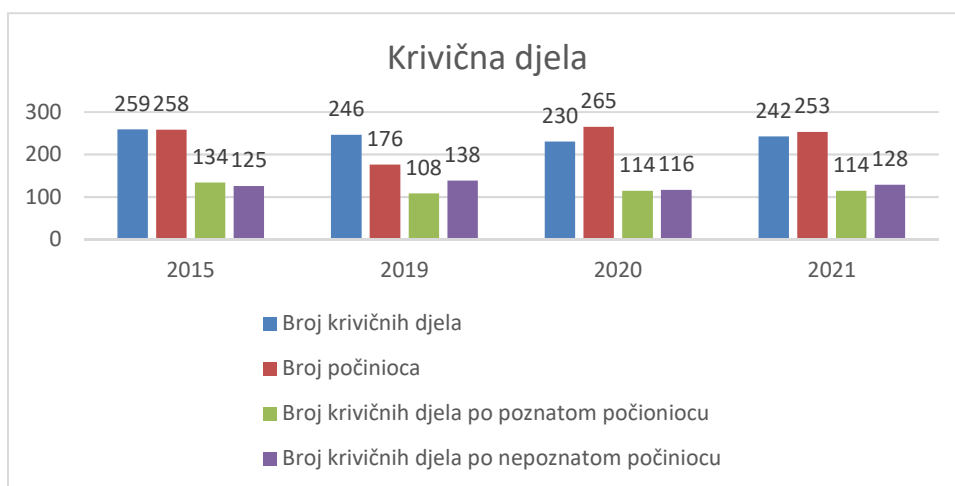
Slika br. 36 Finansijska pomoć za osobe treće životne dobi

Izvor: Općina Vogošća

e) 3.3. Sigurnost građana

U dijelu analize koji obrađuje pitanje sigurnosti građana u KS konstatuje se da je broj krivičnih djela na području KS od 2014. do 2019. godine opao za 33,5%. Najviše počinjenih krivičnih djela registrirano je protiv imovine (2.360). Najbrojniji događaji su s obilježjem krivičnog djela iz oblasti: teška krađa, krađa, razbojništvo, oštećenje tuđe stvari, utaja, teška krađa u pokušaju, prevara, paljevina, prikrivanje itd. Krivična djela protiv slobode i prava građanina i čovjeka, te krivična djela protiv braka, porodice i mladeži zastupljena su u strukturi počinjenih krivičnih djela sa 7%.

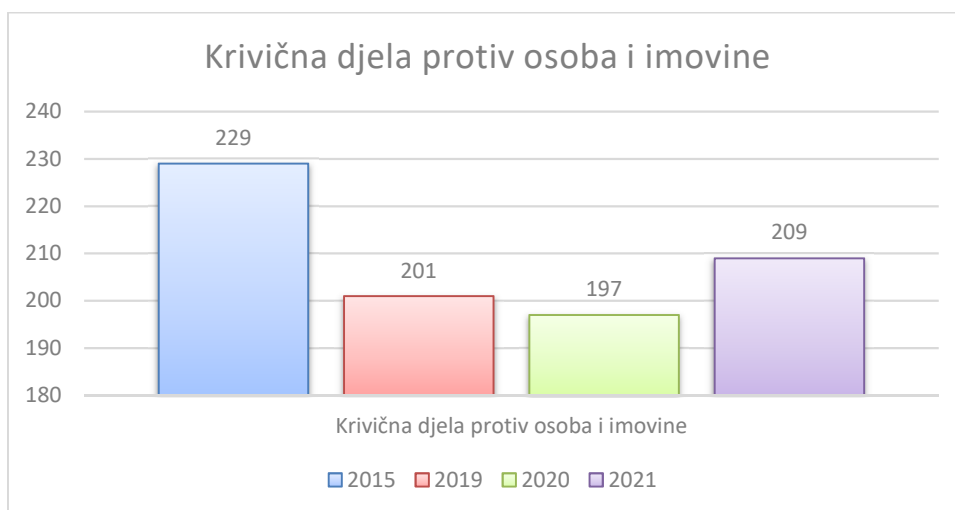
Prema podacima MUP KS evidentan je porast zloupotrebe opojnih droga u KS u odnosu na prethodne godine, a počinioci su u 68,4% povratnici. Od 2014. do 2019. godine broj saobraćajnih nesreća smanjio se za 15,9%. Prema podacima MUP-a Kantona Sarajevo za 6,56% smanjen je broj izvršenja krivičnih djela u 2021. u odnosu na 2015. godinu.

Slika br. 37 Broj krivičnih dijela na području općine Vogošća izvršenih u periodu od 2015. do 2021. godine

Izvor: MUP KS

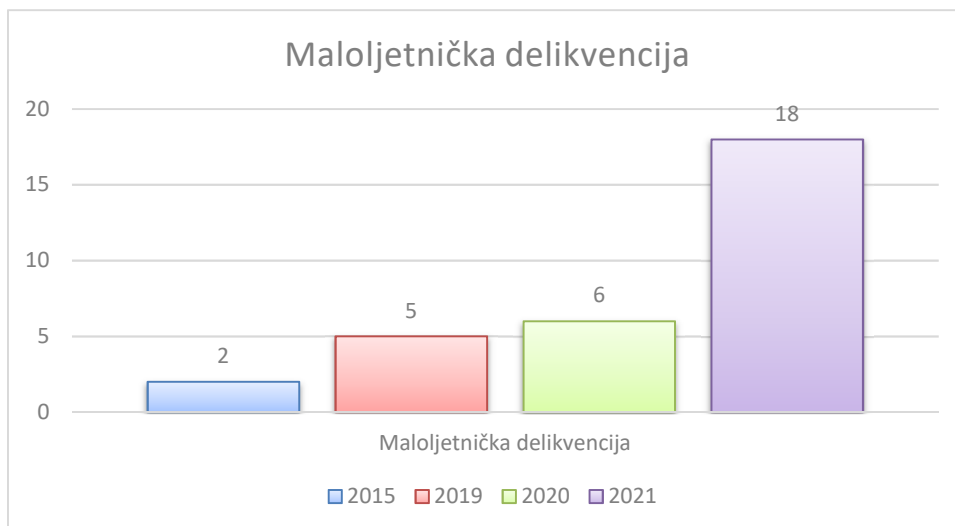
U istom izvještajnom periodu evidentno je smanjenje počinjenih krivičnih djela protiv osoba i imovine. Za 8,73% smanjen je broj krivičnih djela protiv ljudi i imovine u 2021. u odnosu na 2015. godinu.

Slika br. 38 Broj krivičnih dijela protiv osoba i imovine na području općine Vogošća izvršenih u periodu od 2015. do 2021. godine

Izvor: MUP KS

Iako je broj počinjenih krivičnih djela u opadanju, evidentan je značajan porast maloljetničke delikvencije. U 2015., a prema podacima MUP-a KS, evidentirana su dva slučaja maloljetničke delikvencije, a u 2021. godini čak 18 slučajeva, što je za devet puta više u odnosu na prije šest godina.

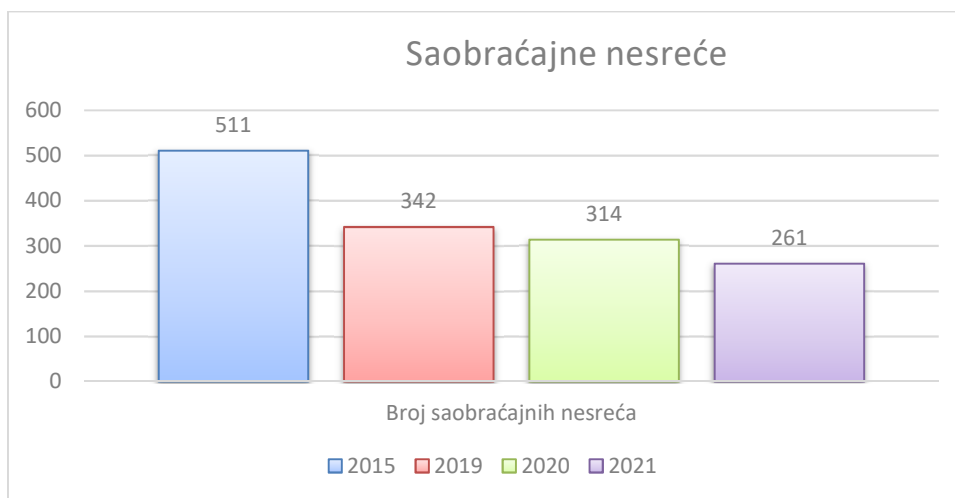

Slika br. 39 Broj slučajeva maloljetničke delikvencije na području općine Vogošća izvršenih u periodu od 2015. do 2021. godine

Izvor: MUP KS

Kada je riječ o saobraćajnim prekršajima, ukupan broj saobraćajnih nezgoda u 2015. godini iznosio je 511, a u 2021. godini 261. Broj prekršaja u saobraćaju je u padu i u posmatranom periodu (2015.-2021. godina) je smanjen za više od 50%.

Razlog smanjenja broja počinjenih prekršaja nalazimo i u činjenici da je došlo do izmjena odredbi Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH, pogotovo u pogledu povećanja minimalnog i maksimalnog iznosa novčanih kazni, te određeni vremenski period kada su policijski službenici izricali mjere upozorenja da bi se građani upoznali sa novom zakonskom regulativom. Također, manji broj prekršaja je uzrokovan i povećanim preventivnim angažovanjem policijskih službenika na terenu.

Slika br. 40 Broj saobraćajnih nesreća na području općine Vogošća izvršenih u periodu od 2015. do 2021. godine

Izvor: MUP KS

e) 4. Civilno društvo

Općina Vogošća je u oktobru, 2017. godine potpisala Pismo saradnje sa UNDP-om, čime je ozvaničen početak realizacije projekta „Regionalni program lokalne demokratije na

Zapadnom Balkanu“ (ReLOaD) kojeg je provodio Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u šest zemalja regiona i to: Albaniji, BiH, Republici Sjevernoj Makedoniji, Crnoj Gori, Kosovu⁶ i Srbiji. Tokom trajanja projekta (2017-2020) uloženi su naponi na jačanju partnerstva između jedinica lokalne samouprave i civilnog društva u regiji Zapadnog Balkana kroz izgradnju i širenje transparentnog pristupa finansiranja organizacija civilnog društva iz budžeta JLS, a u cilju rješavanja potreba stanovništva u zajednicama. Projekat se nadovezuje na rezultate i dobre prakse višegodišnje projektne intervencije u BiH, projekta Jačanje lokalne demokratije. Ukupna vrijednost ReLOaD projekta je bila 10 miliona eura, a finansirala ga je Evropska unija (EU) iz Programa podrške civilnom društvu (CSF), u iznosu od 8,5 miliona eura, dok su ostatak sufinansirali UNDP uredi koji djeluju u zemljama Zapadnog Balkana i partnerske općine.

U okviru ReLOaD projekta, u općini Vogošća podržano je 11 projekata organizacija civilnog društva kroz javne pozive ukupne vrijednosti 195.022,63 KM, te je Općina Vogošća sufinansirala navedene projekte sa 41.966,76 KM. Pored toga, vrijednost brzog granta koji je finansiran isključivo iz donatorskih sredstava, iznosila je 10.000,00 KM.

Ukupna vrijednost svih projekata provedenih u općini Vogošća u okviru ReLOaD projekta je 205.022,63 KM. Kroz aktivnosti ovih projekata ukupno je bilo uključeno 821 osoba (471 ženskih i 350 muških osoba). Od navedenog broja osoba, ukupno je bilo uključeno 406 djece, te 40 socijalno isključenih osoba.

Oblici saradnje Općine Vogošća sa organizacijama civilnog društva, manifestuju se kroz obezbjeđivanje uslova za rad, uspostavljanje partnerstva, učešće u pripremi projekata, kreiranje društvenog ambijenta koji je podsticajan za civilno društvo, pružanje podrške civilnom sektoru u uspostavljanju dijaloga i jačanju partnerstva sa lokalnom samoupravom, te iniciranje i provedbu razvojnih projekata.

Kada je riječ o ReLOaD projektu, saradnja sa organizacijama civilnog društva ostvarena je kroz finansiranje njihovih projekata posredstvom nekoliko javnih poziva. Prvi javni poziv u sklopu ReLOaD projekta objavljen je u februaru/martu, 2018. godine. U tabeli je su prikazani projekti koji su finansirani posredstvom ovog javnog poziva.

R.br.	Naziv organizacije	Naziv projekta	Budžet (KM)
1.	UHD Bosanske rukotvorine	Hobi kao zanimanje	18.706,34
2.	Centar za razvoj omladinskog aktivizma Vogošća	Vršnjačko nasilje – nema šanse	44.937,00
3.	Nova žena	Podsticaj rodnoj ravnopravnosti kroz promociju ženskog fudbala	17.573,70
4.	Udruženje za očuvanje kulturnog naslijeđa i tradicije „Sahan“	Filcanje – zanat za 21. vijek	8.810,65

Tabela br. 6 Organizacije čiji projekti su finansirani u prvom javnom pozivu

Izvor: Općina Vogošća

Drugi javni poziv u sklopu ReLOaD projekta objavljen je u aprilu/maju, 2019. godine. U tabeli je su prikazani projekti koji su finansirani posredstvom ovog javnog poziva.

⁶ Ova oznaka ne dovodi u pitanje stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom UNSCR 1244 i Mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti

R.br.	Naziv organizacije	Naziv projekta	Budžet (KM)
1.	Omladinsko udruženje Semizovac – Svrake „Aktiva 2014“	Unapređenje ključnih kompetencija kod djece i mladih	12.809,81
2.	UHD Bosanske rukotvorine	Stari zanati za nov i moderan proizvod	14.479,50
3.	Džudo klub Vogošća	Judo škola za zdravo odrastanje	12.401,47
4.	Košarkaški klub Vogošća	Košarka za sve	12.561,10
5.	Mali svijet	Očuvanje okoline počinje od tvoje okoline	19.258,85
6.	Zdravo odrastanje Vogošća	Dijete uz dijete, rame uz rame	11.946,58
7.	Udruženje za edukaciju djece „Pričalica	Moja slika svijeta	19.995,00

Tabela br. 7 Organizacije čiji projekti su finansirani u drugom javnom pozivu

Izvor: Općina Vogošća

Tokom marta i aprila 2020. godine, u svim partnerskim JLS u sklopu ReLOaD projekta je urađeno istraživanje potreba građana s ciljem smanjenja posljedica izazvanih COVID-19 pandemijom. Kao odgovor na urađeno istraživanje, a u okviru podrške inicijativama za suzbijanje štete, ReLOaD projekat je podržao 21 partnersku JLS sa jednakim brojem projekata kroz brze grantove.

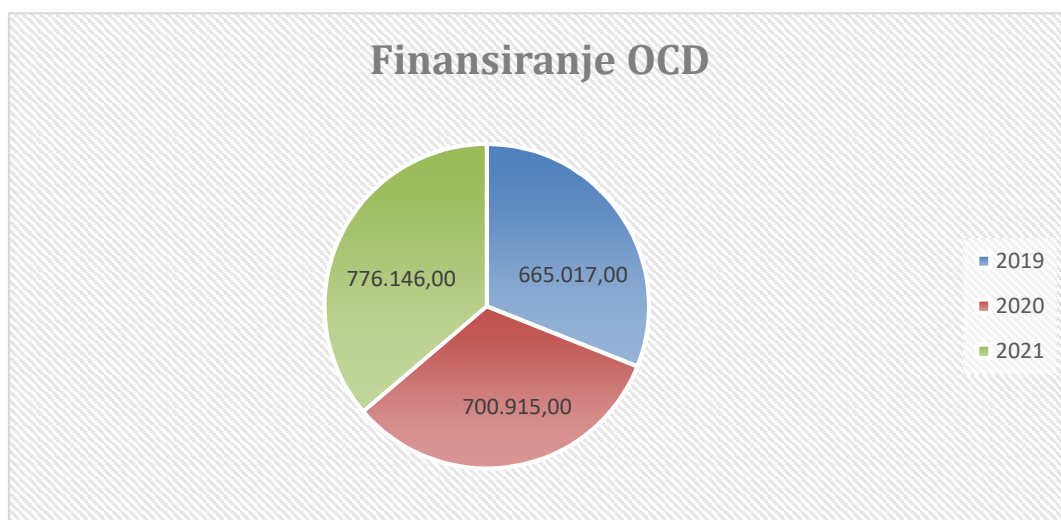
U Općini Vogošća s 10.000 KM finansirani je projekat „Zaštita i pomoć osobama treće životne dobi od COVID-19“, kojeg je implementiralo Omladinsko udruženje Semizovac – Svrake „Aktiva 2014“.

U skladu sa Pismom o uspostavi saradnje potpisanim između ReLOaD projekta i Općine Vogošća 27. oktobra 2017. godine, Općina Vogošća se obavezala da će u 2019. i 2020. godini objaviti po jedan javni poziv za finansiranje OCD-a koristeći principe LOD metodologije a u minimalnom iznosu od 30% ukupnih sredstava namijenjenih za OCD-e.

U 2019. godini Općina Vogošća je objavila dva javna poziva u skladu sa principima LOD metodologije. Ukupna vrijednost javnih poziva za 2019. godinu iznosila je 281.900,00 KM.

U 2020. godini Općina Vogošća je objavila jedan javni poziv u skladu sa principima LOD metodologije. Ukupna vrijednost javnog poziva za 2020. godinu iznosila je 325.000,00 KM.

Osim obaveza koje je Općina Vogošća imala u sklopu ReLOaD projekta, ova jedinica lokalne samouprave samostalno je finansirala rad organizacija civilnog društva u značajnim iznosima. Tokom 2019. godine projekte organizacija civilnog društva finansirala je sa ukupno 665.017,00 KM. Godine 2020. taj iznos bio je veći za 5,12 posto i iznosio je 700.915,00 KM, a 2021. godine bio je veći za 14,32 posto i iznosio je 776.146,00 KM.

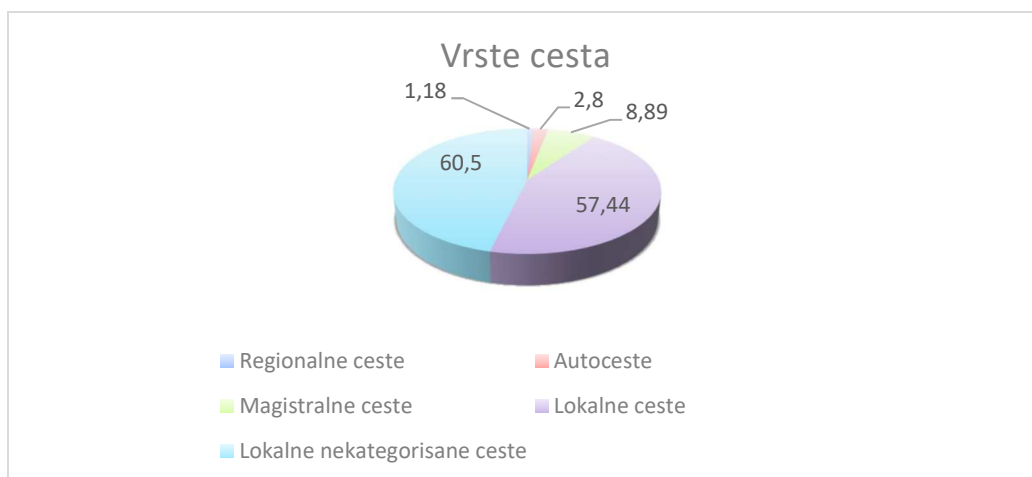

Slika br. 41 Finansiranje projekata organizacija civilnog društva
Izvor: Općina Vogošća

f) Stanje javne infrastrukture i javnih usluga

f) 1. Saobraćajna infrastruktura

Ukupna dužina putne mreže na području općine Vogošća iznosi 203,71 kilometara km, od čega je 1,18 % (2,40 km) regionalne ceste, 2,80 % (5,70 km) autoceste, 8,89 % (18,10 km) magistralne ceste, 57,44 % (117,01 km) lokalne ceste i 29,70 % (60,50 km) lokalne nekategorisane ceste.

Slika br. 42 Kategorizacija cesta na području općine Vogošća u 2021. godini
Izvor: Općina Vogošća

Iz općinskog budžeta izdvajaju se sredstva za redovno održavanje i sanaciju cestovne infrastrukture. Najznačajnija ulaganja u putnu infrastrukturu zabilježena su 2020. godine i iznosila su 5,002.535,26 KM. Već 2021. godine ulaganja su bila manja za 66,86% i iznosila su 1,657.782,39 KM.

	2015	2019	2020	2021
Ukupna budžetska sredstva za izgradnju i sanaciju saobraćajnica	1.104.739,14	3.719.312,21	5.002.535,26	1.657.782,39
Budžetska sredstva za redovno održavanje cesta	125.498,18	327.163,28	599.814,00	488.854,30
Budžetska sredstva za izgradnju i održavanje signalizacije	0	61.195,46	18.058,12	182.266,69
Broj kilometara asfaltiranih cesta na području općine Vogošća	3,73	7,74	8,73	4,13

Tabela br. 8 Finansijska izdvajanja iz općinskog budžeta u svrhu izgradnje i sanacije putne infrastrukture

Izvor: Općina Vogošća

Na osnovu Odluke o razvrstavanju vangradskih lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“; br. 22/13) i Odluke o izmjenama Odluke o razvrstavanju vangradskih lokalni cesta na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“; br. 40/14), na području općine Vogošća je kategorisano 132 lokalne ceste u ukupnoj dužini od 90,80 kilometara. S obzirom da je nakon usvajanja pomenute Odluke izgrađen i rekonstruisan određen broj novih i postojećih cesta, a kako je navedenom Odlukom izostavljen određen broj postojećih cesta, Općina Vogošća provodi aktivnosti na izmjeni i dopuni ove Odluke. U tom kontekstu izrađen je Elaborat izmjene i dopune kategorizacije lokalnih cesta na području općine Vogošća. U narednoj tabeli date su ukupne dužine i kategorizacije cesta u Općini Vogošća.

R.br.	Kategorizacija ceste	Dužina (km)
1.	Dio lokalnih puteva u nadležnosti Općine Vogošća prema potpisanom Ugovoru sa Direkcijom za puteve Kantona Sarajevo, koje su prenesene u nadležnost Direkcije za puteve Kantona Sarajevo	26,20
2.	Lokalne ceste	117,01
3.	Lokalne nekategorisane ceste	60,50
4.	UKUPNO:	203,71

Tabela br. 9 Kategorizacija i ukupne dužine cesta u nadležnosti Općine Vogošća u 2021. godini

Izvor: Općina Vogošća

Prema raspoloživim podacima u Općini Vogošća u 2021.godini bilo je 1.731 parking mjesto. S obzirom na tendenciju rasta broja stanovnika na području ove jedinice lokalne, evidentan je i nedostatak parking mjesta. Fokus u narednih pet godina bit će realizacija godišnjih programa izgradnje, održavanja i sanacije putne infrastrukture.

f) 2. Elektroenergetska mreža

Održavanje postojeće i izgradnja nove javne rasvjete na području KS je u nadležnosti Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša KS. Unatoč ovako definisanim nadležnostima Općina Vogošća je od 2019. do 2021. godine uložila oko 500.000,00 KM u održavanje postojeće i i izgradnju nove javne rasvjete.

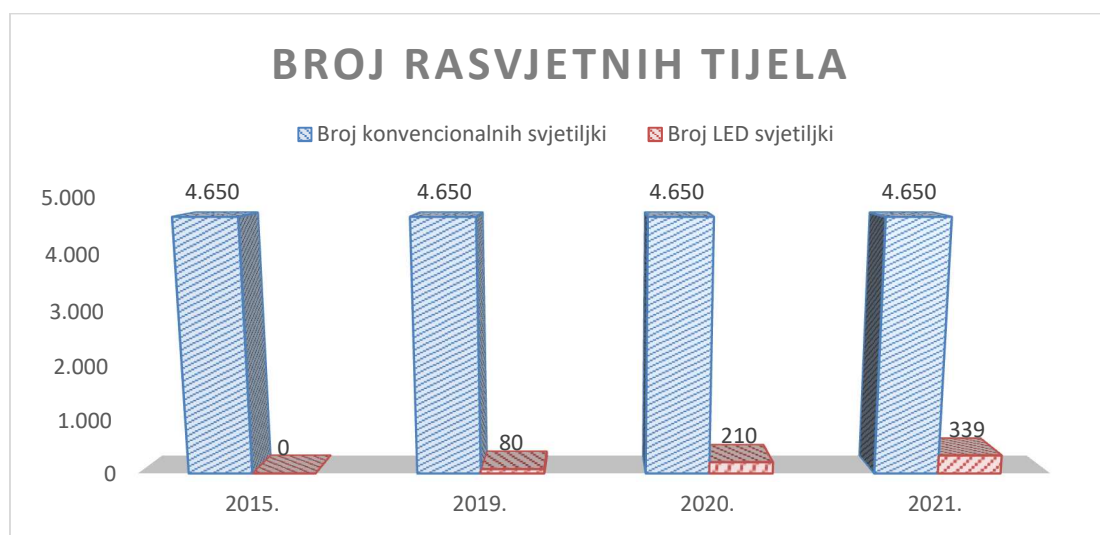

Slika br. 43 Finansijska izdvajanja iz budžeta za izgradnju nove i sanaciju postojeće javne rasvjete

Izvor: Općina Vogošća

Prema dostupnim podacima iz Općine Vogošća javna rasvjeta je uglavnom zastarjela, istrošena i neefikasna. Zastupljena je konvencionalna javna rasvjeta sa živinim svjetiljkama, te je prioritet Općine Vogošća njena zamjena s novim LED sijalicama.

Na području Vogošće u 2021. godini evidentirano je 4.650 konvencionalnih svjetiljki i svega 339 LED sijalica. Procent zastupljenosti LED sijalica u javnoj rasvjeti iznosi svega 7,30%.

Slika br. 44 Broj konvencionalnih i LED sijalica u sklopu javne rasvjete na području općine Vogošća

Izvor: Općina Vogošća

f) 3. Telekomunikacije, Internet i RTV signal

Pokrivenost općine 4G mobilnom tehnologijom je 90%, i ova pokrivenost se nije mijenjala u posljednjem periodu. Gotovo sve mjesne zajednice na području općine Vogošća su infrastrukturno pokrivene i imaju mogućnost priključka na Internet i telefonsku mrežu.

f) 4. Vodovodna mreža

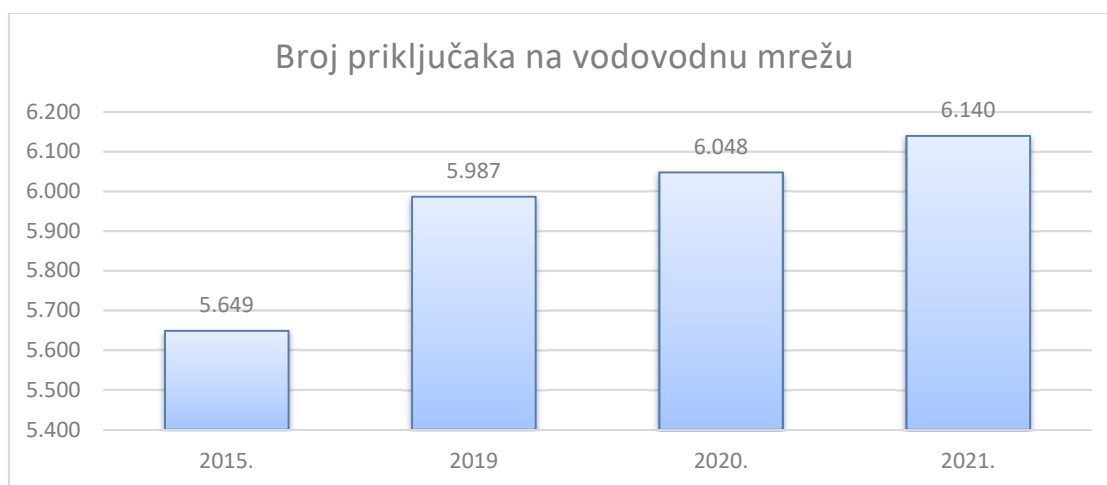
Vodosnabdijevanje Općine Vogošća je kombinacija pumpnog i gravitacionog sistema. Općina Vogošća se snabdijeva sa Peračkog vrela i filter postrojenja Vogošća, kao i dijelom sa glavnog izvorišta Sarajevskog polja (podzemna akumulacija Sarajevskog polja-Bačevo i Sokolovići) i FP Bosna a preko rezervoara Kobilja Glava. Sistem je baziran na principu prepumpavanja, koristeći rezervoare i pumpne stanice sa svom pratećom elektro i hidromehaničkom opremom. Vodni objekti na području Općine su: rezervoar Kobilja Glava, rezervoar Vogošća gornja i Vogošća donja, rezervoar Jošanica i hidrofleks Jošanica gornja, rezervoar Vranjak i PS Semizovac, rezervoar Hotonj, hidrofleks Borak, hidrofleks Blagovac, hidrofleks Ugorsko i hidrofleks Kobilja glava.

Prema podacima iz 2021. godine dužina vodovodne mreže na području općine Vogošća iznosi 117 kilometara i u odnosu na 201.godinu u blagom je porastu. Povećanje vodovodne mreže uzrokuje i porast priključaka na ovu mrežu kojih je u 2021. godini bilo 6.140.

Slika br. 45 Dužina vodovodne mreže u općini Vogošća u km

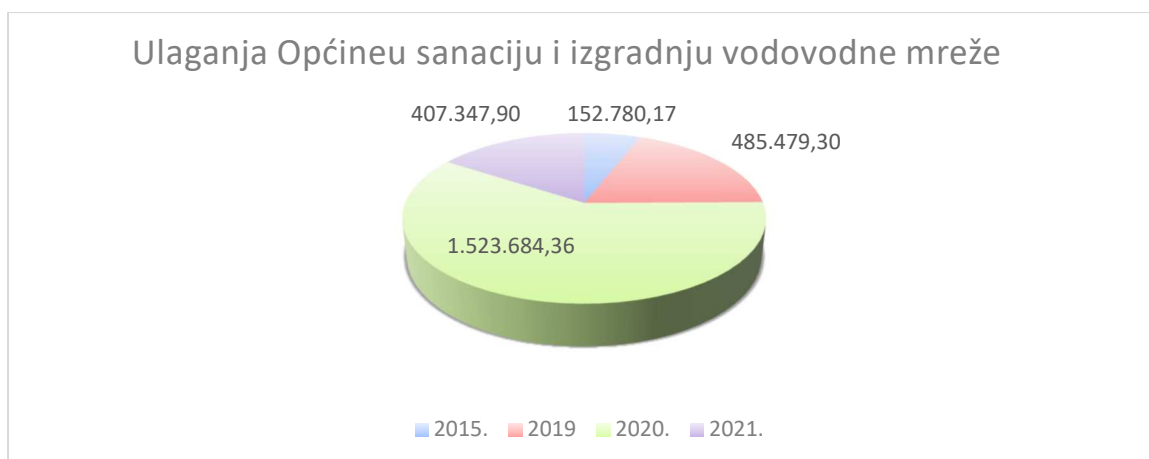
Izvor: Općina Vogošća

Slika br. 46 Broj priključaka na vodovodnu mrežu u Općini Vogošća

Izvor: Općina Vogošća

Unatoč značajnim finansijskim ulaganjima u sanaciju postojeće i izgradnju nove vodovodne mreže, na području Vogošće postoje naselja koja nemaju mogućnost vodosnabdijevanja iz gradskog sistema (iznad kote 525 m n.m). To su: Tihovići, Gornja Jošanica I, Krivoglavci II, Ljubina, Poturovići, Donja Vogošća, gornje zone naselja Svake, dio naselja Blagovac. Za navedena naselja vodosnabdijevanje se provodi iz lokalnih vodovoda. Prioritetni projekti u narednom period su rješavanje vodosnabdijevanja u pomenutim naseljima, kao i rekonstrukcija postojeće mreže koja je nelegalno izgrađena i je dotrajala: vodovodna mreže u naselju Donji Hotonj, ul. Stara cesta, ul. Rašida Bešlije, u dijelu ul. Menjak, Gornja Jošanica III, u ul. Samira Gradišića, u ul. Stara kaldrma, ul. Ejuba Delalića, Orahov brijeg.

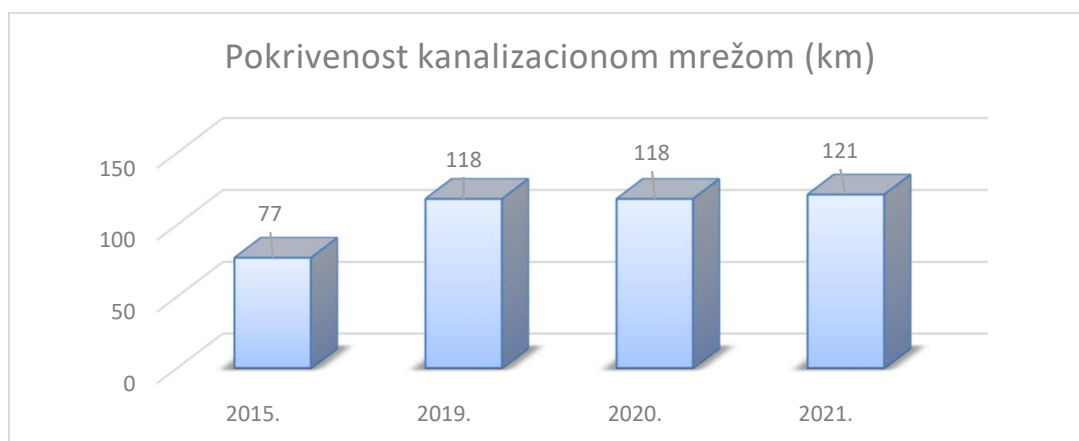

Slika br. 47 Ulaganja Općine Vogošća u rekonstrukciju postojeće i izgradnju nove vodovodne mreže

Izvor: Općina Vogošća

f) 5. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda

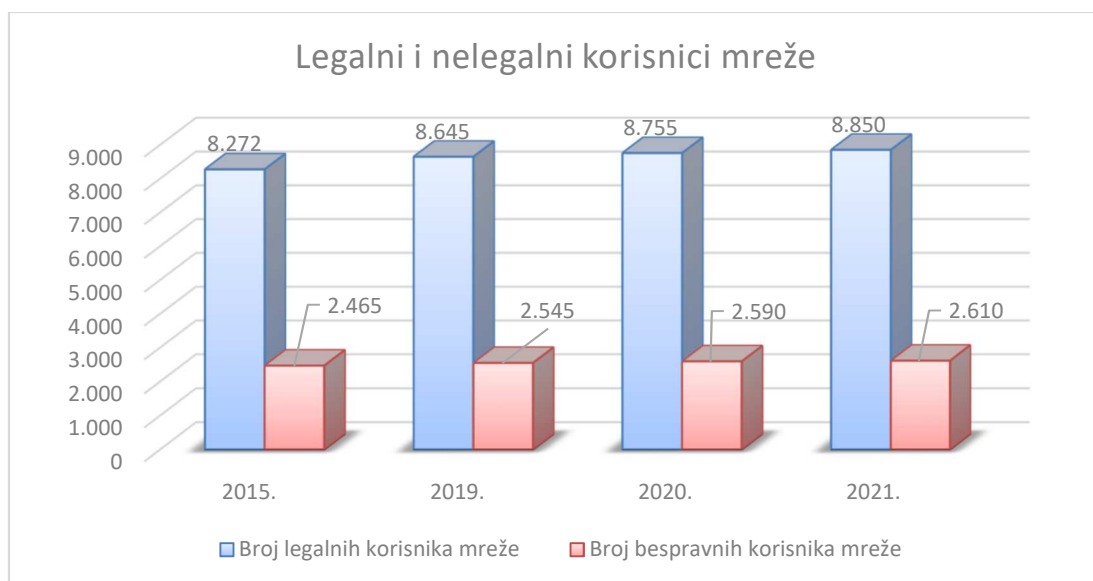
Dužina kanalizacione mreže u 2021. iznosi 121 kilometar i gotovo za 40% je duža u odnosu na 2015. godinu (77 km). Unatoč ovom povećanju i naporima Općine Vogošća u tehničkom i finansijskom smislu pokrivenost ove jedinice lokalne samouprave kanalizacionom mrežom nije na zavidnom nivou i iznosi 61%.

Slika br. 48 Pokrivenost Općine Vogošća kanalizacionom mrežom u periodu od 2015. do 2021. godine

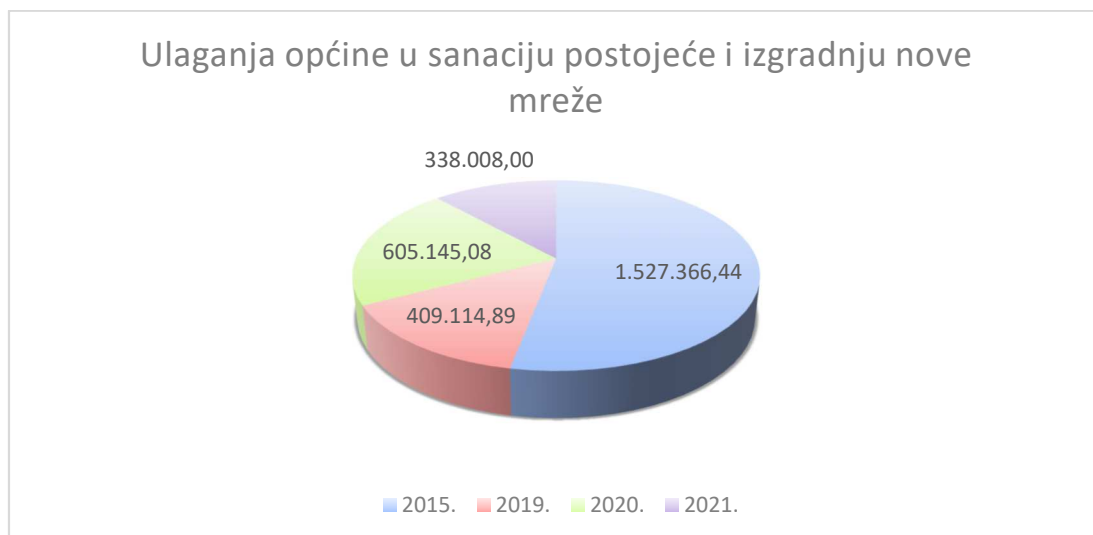
Izvor: Općina Vogošća

Prema dostupnim podacima u 2021. je bilo 8.850 legalnih korisnika kanalizacione mreže i veći je za 6,53% u odnosu na 2015. godinu (8.272). U Općini Vogošća evidentno je prisustvo i nelegalnih korisnika mreže kojih je u 2021. godini bilo 2.610. U odnosu na 2015. godinu, kada ih je bilo 2.465, došlo je do povećanja broja nelegalnih korisnika mreže za 5,56%.

Slika br. 49 Broj legalnih i nelegalnih korisnika kanalizacione mreže u Općini Vogošća
Izvor: Općina Vogošća

S ciljem unapređenja i standarda življenja na svojoj teritoriji Općina Vogošća je u periodu od 2019. do 2021. godine u sanaciju postojeće i izgradnju nove kanalizacione mreže iz budžeta obezbijedila 1,352.267,97 KM.

Slika br. 50 Ulaganja Općine Vogošća u sanaciju postojeće i izgradnju nove kanalizacione mreže
Izvor: Općina Vogošća

Ukupno 39% teritorije općine Vogošća nije pokriveno kanalizacijom mrežom. U sistemu kanalizacione mreže trenutno nisu naselja: Budišići, Donja Vogošća, Garež, Gora, Kamenica, Kremeš, Ljubina, Poturovići, Tihovići, Vrapće. Odvodnju otpadnih voda navedena naselja rješavaju izgradnjom septičkih jama, kao i lokalnih kanalizacionih mreža.

Prioriteti Općine Vogošća su rekonstrukcija lokalne kanalizacione mreže kao i nastavak izgradnje nove kanalizacione mreže i to za naselja i ulice: Svake, Krivoglavci, Hotonj, Rosulje, Kenana Brkanića, 31. Jula, Ejuba Delalovića, Muhidina Čomage, Edina Kormanica, Orahov brijeg, Samira Gradišića i Ahmeda Rizve.

f) 6. Toplifikacija

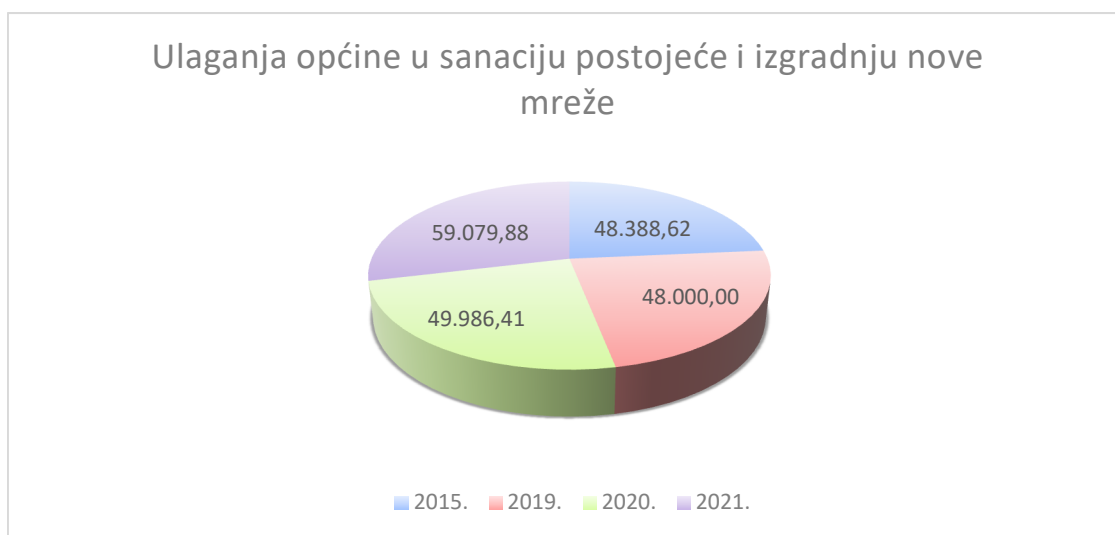
Toplifikaciju fizičkih i pravnih lica u Vogošći provodi Privredno društvo „Bags-Energotehnika“ d.d. Vogošća putem centralnog grijanja. Ovakav sistem toplifikacije posebno je značajan za privredne subjekte koji se nalaze u Privrednoj zoni UNIS: „Unis-Pretis“ d.d, Volkswagen d.o.o. Sarajevo, te veći broj subjekata koji su smješteni u krugu Privredne zone UNIS.

Osim privrednim subjektima, „Bags-Energotehnika“ isporučuje toplotnu energiju i javnim institucijama i ustanovama: Općini Vogošća, JU KSC Vogošća, Srednjoškolskom centru Vogošća, OŠ „Mirsad Prnjavorac“ Vogošća. Putem ovog sistema zagrijava se 544 stambene jedinice i 19 poslovnih prostora. Ukupna dužina distributivne mreže je 6,3 kilometra.

f) 7. Gasifikacija

Na području općine Vogošća 56% stambenih jedinica zagrijava se na gasnu mrežu.

Iako nema direktnih nadležnosti u oblasti izgradnje i održavanja gasne mreže Općina Vogošća u kontinuitetu izdvaja značajna finansijska sredstva u ovu oblast. Tokom 2015. godine Općina je 48.388,62 KM finansirala sanaciju postojeće i izgradnju nove gasne mreže. U 2021. godini taj iznos bio je za gotovo 20% veći (59.079,88 KM).

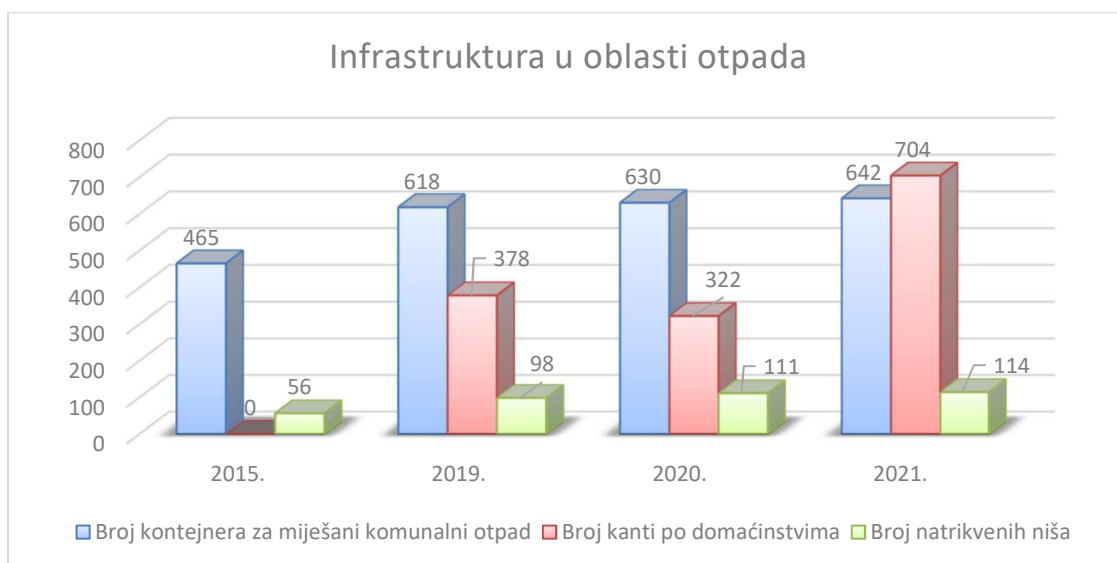
Slika br. 51 Ulaganja Općine u gasnu mrežu od 2015. do 2021. godine

Izvor: Općina Vogošća

f) 8. Komunalni otpad

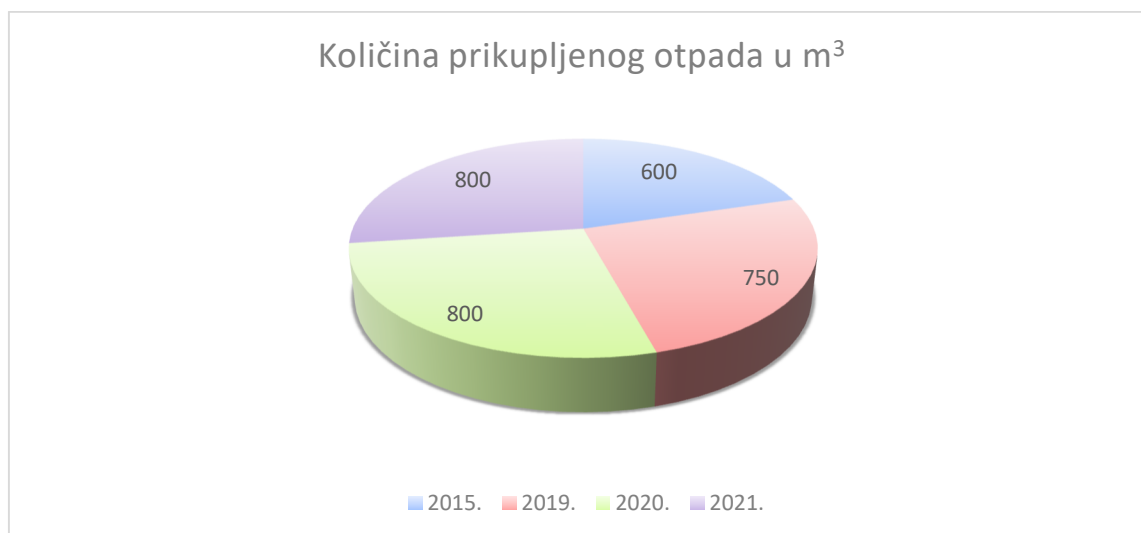
Sistemskim ulaganjem i strateškim djelovanjem s KJKP „RAD“ u proteklom periodu na području općine Vogošća došlo je do povećanja posuda za zbrinjavanje miješanog komunalnog otpada, te je sistemom odvoza otpada pokriveno 85% teritorije ove jedinice

lokalne samouprave. Tamo gdje ne postoje tehnički uslovi za postavljanje kontejnera, građanima su podijeljene kante za prikupljanje otpada. Nažalost, i dalje je primjetan nedostatak posuda za elektivno prikupljanje otpada. Međutim rješavanje ovog problema neophodno je rješavati na nivou kantonalnih organa vlasti.

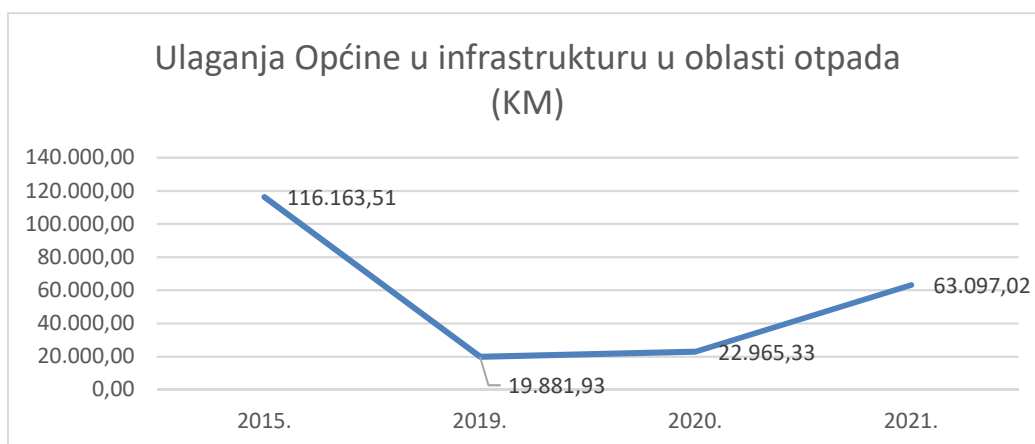
Slika br. 52 Brojčano stanje infrastrukture u oblasti komunalnog otpada u Općini Vogošća
Izvor: Općina Vogošća

Srazmjerno povećanju broja posuda za prikupljanje otpada, kao i povećanju broja stanovnika, u Opći i Vogošća evidentan je porast i količine prikupljenog otpada. U 2015. ta količina iznosila je 600 metara kubnih, dok je u 2021. godini bila veća za 25% (800 m³).

Slika br. 53 Količina prikupljenog otpada u Općini Vogošća za period 2015.-2021. godina
Izvor: Općina Vogošća

Iako je nadležnost u oblasti komunalnog otpada u direktnoj nadležnosti KJKP „RAD“, Općina Vogošća finansirala je nabavku infrastrukture, odnosno izgradnju niša i nabavku kontejnera za zbrinjavanje miješanog komunalnog otpada.

Slika br. 54 Finansijska ulaganja Općine Vogošća u infrastrukturu u oblasti otada u periodu 2015.-2021. godina

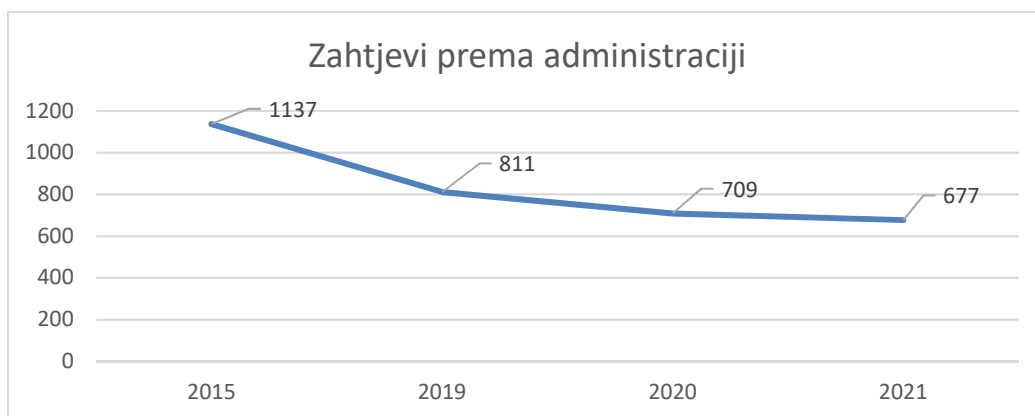
Izvor: Općina Vogošća

U narednom periodu potrebno je mnogo više raditi na uspostavljanju funkcionalnog sistema selektivnog prikupljanja otpada. U prethodnom periodu nije se desio značajan pomak u ovoj oblasti. Posebnu pažnju je potrebno posvetiti edukaciji stanovništva i podizanju njihove svijesti o selektivnom prikupljanju otpada.

Prema podacima Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, za potrebe projekta uspostavljanja integrisanog upravljanja otpadom putem sistema selektivnog prikupljanja otpada, na nivou Kantona Sarajevo planirano je 8.8 miliona KM, dok je za unapređenje sistema prikupljanja komunalnog otpada predviđeno dodatnih 6 miliona KM. Dio ovih sredstava kao i učešće u projektima odnosi se i na Općinu Vogošća.

f) 9. Administrativne usluge

Do 2015. godine broj podnesenih zahtjeva za urbanističku i građevinsku dozvolu u radu općinske administracije značajno je rastao, da bi u 2019. godini broj podnesenih zahtjeva za 50 posto bio umanjen.

Slika br. 55 Podneseni zahtjevi za urbanističku i građevinsku suglasnost

Izvor: Općina Vogošća

U 2015. godini broj zahtjeva iznosio je 1.137. Taj broj 2019. godine bio je manji za 28,67 % (811), 2020. za 37,64 % (709), a 2021. godine za 40,46 % (677).

Uvidom u raspoložive podatke može se konstatovati da se broj zahtjeva za legalizaciju objekata, izdavanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje do 2015. godine povećao zbog promjene zakonske regulative u oblasti građenja, u oblasti prava boraca i članova njihovih porodica, kao i veće ekspeditivnosti općinske administracije u rješavanju zahtjeva.

Postotak riješenosti predmeta u periodu 2015-2021. ima različite trendove po godinama, što prevashodno zavisi od promjene zakonskih rješenja i složenosti predmeta obzirom na veliki broj zainteresiranih strana u postupcima. Iz dostupnih podataka je evidentno da na postotak riješenosti predmet direktno ili indirektno utiče i smanjenje procenta podnesenih zahtjeva.

Administrativne usluge	2015	2019	2020	2021
Broj podnesenih zahtjeva	1.137	811	709	677
Procentat riješenih zahtjeva	65,47%	71,65%	78,72%	77,77%

Tabela br. 10 Broj podnesenih i procent riješenih zahtjeva

Izvor: Općina Vogošća

Jedan od ciljeva Općine Vogošća je napraviti savremenu i transparentnu općinsku administraciju kojoj će građani biti prioritet i kojima će se omogućiti da na jednom mjestu dobiju potrebne informacije i dokumenta koja su iz nadležnosti različitih službi.

Prema podacima iz 2021. godine, u Općini Vogošća bilo je zaposleno 89 radnika: 49 sa VSS, 2 sa VŠS i 38 sa SSS.

g) Zaštita okoliša/životne sredine uključujući smanjenje rizika od katastrofa/nesreća

g) 1. Kvalitet zraka

Monitoring kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo provode Federalni hidrometeorološki zavod putem stanica Bjelave i Ivan Sedlo i Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, putem stanica Otoka, Vogošća, Vijećnica i Ilijaš. Od proljeća 2018. godine uspostavljen je i monitoring PM2.5 čestica u krugu Ambasade Sjedinjenih Američkih Država. Rezultati dosadašnjih mjerenja ukazuju da je veliki broj građana izložen zagađenju koje može ozbiljno ugroziti zdravlje. Praćenje čestica PM2.5 je u 2019. godini započelo i na mjernom mjestu Ilidža, kao i praćenje koncentracija sumporovodika. Zavod za javno zdravstvo je nabavio i opremu za mjerenje aromatskih polutanata koja bi trebala da bude upućena na mjerenja kvaliteta zraka u blizini gradske deponije i drugih izvora specifičnog zagađenja zraka.

Kvalitet zraka u Sarajevu je opasno narušen vrlo visokim koncentracijama lebdećih čestica u mjeri u kojoj ozbiljno može narušiti zdravlje ljudi. Ovo se odnosi i na godišnje prosjeke i na broj dozvoljenih prekoračenja satnih, odnosno dnevnih koncentracija. Visoke koncentracije sumpordioksida su zabilježene u zapadnim dijelovima grada i prigradskih naselja gdje dolazi do prekoračenja broja dana sa koncentracijom sumpordioksida iznad propisane granične vrijednosti, dok je srednja godišnja koncentracija u okviru propisanih vrijednosti. Visoke koncentracije azotnog dioksida se samo povremeno javljaju na mjernim mjestima u najgušće naseljenim i saobraćajno najfrekventnijim dijelovima grada. Tokom ljetnog perioda evidentne su visoke koncentracije ozona i učestala prekoračenja osmosatnih propisanih koncentracija

na stanici Bjelave. Trendovi smanjenja ili povećanja koncentracija polutanata u Sarajevu u proteklom periodu nisu primjetni.

Tabela broj 3. Obuhvat validnih mjerenja SO₂ (u %) (tamno: više od 90%, svijetlo sivo: 75-90%, svijetlo: manje od 75%)							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zenica Centar	98	97	90	99	97	98	99
Zenica Radakovo	98	96	88	29	99	98	97
Zenica Tetovo	98	45	3	48	96	98	99
Zenica Brist	67	22	95	75	69	65	98
Zenica Vranduk					7	87	32
Kakanj Doboj			38	96	90	33	93
Ilijaš				13	91	94	86
Sarajevo Bjelave			95	80	88	68	
Sarajevo Vijećnica			57	87	93	96	47
Sarajevo Otoka	86	63	79	83	89	99	89
Sarajevo Ilidža	78	94	36	93	95	98	91
Goražde Rasadnik			96	70	96	66	79
Jajce Harmani	72	81	99	94	61	84	84
Ivan Sedlo		17	28	90	94	93	99
Tuzla Skver	79	56	91	96	98	95	99
Tuzla BKC	89	48	97	99	99	99	99
Tuzla Bukinje	60	42	81	99	92	51	99
Lukavac Centar		52	86	99	95	99	99
Živinice Centar			5	97	97	86	99
Maglaj							22
Visoko						35	91

Tabela br. 11 Podaci za zagađenost zraka SO₂

Izvor: Federalni hidrometeorološki zavod

Tabela broj 9. Obuhvat validnih mjerenja NO₂ (u %) (tamno: više od 90%, svijetlo sivo: 75-90%, svijetlo: manje od 75%)							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zenica Centar	99	98	59		59	92	73
Zenica Radakovo	98	92	93	66	87	49	
Zenica Tetovo	72	97	98	65	85	93	99
Zenica Brist	10	2	95	73		5	72
Kakanj Doboj				70	32	92	88
Ilijaš				13	91	87	88
Sarajevo Bjelave			96	83	91	93	89
Sarajevo Vijećnica			35	93	92	87	60
Sarajevo Otoka	97	62	46	93	96	97	89
Sarajevo Ilidža	91	72	95	91	90	62	77
Goražde Rasadnik			96	98	57	92	59
Jajce Harmani	94	96	97	87	95	22	67
Tuzla Skver	91	56	95	98	99	29	98
Tuzla BKC	87	50	97	99	99	99	99
Tuzla Bukinje	83	38	91	99	98	49	92
Lukavac Centar		48	97	99	99	99	99
Živinice Centar			6	89	75	96	99

Tabela br. 12 Podaci za zagađenost zraka NO₂

Izvor: Federalni hidrometeorološki zavod

Tabela broj 14. Obuhvat validnih mjerenja O3 (u %) (tamno: više od 90%, svijetlo sivo: 75-90%, svijetlo: manje od 75%)							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zenica Centar	64	72	91	9	92	54	
Zenica Radakovo	70	90	63		97	84	
Zenica Tetovo	81	95	90	58	49	97	
Zenica Brist	67	34		89	64	58	71
Zenica Vranduk					7	87	45
Kakanj Dobo			56	60	28	55	66
Sarajevo Bjelave			97	89	92	93	84
Sarajevo Otoka				81	96	99	88
Sarajevo Ilidža			81	92	95	62	78
Goražde Rasadnik			97	99	50	45	67
Jajce Harmani	89		98	46	95	94	67
Ivan Sedlo		32	97	88	97	97	84
Tuzla Skver	91	51	92	97	45	14	99
Tuzla BKC	83	24	79		73	59	99
Tuzla Bukinje	30	47	71	94	72	14	85
Lukavac Centar		41	52	75	72	55	78
Živinice Centar				86	74	17	82
Visoko							89
Maglaj							21

Tabela br. 13 Podaci za zagađenost zraka O3

Izvor: Federalni hidrometeorološki zavod

	Tabela broj 18. Obuhvat validnih mjerenja lebdećih čestica PM10 (u %) (tamno: više od 90%, svijetlo sivo: 75-90%, svijetlo: manje od 75%) :						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zenica Centar	99	95	91	90	94	96	98
Zenica Radakovo	93	87	90	61	78	93	86
Zenica Tetovo	95	83	78	20	62	84	62
Zenica Brist	91	28	77	98	91	42	75
Zenica Vranduk					7	91	94
Kakanj Dobo			47	94	92		86
Ilijaš					91	90	81
Sarajevo Bjelave			71	89	85	94	94
Sarajevo Vijećnica			59	89	90	91	77
Sarajevo Otoka	85	60	46	93	91	95	83
Sarajevo Ilidža	73	82	82	65	86	49	86
Goražde Rasadnik			89	77	34	99	69
Jajce Harmani	99	45	98	96	95	85	94
Ivan Sedlo		21	81	88	48	87	83
Visoko						34	88
Maglaj							29

Tabela br. 14 Podaci za zagađenost zraka PM10

Izvor: Federalni hidrometeorološki zavod

	Tabela broj 19. Obuhvat validnih mjerenja PM2.5 (u %) (tamno: više od 90%, svijetlo sivo: 75-90%, svijetlo: manje od 75%)						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Goražde Rasadnik			89	78	34	99	69
Sarajevo Ambasada					61	83	99
Ilidža						49	86
Zenica Vranduk					7	91	94
Tuzla Skver	91	53	54	93	93	86	92
Tuzla BKC	2	9	20	76			90
Tuzla Bukinje	25		9	96	89	54	72
Lukavac Centar		52	95	97	96	89	95
Živinice Centar			6	95	70		92

Tabela br. 15 Podaci za zagađenost zraka PM2.5

Izvor: Federalni hidrometeorološki zavod

Najveći izvori zagađenja u KS su ložišta na čvrsta goriva i saobraćaj. Još su u upotrebi i kotlovnice koje koriste lož ulje. Posljednja preliminarne mjerenja koja su provedena 2018. godine su pokazala da utjecaj saobraćaja na kvalitet zraka doseže između 40 i 50%.

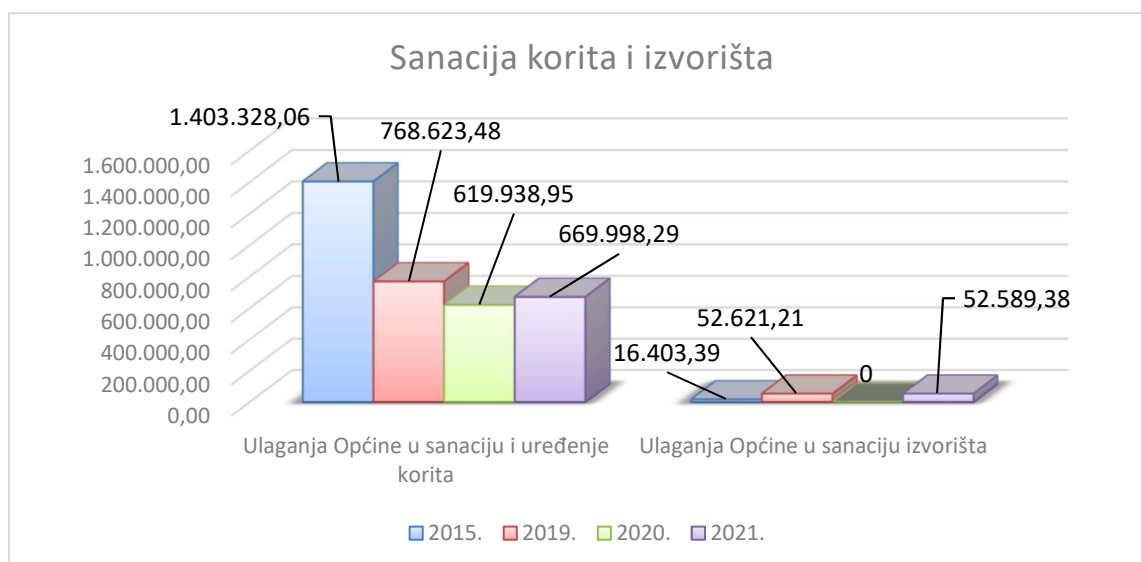
Najveći broj ložišta na čvrsta goriva u KS su mala (kućna) ložišta i na njihove emisije nije moguće sistemski djelovati kroz Plan interventnih mjera, te je aktivnosti na smanjenju emisija uslijed rada ovakvih izvora potrebno provoditi dugoročnim mjerama. Emisije iz vozila nastaju sagorijevanjem goriva prilikom rada vozila, uslijed trošenja kočionih sistema i guma na vozilima, te uslijed podizanja prašine sa saobraćajnicama. Najveće emisije iz vozila su iz starih dizel motora, gdje značajan doprinos imaju i saobraćajne gužve, kao i starost i tehnička neispravnost vozila.

g) 2. Vodni resursi

Na području općine Vogošća protiče rijeka Bosna u dužini cca 8.400 m, rijeka Ljubina dužine oko 9.200 m, rijeka Vogošća dužine oko 13.700 m i rijeka Jošanica 4.800 m kao i veliki broj potoka koji se slijevaju u nabrojane rijeke.

Vodosnabdijevanje područja Vogošće vrši se putem gradskog sistema i lokalnih vodovodnih sistema. Gradskim vodovodnim sistemom pokrivena su niža područja (ispod kote 580-620 m.n.v.) i urbana zona Vogošće, što ukupno čini oko 70% potrošača. Preostali dio općinskog područja u zoni ovog obuhvata, kao i sva rubna područja iznad kote 620 m.n.v. pokrivena su lokalnim vodovodnim sistemima ili oko 30% potrošača – korisnika. Na području općine Vogošća postoji preko 100 lokalnih vodovoda sa većim i manjim kapacitetom, kojima se snabdijevaju grupe građana ili pojedinci. Veći lokalni rezervoari koji su u funkciji su: "7 vrela", „Paljevo“, Peračko vrelo „Skakavac“, „Konovica“, „Ilidža“ u Donjoj Vogošći, Blagovac i Tihovići. Lokalnim vodovodnim sistemom upravljaju sami korisnici tog vodovoda.

Od 2019. do 2021. godine Općina Vogošća uložila je više od 2,2 miliona KM u sanaciju i uređenje riječnih korita i sanaciju izvorišta. Najznačajnija ulaganja u sanaciju riječnih korita bila su 2015. godine i iznosila su oko 1,4 miliona KM. Od 2019. godine trend ulaganja u sanaciju riječnih korita kreće se od 600.000,00 do 750.000,00 KM.

Slika br. 56 Ulaganja Općine Vogošća u sanaciju korita rijeka i izvorišta u periodu 2015.-2021. godina

Izvor: Općina Vogošća

Općina Vogošća izdvaja značajna finansijska sredstva za održavanje i proširenje lokalnih izvorišta. U narednom vremenskom periodu planirane su aktivnosti na zaštiti i određivanju vodozaštitnih zona za 6 većih lokalnih izvorišta. Za iste su urađeni Elaborati zaštite izvorišta. U cilju sanacije riječnih korita općina Vogošća vrši aktivnosti na trajnom uređenju korita kao i čišćenje korita rijeka na području općine. U narednom vremenskom periodu planirana je trajna regulacija korita rijeke Vogošće, rijeke Bosne, rijeke Ljubine kao i čišćenje korita rijeke Ljubine na kritičnim tačkama i čišćenje Jošaničkog potoka .

g) 3. Rizici od prirodnih i drugih nesreća

Najveći rizici od katastrofa i nesreća na teritoriji Općine Vogošća su:

- prirodni: klizišta, požari, poplave;
- tehnološki: velike saobraćajne nesreće.

U prethodnom periodu strateškim intervencijama postignuto je niz rezultata u oblasti zaštite i spašavanja, te doneseni ključni dokumenti:

- Usvojena Procjena ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća za područje općine Vogošća, broj: 02-40-322/20 od 14.02.2020. godine,
- Usvojen Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine Vogošća, broj: 02-40-601/21 od 13.04.2021. godine,
- Usvojen Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području općine Vogošća za period 2021. – 2025. godine, broj: 01-40-469/21 od 18.03.2021. godine.

U Općini Vogošća, na osnovu Odluke, angažovano je deset povjerenika civilne zaštite na vršenju preventivnih mjera zaštite i spašavanja. U proteklom periodu nisu bile organizovane obuke za stanovništvo u oblasti zaštite i spašavanja, ali su posredstvom Vatrogasnog društva Vogošća organizovane obuke u vogošćanskim obrazovnim ustanovama.

U sklopu Službe civilne zaštite formirane su posebne službe zaštite i spašavanja i to:

- Služba za zaštitu od požara, formirana u udruženju Vatrogasno društvo „Vogošća“;
- Služba prve medicinske pomoći, formirana u OJ Dom Zdravlja Vogošća i

- Služba za zaštitu od požara i zaštitu okoline, formirana u ULO „Lane“ Vogošća.

Na prijedlog Službe civilne zaštite i uz pribavljeno mišljenje Štaba civilne zaštite, Odlukom Općinskog načelnika od interesa i značaja za zaštitu i spašavanje na području Općine Vogošća, proglašeni su sljedeći subjekti:

1. Policijska stanica Vogošća,
2. OO Crveni križ Vogošća,
3. KJKP Park – RJ Vogošća,
4. Veterinarska ambulante Vogošća
5. JP RTV Vogošća i
6. Radio amateri Vogošća.

Shodno donesenim materijalnim formacijama, kao i iskazanim potrebama, redovno na godišnjem nivou, a shodno mogućnostima i prilivu sredstava vrši se opremanje i dopuna opreme i sredstava službi zaštite i spašavanja. Prema raspoloživim podacima sve službe zaštite i spašavanja raspolažu sa dovoljnom količinom sredstava i opreme za uspješan odgovor na zadacima zaštite spašavanja.

U narednoj tabeli prikazan je broj članova svake službe zaštite i spašavanja koji mogu biti angažovani u slučaju potrebe.

R.br.	Naziv službe/subjekta od interesa	Broj članova
1.	Služba za zaštitu od požara	28
2.	Služba prve medicinske pomoći	25
3.	Služba za zaštitu od požara i zaštitu okoline	25
4.	Organizacija od interesa za zaštitu spašavanja – OO Crveni križ Vogošća	5
5.	Institucija od interesa za zaštitu spašavanja – PS Vogošća	10
6.	Pravno lice od interesa za zaštitu spašavanja – RTV Vogošća	8
7.	Pravno lice od interesa za zaštitu spašavanja – KJKP Park, RJ Vogošća	12
8.	Udruženje od interesa za zaštitu spašavanja – Radio klub Vogošća	5
9.	Pravno lice od interesa za zaštitu spašavanja – Veterinarska ambulanta Vogošća	3

Tabela br. 16 Članstvo službi zaštite i spašavanja

Izvor: Općina Vogošća

g) 3.1. Klizišta

Sa aspekta stabilnosti terena u KS, Općina Vogošća je prepoznatljiva po nestabilnim terenima, odnosno broju klizišta i to klizištima velikih površina, što je stavlja u red općina sa visokim stepenom ovih pojava nestabilnosti. Karakteristična klizišta velikih površina su klizišta unutar područja naseljenih mjesta Svrake, Uglješići, Nebočaj i Tihovići.

Na pojavu klizišta u Vogošći utiču mnogi faktori. Uglavnom su to litološki sastav materijala (lapori, pješčari), voda (hidrodinamički režim i nekontrolisana odvodnja), nagibi terena koji su uglavnom veći od 15%, antropogeni uticaji (nekontrolisana opterećenja, zasijecanja terena) i

sl. Generalno za klizišta u Vogošći u pogledu materijalnog sastava može se ocijeniti da su uglavnom prašinasto-pjeskoviti materijali (znatno porozni). Ovakvi materijali u doticaju sa vodom lako poprime osobine nestabilnog tla, odnosno relativno brzo saturiraju i dreniraju vodu (drastično mijenjaju zapreminsku masu) pri čemu lako dožive hidraulički slom, a često poprime i karakter kao blatni tok što je nerijetka pojava klizišta u Vogošći.

Prema posljednjim podacima Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo na području općine Vogošća registrovano je 218 lokaliteta koji su ugroženi klizanjem tla, a koji na više mjesta ugrožavaju ljude i materijalna dobra.

	2017	2018	2019	2020	2021
Broj registriranih klizišta na području općine	218	218	218	218	218
Broj saniranih klizišta	7	0	1	2	1
Broj stambenih objekata direktno ugroženih klizištima	68	68	68	68	38

Tabela br. 17 Podaci o klizištima u Općini Vogošća

Izvor: Općina Vogošća

U periodu od 2017. do 2021. godine uloženo je 1,295.000,00 KM u sanaciju klizišta. Tokom 2021. za ovu namjenu obezbijeđeno je 411.000,00 KM, što je 21,65% uvećanje u odnosu na 2017. godinu (322.000,00 KM), 100 % u odnosu na 2018. (0,00 KM) uvećanje za 60,58 % u odnosu na 2020. godinu (162.000,00 KM).

Slika br. 57 Finansijska ulaganja u sanaciju klizišta od 2017. do 2021. godine

Izvor: Općina Vogošća

Sve aktivnosti u procesu evidencije, monitoringa, projektovanja i sanacije klizišta Općina Vogošća provodi u saradnji sa Zavodom za izgradnju KS. Krajem 2019. i početkom 2020. godine Općina Vogošća je u saradnji sa Zavodom za izgradnju KS i Kantonalnom upravom civilne zaštite Sarajevo sanirala jedno klizište (Korito rijeke Ljubine). Tokom 2020. godine sanirano je klizište Mehtefčići na području MZ Svrake gdje je Kantonalna uprava civilne zaštite Sarajevo učestvovala sa značajnim finansijskim sredstvima. Također u saradnji sa Zavodom za izgradnju KS u periodu od 2019. do danas izrađena je projektna dokumentacija

za sanaciju šest klizišta, te je početkom 2022. godine završena sanacija klizišta na lokalitetu „Krč-put“.

U narednom periodu u saradnji sa Zavodom za izgradnju KS i uz podršku Kantonalne uprave civilne zaštite Sarajevo bit će sanirano klizište Svrake IV i Korito rijeke Ljubine, kao i izrađena projektne dokumentacije za sanaciju klizišta na lokalitetu Kobilja Glava 117.

g) 3.2. Poplave

Poplave, odnosno izlivanje rijeke iz njihovih korita, na području općine Vogošća, jedan su od potencijalnih rizika od katastrofa i nesreća.

Na području općine Vogošća dužina vodotoka iznosi 33.000 metara, a dužina poplavno rizičnih vodotoka iznosi 2.000 metara. Ukupno 120 domaćinstava i jedan privredni subjekat u Općini Vogošća potencijalno su ugroženi poplavama.

Ukupno 122.000 metara kvadratnih površine je ugroženo poplavama. Plavljene ovih površina zabilježeno je 2021. godine, usljed obilnih padavina koje su Bosnu i Hercegovinu zadesile u oktobru, prošle godine. Tada je evidentirano 40.000,00 KM štete uzrokovane poplavama.

	2017	2018	2019	2020	2021
Površina ugrožena poplavama (m2)	122.000	122.000	122.000	122.000	122.000
Poplavljena površina (m2)	0	0	0	0	120.000
Dužina vodotokova na području općine (m)	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
Dužina uređenih vodotokova na području općine (m)	0	0	0	0	0
Dužina poplavno rizičnih vodotokova na području općine (m)	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Broj stanovnika koji su potencijalno ugroženi poplavama	140	140	140	130	120
Dužina godišnje saniranih vodotokova na području općine (m)	0	0	0	0	0
Nivo općinskih investicija u sanaciju vodotokova (KM)	0	0	0	0	0
Broj stambenih objekata potencijalno ugroženih poplavama	0	0	0	0	0
Broj poslovnih objekata potencijalno ugroženih poplavama	1	1	1	1	1
Štete od poplava (KM)	0	0	0	0	40.000

Tabela br. 18 Ugroženost od poplava

Izvor: Općina Vogošća

Prema raspoloživim podacima, evidentno je da u prethodnom periodu nije bilo aktivnosti s ciljem smanjenja rizika od eventualnih poplava, a koje se odnose na uređenje riječnih korita i sanaciju vodotoka.

g) 3.3. Požari

Požari su još jedan od potencijalnih rizika od katastrofa i nesreća u Općini Vogošća. Prema dostupnim podacima na području općine Vogošća 3.944 hektara površine je ugrožena požarima, dok dužina protivpožarnih puteva iznosi 70 kilometara.

	2017	2018	2019	2020	2021
Površina ugrožena požarima u ha	3944	3944	3944	3944	3944
Dužina protivpožarnih puteva u km	70	70	70	70	70

Tabela br. 19 Ugroženost požarima u Općini Vogošća

Izvor: Općina Vogošća

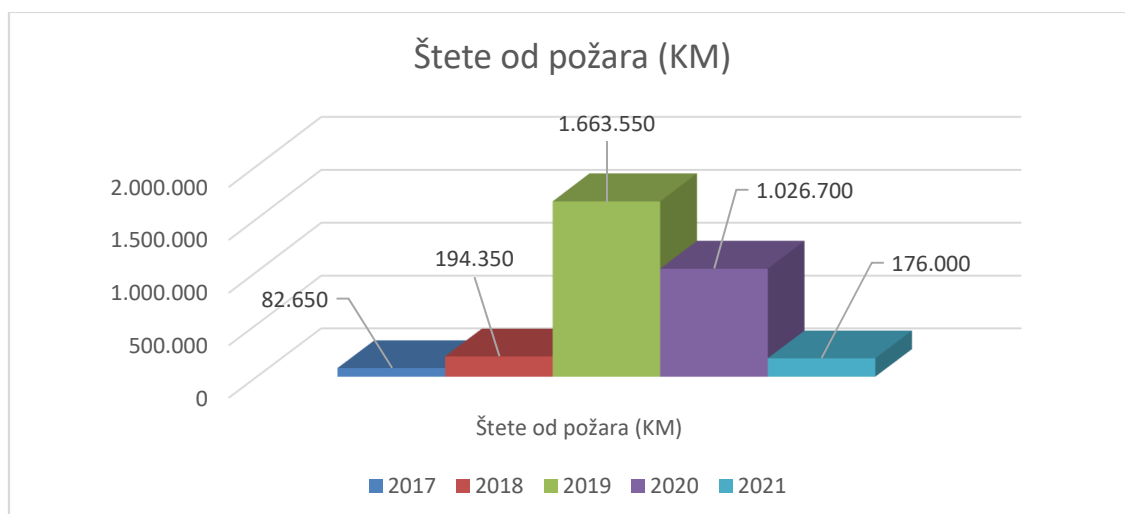
U prethodnom periodu u sanaciju protivpožarnih puteva uloženo je oko 500.000,00 KM. Prema raspoloživim podacima kako u toku 2017. i 2018. godine nije bilo ulaganja u ovu oblast. Tek 2019. godine Općina Vogošća je, u saradnji s drugim nivoima vlasti, sa 386.550,91 KM finansirala sanaciju protivpožarnih puteva. Godinu kasnije za sanaciju protivpožarnih puteva obezbijeđeno je 191.147,20 KM.

Slika br. 58 Nivo investicija u sanaciju protivpožarnih puteva u periodu 2017.-2021. godina

Izvor: Općina Vogošća

Za razliku od poplava i klizišta, požari na području općine Vogošća uzrokovali su nastanak šteta. Ukupna šteta nastala usljed požara u periodu od 2017. do 2021. godine iznosila je 3,143.250,00 KM. Tako je šteta uzrokovana požarom iznosila 82.650,00 KM, a 2018. 194.350,00 KM. Najveća zabilježena šteta nastala usljed požara registrovana je 2019. godine i iznosila je 1,663.550,00 KM. Godinu kasnije visina štete iznosila je 1,026.700,00 KM, a u 2021. godini 176.000,00 KM.

Slika br. 59 Štete nastale usljed požara na području općine Vogošća u periodu 2017.-2021. godina

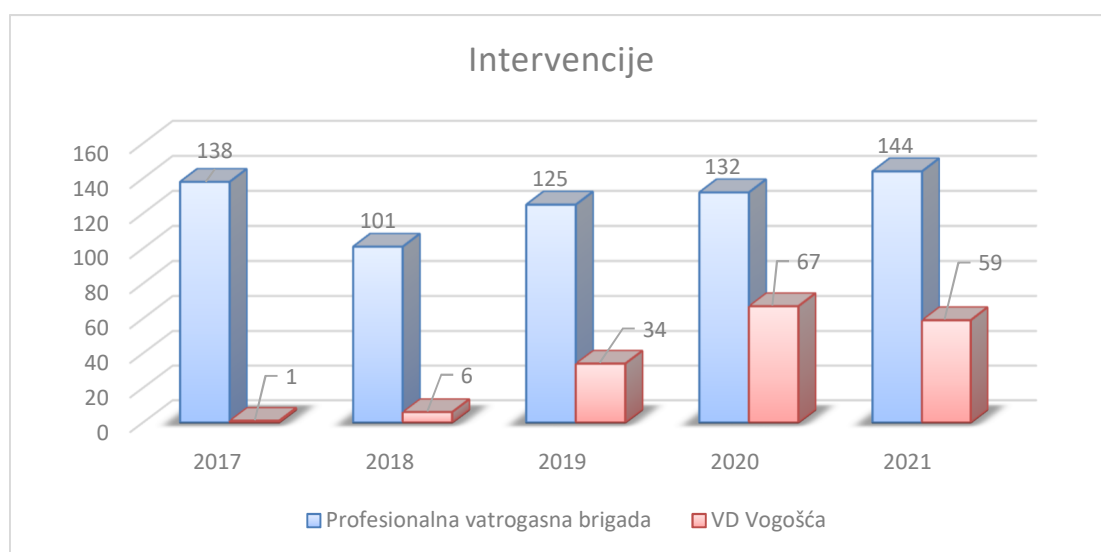
Izvor: Općina Vogošća

Na području općine Vogošća postoji ispostava Profesionalne vatrogasne jedinice Kantona Sarajevo koja je osnovana za potrebe Kantona i općina, te je na taj način riješeno pitanje zaštite od požara kao i osigurana zaštita života i zdravlja ljudi i materijalnih dobara na ovom području. Nakon obnavljanja rada Vatrogasnog društva Vogošća, provedene nabavke vatrogasnih vozila, provedene obuke za dobrovoljne vatrogasce, te uspostavljenog vatrogasnog dežurstva stepen protivpožarne zaštite na području općine Vogošća i Kantona Sarajevo podignut je na viši nivo.

Također krajem 2018. godine je u saradnji sa Kantonalnom upravom civilne zaštite nabavljeno vatrogasno vozilo – autocisterna koje se koristiti za dostavu vode za piće u padinskim dijelovima općine koji vodom oskudijevaju u sušnim periodima. Pored Službe za zaštitu od požara unutar Vatrogasnog društva Vogošća, Općinski načelnik je na prijedlog Službe civilne zaštite formirao i Službu za zaštitu od požara i zaštitu okoline u okviru Lovačke organizacije "Lane", čime se protivpožarna zaštita i mogućnost eventualnog odgovora na veće požare podiže na veći nivo. Za obje Službe je od strane Općinskog štaba civilne zaštite kontinuirano se vrše aktivnosti na materijalnom opremanju.

Profesionalna vatrogasna jedinica broji 12 zaposlenih, Vatrogasno društvo Vogošća 80 volontera.

U periodu od 2017. do 2021. godine na području općine zabilježeno je ukupno 807 intervencija, od čega 640 intervencija Profesionalne vatrogasne brigade, a 167 intervencija Vatrogasnog društva Vogošća.

Slika br. 60 Intervencije Profesionalne vatrogasne brigade i VD Vogošća u periodu 2017.-2021. godina

Izvor: Općina Vogošća

Najčešće pojave požara na otvorenom prostoru su tokom proljetnih i jesenjih mjeseci i to prilikom radova na čišćenju poljoprivrednih i drugih površina, prilikom spaljivanja suhe trave, te nesavjesnim ponašanjem, kao i neodržavanjem (čišćenje) dimnjaka u stambenim objektima. Općina Vogošća svake godine u svom budžetu planira sredstva za rad i funkcionisanje, materijalno opremanje Službe za zaštitu od požara formirane u Vatrogasnom društvu Vogošća. Služba za zaštitu od požara Vatrogasnog društva Vogošća po pozivu Dispečerskog centra profesionalne vatrogasne jedinice Kantona Sarajevo u saradnji sa pripadnicima PVJ KUCZ, a nekada i samostalno izlazi na

vatrogasne intervencije, stavljajući na raspolaganje svo raspoloživo ljudstvo i sredstva u cilju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara šire društvene zajednice, čime utiče na jačanje sistema zaštite od požara.

Prema podacima Kantonalne uprave civilne zaštite, štete od požara u 2019. i 2020. godini procjenjuju se na oko 2,5 miliona KM. Općina Vogošća je iz svog Budžeta u proteklom periodu izdvojila dio finansijskih sredstava, kao pomoć porodicama kojima je nastala šteta na stambenim objektima usljed požara.

g) 3.4. Skloništa

Na području općine Vogošća postoji 21 sklonište koje je u vlasništvu ove jedinice lokalne samouprave. Trenutno su u toku aktivnosti na izradi elaborata za sanaciju skloništa sa specifikacijom potrebnih radova i nedostajuće opreme, kao preduslova za sanaciju skloništa. Skloništa su trenutno u takvom stanju da su neophodna značajnija finansijska ulaganja kako u njihovu sanaciju tako i u nabavku neophodne opreme. Za ove namjene Općina Vogošća je u budžetu za 2022. godinu, planirala izdvajanje značajnih finansijskih sredstava kako bi se ovi objekti doveli u stanje da se mogu koristiti ukoliko se za to ukaže potreba.

h) Stanje prostorno planske dokumentacije

Prostorne i infrastrukturne karakteristike

U toku 2006. godine Vlada KS usvojila je prostorni plan za period 2003. – 2023. godine, koji je definisao opće i posebne ciljeve prostornog razvoja KS i njegovih općina. Opći ciljevi prostornog razvoja uključuju:

- Humani razvoj koji u prvi plan stavlja čovjeka, njegove sposobnosti, održavanje ravnoteže u prirodnoj sredini, te modernizaciju institucija i društveno političkih odnosa;
- Jačanje i proširivanje ljudskih prava stavljajući fokus na razvoj demokratskog društva;
- Očuvanje kvaliteta okoline i prirodnog ambijenta sa ciljem zaštite prirodnih resursa, kao i prirodnog i kulturnog naslijeđa;
- Omogućavanje pristupa materijalnim i energetske sredstvima neophodnim za dostojan životni standard bez ugrožavanja okoliša;
- Obezbeđivanje pristupa obrazovanju, kulturi, zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti svim građanima uključujući i one sa posebnim potrebama;
- Participaciju stanovnika u procesu planiranja i provođenja planova razvoja;
- Izmjenu postojećeg sistema masovne potrošnje putem edukacije građana kroz javne medije, te drugih kanala informisanja;
- Definisanje područja KS kao atraktivnog poslovnog područja sa ciljem stvaranja preduslova za održiv ekonomski razvoj;
- Povećanje kvaliteta života i stvaranje ugodnog ambijenta za život stanovnika;
- Jačanje komunikacione povezanosti sa Evropom, regionom i svijetom, te profiliranje KS kao evropske metropole;
- Jačanje razvojnih i integrativnih funkcija KS s ciljem jačanja ukupnog razvoja zemlje;
- Sprovođenje usklađivanja politike racionalnog korištenja prostora sa očekivanim izmjenama strukture djelatnosti;
- Planiranje održivog razvoja uzimajući u obzir kompatibilnost okoliša sa ekonomskog, kulturno-socijalnog i prostornog aspekta;
- Smanjenje uticaja zagađenja na životnu sredinu kroz primjenu odgovarajućih mjera.

U okviru posebnih ciljeva prostornog razvoja definisanu su sljedeći ciljevi:

- Demografski razvoj KS kroz normalizaciju demografskih procesa i stvaranje uslova za obnovu naseljavanja ruralnih područja;

- Obezbeđenje održivog prostornog razvoja i uređenje kroz balansiranje prostornih kapaciteta za urbani i ruralni razvoj, kao i kroz mogućnosti sanacije bespravne gradnje i definisanje mjera za njeno sprječavanje;
- Jačanje održivog ekonomskog razvoja kroz stvaranje ambijenta pogodnog za održivu ekonomiju;
- Uspostavljanje sistema upravljanja razvojem KS i njegovih općina.

Za područja općine Vogošća donesena je provedbena prostorno-planska dokumentacija, i to:

- Regulacioni plan "Šip", 34,90 ha;
- Izmjene i dopune Regulacionog plana "Poslovna zona Šip", 6,90 ha;
- Regulacioni plan "Park šuma Hum", 233,11 ha;
- Izmjene i dopune Regulacionog plana "Hotonj I", 25,00 ha;
- Izmjene i dopune Regulacionog plana "Hotonj I" (k.č.362, 364, 363/1, 453/1), 0,66 ha;
- Regulacioni plan "Hotonj-Poljine", 18,30 ha;
- Regulacioni plan "Naselje Travnjak", 1,40 ha;
- Regulacioni plan industrijskog kompleksa "Unis" u Vogošći, 105,50 ha;
- Izmjene i dopune Regulacionog plana industrijskog kompleksa "Unis" u Vogošći, 13,00 ha;
- Korekcija Regulacionog plana industrijskog kompleksa "Unis" (kružni tok kod benzinske stanice "Energopetrol"), 0,50 ha;
- Regulacioni plan "Rosulje", 25,00 ha;
- Izmjene i dopune Regulacionog plana "Rosulje" (lokalitet uz ul.24.juna), 1,27 ha;
- Regulacioni plan "Rosulje II", 20,30 ha;
- Regulacioni plan "Barica"-A faza, 31,80 ha;
- Regulacioni plan "Ugorsko-Menjak"-A faza, 34,90 ha;
- Regulacioni plan "Uglješići"-A faza, 46,90 ha;
- Regulacioni plan "Donja Jošanica"-A faza, 32,30 ha;
- Regulacioni plan "Barica"-B faza, 34,30 ha;
- Regulacioni plan "Ugorsko-Menjak"-B faza, 56,50 ha;
- Regulacioni plan "Uglješići"-B faza, 27,60 ha;
- Regulacioni plan "Donja Jošanica"-B faza, 31,00 ha;
- Urbanistički projekat "Naselje Tomo Mendeš", 20,00 ha;
- Izmjene i dopune Urbanističkog projekta "Naselje Tomo Mendeš", 20,00 ha;
- Urbanistički projekat "Brioni", 2,70 ha;
- Regulacioni plan "Centar-Vogošća", 45,60 ha;
- Izmjene i dopune Regulacionog plana "Centar-Vogošća" (lokalitet uz ul. S.Blagočevića), 0,02 ha;
- Korekcija Regulacionog plana "Centar-Vogošća" (lokalitet u ul.Omladinska); 0,10 ha;
- Korekcija Regulacionog plana "Centar-Vogošća" (garaža u ul. Braće Kršo); 0,20 ha;
- Korekcija Regulacionog plana "Centar-Vogošća" (kružni tok kod hotela "Sunce"); 0,20 ha;
- Urbanistički projekat "Solaris", 24,00 ha;
- Izmjene i dopune Urbanističkog projekta "Solaris" (lokalitet hotela "Park"), 7,70 ha;
- Izmjene i dopune Urbanističkog projekta "Solaris" (lokalitet u ul. Gornja Jošanica III), 0,50 ha;
- Izmjene i dopune Urbanističkog projekta "Solaris" (lokalitet u ul. Vogošćanskih odreda), 0,05 ha;
- Korekcija Urbanističkog projekta "Solaris" (ul.Gornja Jošanica II), 0,10 ha;
- Korekcija Urbanističkog projekta "Solaris" (ul.Gornja Jošanica II), 0,20 ha;
- Regulacioni plan "M3", 2,00 ha;
- Regulacioni plan "Privredna zona Semizovac", 14,90 ha;
- Regulacioni plan "Gradina 2", 7,50 ha;
- Regulacioni plan "Krše", 1,00 ha.

Svrha izrade planske dokumentacije je racionalno korištenje prostora na teritoriji jedinice lokalne samouprave, kao i planiranje razvoja infrastrukturnih sistema. Izrada provedbeno-planske dokumentacije obuhvata izradu elaborata saobraćaja, vodovoda i kanalizacije, energetske mreže, a po potrebi i izradu projekata regulacije vodotoka i elaborata o zaštiti kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa.

Izradom planova stvaraju se uslovi za privredni i poslovni razvoj, te obezbjeđuju uslovi za dalji razvoj, rekonstrukciju i unapređenje infrastrukture, a samim tim i smanjenje negativnih uticaja na okoliš. Izradom planske dokumentacije nastoji se riješiti status bespravno izgrađenih objekata, koji su zabilježeni na području čitavog KS, uključujući i Općinu Vogošća. U cilju daljeg razvoja Općina nastavlja sa investiranjem u izradu provedbene dokumentacije u cilju održivog i planskog razvoja, posebno uključujući pojedinačne regulacione planove.

I) Analiza budžeta i projekcije sredstava za financiranje realizacije strategije razvoja

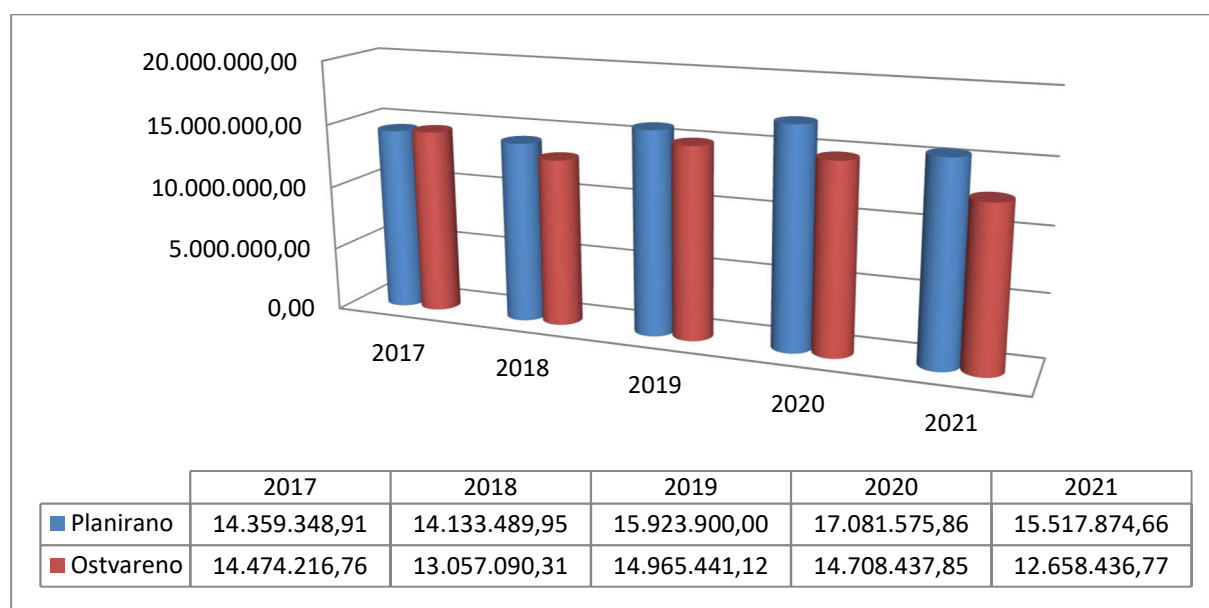
U narednoj tabeli prikazano je kretanje planiranih i ostvarenih budžetskih prihoda Općine Vogošća tokom perioda 2017-2021. godina. Može se uočiti da budžetski prihodi, uz određene oscilacije tokom 2018. godine, bilježe trend rasta.

	2017	2018	2019	2020	2021
Ukupni planirani prihodi	14.359.348,91	14.133.489,95	15.923.900,00	17.081.575,86	15.517.874,66
Ukupni ostvareni prihodi	14.474.216,76	13.057.090,31	14.965.441,12	14.708.437,85	12.658.436,77

Tabela br. 20 Ukupni planirani ostvareni prihodi općinskog budžeta

Izvor: Općina Vogošća

Odnos planiranih i ostvarenih prihoda kretao se u realnim okvirima ako izuzmemo 2020. i 2021. godinu gdje je ostvareno značajno odstupanja zbog posljedica uzrokovanih COVID-19.

Slika br. 61 Planirani i ostvareni prihodi općinskog budžeta u periodu 2017-2021. godina

Kada govorimo o strukturi prihoda Općine, procentulano najveće učešće u 2021. godini u ukupnim prihodima imaju porezni prihodi (56,14%) koji imaju trend rasta u odnosu na prethodne godine. Najveća planiranja i ostvarenja poreza u budžetu Općine su konstantno od prihoda od poreza i to prihoda od indirektnih poreza, od porez na imovinu pravnih i fizičkih lica, poreza na dohodak, te ostalih poreza. Neporezni prihodi imaju negativan trend kretanja za period 2017-2021 godina. U 2017. godini udio neporeznih prihoda u ukupnim prihodima budžeta iznosio je 20,49% dok je u 2021 16,20%. Značajan udio u strukturi prihoda u posmatranom periodu su činila rezervisana prenesena sredstva -Grantovi u iznosu od 15,95% do 27,52% ukupnih prihoda. U strukturi Grantovi, dominiraju primljeni kapitalni transferi od Kantona. Kapitalni primici imaju veoma mali i neuravnoteženi udio u strukturi prihoda. Najviše su iznosili 2020. godine 690.320,00 KM i 2017. godine u iznosu od 257.041,00 KM.

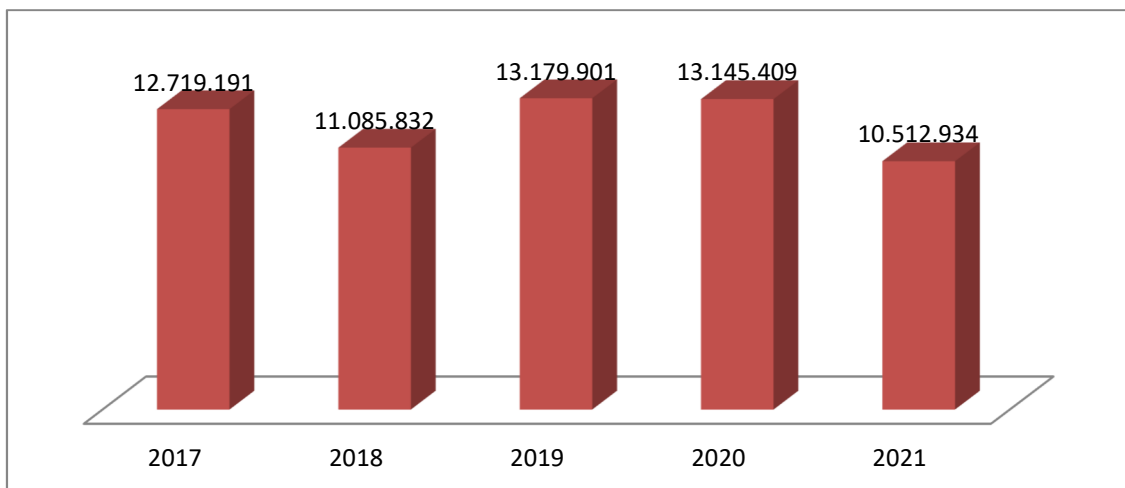
Vrsta prihoda	2017 (000 KM)	(%)	2018 (000 KM)	(%)	2019 (000 KM)	(%)	2020 (000 KM)	(%)	2021 (000 KM)	(%)
POREZNI PRIHODI (ukupno)	5.158.920,23	35,64	6.094.833,14	46,68	6.669.444,00	44,57	6.036.095,44	41,04	7.106.222,75	56,14
Porez na dobit pojedinaca i poduzeća	614,77	0,00	1.662,68	0,01	1.822,92	0,01	2.543,18	0,02		
Porez na imovinu	1.836.588,77	12,69	1.883.524,93	14,43	1.834.311,06	12,26	1.879.198,66	12,78	1.915.868,30	15,14
Proraz na dohodak	106.470,75	0,74	122.794,74	0,94	139.327,24	0,93	139.532,00	0,95	168.440,68	1,33
Prihodi od indirektnih poreza	3.214.328,07	22,21	4.085.231,97	31,29	4.688.310,81	31,33	4.012.684,10	27,28	5.020.033,91	39,66
Ostali porezi	917,87	0,01	1.618,82	0,01	5.671,97	0,04	2.137,50	0,01	1.879,86	0,01
NEPOREZNI PRIHODI (ukupno)	2.966.402,35	20,49	2.542.325,78	19,47	2.273.545,50	15,19	2.148.879,30	14,61	2.050.864,27	16,20
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine	20.188,73	0,14	26.792,54	0,21	32.895,83	0,22	39.578,69	0,27	52.782,61	0,42
Ostali prihodi od imovine	336,33	0,00	371,69	0,00	318,44	0,00	964,26	0,01	907,47	0,01
Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	344.950,16	2,38	451.857,29	3,46	337.098,44	2,25	308.924,59	2,10	234.165,36	1,85
Ostale budžetske naknade	2.088.586,36	14,43	1.535.224,75	11,76	1.308.865,39	8,75	1.152.475,35	7,84	1.332.598,69	10,53
Posebne naknade i takse	424.179,93	2,93	438.471,37	3,36	520.714,35	3,48	470.064,00	3,20	385.647,59	3,05
Prihodi od pružanja javnih usluga (od vlastite djelatnosti)	15.053,60	0,10	15.213,00	0,12	16.261,00	0,11	13.638,10	0,09	12.731,40	0,10
Neplaninaren uplate - prihodi	47.472,24	0,33	68.195,14	0,52	54.492,05	0,36	161.839,31	1,10	31.606,15	0,25
Novčane kazne	25.635,00	0,18	6.200,00	0,05	2.900,00	0,02	1.395,00	0,01	425,00	0,00
GRANTOVI (ukupno)	3.303.066,38	22,82	2.662.864,91	20,39	4.049.152,59	27,06	4.047.594,72	27,52	2.019.067,45	15,95
Primljeni grantovi od Države za posebne namjene			28.412,43	0,22						
Primljeni grantovi od Federacije za posebne namjene							248.028,93	1,69	125.000,00	0,99
Primljeni grantovi od Kantona za posebne namjene	284.381,64	1,96	248.672,75	1,90	209.721,47	1,40	220.267,30	1,50	227.811,57	1,80
Primljeni grantovi od Općina za posebne namjene					20.000,00	0,13	4.000,00	0,03		
Donacije	51.591,41	0,36	19.356,90	0,15	7.070,30	0,05	16.678,15	0,11	15.068,40	0,12
Primljeni kapitalni transferi od Države							167.453,87	1,14	32.546,13	0,26
Primljeni kapitalni transferi od Federacije			269.583,02	2,06	163.604,33	1,09	206.932,89	1,41	338.119,84	2,67
Primljeni kapitalni transferi od Kantona	2.967.093,33	20,50	2.086.839,81	15,98	3.648.756,49	24,38	3.134.233,58	21,31	1.270.521,51	10,04
Primljeni kapitalni transferi od Općina			10.000,00	0,08			50.000,00	0,34	10.000,00	0,08
PRIHODI OD CARINA I OSTALE UVOZNE PRISTOJBE (PRIHODI PO OSNOVU ZAOSTALIH OBAVEZA)	49,51	0,00								
Uplate obaveza za puteve i cijena naftnih derivata	49,51	0,00								
KAPITALNI PRIMICI	257.041,20	1,78	2.041,20	0,02	2.041,00	0,01	690.329,20	4,69	28.000,00	0,22
Primici od prodaje stalnih sredstava	257.041,20	1,78	2.041,20	0,02	2.041,00	0,01	690.329,20	4,69	28.000,00	0,22
PRENESENA SREDSTVA IZ PREDHODNE GODINE	2.788.737,09	19,27	1.755.025,28	13,44	1.971.258,03	13,17	1.785.539,17	12,14	1.454.282,30	11,49
Prenesena sredstva iz predhodne godine	2.788.737,09	19,27	1.755.025,28	13,44	1.971.258,03	13,17	1.785.539,17	12,14	1.454.282,30	11,49
PRIHODI (ukupno)	14.474.216,76	100,00	13.057.090,31	100,00	14.965.441,12	100,00	14.708.437,83	100,00	12.658.436,77	100,00

Tabela br. 21 Ukupni prihodi u budžet Općine Vogošća

Izvor: Općina Vogošća

Kapitalni transferi, odnosno namjenski grantovi koji se prikupljaju od ino vlada, od vlada Federacije i Kantona, za period 2017.-2021. godine iznosili su u prosjeku između 15,95 do 27,52% od ukupno ostvarenog budžeta. Najviše su iznosili u 2020. godini a najmanje u 2021. godini u posmatranom periodu.

Kroz posmatrani period Općina Vogošća imala je najniže rashode 2021. godine, 10.512.934,00 KM, dok su najviši zabilježeni 2019. godine, u iznosu od 13.179.901,00 KM.

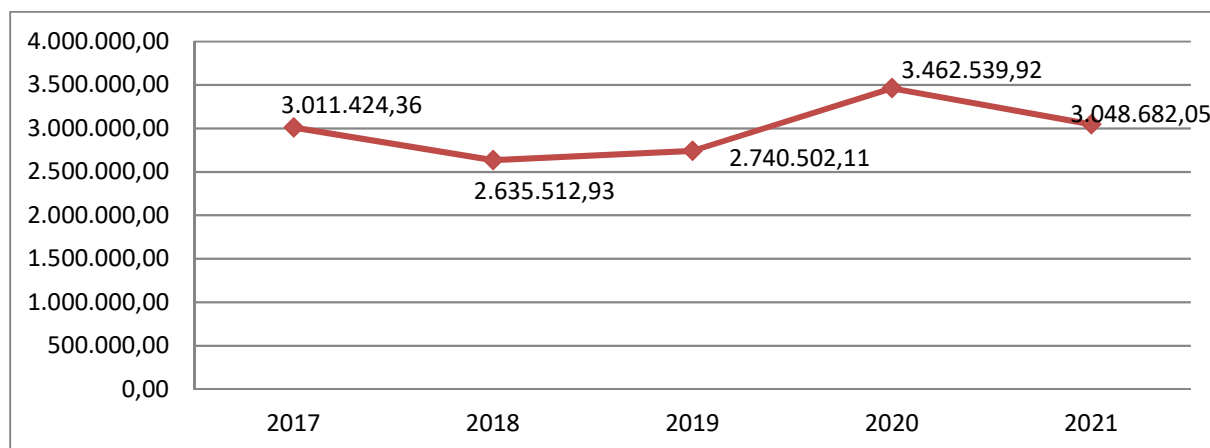

Slika br. 62 Struktura rashoda

Izvor : Općina Vogošća

Pored navedenog Općina Vogošća nastoji da sredstva budžeta iskoristi na način da što više sredstava usmjeri i na pomoć razvoju sporta, pomoć mladima kroz stipendiranje i izradu projekata koji bi omogućili izgradnju prostora u kome bi se mladi okupljali, pomoć socijalno ugroženom stanovništvu i boračkoj populaciji, pomoć javnim institucijama (KSC, RTV i sl.), pomoć obrazovanju, zdravstvu, kulturi, poljoprivrednim proizvođačima i sl.

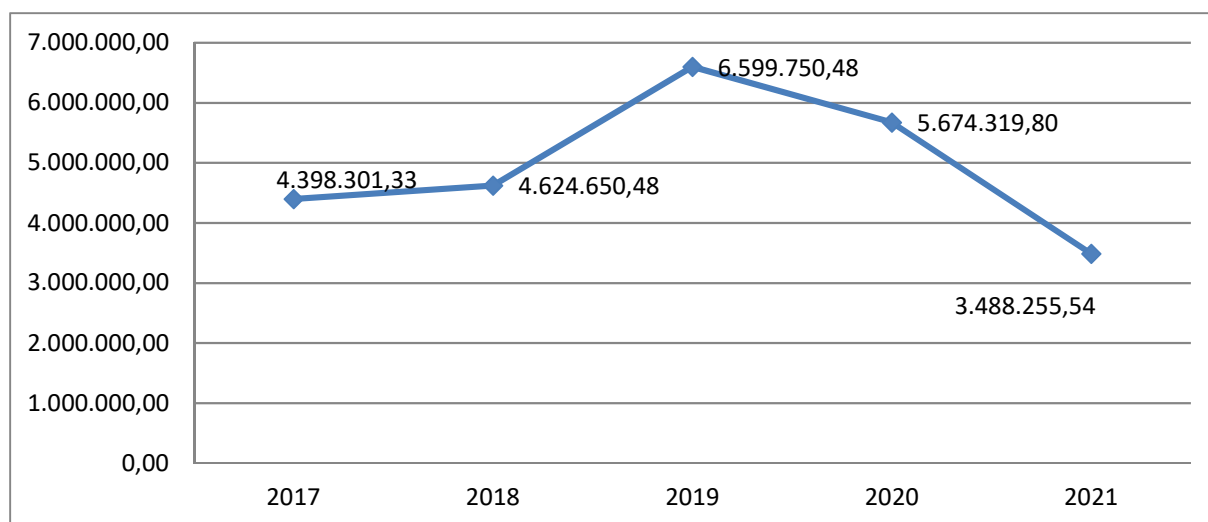
U ukupnim rashodima/izdacima budžeta tekući grantovi u periodu 2017.-2021. iznosili su od 20,79% do 29% i imaju tendenciju rasta u odnosu na 2017. godinu. U posmatranom periodu za tekuće grantove je realizirano 14.898.659 KM ili prosječno godišnje 2.979.731 KM.

Slika br. 63 Tekući grantovi

Izvor: Općina Vogošća

Na narednom grafiku prikazana su izdvajanja za kapitalne grantove za period 2017-2021. godina. Najveći udio kapitalnih grantova iznosi 50,07% u 2019. godini dok su najmanji u 2021. godini i iznose 33,18% u ukupnom budžetu. Ukupno u posmatranom periodu za kapitalne grantove je realizirano 24.785.275 KM ili prosječno godišnje 4.957.055KM.

Slika br. 64 Kapitalni grantovi

Izvor: Općina Vogošća

Kada govorimo o strukturi rashoda, plaće i naknade troškova zaposlenih iznose 2.733.982,00 KM u zadnjih pet godina i kreću se od 20,36% do 29,28% u ukupnim rashodima budžeta.

Slika br. 65 Plaće i naknade

Izvor: Općina Vogošća

U fazi izrade situacione analize potrebno je pripremiti i projekciju mogućnosti finansiranja strateškog dokumenta. U tu svrhu analizirali su se finansijski podaci iz prethodnog perioda (5 godina unazad) koji se odnose na realizaciju prioriteta i kapitalnih projekata, bilo da su finansirani iz internih (budžet) ili eksternih izvora (donacije, transferi, krediti). U periodu 2017-2021. godina ukupno je realizirano na tekuće i kapitalne grantove 27.765.000,00 KM. U tekućoj 2022. godini znatno je predviđeno povećanje neporeznih prihoda u iznosu od 5.374.398,26 KM odnosu na 2021. godinu kada su iznosili 2.050.864,27 KM. Posebno treba istaknuti kapitalne transfere u 2022.godini u iznosu 6.161.542,16 u odnosu na 2021. godini gdje su iznosili 1.651.187,48 KM. Razlog povećanja su planirani kapitalni transferi od KS. Procjena financiranja Strategije razvoja Općine Vogošća za period 2023. - 2027. godine pripremljena je uzimajući u obzir (i) trend izdvojenih sredstava u prethodnih 5 godina; (ii) budžet za tekuću godinu i projekcije budžeta (DOB-a) za naredne 2023. i 2024. godinu (iii)

očekivana dopunska sredstva iz ostalih eksternih izvora; (iv) očekivani blagi rast prosječnih izdvajanja godišnje; (vi) ograničenja u pogledu akumuliranih obaveza i drugih rizika.

Dokument okvirnog Budžeta Općine Vogošća 2023-2027, u vidu prihoda i rashoda projicira zadržavanje te blagi rast, u odnosu na ranije izvršenje prihoda i rashoda u budžetu. Struktura rashoda u dijelu realizacije projektnih aktivnosti projicirana je na okončanje projekata i mogućnost odlaganja aktivnosti koje nisu započete u smislu realizacije. Po projekciji općinskih prihoda po osnovu tekućih i kapitalnih transfera očekuje se da će se u narednom periodu nastaviti trend ulaganja po osnovu transfera viših nivoa vlasti i ličnog učešća pravnih lica i građana. Prema projekciji prihoda po osnovu kapitalnih transfera sa kantonalnog i federalnog nivoa vlasti, u budućem periodu očekuju se sredstva za nastavak investicija koja će se namjenski rasporediti po budžetskim prioritetima i to ulaganjem u infrastrukturu na nivou općine.

Uzevši u obzir nivo realizovanih sredstava za implementaciju strateškog okvira, budžetski okvir, projekcije Dokumenta okvirnog Budžeta Općine Vogošća 2023-2027, kao i utvrđene ekonomske pokazatelje utjecaja pandemije COVID-19, finansijsku procjenu implementacije strateškog okvira u periodu 2023-2027 karakteriše potreba zadržavanja na nivou prosjeka implementiranih sredstava iz prethodnog perioda (gore opisanog), održavanje nivo sredstava u početnim godinama implementacije sa blagim optimizmom u drugom dijelu perioda implementacije.

Na osnovu naprijed navedenog, okvirna procjena dostupnih sredstava za implementaciju razvojne strategije u periodu 2023-2027. godine se kreće na nivou 44,8 miliona KM, od čega se iz budžeta Općine procjenjuje iznos cca 22 miliona KM. Naprijed navedeni pokazatelji ukazuje na mogućnosti finansiranja iz drugih izvora na nivou od cca 22,8 miliona KM.

U narednom periodu potrebno je Budžetom Općine i akcionim planom za realizaciju postavljenih ciljeva, predvidjeti pojačanu edukaciju za razumijevanje, učestvovanje na javnim pozivima i pravilno popunjavanje aplikacija za fondove EU od strane same općine i proaktivnih nevladinih organizacija (Sarajevska regionalna razvojna agencija – SERDA i sl.) te privatnog sektora. Pretpostavka je da Općina Vogošća putem javnih poziva za dodjelu programskih sredstava EU i drugih izvora može povući značajan iznos sredstava čime bi mogla riješiti dobar dio strateških ciljeva.

Procjena služi kao polazna osnova za pripremu indikativnog okvira finansiranja strategije razvoja Općine.

Izvori finansiranja strategije razvoja JLS	UKUPNO					
	2023	2024	2025	2026	2027	UKUPNO PO IZVORIMA
Iz budžeta JLS Vogošća (u KM)	4.000.000	4.200.000	4.400.000	4.600.000	4.800.000	22.000.000
Iz eksternih izvora (kredit, entiteti, kantoni, država, javna preduzeća i privatni izvori) (u KM)	14.800.000	14.800.000	14.800.000	14.800.000	14.800.000	74.000.000
UKUPNO (u KM)	18.800.000	19.000.000	19.200.000	19.400.000	19.600.000	96.000.000

Tabela br. 22 Pregled procjene po glavnim izvorima finansiranja za period 2023 -2027. godine

Napomene/obrazloženje

Iz Budžeta JLS	Osnovi prihoda utvrđeni zakonom o budžetima u FBiH
Eksterni izvori (kredit, entiteti, kantoni, država, javna preduzeća i privatni izvori, sl.)	FBiH - Kanton Sarajevo - Javne ustanove - SERDA - Turistička Zajednica KS - Javna preduzeća - Fond za zaštitu okoliša FBiH - Razvojne agencije - Vlasnici objekata - Drugi oblici saradnje sa institucijama svih nivoa vlasti
Iz eksternih izvora (IPA, donatori i ostalo) (u KM)	U narednom sedmogodišnjem razvojnem periodu planira se aplicirati na sredstva sljedećih izvora finansiranja: - Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta FBiH - Vlada FBiH - Kantonalna ministarstva, ustanove i zavodi-Kanton Sarajevo - Federalno ministarstvo kulture i sporta u cilju rekonstrukcija i izgradnje kulturno-historijskih objekata - Federalno ministarstvo izbjeglih i raseljenih osoba za projekte razvoja infrastrukture i projekata socijalnog stanovanja - Ministarstva prostornog uređenja FBiH za projekte energetske efikasnosti - Vlada Kantona Sarajevo - Fond za zaštitu okoliša FBiH - Agencija za slivove rijeke Save - UNDP

Tabela br. 23 Mogući izvori finansiranja

Posebno je važno da se napomene unesu u slučajevima značajnijih odstupanja „očekivanih“ izvora finansiranja u pojedinim godinama u odnosu na trend ostvarenih izvora finansiranja u proteklom periodu implementacije. Implementacija strategije u periodu 2023-2027 podrazumijeva implementaciju mjera osposobljavanja kapaciteta za privlačenje sredstava iz eksternih izvora naročito iz razloga što se u narednom periodu očekuje veći obim dostupnosti sredstava iz procesa evropskih integracija.

2.2. SWOT analiza i strateško fokusiranje

Općina Vogošća je mjesto ubrzanog privrednog razvoja, sa osiguranim pretpostavkama za kreiranje povoljnog poslovnog ambijenta, prosperitetnog i ugodnog življenja i zaštitu životne sredine.

Vizija Općine Vogošća ostvaruje se ostvarivanjem ciljeva u svim područjima rada i djelovanja ove jedinice lokalne samouprave, unapređenjem konkurentnosti i osnaživanjem lokalne privrede na tržištu, unapređenjem standarda i kvalitete života njenog stanovništva, te razvojem infrastrukture uz poštivanje osnovnih postulata zaštite okoliša.

Strateško fokusiranje je dobiveno na osnovu prikupljenih podataka u socio-ekonomskoj analizi, koja obuhvata sve važne aspekte života i razvoja Općine Vogošća i služi kao glavna podloga za kreiranje sveukupnog strateškog razvoja kao i aspekata ekonomskog razvoja, društvenog razvoja i plana zaštite životne sredine. Da bi identifikovali najvažnije unutrašnje faktore i vanjske okolnosti koje su značajne za razvoj Općine Vogošća izrađena su SWOT i PEST analize koja predstavlja most između sadašnjeg stanja, koje je utvrđeno analizom i željenog, budućeg stanja koje se definiše strateškim planom razvoja.

SWOT analiza Općine Vogošća je izrađena na osnovu podataka iz Situacione analize koja uključuje baze podataka i ocjenu stanja po područjima – privreda, društvo, okoliš. SWOT analiza uključuje definisane interne snage i slabosti u domenu resursa, organizacije i postignutih rezultata na kojima bi se mogao bazirati budući razvoj Općine, odnosno koji ograničavaju ili onemogućuju njen razvoj.

SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
-Povoljan geografski položaj i uslovi za razvoj privrede;	-Nizak nivo konkurentnosti privrede i stranih direktnih investicija;
-Blizina glavnog grada;	-Dugoročna nezaposlenost i neaktivnost stanovništva;
-Pozitivni demografski trendovi;	-Nedostatak inkubatora privrednog razvoja
-Rast i povoljna struktura budžeta – značajna ulaganja za podršku privredi i unapređenje javne infrastrukture;	

-Efikasna općinska administracija sa odgovarajućim znanjem i iskustvom u domenu upravljanja razvojem;	-Infrastrukturni problemi, posebno u padinskim i rubnim područjima Općine (vodosnabdijevanje, kanalizacija, elektrifikacija, gasifikacija, cestovna infrastruktura);
-Povoljan ambijent za rast novih radnih mjesta;	-Nedostatak kapaciteta i nizak nivo usluga u domenu društvene infrastrukture (javni saobraćaj, obrazovanje, zdravstvo, socijalna zaštita);
-Prirodni resursi	-Nepovoljni pokazatelji o stanju okoliša;
-Povoljni uslovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje;	-Nedovoljna svijest i edukacija građana o značaju zaštite okoliša, nizak stepen selekcije i reciklaže otpada;
-Privredni potencijali (Privredna zona UNIS, Nova privredna zona, Slobodna zona Vogošća, lokacija za novu privrednu zonu u Semizovcu)	-Neadekvatna prostorno-planska dokumentacija
-Snažno civilno društvo	-Nedovoljan broj parking mjesta;
-Saradnja sa susjednim općinama i ino partnerima	
-Blizina univerziteta	
-Postojanje velikog broja nevladinih organizacija	
-Lokalna RTV kuća u Vogošći	
-Postojanje realnih preduvjeta za razvoj poljoprivrede (poljoprivredno obradivo zemljište, klimatski uvjeti stočni fond te registrovana Poljoprivredna zadruga)	
PRILIKE	PRIJETNJE
-Digitalizacija poslovanja i potencijal ulaganja u domenu IT ;	-Politička nestabilnost u BiH koja nepovoljno utiče na jačanje i razvoj lokalnih zajednica;
-Udruživanja sredstava kroz javno-privatnu inicijativu;	-Inflacija i nadolazeća ekonomska kriza;
-Aktiviranje potencijala dijaspe;	-COVID
-Usvajanje međunarodnih standarda u procesima pridruživanja EU,	-Nepovoljni emigracijski trendovi „odliv mozgova“;
-Osigurane pretpostavke za izgradnje nove privredne i društvene javne infrastrukture;	-Nejasno definisane nadležnosti različitih nivoa vlasti i odsustvo vertikalne i horizontalne koordinacije;
-Uspostava e-uprave;	-Nelegalna gradnja i klizišta;
-Korištenje sredstava međunarodnih i domaćih fondova, programa i projekata;	-Ekstremne vremenske prilike koje dovode do aktiviranje klizišta;
-Trendovi u finansiranju projekata energetske efikasnosti i zaštite okoliša;	-Nepoznavanje pravila i procedura donatorskih politika;
-Jačanje međuopćinske i saradnja sa višim nivoima vlasti;	-Značajno prisustvo devijantnih socijalnih pojava (maloljetnička delikvencija, kriminal, siva ekonomija).
-Osiguranje uslova za izradu nove prostorno-planske dokumentacije;	-Ovisnost općinskog budžeta o raspodjeli sredstava od viših nivoa vlasti (dijeljeni

-Iskorištavanje prirodnih resursa;	prihodi).
-Rekonstrukcija i izgradnja kanalizacione mreže	
-Osiguranje uslova za unapređenje infrastrukture u oblasti osnovnoškolskog, srednjoškolskog i fakultetskog obrazovanja.	

PEST ANALIZA

Politički i pravni aspekti	Ekonomski aspekti
- Globalna politička i finansijsko-ekonomska nestabilnost izazvana ratom u Ukrajini, - Politička nestabilnost BiH (negativne unutrašnje i vanjske politike spram BiH), - Evroatlanske integracije (kriza u EU, neizvjestan i usporen proces sa negativnim efektima po privredu i uopće društveni razvoj), - Neefikasnost vlasti (zakonodavne, izvršne i sudske).	- Inflacija, - Dugotrajne procedure za pokretanje biznisa u BiH - Nizak kreditni rejting BiH, - Podijeljen ekonomski prostor u BiH, - Ulazak Hrvatske u EU i od 2023. u EMU, - Visoka stopa nezaposlenosti, - Svjestka energetska kriza - Destimulativna poreska politika (obaveze na plate).
Sociološki aspekti	Tehnološki aspekti
Podijeljenost bh društva, - Visok nivo korisnika socijalne potrebe i budžetskih izdvajanja, - Niska lična primanja stanovništva - Visok stepen korupcije, - Depopulacija stanovništva (pad nataliteta i migracija u BiH), - Tranzicijske slabosti. Migracije stanovništva	Nizak nivo izdvajanja za nove tehnologije (ne razvijen sistem e-uprave), - Sporost reformi u obrazovanju (triple helix model još uvijek nerazvijen dovoljno, - Stalne i brze promjene u komunikacijskim tehnologijama (Izazovi Četvrte industrijske revolucije), - Korištenje obnovljivih izvora energije, - Ograničenost infrastrukturnih kapaciteta.

Strateški fokusi

Izdvajanjem perspektivnih konkurentskih prednosti s jedne strane i najkritičnijih problema s druge strane u ovom dijelu dokumenta data su ključna težišta Strategije, odnosno definirani su strateški fokusi. Na osnovu urađene interne kvantitativne i kvalitativne analize trenutnog stanja u Općini Vogošća, identificiranih internih snaga i slabosti (u vezi sa resursima, organizacijom ili rezultatima rada), kao i prilika i prijetnji u užem i širem okruženju, općih zaključaka u vezi sa ekonomskim i društvenim razvojem općine Vogošća, javnu administraciju, infrastrukturu i stanje okoliša, proizlazi nekoliko ključnih strateških izazova s kojima će se Općina Vogošća morati suočiti u narednim godinama.

Kako bi se maksimalno iskoristile ranije spomenute strateške prednosti, ali i minimizirali nedostaci, Općina Vogošća će u narednim godinama nastojati iskoristiti ogromne prilike koje

joj se pružaju u vanjskom okruženju poput pristupnih domaćih i međunarodnih fondova, kao i projekata međunarodnih donatora i organizacija sa ciljem jačanja lokalne samouprave.

U pitanju su sljedeći izazovi:

1. Kako ubrzati otvaranje novih radnih mjesta na području općine?
2. Kako poboljšati zadovoljavanje socijalnih potreba i povećati socijalnu inkluziju?
3. Kako osigurati zdrav okoliš i raspoložive resurse koristiti na ekonomski efikasan i održiv način?
4. Kako unaprijediti javnu infrastrukturu?
5. Rasterećenje saobraćaja u i kroz Vogošću izgradnjom Prve transverzale?
5. Kako unaprijediti infrastrukturu u skladu sa potrebama građana općine Vogošća?
6. Kako zadovoljiti potrebe mladih?

Na osnovu svega navedenog, Općina Vogošća je definisala tri strateška fokusa koji će biti vodič privrednog, društvenog i okolinskog razvoja do 2027. godine:

1. Razvoj malih i srednjih preduzeća (MSP) i samoodrživost lokalne privrede općine Vogošća

Strateška opredijeljenost općinske uprave je da stimulira privatni sektor za investiranje, povećanje prerađivačkih kapaciteta, stvaranje boljih uslova za razvoj biznisa, kao i poduzimanje niza mjera koje bi pozitivno uticale na infrastrukturu za pokretanje malih i srednjih preduzeća. Osnovni strateški fokus je svakako usmjeren na ostvarivanje takvog poslovnog ambijenta općine Vogošća koji se ogleda kroz smanjivanje nezaposlenosti poduzimanjem niza mjera za samozapošljavanje i pokretanja malih i srednjih preduzeća. Povećanje stope zaposlenosti podrškom poduzetničkim inicijativama, poljoprivredi i poboljšanjem poslovne infrastrukture u poslovnim zonama kao centrima privlačenja investicija i stavljanje u funkciju lokacije za novu privrednu zonu u Semizovcu.

Pružiti podršku malim i srednjim preduzećima u razvoju u svim poslovnim zonama u Vogošći, počevši od: njihovog uređenja, unapređenja odnosa, stvaranja novih vrijednosti, povećanja kapaciteta, marketinga, zaštite interesa i zadovoljavanja potreba građana, te razvoja lokalne zajednice, što pretpostavlja i povećavanje broja zaposlenih.

Dakle, fokus treba staviti na poslovne zone i privlačenje investicija, te na iznalaženje olakšica i podrške za registraciju novih poljoprivrednih proizvođača i biznisa (start up-i).

2. Poboljšanje kvaliteta društvenih usluga i kulturno-sportskih sadržaja

Neophodno je realizirati mnogobrojne infrastrukturne projekte radi unapređenja općinske komunalne infrastrukture za čiju realizaciju treba osigurati dodatna finansijska sredstva, pored onih iz općinskog budžeta.

Pružanje socijalnih i zdravstvenih usluga nije na zadovoljavajućem nivou zbog nedostatka finansijskih sredstava. Posebnu pažnju treba posvetiti potrebama marginaliziranih društvenih grupa i njihovom uključivanju u društvene tokove.

Obrazovni sektor, takođe, zahtijeva unapređenje infrastrukture, kako materijalnog osnova i objekata, tako i samog nastavnog procesa u saradnji sa resornim ministarstvom, uključujući i usklađivanje nastavnih planova i programa sa potrebama tržišta rada.

Općinska administracija treba biti inicijator bliske saradnje javnog, privatnog i nevladinog sektora, ali i koordinator velikog broja zajedničkih razvojnih inicijativa. Kako bi se nastavio pozitivan trend u razvoju kulture i sporta, potrebno je razvijati institucionalne kapacitete u ovoj oblasti, te definirati jasne modele finansiranja KSC Vogošća i drugih organizacija.

Potrebno je izgraditi dodatne kapacitete u oblasti kulture i uvesti nove kulturne sadržaje. Smanjiti izloženost i ranjivost lokalne zajednice na klizišta i bujične poplave, a što uključuje jačanje tehničkih i kadrovskih kapaciteta Civilne zaštite, uređenje i čišćenje odvodnih kanala i rekonstrukciju zastarjele vodovodne mreže te razvoj nove vodovodne i kanalizacione mreže.

Kontinuirano raditi na izgradnji kapaciteta općinske uprave da adekvatno odgovori na izazove lokalnog razvoja (edukacija na temu upravljanja lokalnim razvojem, PCM, apliciranje za fondove EU, itd.). Pored navedenog širi okvir razvoja konstantno zahtjeva efikasnu i odgovornu javnu upravu čiji rad se zasniva na savremenim načinima rada i komuniciranja sa građanima.

3. Riješiti probleme zaštite okoliša i stanja komunalne infrastrukture

U narednom strateškom periodu neophodno je:

- Sve kanalizacione mreže koje nisu uvedene u kanalizacioni sistem uvesti i izgraditi kolektor sa prečišćivačem;
- Izraditi projektne dokumentacije za naselja koja su prioriteta, odnosno, koja nemaju separatnu kanalizacionu mrežu i izvršiti izgradnju iste u skladu sa finansijskim sredstvima;
- Nastaviti izgradnju natkrivenih kontejnerskih niša na području općine sa obavezom odvajanja posuda za otpad za privredne subjekte i selektirati komunalni otpad;
- Proširiti distributivnu gasnu mrežu u naseljima koja nisu gasificirana ili je dio gasificiran, a gdje već postoji urađena projektna dokumentacija i zainteresovanost građana;
- Izraditi i realizirati projekat izgradnje aleje sa šetnicom i biciklističkom stazom uz rijeku Vogošću.

U narednom strateškom periodu neophodno je raditi na unapređenju lokalne zajednice da odgovori na posljedice prirodnih katastrofa posebno poplava i klizišta. Neophodno je provođenje mjera zaštite od poplava uz i u riječnim koritima, te implementacija mjera sanacije klizišta.

Unapređenjem održavanja postojećih javnih i zelenih površina poboljšali bi se uslovi života građana, a što podrazumijeva i uređenje Jošaničkog potoka te uređenje postojećih parkovskih površina odnosno izgradnju novih.

Iz općinskog budžeta izdvajaju se sredstva za redovno održavanje i sanaciju cestovne infrastrukture. Najznačajnija ulaganja u putnu infrastrukturu zabilježena su 2020. godine i iznosila su 5,002.535,26 KM. U narednom periodu prioritetan je fokus na realizaciji godišnjih programa izgradnje, održavanja i sanacije putne infrastrukture te rješavanje problema saobraćaja u mirovanju tj. izgradnja novih parking mjesta.

Sve ove projektne aktivnosti treba da vode ka sinergetskom efektu, stvarajući ugodniji ambijent za življenje, rad i ostanak u općini.

2.3. Vizija razvoja i strateški ciljevi

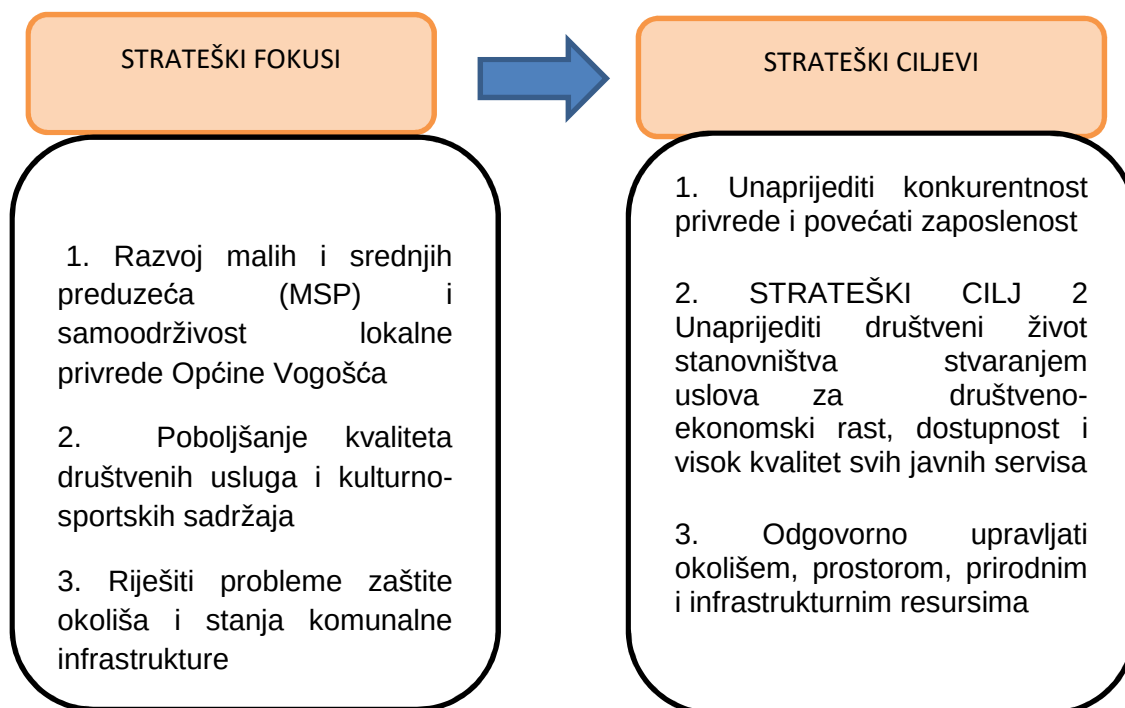
Vizija:

„Vogošća je poduzetna zajednica ugodna za život koja svoj razvoj bazira na mladim i obrazovanim ljudima, razvijenom poduzetničkom duhu, ekološki uređena, s visokom razinom kvalitete za građane svih generacija“.

Strateški ciljevi

1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost
2. Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa
3. Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima

Slika br. 66 Veza strateških fokusa i strateških ciljeva

U narednoj tabeli su utvrđeni mjerljivi pokazatelji sa polaznim i ciljnim vrijednostima kako bi se osiguralo praćenje napretka u realizaciji svakog od tri definisana strateška cilja.

Tabela br. 24 Indikatori (uticaja) realizacije strateških ciljeva

STRATEŠKI CILJ 1	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2027.)
Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost	Ukupna vrijednost izvoza	89 miliona KM	120 miliona KM
	Ukupan broj zaposlenih na području općine	6.075	7.800
	Broj poslovnih subjekata na području općine	1.819	1.900
STRATEŠKI CILJ 2	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2027.)
Unaprijediti društveni život stanovništva	Zadovoljstvo anketiranih građana ⁷ (%)	n/d	80%

⁷ Do 2027.g. najmanje 80% roditelja i djece zadovoljno kulturnim i sportskim sadržajima, kvalitetom e-uprave općine, zdravstvenih i obrazovnih javnih servisa, koji se pružaju na području Općine.

stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa	Stepen razvijenosti općine Vogošća na nivou FBiH – rang	7	6
	Broj stanovnika općine Vogošća	34.233	36.000

STRATEŠKI CILJ 3	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2027.)
Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima	Udio komunalnog otpada koji se prikuplja i odlaže na deponije, %	85%	100%
	Broj stambenih objekata direktno ugroženih klizištima	38	0
	Pokrivenost općine kanalizacionom mrežom	61%	85%
	Sanacija i uređenje riječnih korita i sanacija izvorišta ⁸	750.000KM	3.500.000KM

Općina Vogošća je mjesto ubrzanog privrednog razvoja, sa osiguranim pretpostavkama za kreiranje povoljnog poslovnog ambijenta, prosperitetnog i ugodnog življenja i zaštitu životne sredine.

Vizija Općine Vogošća ostvaruje se ostvarivanjem ciljeva u svim područjima rada i djelovanja ove jedinice lokalne samouprave, unapređenjem konkurentnosti i osnaživanjem lokalne privrede na tržištu, unapređenjem standarda i kvalitete života njenog stanovništva, te razvojem infrastrukture uz poštivanje osnovnih postulata zaštite okoliša.

3. Prioritet i mjere za ostvarenje strateških ciljeva

Prioriteti predstavljaju ključna polja djelovanja za ostvarenje vizije i strateških ciljeva. Prioriteti svoju osnovanost pronalaze iz utvrđenih rezultata strateške platforme i grupisani su prema strateškim ciljevima.

STRATEŠKI CILJEVI	MJERE
STRATEŠKI CILJ 1 Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost	1.1. Poboljšati lokalno poslovno okruženje
	1.2. Podići konkurentnost lokalne privrede s naglaskom na izvozno orijentisanu industriju
	1.3. Unaprijediti sistem zapošljavanja na području općine
	1.4. Unaprijediti razvoj i promociju turizma
STRATEŠKI CILJ 2 Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem	2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta
	2.2. Unaprijediti dostupnost obrazovanja za sve učesnike (djeca i mladi) u odgojno-obrazovnom procesu

⁸ Prosječna izdvajanja od 2019. do 2021. godine kreću se od 600.00 KM do 750.000 KM

uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa	2.3. Doprinijeti osnaženju položaja mladih
	2.4. Unaprijediti socijalni i zdravstveni status stanovništva
STRATEŠKI CILJ 3 Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu
	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita

Tabela br. 25 Tabelarni prikaz strateških ciljeva i pripadajućih mjera

3.1. Prioriteti i mjere za Strateški cilj 1: Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost

U odnosu na prioritete za strateški cilj 1, uključujući i pripadajuće mjere, za svaki od prioriteta definisani su indikatori (krajnjeg) rezultata sa početnim i ciljnim vrijednostima. Za većinu indikatora data je polazna vrijednost koja je ostvarena u 2021. godini, a ciljna vrijednost je postavljena u 2027. godini.

Tabela br. 26 Tabelarni prikaz strateških prioriteta i pripadajućih mjera za Strateški cilj 1

	Indikator rezultata	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2027.)
1.1. Poboljšati lokalno poslovno okruženje	eZahtjevi, eObrasci, eRegistar i eEvidencija poslovnih subjekata i podsticaja (uspostava 2023/2022 i kontinuirano ažuriranje/godišnje)	NE	DA
	Iznos sredstva za izgradnju komunalne i saobraćajne infrastrukture u poslovnim/industrijskim zonama (hiljade KM/godišnje)	n/d	2.000.000
	Broj registrovanih poslovnih subjekata	1.819	1.900
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
1.1.1. Unapređenje efikasnosti administrativnih procedura i promocija lokalne privrede			
1.1.2. Podrška razvoju poduzetničke infrastrukture			
1.1.3. Dobivanje BFC certifikata			
1.2. Podići konkurentnost lokalne privrede s naglaskom na izvozno orijentisanu industriju	Broj novih edukacijskih programa razvijenih u saradnji naučnoistraživačkih institucija i poslovnih subjekata sa područja Općine Vogošća (broj programa godišnje)	0	2

	Iznos sredstava podrška kompanijama za certificiranje i digitalizaciju poslovanja na području Općine Vogošća (hilj KM godišnje)	0	15
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
1.2.1. Podrška tehnološkoj modernizaciji, usvajanju standarda kvaliteta, digitalizaciji poslovanja i većoj inovativnosti poslovnih subjekata			
1.2.2. Promocija kapaciteta prema domaćim i stranim investitorima (s posebnim fokusom na dijasporu)			
1.3. Unaprijediti sistem zapošljavanja na području općine	Broj realizovanih programa usmjerenih na dugoročno nezaposlene i osobe sa otežanim pristupom tržištu rada (broj godišnje)	0	1
	Raspoloživa sredstva za implementaciju programa podrške novom zapošljavanju i samozapošljavanju (hilj KM godišnje)	0	100.000
	Broj start-up poduzetničkih projekata (godišnje)	0	10
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
1.3.1. Razvoj ljudskih resursa u oblasti poduzetničkih vještina i profesionalnog razvoja			
1.3.2. Aktiviranje dugoročno nezaposlenih osoba i podrška zapošljavanju sa fokusom na osobe sa otežanim pristupom tržištu rada			
1.4. Unapređenje turističke infrastrukture i jačanje poljoprivrede proizvodnje	Usvojeni planski dokumenti u oblasti upravljanja razvoja turizma (TAP)	NE	DA
	Ulaganja u razvoj turističke infrastrukture	30.000	250.000
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
1.4.1. Razvoj poljoprivrede bazirane na znanju i novim tehnologijama			
1.4.2. Unaprijeđena infrastruktura za razvoj turizma			

3.1.1. Pregled mjera za prioritet 1.1. Uspostaviti okruženje poticajno za poslovanje

U okviru ovog prioriteta definisane su tri mjere. Ovaj prioritet je usmjeren na unapređenje efikasnosti administrativnih procedura, razvoja e-uprave i dostupnosti javne uprave, i direktnu materijalnu podršku preduzetničkoj infrastrukturi. Okruženje privlačenja investitora i daljnjeg rasta privrednih djelatnosti i poslovanja prisutnih privrednih subjekata je također u fokusu ovog prioriteta kroz dobivanje BFC standarda u cilju privlačenja investicije i lakoće poslovanja za postojeće privredne subjekte na nivou općine.

Mjera 1.1.1. Unapređenje efikasnosti administrativnih procedura i promocija lokalne privrede
Mjerom Općina uvodi nova tehnološka i softverska rješenja. Prikupljanjem i obradom neophodnih podataka, izvršiti će povećanje digitalizacije svojih procesa, te razviti elemente

sistema e-uprave, što uticati na povećanje efikasnosti, ekonomičnosti te kvalitete usluge. Cilj mjere 1.1.1. je institucionalno jačanje kapaciteta općinske administracije u svrhu unapređenja i modernizacije javnih usluga, povećanja efikasnosti administrativnih procedura koje se odnose na pribavljanje zahtjeva, saglasnosti i odobrenja. Područje djelovanja odnosi se na: obim dokumentacije, vrijeme i troškove vezane za pribavljanje građevinske dozvole, uspostavljanje i razvoj adekvatne tehnološke platforme u kontekstu digitalizacije javne uprave i uspostave adekvatnih e-government rješenja (one-stop-shop). Skraćivanjem i pojednostavljenjem procedure za pribavljanje saglasnosti i naknada doprinijeti će ubrzavanju procesa pokretanja poslovnih aktivnosti u Općini Vogošća, smanjenju troškova, povećanju broja novoregistrovanih firmi čime se osigurava razvojni efekat i doprinos ostvarivanju prioriteta.

Mjera 1.1.2. Podrška razvoju poduzetničke infrastrukture

Cilj mjere 1.1.2. Podrška razvoju poduzetničke infrastrukture je osigurati uslove za razvoj preduzetništva i poticaj preduzetničkih aktivnosti. Raditi na sistemskom pristupu razvoju poduzetničke infrastrukture (poslovna/industrijska zona Semizovac, postojećih poslovnih zona te razvoja inkubatora itd). Područja djelovanja obuhvataju: razvoj poslovnih/industrijskih zona unapređenjem fizičke infrastrukture, promocija poslovnih zona, korištenje zona za privlačenje domaćih i stranih investicija. Mjera će doprinijeti unapređenju preduzetničkog okruženja, te osigurati uslove za intenzivniji razvoj preduzetništva, doprinijeti će većoj konkurentnosti poslovnog sektora, kreiranju okruženja poticajnog za poslovanje.

Mjera 1.1.3. Dobivanje BFC sertifikata

Certifikacija Općine prema BFC (Business friendly certificate) podrazumijeva da su određeni standardi ispunjeni, odnosno da Općina može, postojećim privrednicima kao i zainteresovanim potencijalnim investitorima, dati sve usluge i informacije koje će im olakšati poslovanje. Ovo bi bilo posebno važno u cilju privlačenja stranih investicija, a posebno investicija dijaspore.

3.1.2. Pregled mjera za prioritet 1.2. Podići konkurentnost lokalne privrede s naglaskom na izvozno orijentisanu industriju

U okviru drugog prioriteta Podići konkurentnost lokalne privrede s naglaskom na izvozno orijentisanu industriju definirane su dvije mjere koje će doprinijeti njegovom ostvarenju, i to: Podrška tehnološkoj modernizaciji, usvajanju standarda kvaliteta, digitalizaciji poslovanja i većoj inovativnosti poslovnih subjekata i Promocija kapaciteta prema domaćim i stranim investitorima (s posebnim fokusom na dijasporu).

Mjera 1.2.1. Podrška tehnološkoj modernizaciji, usvajanju standarda kvaliteta, digitalizaciji poslovanja i većoj inovativnosti poslovnih subjekata

Izvoz iz Općine Vogošća u 2021. iznosio je 89,718.035,00 KM što predstavlja svega 5,41% od ukupnog izvoza ostvarenog u Kantona Sarajevo, dok je taj iznos 2015. godine bio 71.827,00 KM ili 7,15% u odnosu na ukupan izvoz u KS za isti period. Izvoz iz Općine Vogošća je za 1,74 % bio veći 2015. u odnosu na 2021. godinu. Cilj je pružiti podršku modernizaciji proizvodnje uvođenjem standarda kvalitete, novih tehnologija, itd. Područja djelovanja: modernizacija proizvodnje, osiguravanje finansijske podrške za dobivanje standarda kvalitete, razvijati nove edukacijske programe u saradnji naučnoistraživačkih institucija i poslovnih subjekata sa područja općine Vogošća i KS.

Mjera 1.2.2. Promocija kapaciteta prema domaćim i stranim investitorima (s posebnim fokusom na dijasporu)

Ova mjera podrazumijeva promociju i podršku razvoju lanaca vrijednosti u Općini Vogošća a u cilju privlačenja domaćih i stranih investitora. Posebna pažnja će se posvetiti dijaspori, koja u čitavom svijetu postaje sve značajniji faktor razvoja. Rezultat ove mjere trebaju biti razne promotivne i marketinške aktivnosti koje će privući investitore.

3.1.3. Pregled mjera za prioritet 1.3. Unaprijediti sistem zapošljavanja na području općine

U okviru trećeg prioriteta Unaprijediti sistem zapošljavanja na području općine definirane su dvije mjere, i to: Razvoj ljudskih resursa u oblasti poduzetničkih vještina i profesionalnog razvoja i Aktiviranje dugoročno nezaposlenih osoba i podrška zapošljavanju sa fokusom na osobe sa otežanim pristupom tržištu rada.

Mjera 1.3.1. Razvoj ljudskih resursa u oblasti poduzetničkih vještina i profesionalnog razvoja
Ova mjera uključuje više projekata. Cilj ove mjere je rješavanje ili olakšavanje tereta dugoročne nezaposlenosti i povećanje efektivne ponude radne snage. Područja djelovanja: efikasna kombinacija aktivnih i pasivnih mjera na tržištu rada kroz targetiranje teško uposlivih kategorija, povećavanje konkurentnosti osoba sa otežanim pristupom tržištu rada i uspostavljanje poduzetničkog inkubatora za start-up biznise na području Općine Vogošća.

Mjera 1.3.2. Aktiviranje dugoročno nezaposlenih osoba i podrška zapošljavanju sa fokusom na osobe sa otežanim pristupom tržištu rada

U fokusu ove mjere je povećanje učinkovitosti aktivnih mjera zapošljavanja u Općini Vogošća. Područja djelovanja: redizajniranje mjera podrške zapošljavanju stavljanjem naglaska na efikasnije i jeftinije programe poticaja (obuka, prekvalifikacija, dokvalifikacija), horizontalno i vertikalno u saradnji sa SZKS i drugim relevantnim institucijama u KS.

3.1.4. Pregled mjera za prioritet 1.4. Unapređenje turističke infrastrukture i jačanje poljoprivrede proizvodnje

U okviru četvrtog prioriteta Unapređenje turističke infrastrukture i jačanje poljoprivrede proizvodnje definirane su dvije mjere, i to: Razvoj poljoprivrede bazirane na znanju i novim tehnologijama i Unaprijeđena infrastruktura za razvoj turizma. Ovaj prioritet obuhvata nekoliko projekata. U okviru ovog prioriteta usmjerenje je zasnovano na nastavku kontinuiteta podrške poljoprivrednoj proizvodnji kao i fokusiranje na širem strateškom okviru i istovremeno Općinu Vogošća usmjerava na razvoj i izgradnju turističkih sadržaja i objekata sa tendencijom obogaćenja ukupne turističke ponude.

Mjera 1.4.1. Razvoj poljoprivrede bazirane na znanju i novim tehnologijama

Cilj ove mjere je postizanje bolje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača općine Vogošća. Poljoprivredna proizvodnja je važan sektor privrede svake općine, jer osigurava, ne samo poljoprivredne proizvode neophodne za normalan život općina, nego i prihode u ruralnim dijelovima. Osiguranjem poticajnih sredstava za dalji razvoj poljoprivrede, osigurat će se i veća njena produktivnost i proizvodnja zdrave hrane. Također, cilj ove mjere je da se unaprijede postojeći proizvodni lanci i da se postigne što veći stepen finalizacije

poljoprivrednih i poljoprivredno-prerađivačkih kapaciteta. Na ovaj način podstiče se i veća konkurentnost poljoprivrednih proizvođača.

Mjera 1.4.2. Unaprijeđena infrastruktura za razvoj turizma

Mjerom 1.4.2. će se kroz projekte i aktivnosti omogućiti bolje korištenje turističkih potencijala na području općine Vogošća u cilju unapređenja turističke ponude i privlačenja kako domaćih tako i ino turista ljubitelja ruralnog i sportskog turizma. Okvirna područja djelovanja u sklopu mjere: Izrada TAP-a, mapiranje turističkih potencijala i izrada turističke signalizacije Općine, afirmacija ruralnog i sportskog turizma, ambijentalno uređenje izletišta u Jošaničkom potoku, te izgradnja biciklističke staze i šetnice u planskom periodu.

3.2. Prioriteti i mjere za Strateški cilj 2: Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa

U odnosu na prioritete za strateški cilj 2, uključujući i pripadajuće mjere, za svaki od prioriteta definisani su indikatori (krajnjeg) rezultata sa početnim i ciljnim vrijednostima. Za većinu indikatora data je polazna vrijednost koja je ostvarena u 2021. godini, a ciljna vrijednost je postavljena u 2027. godini.

Tabela br. 27 Tabela prikaz strateških prioriteta i pripadajućih mjera za Strateški cilj 2

	Indikator rezultata	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2027.)
2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta	Broj novoizgrađenih sportskih objekata	0	4
	Broj sportskih i kulturnih manifestacija	0	40
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
2.1.1. UNAPREĐENJE SPORTSKE INFRASTRUKTURE			
2.1.2. RAZVOJ SPORTSKIH I KULTURNIH SADRŽAJA			
2.2. Unaprijediti dostupnost obrazovanja za sve učesnike (djeca i mladi) u odgojno-obrazovnom procesu	Broj učenika u osnovnom i srednjem obrazovanju	3.374	3.500
	Inkluzivna podrška redovnom obrazovnom sistemu	da	da
	Stipendije za nadarene učenike i studente	Nadji ovo u budžetu	

PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
2.2.1. PODRŠKA INTEGRACIJI OSOBA S POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU			
2.2.2. UNAPREĐENJE ŠKOLSKJE INFRASTRUKTURE			
2.3. Doprinijeti osnaženju položaja mladih	Strateški dokument	Ne	da
	Finansijaska podrška projektima Vijeća mladih Općine Vogošća	Nadji ovo u budžetu	180.000,00 KM
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
2.3. 1. UNAPREĐENJE POLOŽAJA MLADIH			
2.3.2. JAČANJE KAPACITETA OMLADINSKIH ORGANIZACIJA			
2.4. Unaprijediti socijalni i zdravstveni status stanovništva	Broj korisnika socijalne zaštite	2.420	2.200
	Centar za zdravo starenje	Ne	Da
	Programi finansijske podrške osobama treće životne dobi	12.000,00 KM	50.000,00
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
2.4.1. UNAPREĐENJE ZDRAVIH STILOVA ŽIVOTA			
2.4.2. UNAPREĐENJE POLOŽAJA OSOBA TREĆE ŽIVOTNE DOBI			

3.2.1. Pregled mjera za prioritet 2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta

Fokus ovog prioriteta stavljen je na unapređenje sportske i infrastrukture u oblasti kulture, kao i unapređenje sadržaja u ovim oblastima.

Mjera 2.1.1. Unapređenje sportske infrastrukture

Ova mjera je usmjerena na poduzimanje aktivnosti kojima se rješavaju prioritetni problemi u oblasti sportske infrastrukture. Mjere obuhvataju izgradnju nove sportske infrastrukture, prvenstveno sportskih sala pri školskim objektima, ali i otvorenih sportskih terena u školskim dvorištima, a sve s ciljem obezbjeđenjem što kvalitetnijih uslova za profesionalno i rekreativno bavljenje sportom.

Mjera 2.1.2. Razvoj sportskih i kulturnih sadržaja

Ova mjera je usmjerena na kreiranje novih sadržaja u oblasti kulture i sporta uz korištenje postojećih kapaciteta i infrastrukture.

3.2.2. Pregled mjera za prioritet 2.2. Unaprijediti dostupnost obrazovanja za sve učesnike (djeca i mladi) u odgojno-obrazovnom procesu

Fokus ovog prioriteta stavljen je na unapređenje inkluzije osoba s poteškoćama u razvoju u redovan odgojno-obrazovni program kroz kreiranje nastavnih i vannastavnih sadržaja za osobe s poteškoćama u razvoju, kao i izgradnju i rekonstrukciju školskih objekata, s ciljem obezbjeđenja što kvalitetnijeg nastavnog procesa.

Mjera 2.2.1. Podrška integraciji osoba s poteškoćama u razvoju

Ova mjera je usmjerena na kreiranje novih sadržaja u procesu osnaživanja osoba s poteškoćama u razvoju, nabavke neophodne opreme i učila s ciljem pružanja što kvalitetnije rehabilitacije osoba s poteškoćama u razvoju. Generalni cilj ove mjere je integracija osoba s poteškoćama u razvoju u redovne društvene tokove i njihovo što je moguće više osposobljavanje za budući život.

Mjera 2.2.2. Unapređenje školske infrastrukture

Ova mjera usmjerena je na dogradnju novih i rekonstrukciju postojećih školskih objekata. Dogradnja pojedinih školskih objekata je neophodna zbog kontinuiranog porasta broja učenika, dok se rekonstrukcija odnosi na sanaciju mokrih čvorova, učionica i sistema grijanja. Sve aktivnosti bit će provedene s ciljem obezbjeđenja što kvalitetnijih uslova za provođenje odgojno-obrazovnog procesa.

3.2.3. Pregled mjera za prioritet 2.3. Doprinijeti osnaženju položaja mladih

Ovaj prioritet tretira mjere koje će doprinijeti jačanju kapaciteta omladinskih organizacija čija je svrha unapređenje položaja mladih. Njihovo osnaživanje rezultirat će jačanjem njihovih kapaciteta za borbu i zagovaranje ostvarivanja prava mladih. Osim toga, mjere se odnose na pomoć i podršku pri stambenom zbrinjavanju mladih, usvajanju strateških dokumenata koji će definisati najznačajnije mjere i akcije za unapređenje položaja mladih, te obezbjeđenje finansijskih sredstava za stipendiranje talentovanih učenika i studenata.

Mjera 2.3.1. Unapređenje položaja mladih

Ova mjera podrazumijeva poduzimanje aktivnosti koje se odnose na pružanje finansijske pomoći i podrške mladima u rješavanju njihovog stambenog pitanja. Također, kroz ovu mjeru planirano je usvajanje Strategije za mlade u kojoj će biti detektovani ključni problemi mladih i ponuđena rješenja za njihovo prevazilaženje. Jedna od mjera bit će i obezbjeđenje finansijskih sredstava za stipendiranje nadarenih učenika i studenata, što će im biti podstrek u njihovom daljnjem naučnom napredovanju.

Mjera 2.3.2. Jačanje kapaciteta omladinskih organizacija

Ova mjera odnosi se na jačanje kapaciteta Udruženja Vijeća mladih Općine Vogošća, kao krovnog udruženja svih omladinskih organizacija. Fokus će biti stavljen i na finansiranje projekata omladinskih organizacija koji će svojom implementacijom doprinijeti unapređenju položaja mladih u ovoj jedinici lokalne samouprave.

3.2.4. Pregled mjera za prioritet 2.4. Unaprijediti socijalni i zdravstveni status stanovnika

Fokus ovog prioriteta je na provođenju mjera koje će unaprijediti kako socijalni, tako i zdravstveni položaj ranjivih kategorija stanovništva u Općini Vogošća. Fokus će biti na unapređenju zdravstvenih navika kod djece predškolskog i školskog uzrasta i njihovih roditelja, hroničnim bolesnicima. Također, fokus će biti stavljen na porodice koje su u sukobu sa zakonom, kao i na djecu vaspitno zapuštenu, ali i na osobama treće životne dobi.

Mjera 2.4.1. Unapređenje zdravih stilova života

Ova mjera odnosi se prvenstveno na edukativne radionice o unapređenju zdravih stilova života s fokusom na pravilan način ishrane, upražnjavanje fizičke aktivnosti. Također, prioritetno će se provoditi aktivnosti kojima će se uticati na smanjenje neprihvatljivih oblika ponašanja roditelja i djece kod kojih su evidentirani postupci koji nisu u skladu sa zakonom.

Mjera 2.4.2. Unapređenje osoba treće životne dobi

Osobe treće životne dobi, kao jedna od dominantnih kategorija stanovništva Općine Vogošća, bit će prioritet strateškog dokumenta ove jedinice lokalne samouprave. Mjera se odnosi na uspostavljanje i provođenje sadržaja koji će doprinijeti njihovom kvalitetnijem životu, ali i na obezbjeđenje finansijskih sredstava za procese liječenja.

3.3. Prioriteti i mjere za Strateški cilj 3: Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima

U odnosu na prioritete za strateški cilj 3, uključujući i pripadajuće mjere, za svaki od prioriteta definisani su indikatori (krajnjeg) rezultata sa početnim i ciljnim vrijednostima. Za većinu indikatora data je polazna vrijednost koja je ostvarena u 2021. godini, a ciljna vrijednost je postavljena u 2027. godini.

Tabela br. 28 Tabelarni prikaz strateških prioriteta i pripadajućih mjera za Strateški cilj 3

Strateški prioriteti	Indikator rezultata	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2027.)
3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu	Iznos ulaganja u komunalnu infrastrukturu	745.355,90 KM	6 miliona KM
	Ukupna dužina vodovodne mreže (km)	117 km	150 km
	Ukupna dužina kanalizacion mreže (km)	121 km	160 km
	Broj LED svjetiljko	340	4.500
	Iznos ulaganja u proširenje gasne mreže	60.000 KM	160.000,00 KM
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
3.1.1. UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE U OBLASTI VODOSNABDIJEVANJA			
3.1.2. UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE U OBLASTI ODVODNJE OTPADNIH I OBORINSKIH VODA			
3.1.3. USPOSTAVLJEN SISTEM LED RASVJETE			
3.1.4. UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE U OBLASTI GASNE MREŽE			

3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu	Iznos ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu	1,6 miliona KM	12 miliona KM
	Ukupna dužina saobraćajne infrastrukture	207 km	210
	Povezanost naselja s centralnim dijelom Općine	4,13 km novih asfaltiranih cesta	60 km novih asfaltiranih kilometara cesta
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
3.2.1. UNAPREĐENJE SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE			
3.2.2. UNAPREĐENJE POVEZANOSTI SVIH NASELJA S CENTRALNIM DIJELOM OPĆINE			
3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita	Iznos ulaganja u sanaciju klizišta	411.000,00 KM	2 miliona KM
	Broj saniranih klizišta	1	20
	Dužina regulacije korita (m)	5.000	15.000
	Spašena imovina sanacijom klizišta	30	38
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
3.3.1. UNAPREĐENJE STANJA ZEMLJIŠTA NA PODRUČJU OPĆINE VOGOŠĆA			
3.3.2. UNAPREĐEN SISTEM EFIKASNIJEG DJELOVANJA U SLUČAJU POJAVE PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA I UGROŽAVANJA SIGURNOSTI LJUDI I NJIHOVE IMOVINE			
3.4. Obezbijediti okolinsku politiku i praćenje stanja u oblasti zaštite okoliša	Usvojeni planski dokumenti u oblasti zaštite okoliša	Ne postoji planski dokument	Usvojen Lokalni ekološki akcioni plan
	Uvedeni savremeni sadržaji zaštite okoliša u Općini Vogošća	Ne postoje posude za selektivno odlaganje otpada	Za 50% smanjena upotreba posuda za miješani komunalni otpad
PRIPADAJUĆE MJERE ZA REALIZACIJU PRIORITETA			
3.4.1. USVOJEN PLANSKI DOKUMENT U OBLASTI ZAŠTITE OKOLIŠA			
3.4.2. POVEĆANA SVIJEST GRAĐANA O ZAŠTITI OKOLIŠA			
3.4.3. UNAPRIJEĐENA INFRASTRUKTURA ZA PRAVILNO ODLAGANJE OTPADA			

3.3.1. Pregled mjera za prioritet 3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu

Fokus ovog prioriteta stavljen je na unapređenje komunalnih usluga i javne komunalne infrastrukture, odnosno na izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju vodovodne i kanalizacione

infrastrukture, uspostavljanje sistema LED rasvjete i proširenje gasne mreže s ciljem unapređenja i poboljšanja kvaliteta usluge vodosnabdijevanja, unapređenje sistema prikupljanja i tretman otpadnih i oborinskih voda, obezbjeđenja kvalitetnijih uslova za život stanovnika i unapređenja sistema zaštite okoliša u Općini Vogošća.

Mjera 3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja

Ova mjera je usmjerena na poduzimanje aktivnosti kojima se rješavaju prioritetni problemi u vodosnabdijevanju stanovništva Općine Vogošća. Mjere obuhvataju izgradnju nove vodovodne mreže i rekonstrukciju postojeće, uz obavezno obezbjeđenje priključaka za domaćinstva na vodovodnu mrežu.

Mjera 3.1.2. Unapređenje infrastrukture u oblasti odvodnje otpadnih i oborinskih voda

Ova mjera je usmjerena na poduzimanje aktivnosti kojima se rješavaju prioritetni problemi u sistemu odvodnje oborinskih i otpadnih voda na području općine Vogošća. Mjere obuhvataju izgradnju nove i rekonstrukciju postojeće kanalizacione mreže, s ciljem zadovoljavanja potreba građana Općine Vogošća u ovom segmentu, ali i zaštite okoliša.

Mjera 3.1.3. Uspostavljanje sistema LED rasvjete

Ova mjera je usmjerena na poduzimanje aktivnosti u segmentu unapređenja javne rasvjete u Općini Vogošća. Ove aktivnosti podrazumijevaju zamjenu konvencionalnih sijalica novim LED rasvjetnim tijelima, s ciljem zadovoljavanja potreba građana Općine Vogošća u ovom segmentu, ali i zaštite okoliša.

Mjera 3.1.4. Unapređenje infrastrukture u oblasti gasne mreže

Ova mjera je usmjerena na poduzimanje aktivnosti kojima se rješavaju prioritetni problemi u oblasti gasne infrastrukture s ciljem zadovoljavanja potreba građana Općine Vogošća u ovom segmentu, ali i zaštite okoliša u Općini Vogošća.

3.3.2. Pregled mjera za prioritet 3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu

Fokus ovog prioriteta u odnosu na nadležnosti Općine stavljen je na stvaranje uslova za unapređenje saobraćaja u segmentu putne infrastrukture, sigurnosti odvijanja saobraćaja za sve učesnike u saobraćaju i infrastrukture saobraćaja u mirovanju.

Mjera 3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture

Ova mjera usmjerena je na poduzimanje aktivnosti u oblasti rekonstrukcije, sanacije i proširenja postojećih saobraćajnica ključnih za postizanje višestrukih efekata razvoja, kao i na izgradnju saobraćajnih objekata koji doprinose povećanju sigurnosti učesnika u saobraćaju i proširenju kapaciteta za objekta od značaja za saobraćaj u mirovanju.

Mjera 3.2.2. Unapređenje povezanosti svih naselja s centralnim dijelom Općine

Ova mjera usmjerena je na poduzimanje aktivnosti koje se odnose na izgradnju novih saobraćajnica s ciljem povezivanja naselja i stanovnika sa centralnim dijelom Općine Vogošća.

3.3.3. Pregled mjera za prioritet 3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita

Fokus ovog prioriteta stavljen je na otklanjanje ugroženosti na određenim područjima, kojima je uzrok klizanje tla, a što direktno utiče na upravljanje zemljištem i zaštitu ljudi i njihove imovine. Također fokus je stavljen na regulaciju riječnih korita čiji je cilj prije svega zaštita ljudi i imovine, uređenje okolnog prostora i sama zaštita okoliša. Osim toga ova mjera se odnosi na osnaživanje kapaciteta sistema uzbunjivanja s ciljem bržeg i efikasnijeg djelovanja u pogledu zaštite i spašavanja stanovništva u slučaju prirodnih i drugih nesreća.

Mjera 3.3.1. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća

Ova mjera usmjerena je na sanaciju postojećih klizišta na području općine Vogošća, kroz izgradnju potpornih zidova, uređenje riječnih korita, drenaže podzemnih voda, s ciljem zaštite života ljudi, njihovih objekata, ali i same putne i druge infrastrukture. Dio aktivnosti odnosi se na regulaciju riječnih korita.

Mjera 3.3.2. Unapređen sistem efikasnijeg djelovanja u slučaju pojave prirodnih i drugih nesreća i ugrožavanja sigurnosti ljudi i njihove imovine

Ova mjera usmjerena je na opremanje i osnaživanje službi zaštite i spašavanja Općine Vogošća, s fokusom na Operativni centar Civilne zaštite. Cilj ove mjere je obezbjeđenje uslova za brže i efikasnije djelovanje službi zaštite i spašavanja u slučaju pojave prirodnih i drugih nesreća, a sve u svrhu zaštite života ljudi i njihove imovine.

3.3.4. Pregled mjera za prioritet 3.3. Obezbijediti okolinsku politiku i praćenje stanja u oblasti zaštite okoliša

Fokus ovog prioriteta stavljen je na donošenja politika i mjera s ciljem zaštite okoliša, podizanje svijesti građana o značaju zaštite okoliša, kao i na unapređenju infrastrukture u oblasti zaštite okoliša.

Mjera 3.4.1. Usvojeni planski dokumenti u oblasti zaštite okoliša

Ova mjera usmjerena je na usvajanje Lokalnog ekološkog akcionog plana za Općinu Vogošća, u kojem će biti precizirane sve aktivnosti koje su u vezi sa zaštitom okoliša i unapređenje životne sredine.

Mjera 3.4.2. Povećana svijest građana o zaštiti okoliša

Ova mjera usmjerena je na edukativne radionice stanovništva o selektivnom odlaganju otpada, kao i na masovne akcije pošumljavanja na području općine Vogošća. Cilj ove mjere je podizanje svijesti građana o značaju selektivnog prikupljanja otpada i značaju sadnje za raznolikost biodiverziteta.

Mjera 3.4.3. Unapređena infrastruktura za pravilno odlaganje otpada

Ova mjera usmjerena je na gradnju zelenih otoka sa zvonolikim kontejnerima za selektivno prikupljanje otpada, kao i na uspostavu dvolinijskog sistema prikupljanja otpada u domaćinstvima u Općini Vogošća kroz nabavku i distribuciju seta kanti (kante za mokru i suhu frakciju).

4. Ključni strateški projekti

Strateški projekti su najznačajniji projekti za razvoj Općine Vogošća s ciljem ostvarenja vizije i strateških ciljeva. U tom pogledu identifikovani su prioriteti koji se odnose na specifičnosti Općine u oblasti ekonomije, društva, okoliša i infrastrukture te javne uprave. Utvrđeno je 13 ključnih strateških projekata:

Podrška unapređenju razvoja poduzetničke infrastrukture - Cilj je obezbijediti uvjete za unapređenje preduzetništva, afirmaciju i poticaj preduzetničkih aktivnosti. Raditi na sistemskom pristupu razvoju poduzetničke infrastrukture (poslovne/industrijske zone, inkubatori itd). Područja djelovanja su: razvoj poslovnih/industrijskih zona unapređenjem fizičke infrastrukture, promocija poslovnih zona, korištenje zona za privlačenje domaćih i ino investicija. U ovom pogledu neophodno je usvojiti pripremljenu provedbenu prostorno-plansku dokumentaciju za poslovnu zonu Semizovac, iskoristiti raspoložive potencijale u saradnji sa nadležnim institucijama kantona i FBiH. Okvirna vrijednost ovog projekta je 3,000.000,00 KM.

Dogradnja Osnovne škole "Zahid Baručija" - Ova mjera je usmjerena na povećanje prostora za održavanje nastavnog procesa u OŠ "Zahid Baručija". Kvalitetno provođenje nastavnog procesa podrazumijeva adekvatne prostorne kapacitete i kvalitetnu i savremenu opremljenost opremom i didaktičkim sredstvima. Fokus ove mjere je na obezbjeđenju adekvatnog prostora koji će doprinijeti unapređenju obrazovnog procesa u školi. Okvirna vrijednost ovog projekta je 5,000.000,00 KM.

Rekonstrukcija fiskulturne sale Osnovne škole "Mirsad Prnjavorac" - Fiskulturna sala škole je u svakodnevnoj upotrebi od 1959. godine. Od tog perioda do danas nisu rađene značajnije rekonstrukcije tako da je fiskulturna sala sa svom pratećom opremom dotrajala i ne zadovoljava standarde potrebne za savremeno odvijanje nastave, ali ni trenažnih procesa. Cilj ove mjere je doprinijeti razvoju sporta na području općine Vogošća. Podrška sportskim aktivnostima s ciljem očuvanja zdravlja. Rekonstrukcijom fiskulturne sale se dugoročno rješavaju ključni problemi koji su u vezi sa razvojem sporta i sportskih aktivnosti, a što direktno i indirektno utiče na pravilan rast i razvoj djece i omladine. Okvirna vrijednost ovog projekta je 450.000,00 KM.

Rekonstrukcija distributivna mreže u ulici Mitra Šućura - Cilj ove mjere je rekonstrukcija distributivne mreže u ulici Mitra Šućura u dužini od 2.000 m. Cjevovod u navedenoj ulici izgrađen je prije mnogo godina AC cijevima. Takav cjevovod je štetan po zdravlje korisnika, dotrajao je i na njemu su evidentni česti kvarovi. Rekonstrukcijom takvog sistema bit će riješen dugogodišnji problem nekvalitetnog vodosnabdijevanja domaćinstava, te će biti smanjeno svakodnevno finansijsko ulaganje u popravku kvarova. Okvirna vrijednost ovog projekta je 2,000.000,00 KM.

Rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže u naselju Kobilja glava - Cilj ove mjere je izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u naselju Kobilja glava, tačnije u ulicama Ejuba

Delalića, Muhidina Čomage, Edina Kormana i Grahovište. U navedenim ulicama izgrađena je bespravna vodovodna mreža koja je dotrajala. S nadležnim preduzećem KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo rješavat će se projektna dokumentacija i saglasnosti. Okvirna vrijednost ovog projekta je 2,000.000,00 KM.

Rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže gornje zone naselja Krivoglavci i Svrake -

Cilj ove mjere je izgradnja vodovodne mreže za gornje zone naselja Krivoglavci i Svrake, koje se nalaze iznad kote od 520 m n.m. Navedena naselja nemaju gradski sistem vodosnabdijevanja, koriste vodu iz lokalnih izvorišta. Izgradnjom rezervoar, pumpnih stanica, kao i potisnog i distributivnog cjevovoda riješit će se veliki problem stanovnika navedenih naselja. U cilju izgradnje vodovodne mreže urađena je projektna dokumentacija. Okvirna vrijednost ovog projekta je 15,000.000,00 KM.

Rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže u naseljima Poturovići i Ljubina -

Cilj ove mjere je rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže u naseljima Poturovići i Ljubina. Veći dio navedenih naselja nema izgrađenu vodovodnu mrežu, a tamo gdje je sistem izgrađen star je i dotrajaao. U cilju rješavanja velikog problema urađena je projektna dokumentacija rekonstrukcije i izgradnje vodovodne mreže u ul. Poturovići i Ljubina. Projektom je tretirana rekonstrukcija cjevovoda u dužini od 650 m, kao i izgradnja rezervoara, pumpne stanice i novog potisnog cjevovoda u dužini od 566 m, kao i distributivnog cjevovoda u dužini od 2.365 m. Također je planirana izrada kućnih priključaka. Okvirna vrijednost ovog projekta je 5,000.000,00 KM.

Rekonstrukcija kanalizacione mreže u ulici Samira Gradišića -

Ulica Samira Gradišića je gusto naseljena zona urbanog dijela Općine Vogošća. Pored stanovnika vrlo veliki broj građana koristi ovu ulicu za kretanje vozilom i parkiranje. Kanalizacione instalacije su dotrajale, neispravne i nesigurne za korištenje, zbog čega stvaraju brojne probleme stanovnicima, ali i utiču na ostalu infrastrukturu. Kompletnom rekonstrukcijom ovog prostora otklonit će se navedene nepravilnosti i stvoriti puno ugodniji ambijent od trenutnog. Okvirna vrijednost ovog projekta je 2,000.000,00 KM.

Zamjena konvencionalnih svjetiljki novim LED rasvjetnim tijelima -

Cilj ove mjere je da se u narednom periodu izvrši rekonstrukcija javne rasvjete u LED rasvjetu na čitavom području općine Vogošća. Ovom mjerom bi se postigao ugodniji ambijent življenja svih stanovnika i privrednih subjekata na području općine Vogošća. Postigla bi se velika ušteda potrošnje električne energije. Okvirna vrijednost ovog projekta je 4,500.000,00 KM.

Izgradnja podzemne garaže (višenamjenskog objekta) u Vogošći -

Regulacionim planom „Centar – Vogošća“ planirana je izgradnja podzemne garaže na lokalitetu pomoćnog stadiona “Hakija Mršo” u Vogošći, sa zadržavanjem pomoćnog terena kao prohodnog krova. Objekat podzemne garaže je potrebno posmatrati kao višenamjenski (podzemna garaža, sportski sadržaj, sklonište). Sportski sadržaji (sportski tereni na prohodnom krovu i trening ili fitnes prostor na prvoj podzemnoj etaži) sami po sebi zahtijevaju sanitarne prostorije i svlačionice. Ove prostorije su, u kombinaciji sa podzemnim etažama namijenjenim za parking motornih vozila i kvalitetnim arhitektonsko-građevinskim rješenjima raspodjele korisnog prostora, idealne i za sklonište. Nedostatak prostora za saobraćaj u mirovanju je

sve veći problem za Općinu Vogošća, posebno u užem urbanom dijelu gdje je najveća koncentracija saobraćaja. Okvirna vrijednost ovog projekta je 12,000.000,00 KM.

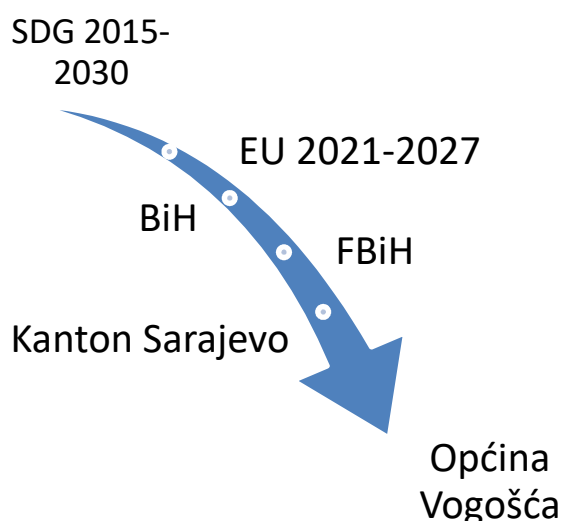
Sanacija klizišta Svrake IV, MZ Svrake - Cilj ove mjere je obezbjeđenje sigurnosti padine u MZ Svrake koja obuhvata dijelove ulice Svrake IV i dio ulice Podgaj. Također pored stambenih objekata u dijelovima navedenih ulica, sanacijom ovog klizišta osigurat će se putna i druga komunalna infrastruktura. Okvirna vrijednost ovog projekta je 700.000,00 KM.

Uređenje korita rijeke Bosne u Vogošći na potezu od mosta u Svrakama uzvodno - Cilj ove mjere je zaštita stanovnika, zemljišta, saobraćajnica i komunalne infrastrukture od poplava koje nastaju prilikom izlivanja rijeke Bosne iz svog korita. Okvirna vrijednost ovog projekta je 5,000.000,00 KM.

Uređenje korita rijeke Vogošće- nastavak - Cilj ove mjere je trajna regulacija korita rijeke Vogošće, u svrhu zaštite okoliša. Projekat se realizuje fazno po obezbjeđenju finansijskih sredstava. Okvirna vrijednost ovog projekta je 15,000.000,00 KM.

5. USKLAĐENOST SA DRUGIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Zakon o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine je utvrdio obavezu vertikalne koordinacije i usklađivanja strateških dokumenata na različitim nivoima vlasti u Federaciji, u pravcu definisanja zajedničkih razvojnih ciljeva. Prilikom provjere usklađenosti Strategije razvoja Općine Vogošća do 2027. godine nastojale su se identificirati veze utvrđenih strateških ciljeva sa ciljevima iz Strategije razvoja Kantona Sarajevo, zatim Strategije razvoja FBiH, strateških ciljeva iz Okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja u BiH, kao i SDG 2015-2030, univerzalnih razvojnih ciljeva i vrijednosti (slika ispod).

Slika 67 Vizuelni prikaz povezanosti strateških ciljeva

Na samom početku neophodno je istaći da je tokom izrade strateške platforme pripremljen pregled strateških dokumenata istog i viših nivoa vlasti sa izdvojenim ključnim elementima i to: strateškim ciljevima, prioritetima, mjerama i indikatorima. Istovremeno pripremljen je i pregled relevantnih dokumenata u procesu evropskih integracija i pregled SDG okvira – razvojnih pravaca, akceleratora, pokretača i indikatora.

Nakon što je zaokružen kreativni proces u nastavku se elaboriraju poveznice između Strategije razvoja Općine Vogošća 2023-2027. godine i konkretnih strateških ciljeva, prioriteta i indikatora viših nivoa vlasti i planskih dokumenata nastalih u procesu evropskih integracija i SDG okvira.

Strateški cilj Strategije razvoja općine Vogošća	Strateški dokument višeg nivoa
OKVIR CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA U BiH	
Strateški cilj 1: Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost	Razvojni pravac „Pametna rast“:
	Akcelerator 1: Jačanje povoljnog okruženja za poduzetništvo i inovacije za proizvodnju dobara visoke dodane vrijednosti za izvoz
	Akcelerator 2: Povećanje investicija u infrastrukturu
	Akcelerator 5: Pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem
Strateški cilj 2: STRATEŠKI CILJ 2 Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa	Razvojni pravac - „Dobra uprava i upravljanje sektorom“
	Akcelerator 1: Efikasan, otvoren, inkluzivan i odgovoran javni sektor
	Akcelerator 2: Vladavina prava, sigurnost i osnovna prava
	Razvojni pravac - „Pametna rast“
	Akcelerator 3: Unapređenje pristupa i kvaliteta obrazovanja i obuke
	Razvojni pravac - „Društvo jednakih mogućnosti“
	Akcelerator 2: Aktivacija i zapošljavanje s fokusom na ranjive kategorije
	Akcelerator 3: Efikasna zdravstvena zaštita za sve
	Akcelerator 4: Pобољшanje inkluzivnosti obrazovnih sistema
Strateški cilj 3: Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i javnim infrastrukturnim resursima.	Razvojni pravac - „Dobra uprava i upravljanje sektorom“
	Razvojni pravac - Otpornost na katastrofe
	Razvojni pravac - „Pametna rast“
	Akcelerator 3: Zeleni rast i čista energija
	Akcelerator 5: Pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem
	Akcelerator 2 : Povećanje investicija u

	infrastrukturu

U procesu izrade Strategije razvoja Općine Vogošća 2023-2027. godine, nakon utvrđene Situacione analize i strateških fokusa, definisana su tri strateška cilja i to:

1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost
2. Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa
3. Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i javnim infrastrukturnim resursima.

Strategijom razvoja Kantona Sarajevo 2021-2027. definisana su četiri strateška cilja: (1) Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost; (2) Stvoriti uslove za uključujući društveno-ekonomski rast i smanjenje siromaštva i unaprijediti dostupnost i pouzdanost svih javnih servisa (zdravstvo, obrazovanje, socijalna politika, kultura i sport); (3) Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima; (4) Unaprijediti efikasnost i odgovornost javnog sektora.

Strategijom razvoja FBiH definisana su četiri strateška cilja: (1) Ubrzan ekonomski razvoj, (2) Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj, (3) Resursno efikasan i održiv razvoj, (4) Efikasan, transparentan i odgovoran javni sektor.

Tabela br. 29 Strateški ciljevi Općine Vogošća vs. Kanton Sarajevo vs. Federacija BiH

	Općina Vogošća	Kanton Sarajevo	Federacija BiH
Strateški cilj 1	Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost	Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost	Ubrzan ekonomski razvoj
Strateški cilj 2	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa	Stvoriti uslove za uključujući društveno-ekonomski rast i smanjenje siromaštva i unaprijediti dostupnost i pouzdanost svih javnih servisa	Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj
Strateški cilj 3	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i javnim infrastrukturnim resursima	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima	Resursno efikasan i održiv razvoj

Analizom opisa/sadržaja strateških ciljeva u navedena tri strateška dokumenta jasno se uočava povezanost i usklađenost strateških ciljeva Strategije razvoja Općine Vogošća sa strateškim ciljevima Strategije razvoja Kantona Sarajevo i Strategije razvoja Federacije BiH u periodu 2021-2027. godina. Usklađenost je osigurana i po obimu, obuhvatu, sadržaju i odgovornostima. Provedena detaljna analiza pokazala je da je ovaj dokument usklađen ne

samo sa krovnim kantonalnim/entitetskim razvojnim dokumentom, nego i sa Okvirom za realizaciju ciljeva održivog razvoja u BiH, SDG 2015-2030 (Agenda 2030), kao i sa univerzalnim ciljevima i vrijednostima razvoja.

6. INDIKATIVNI FINANSIJSKI OKVIR

U ovom poglavlju prezentiran je indikativni finansijski okvir, odnosno pregled potrebnih finansijskih sredstava za implementaciju mjera i projekata predviđenih Strategijom. Pored toga, dat je i pregled potencijalnih izvora sredstava (budžet Općine i drugi izvori).

INDIKATIVNI FINANSIJSKI OKVIR ZA PERIOD 2023-2027					
Redni broj i oznaka	Struktura finansiranja (u %)*	Ukupno KM	Budžet institucije (KM)	Ostali izvori	
				(KM)	Naziv potencijalnog izvora
Strateški cilj 1	4,34%	4.195.000	1.612.500	2.582.500	
1.1. Prioritet	3,14%	3.040.000	1.040.000	2.000.000	
1.1.1. Mjera Unapređenje efikasnosti administrativnih procedura i promocija lokalne privrede i lakoće poslovanja	0,04%	35.000	35.000	0	
1.1.2. Podrška unapređenju razvoja poduzetničke infrastrukture	3,10%	3.000.000	1.000.000	2.000.000	FBiH, Kanton Sarajevo
1.1.3. Mjera Dobivanje BFC certifikata	0,01%	5.000	5.000	0	
1.2. Prioritet	0,13%	130.000	130.000	0	
1.2.1 Mjera Podrška tehnološkoj modernizaciji, usvajanju standarda kvaliteta, digitalizaciji poslovanja i većoj inovativnosti poslovnih subjekata	0,10%	100.000	100.000	0	

1.2.2 Mjera Promocija kapaciteta prema domaćim i stranim investitorima (s posebnim fokusom na dijasporu)	0,03%	30.000	30.000	0	
1.3. Prioritet	0,65%	625.000	262.500	362.500	
1.3.1. Mjera Razvoj ljudskih resursa u oblasti poduzetničkih vještina i profesionalnog razvoja (Poduzetnički inkubator)	0,52%	500.000	200.000	300.000	FBiH, Kanton Sarajevo
1.3.1.1. Strateški projekat Poduzetnički inkubator	0,03%	25.000	12.500	12.500	Ministarstvo, korisnici
1.3.2. Mjera Aktiviranje dugoročno nezaposlenih osoba i podrška zapošljavanju sa fokusom na osobe sa otežanim pristupom tržištu rada	0,10%	100.000	50.000	50.000	FBiH, Kanton Sarajevo (SZKS)
1.4. Prioritet	0,41%	400.000	180.000	220.000	
1.4.1. Mjera Razvoj poljoprivrede bazirane na znanju i novim tehnologijama	0,21%	200.000	130.000	70.000	FBiH, Kanton Sarajevo
1.4.2 Mjera Unaprijeđena infrastruktura za razvoj turizma	0,21%	200.000	50.000	150.000	FBiH, Kanton Sarajevo (TZKS) međunarodne organizacije i asocijacije, fondovi
Strateški cilj 2	9,26%	8.955.000	1.885.000	7.070.000	
2.1. Prioritet	1,68%	1.620.000	350.000	1.270.000	
2.1.1. Mjera Unapređenje sportske infrastrukture u OŠ Mirsad Prnjavorac i u Srednjoškolskom centru Vogošća	1,00%	970.000	200.000	770.000	Kanton Sarajevo

2.1.2. Mjera Razvoj sportskih i kulturnih sadržaja	0,67%	650.000	150.000	500.000	FBiH, Kanton Sarajevo, međunarodne organizacije i asocijacije, fondovi
2.2. Prioritet	6,14%	5.935.000	1.135.000	4.800.000	
2.2.1. Mjera Podrška integraciji osoba s invaliditetom	0,83%	800.000	100.000	700.000	Ministarstvo za rad i socijalnu politiku KS, Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom FBiH
2.2.2. Mjera Unapređenje školske infrastrukture Dogradnja OŠ Zahid Baručija	5,17%	5.000.000	1.000.000	4.000.000	Vlada KS
Škola na otvorenom "Mirsad Prnjavorac"	0,02%	20.000	10.000	10.000	Vlada KS
Unapređenje prostornog ambijenta u Srednjoškolskom centru Vogošća	0,12%	115.000	25.000	90.000	Vlada KS
2.3. Prioritet	0,49%	470.000	270.000	200.000	
2.3.1. Mjera Unapređenje pločaja mladih	0,39%	380.000	180.000	200.000	Vlada FBiH, Vlada KS
2.3.2. Mjera Jačanje kapaciteta omladinskih organizacija	0,09%	90.000	90.000	0	
2.4. Prioritet	0,96%	930.000	130.000	800.000	
2.4.1. Mjera Unapređenje zdravih stilova života	0,83%	800.000	100.000	700.000	Domaći i međunarodni donatori, Vlada KS, Služba socijalne zaštite Općine Vogošća
2.4.2. Mjera Unapređenje položaja osoba treće životne dobi	0,13%	130.000	30.000	100.000	Domaći i međunarodni donatori
3. Strateški cilj	86,40%	83.539.500	14.539.500	69.000.000	
3.1. Prioritet	38,85%	37.560.000	6.060.000	31.500.000	

3.1.1. Mjera Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja	31,03%	30.000.000	5.000.000	25.000.000	EBRD, Vlada KS, Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo. Direkcija za ceste, i dr fondovi
3.1.2. Mjera Unapređenje infrastrukture u oblasti odvodnje oborinskih i otpadnih voda	3,00%	2.900.000	500.000	2.400.000	Vlada Kantona Sarajevo, Direkcija za ceste Kantona Sarajevo i dr fondovi
Mjera 3.1.3. Uspostavljen sisitem LED rasvjete	4,65%	4.500.000	500.000	4.000.000	Vlada KS
Mjera 3.1.4 Proširenje gasne mreže u Općini Vogošća	0,17%	160.000	60.000	100.000	Vlada KS
3.2. Prioritet	47,55%	45.979.500	8.479.500	37.500.000	
3.2.1. Mjera Unapređenje saobraćajne infrastrukture	23,7%	21.400.000	7.000.000	14.400.000	Svi nivoi vlasti Međunarodni donatori, Direkcija za ceste Kantona Sarajevo
3.2.2. Mjera Izgradnja saobraćajnog priključka za naselje Hotonj	0,93%	900.000	200.000	700.000	Direkcija za ceste Kantona Sarajevo
3.3.1. Mjera Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća	3,10%	2.993.000	493.000	2.500.000	Vlada KS, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava civilne zaštite
Strateški projekat Uređenje korita rijeke Bosne u Vogošći na potezu od mosta u Svrakama uzvodno	5,17%	5.000.000	500.000	4.500.000	Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo i drugi izvori

Strateški projekat Uređenje korita rijeka Vogošća	15,51%	15.000.000	4.000.000	11.000.000	Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo i drugi izvori
3.3.2. Opremanje dispečerskog centra CZ Vogošća i Realizacija I faze Glavnog projekta Sistema uzbunjivanja građana sa područja općine Vogošća	0,16%	151.500	51.500	100.000	Kantonalna uprava civilne zaštite
3.4.1. Mjera Usvojen planski dokument u oblasti zaštite okoliša	0,03%	30.000	30.000	0	
3.4.2 Mjera Povećana svijest građana o zaštiti okoliša	0,11%	105.000	105.000	0	
3.4.3 Mjera Unapređena infrastruktura za pravilno prikupljanje otpada	0,41%	400.000	100.000	300.000	Vlada KS
Ukupno iz strateškog dokumenta**	100%	96.689.500,00	22.037.000,00	74.652.500,00	
PREGLED PO IZVORIMA (iznosi u KM i procenti)					
Budžetska sredstva		Ostali izvori			
22.037.000		74.652.500			
22,80%		77,20%			

7. PLAN PROVOĐENJA, PRAĆENJA, EVALUACIJE I IZVJEŠTAVANJA STRATEGIJE RAZVOJA

Zakonskim i podzakonskim normativnim okvirom u FBiH propisani su kao obavezni elementi strateškog planiranja i strateških dokumenata provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluacija. U okviru pomenutih procesa ključno je izvršiti opis odgovornih institucija, opis postupaka i postupanja odgovornih institucija, dinamiku postupanja i okvir rokova.

Provođenje Strategije razvoja Općine Vogošća provodi se alatima uspostavljenim pomenutim normativnim okvirom. Alati za provođenje podrazumijevaju strateško-programске dokumente

koji se izrađuju svake planske godine po principu 1+2 usklađeno sa procesom izrade i usvajanja smjernica; trogodišnji plan rada koji je implementacijski dokument koji operacionalizira strateške ciljeve, prioritete i mjere iz Strategije razvoja Općine Vogošća; godišnji plan rada koji je implementacijski dokument koji sadrži, pored redovnih aktivnosti, i aktivnosti na godišnjem nivou koje će se preduzimati kako bi se implementirali strateški ciljevi, prioriteti i mjere, a priprema se na osnovu usvojenih trogodišnjih planova

Praćenje Strategije razvoja Općine Vogošća je sistematično i kontinuirano prikupljanje, analiziranje i korištenje podataka i indikatora radi mjerenja napretka realizacije Strategije razvoja Općine Vogošća, u svrhu preduzimanja odgovarajućih mjera radi eventualnih korekcija i izvještavanja o ostvarenim rezultatima. Naprijed pomenuto u oblasti izvještavanja propisuje obavezu izrade godišnjih izvještaja o radu i Izvještaj o razvoju.

Godišnji izvještaj o radu priprema se sa namjerom praćenja provođenja planiranih aktivnosti i ocjene doprinosa u ostvarivanju programa (mjera) na nivou JLS. Izvještaj o razvoju je implementacioni dokument kojim se na godišnjem nivou sagledavaju stepen implementacije, opći razvojni trendovi kao i napredak u ostvarenju strateških ciljeva iz strateških dokumenata. Evaluacija je proces kojim se određuje vrijednost i značaj intervencije, odnosno programa, projekta ili sveukupne strategije razvoja, prema definisanim kriterijima. Za strateške dokumente JLS obavezna je Evaluacija u toku, uključujući i Strategiju razvoja Općine Vogošća. Evaluacija u toku će se raditi u predzadnjoj godini implementacije Strategije razvoja (2026. godine). Evaluaciju će provesti nezavisni vanjski evaluator izabran od strane općinske službe. Evaluacija u toku se radi sa ciljem utvrđivanja stepena implementacije strateških dokumenata, te efektivnosti i efikasnosti planiranih mjera i rezultata prema zacrtanim ciljevima i očekivanjima, kao i sumiranja rezultata i obezbjeđenja ulaznih elemenata za strateške dokumente za sljedeći planski ciklus.

Nosioci naprijed pomenutih aktivnosti u Općini Vogošća su Načelnik Općine, JURA Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti i Općinski razvojni tim (ORT).

Pri realizaciji strategije koristit će se Balanced Scorecard koncept koji povezuje kombinaciju komunikacijskog alata, sistema mjerenja i sistema strateškog upravljanja što će omogućiti uspješnu realizaciju Strategije.

Osnovne aktivnosti i odgovornosti za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju strategije razvoja	
Aktivnosti	Nadležnost (ko?)
Priprema/ažuriranje Kalendara za praćenje realizacije godišnjeg plana rada	Nosioci procesa: Sekretar Općine, Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika
Priprema mehanizama i alata za praćenje i izvještavanje o ostvarenju strategije razvoja (uključujući lokalizirane ciljeve održivog razvoja BIH)	Nosilac procesa: Pomoćnik načelnika (Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti) Učesnici procesa: Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti zajedno sa Stručnom službom za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika
Definisanje prioriteta na osnovu strateško-programskih dokumenata za naredni 1+2 planski ciklus	Nosilac procesa: Pomoćnik načelnika (Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti) zajedno sa načelnikom/ Stručnom službom za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Učesnici u procesu: Pomoćnici nadležnih

	općinskih službi; Kolegij načelnika Općine
Priprema trogodišnjih i godišnjih planova rada službi, uključujući projekte iz strategije razvoja i vezane redovne aktivnosti	Nosilac procesa: Načelnik/ Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Učesnici procesa: Pomoćnik načelnika (Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti) sa ostalim pomoćnicima općinski službi
Izrada Trogodišnjeg i Godišnjeg plana rada JLS (za narednu godinu)	Nosilac procesa: Sekretar Općine u saradnji sa pomoćnicima općinskog načelnika Učesnici procesa: Pomoćnici nadležnih općinskih službi; Kolegij načelnika Općine
Uključivanje ključnih strateških projekata i aktivnosti u plan Budžeta (za narednu godinu)	Nosilac procesa: Načelnik/ Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Učesnici procesa: Pomoćnik načelnika (Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti) sa ostalim ključnim službenicima/pomoćnicima općinski službi
Usklađivanje Godišnjeg plana rada JLS sa usvojenim Budžetom (za narednu godinu)	Nosilac procesa: Načelnik/ Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Učesnici procesa: Pomoćnik načelnika (Služba za budžet i finansije) i sa ostalim ključnim službenicima/ pomoćnicima općinskih službi
Usvajanje Godišnjeg plana rada JLS (za narednu godinu)	Nosilac procesa: Načelnik / Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Učesnici procesa: Općinsko vijeće
Razrada projekata iz Godišnjeg plana rada JLS	Nosilac procesa: Pomoćnici načelnika (općinske službe) Učesnici procesa: Ostali službenici općinskih službi
Praćenje i privlačenje eksternih izvora finansiranja projekata	Nosilac procesa: Pomoćnik načelnika (Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti) Učesnici procesa: Pomoćnici i ostali službenici općinskih službi
Praćenje provođenja Godišnjeg plana rada JLS i ostvarenja strateških ciljeva	Nosilac procesa: Načelnik/ Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog

	načelnika u saradnji sa pomoćnicima Općinskog načelnika za godišnji plan rada, i Službom za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti za ostvarenje strateških ciljeva Učesnici procesa: Sve općinske službe
Izrada godišnjih izvještaja o radu službi/odjeljenja	Nosilac procesa: Načelnik/ Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Učesnici procesa: Pomoćnici načelnika u saradnji sa sekretarom Općine
Priprema i razmatranje Izvještaja o razvoju (za prethodnu godinu)	Nosilac procesa: Pomoćnik načelnika (Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti) Učesnici procesa: Sve općinske službe
Priprema i razmatranje Godišnjeg izvještaja o radu JLS (za prethodnu godinu)	Nosilac procesa: Pomoćnici Općinskog načelnika u saradnji sa sekretarom Općine Učesnici procesa: Sve općinske službe
Informacija o razvoju (za prethodnu godinu)	Nosilac procesa: Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti Učesnici procesa: Općinski načelnik i Općinsko vijeće (radi informisanja)
Usvajanje i objavljivanje Godišnjeg izvještaja o radu JLS (za prethodnu godinu)	Nosilac procesa: Načelnik/ Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Učesnici procesa: Općinsko vijeće
Ostale važne aktivnosti: ▪ Uspostavljanje i unapređenje međuopćinske saradnje ▪ Pokretanje procesa evaluacije strategije razvoja	Nosilac procesa: Pomoćnik načelnika (Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti) i Načelnik/ Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika Učesnici procesa: Ostali službenici (Služba za upravljanje lokalnim razvojem) sa ostalim ključnim službenicima/ pomoćnicima općinski službi

8. Prilozi

Detaljan pregled mjera

Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost
Prioritet	1.1. Poboljšati lokalno poslovno okruženje
Naziv mjere	1.1.1. Unapređenje efikasnosti administrativnih procedura i promocija lokalne privrede i lakoće poslovanja
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Uspostavljanje šaltera za privredu i proširenje prostornih kapaciteta u šalter sali općine. Cilj povećati efikasnost administrativnih procedura koje se odnose na pribavljanje zahtjeva, saglasnosti i odobrenja. Područje djelovanja: obim dokumentacije, vrijeme i troškovi vezani za pribavljanje građevinske dozvole, uspostavljanje i razvoj adekvatne tehnološke platforme u kontekstu digitalizacije javne uprave i uspostave adekvatnih e-citizen, e-business i e-governement

	rješenja (one-stop-shop poslovanje)		
Ključni strateški projekti			
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	eRegistar i eEvidencija poslovnih subjekata	ne	da
	eZahtjevi i eObrasci	ne	da
	One-stop-shop	ne	da
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Lakoća poslovanja tj. skraćivanjem i pojednostavljenjem procedure za pribavljanje saglasnosti i naknada doprinijeti će ubrzavanju procesa pokretanja poslovnih aktivnosti u Općini Vogošća, smanjenju troškova poslovanja, povećanju broja novoregistrovanih firmi		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 35.000 KM Izvor: Budžet Općine i ostali izvori.		
Period implementacije mjere	2023-2027. godine		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća - Služba za opće poslove		
Nosioci mjere	Službe Općine Vogošća		
Ciljne grupe	Privredni subjekti i građani		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost		
Prioritet	1.1. Poboljšati lokalno poslovno okruženje		
Naziv mjere	1.1.2. Podrška unapređenju razvoja poduzetničke infrastrukture		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj je obezbijediti uvjete za unapređenje preduzetništva, afirmaciju i poticaj preduzetničkih aktivnosti. Raditi na sistemskom pristupu razvoju poduzetničke infrastrukture (poslovne/industrijske zone, inkubatori itd). Područja djelovanja: razvoj poslovnih/industrijskih zona unapređenjem fizičke infrastrukture, promocija poslovnih zona, korištenje zona za privlačenje domaćih i ino investicija		
Ključni strateški projekti	Usvojiti pripremljenu provedbenu prostorno-plansku dokumentaciju za poslovnu zonu Semizovac, iskoristiti raspoložive potencijale u saradnji sa nadležnim institucijama kantona i FBiH. Nastavak ulaganja u infrastrukturu postojećih poslovnih zona		

	kroz izgradnju i obnovu saobraćajnica, vodovodne i kanalizacione mreže		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Iznos sredstava Općine za uređenje infrastrukture u poslovnim/industrijskim zonama (hilj KM/godišnje)	55	150
	Broj preduzeća u novoj poslovnoj zoni	0	10
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Doprinijeti će unapređenju preduzetničkog okruženja, te osigurati uvjete za intenzivniji razvoj preduzetništva, doprinijeti će većoj konkurentnosti poslovnog sektora, kreiranju okruženja poticajnog za poslovanje		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 3.000.000 KM (budžet Općine, Kantona i FBiH)		
Period implementacije mjere	2023-2027. godine		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Službe Općine Vogošća		
Ciljne grupe	Privredni subjekti		
Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost		
Prioritet	1.1. Poboljšati lokalno poslovno okruženje		
Naziv mjere	1.1.3. Dobivanje BFC sertifikata		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Certifikacija općina prema BFC (Business friendly certificate) podrazumijeva da su određeni standardi ispunjeni, odnosno da Općina može, postojećim privrednicima kao i zainteresovanim potencijalnim investitorima, dati sve usluge i informacije koje će im olakšati poslovanje. Ovo bi bilo posebno važno u cilju privlačenja stranih investicija, a posebno investicija dijaspore.		
Ključni strateški projekti			
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj novih investicija	0	5
	Broj novih poslovnih subjekata	1819	1900

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta na prostoru općine za razvoj privrede, nove investicije.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 5.000 KM Izvor: Budžet Općine Vogošće
Period implementacije mjere	2023. godina
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Preduzeća, obrti, investitori, građani

Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost		
Prioritet	1.2. Podići konkurentnost lokalne privrede s naglaskom na izvozno orijentisanu industriju		
Naziv mjere	1.2.1. Podrška tehnološkoj modernizaciji, usvajanju standarda kvaliteta, digitalizaciji poslovanja i većoj inovativnosti poslovnih subjekata		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj održati podršku modernizaciji proizvodnje uvođenjem novih tehnologija, standardizacijom kvaliteta itd. Područja djelovanja: modernizacija proizvodnje, osiguravanje finansijske podrške za usvajanje novih tehnologija i inovacija, edukacijski program razvijeni u saradnji naučnoistraživačkih institucija i poslovnih subjekata sa područja Općine Vogošća.		
Ključni strateški projekti	Sufinansiranje procesa certificiranja poslovnih djelatnosti i proizvoda privrednih subjekata Općine Vogošća i implementacija digitaliziranih rješenja za promociju i poslovanje.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj novih edukacijskih programa	0	3
	Iznos sredstava podrške kompanijama za certificiranje i digitalizaciju (hilj KM godišnje)	0	20
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Modernizacija proizvodnje, rast prihoda, jačanje konkurentnosti i rast izvoza		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	100.000 KM
Period implementacije mjere	2023-2027. godine
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća - Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Privredni subjekti

Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost		
Prioritet	1.2. Podići konkurentnost lokalne privrede s naglaskom na izvozno orijentisanu industriju		
Naziv mjere	1.2.2.Promocija kapaciteta prema domaćim i stranim investitorima (s posebnim fokusom na dijasporu)		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ova mjera podrazumijeva promociju i podršku razvoju lanaca vrijednosti u Općini Vogošća a u cilju privlačenja domaćih i stranih investitora. Posebna pažnja će se posvetiti dijaspori, koja u čitavom svijetu postaje sve značajniji faktor razvoja. Rezultat ove mjere trebaju biti razne promotivne i marketinške aktivnosti koje će privući investitore.		
Ključni strateški projekti			
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj promotivnih kampanja	0	5
	Broj novih investicija	n/d	5
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Povećanje stranih direktnih investicija i aktiviranje investicijskog potencijala dijaspore, rast broja poslovnih subjekata osnovanih od strane stranih investitora i dijaspore, jačanje konkurentnosti i rast izvoza		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 30.000 KM Izvor: Budžet Općine Vogošća		
Period implementacije mjere	2023-2027		

Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Preduzeća, obrti, strani investitori, dijaspora

Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost		
Prioritet	1.3. Unaprijediti sistem zapošljavanja na području općine		
Naziv mjere	1.3.1. Razvoj ljudskih resursa u oblasti poduzetničkih vještina i profesionalnog razvoja		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj je rješavanje ili olakšavanje tereta dugoročne nezaposlenosti i povećanje efektivne ponude radne snage. Područja djelovanja: efikasna kombinacija aktivnih i pasivnih mjera na tržištu rada kroz targetiranje teško uposlivih kategorija; povećavanje konkurentnosti osoba sa otežanim pristupom tržištu rada . Obuhvat ove mjere ima za potrebu da odgovori na problem u društvu vezano za radni angažman osoba sa poteškoćama u razvoju u vidu kreiranja programa profesionalne rehabilitacije osoba s poteškoćama u razvoju u pogledu zapošljavanja i samozapošljavanja.		
Ključni strateški projekti	-Obuka i stručno usavršavanje radnika za deficitarna zanimanja -Socijalno poduzetništvo - Sistemska podrška uspostavljanju i poboljšanju mehanizama podrške samozapošljavanju uspostavljenjem poduzetničkog inkubatora - Lokalno partnerstvo za aktivaciju i integraciju nezaposlenih na tržištu rada		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj smanjenja nezaposlenih lica kroz utjecaj mjere	0	70
	Broj nezaposlenih invalidnih lica na evidenciji	33	13
	Broj lica koja su završila obuku, dokvalifikaciju ili prekvalifikaciju	0	50
	Poduzetnički inkubator	Ne	Da
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Očekuje se da mjera doprinese smanjenju nezaposlenosti uključujući i ranjive kategorije uzevši u obzir vlastite resurse, ali i širi kontekst razvojnih politika u procesima suočavanja sa problemom nezaposlenosti.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 500.000 KM Izvor: Budžet Općine 200.000 i ostali izvori 300.000.
Period implementacije mjere	2023-2027. godine
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća - Služba za opće poslove
Nosioci mjere	Služba za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, Služba za privredu
Ciljne grupe	Privredni subjekti, investitori, građani

Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost		
Prioritet	1.3. Unaprijediti sistem zapošljavanja na području općine		
Naziv mjere	1.3.2. Aktiviranje dugoročno nezaposlenih osoba i podrška zapošljavanju sa fokusom na osobe sa otežanim pristupom tržištu rada		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj je povećanje učinkovitosti aktivnih mjera zapošljavanja u Općini Vogošća. Područja djelovanja: redizajniranje mjera podrške zapošljavanju stavljanjem naglaska na efikasnije i jeftinije programe poticaja (obuka, prekvalifikacija, dokvalifikacija), horizontalno i vertikalno.		
Ključni strateški projekti	Podsticaj zapošljavanju teže upošljivih kategorija Dodjela na korištenje zemljišta u državnom vlasništvu u svrhu poljoprivredne proizvodnje		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Sredstva za implementaciju programa podrške novom zapošljavanju i samozapošljavanju (hilj KM godišnje)	n/d	100.000
	Broj korisnika dodjele zemljišta na korištenje u svrhu poljoprivredne proizvodnje i radnog angažiranja	n/d	30
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Povećati raspoloživa sredstva i učinkovitost realiziranih programa, veća pokrivenost nezaposlenih osoba programima podrške.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 100.000 KM Izvor: Budžet Općine Vogošće 50.000, ostali izvori 50.000 KM (viši nivoi vlasti i donatori)
Period implementacije mjere	2023-2027 godina
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Službe
Ciljne grupe	Lokalna poslovna i društvena zajednica

Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost		
Prioritet	1.4. Obezbijediti proaktivnu politiku upravljanja razvojem poljoprivrede i turizma		
Naziv mjere	1.4.1. Razvoj poljoprivrede bazirane na znanju i novim tehnologijama		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je postizanje bolje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača općine Vogošća. Poljoprivredna proizvodnja je važan sektor privrede svake općine, jer osigurava, ne samo poljoprivredne proizvode neophodne za normalan život općina, nego i prihode u ruralnim dijelovima. Osiguranjem poticajnih sredstava za dalji razvoj poljoprivrede, osigurat će se i veća njena produktivnost i proizvodnja zdrave hrane. Također, cilj ove mjere je da se unaprijede postojeći proizvodni lanci i da se postigne što veći stepen finalizacije poljoprivrednih i poljoprivredno-prerađivačkih kapaciteta. Na ovaj način podstiče se i veća konkurentnost poljoprivrednih proizvođača.		
Ključni strateški projekti			
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Sredstva budžeta Općine za razvoj poljoprivrede (godišnje)	115.000	200.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Povećanje poljoprivredne proizvodnje, povećanje stepena finalizacije poljoprivrednih proizvoda kao i povećanje broja upisanih u registar poljoprivrednih gazdinstava.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 200.000 KM Izvor: Budžet Općine Vogošće 130.000, ostali izvori 70.000 KM (viši nivoi vlasti i donatori)		

Period implementacije mjere	2023-2027 godina
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Preduzeća, obrti, građani

Veza sa strateškim ciljem	1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost		
Prioritet	1.4. Unapređenje turističke infrastrukture i jačanje poljoprivrede proizvodnje		
Naziv mjere	1.4.2. Unaprijeđena infrastruktura za razvoj turizma		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja*	Mjerom će se kroz projekte i aktivnosti omogućiti bolje korištenje turističkih potencijala na području općine Vogošća u cilju unapređenja turističke ponude i privlačenja kako domaćih tako i ino turista. Okvirna područja djelovanja u sklopu mjere: - Izrada TAP-a, - Mapiranje turističkih potencijala i izrada turističke signalizacije Općine - Afirmacija ruralnog turizma - Ambijentalno uređenje izletišta u Jošaničkom potoku - Uspostavljanje Info pulta/ TIC Općine		
Ključni strateški projekti	- Mapiranje turističkih potencijala i izrada turističke signalizacije Općine - Afirmacija ruralnog turizma - Ambijentalno uređenje izletišta u Jošaničkom potoku - Uspostavljanje Info pulta/ TIC Općine		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti**	Ciljne vrijednosti***
	Uspostavljen TIC	NE	DA
	Pokrivenost općine turističkom signalizacijom	60%	100%
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbom mjere razvoja ruralnog turizma i aktivnije podrške turizmu, povećala bi se turistička ponuda općine Vogošća		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 200.000 KM Izvor: Budžet 50.000 ostali izvori 150.000		

Period implementacije mjere	2023-2027 godine.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća Služba za privredu integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Nosioci mjere	Služba za privredu integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti Služba za urbanizam prostorno planiranje, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Kanton Sarajevo
Ciljne grupe	Građani i druge interesne relevantne skupine

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta		
Ključni strateški projekti	2.1.1. Unapređenje sportske infrastrukture		
Naziv mjere	Rekonstrukcija fiskulturne sale Osnovne škole "Mirsad Prnjavorac"		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Fiskulturna sala škole je u svakodnevnoj upotrebi od 1959. godine. Od tog perioda do danas nisu rađene značajnije rekonstrukcije tako da je fiskulturna sala sa svom pratećom opremom dotrajala i ne zadovoljava standarde potrebne za savremeno odvijanje nastave, ali ni trenažnih procesa. Cilj ove mjere je doprinijeti razvoju sporta na području općine Vogošća. Ključna područja djelovanja su: - fiskulturna sala OŠ "Mirsad Prnjavorac"		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj korisnika sale - sportske aktivnosti	75	150
	Broj učenika - nastavne aktivnosti	150	250
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Podrška sportskim aktivnostima s ciljem očuvanja zdravlja. Rekonstrukcijom fiskulturne sale se dugoročno rješavaju ključni problemi koji su u vezi sa razvojem sporta i sportskih aktivnosti, a što direktno i indirektno utiče na pravilan rast i razvoj djece i omladine.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 450.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Drugi izvori finansiranja
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Sportski klubovi, učenici i rekreativci

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta		
Ključni strateški projekti	2.1.1. Unapređenje sportske infrastrukture		
Naziv mjere	Rekonstrukcija vanjskih terena Osnovne škole "Mirsad Prnjavorac"		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Škola posjeduje vanjske sportske terene koji nemaju adekvatnu i modernu opremu, čija podloga je betonska i neadekvatna za sportske aktivnosti. više od 1.000 mladih koriste teren u slobodno vrijeme. Tereni su pogodni i najčešće se koriste za fudbal i odbojku. Ključna područja djelovanja su: - fiskulturna sala OŠ "Mirsad Prnjavorac"		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj djece i mladih koji kreativno organizuju rekreativne aktivnosti	1000	1500
	Broj korisnika terena - sportske aktivnosti	75	150
	Organizacija kulturno-sportskih aktivnosti	1	3

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Jačanje rekreativnog sporta. Proširenje sportske infrastrukture-objekata na nivou Općine Vogošća. Očekuje se da će postavljanje umjetne trave i prateće opreme na fudbalski teren te univerzalne površine na odbojkaški teren unaprijediti razvoj sporta, jačanje kapaciteta sportskih klubova, te razvijati takmičarski duh kod osoba koje se profesionalno ali i rekreativno bave sportskim aktivnostima.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 250.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Drugi izvori finansiranja
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Sportski klubovi, učenici i rekreativci

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta		
Ključni strateški projekti	2.1.1. Unapređenje sportske infrastrukture		
Naziv mjere	Rekonstrukcija fiskulturne sale u Srednjoškolskom centru Vogošća		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Fiskulturna sala kojom trenutno raspolažemo ima mnogo nedostataka i nije adekvatna za izvođenje nastave, kao ni održavanje trenažnih procesa. Krov na tom dijelu zgrade prokišnjava, a izolacija na krovu je minimalna. Staklene površine koje su predviđene za osvjjetljenje su ispucale i ne zaptivaju u svojim ležištima. Kroz staklene površine zimi ulazi hladan vazduh, pa salu nije moguće adekvatno zagrijavati tokom zimske sezone. Ključna područja djelovanja su: - fiskulturna sala Srednjoškolskog centra Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj korisnika sale - sportske aktivnosti	75	150

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Podrška sportskim aktivnostima s ciljem očuvanja zdravlja. Rekonstrukcijom fiskulturne sale se dugoročno rješavaju ključni problemi koji su u vezi sa razvojem sporta i sportskih aktivnosti, a što direktno i indirektno utiče na pravilan rast i razvoj djece i omladine.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 270.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Drugi izvori finansiranja
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Sportski klubovi, učenici i rekreativci

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta		
Ključni strateški projekti	2.1.2. Razvoj sportskih i kulturnih sadržaja		
Naziv mjere	Besplatna škola plivanja za učenike osnovnih škola		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ova mjera je usmjerena na društveni razvoj u dijelu sportsko-rekreativnih sadržaja na području općine Vogošća. Tokom 2020. godine u sklopu JU KSC Vogošća otvoren je bazen. S ciljem njegove iskorištenosti, nameće se potreba njegovog stavljanja u punu upotrebu. Mjerom se odnosi na besplatnu školu plivanja za sve učenike osnovnih škola, kao i djecu sa poteškoćama u razvoju. Također, moguće je organizovati i međuškolsko takmičenje u plivanju za učenike osnovnih škola Općine Vogošća. Ključna područja djelovanja su: - bazen JU KSC Vogošća; - Osnovne škole na području općine Vogošća; - OCD koje provode školu plivanja za tipičnu i djecu s poteškoćama u razvoju; - OCD koje skrbe o djeci s poteškoćama u razvoju		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti

	Broj učenika osnovnih škola koji pohađaju školu plivanja	158	300
	Broj djece s poteškoćama u razvoju koja pohađaju besplatnu školu plivanja	20	70
	Broj organizovanih međuškolskih takmičenja	0	5
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat mjere se ogleda u činjenici iskorištenja izgrađene i dostupne infrastrukture i njenim stavljanjem u pune kapacitete čime se poboljšava ambijent društvenih sadržaja, kvalitete života i zdravlja stanovništva.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 150.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Drugi izvori finansiranja		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, JU KSC Vogošća, menadžment osnovnih škola, OCD		
Ciljne grupe	Učenici osnovnih škola, djeca s poteškoćama u razvoju		

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa
Prioritet	2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta
Ključni strateški projekti	2.1.2. Razvoj sportskih i kulturnih sadržaja
Naziv mjere	Književne večeri
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ova mjera je usmjerena na društveni razvoj u dijelu kulturnih sadržaja na području općine Vogošća. U sklopu JU KSC Vogošća egzistira biblioteka čiji kapaciteti nisu adekvatni za provođenje određenih aktivnosti, niti stanovništvo koristi postojeće kapacitete. S ciljem njegove iskorištenosti, nameće se potreba adaptacije čitaonice, povećanje bibliotečkog fonda, kao i organizovanje književnih večeri za stanovništvo svih starosnih struktura Općine Vogošća. Ključna područja djelovanja su: - biblioteka JU KSC Vogošća; - Osnovne škole na području općine Vogošća;

Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Čitaona	0	1
	Broj knjiga u bibliotečkom fondu	23.140	30.000
	Broj književnih večeri	0	10
	Broj članova biblioteke	360	500
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat mjere se ogleda u činjenici iskorištenja izgrađene i dostupne infrastrukture i njenim stavljanjem u pune kapacitete čime se poboljšava ambijent društvenih sadržaja s fokusom na kulturne aktivnosti.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 250.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Drugi izvori finansiranja		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, JU KSC Vogošća, menadžment osnovnih škola, OCD		
Ciljne grupe	Stanovnici Općine Vogošća, učenici		

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa
Prioritet	2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta
Ključni strateški projekti	2.1.2. Razvoj sportskih i kulturnih sadržaja
Naziv mjere	Kino projekcije i kulturne manifestacije
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ova mjera je usmjerena na društveni razvoj u dijelu kulturnih sadržaja na području općine Vogošća. U sklopu JU KSC Vogošća egzistira kino sala čiji kapaciteti nisu adekvatni za provođenje određenih aktivnosti, niti stanovništvo koristi postojeće kapacitete. S ciljem njegove iskorištenosti, nameće se potreba adaptacije kino sale, kao i organizovanje kino projekcija i kulturnih manifestacija za stanovništvo svih starosnih struktura Općine Vogošća. Ključna područja djelovanja su: - kino sala JU KSC Vogošća;

Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Adaptirana kino sala	0	1
	Broj filmskih projekcija	4	15
	Broj kulturnih manifestacija	17	50
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Podrška sportskim aktivnostima s ciljem očuvanja zdravlja. Rekonstrukcijom fiskulturne sale se dugoročno rješavaju ključni problemi koji su u vezi sa razvojem sporta i sportskih aktivnosti, a što direktno i indirektno utiče na pravilan rast i razvoj djece i omladine.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 250.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Drugi izvori finansiranja		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, JU KSC Vogošća, menadžment osnovnih škola, OCD		
Ciljne grupe	Stanovnici Općine Vogošća, učenici		

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa
Prioritet	2.2. Unaprijediti dostupnost obrazovanja za sve učesnike (djeca i mladi) u odgojno-obrazovnom procesu
Ključni strateški projekti	2.2.1. Podrška integraciji osoba s poteškoćama u razvoju
Naziv mjere	Senzorna terapija

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Rana intervencija najvažniji je segment u procesu rehabilitacije djece s poteškoćama u razvoju. Rana intervencija podrazumijeva niz aktivnosti kojima se detektuju poteškoće u razvoju. Ovisno o vrsti i stepenu poteškoće, poduzimaju se specifični oblici rehabilitacije uz korištenje savremenih tehnologija i pomagala, uz individualni pristup svakom djetetu. Ova mjera je usmjerena na podršku djeci s poteškoćama u razvoju u rehabilitacijskom procesu s ciljem osposobljavanja za život. Fokus ove mjere je na organizovanoj podršci u procesu senzorne terapije. Ključno područje djelovanja: djeca s poteškoćama u razvoju i roditelji		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj djece kojima je pružena terapija	0	50
	Broj edukovanih roditelja u procesu provođenja senzorne terapije	0	100
	Broj opremljenih senzornih soba	1	5
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat mjere se ogleda u unapređenju psihofizičkog statusa djece s poteškoćama u razvoju i njihovih roditelja, uključivanju u redovne društvene tokove, kao i u stepenu osposobljenosti za život djece s poteškoćama u razvoju.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 150.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Drugi izvori finansiranja		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, OCD		
Ciljne grupe	Djeca s poteškoćama u razvoju i roditelji		

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta		
Ključni strateški projekti	2.2.1. Podrška integraciji osoba s poteškoćama u arzvoju		
Naziv mjere	Socijalno poduzetništvo		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Pravo na rad jedno je od osnovnih prava svakog čovjeka bez obzira na njegovu nacionalnu, vjersku i drugu pripadnost, kao i stepen invaliditeta. Osobe kod kojih je utvrđen stepen invaliditeta, ali im nije oduzeto pravo na rad, zanemarene su na tržištu rada. U potpunosti su isključene iz ovog procesa, što zbog neznanja, što zbog neospoljenosti, ali i neznanja poslodavaca. Cilj ove mjere je da svim aktivnim učesnicima u procesu zapošljavanja osoba s poteškoćama u razvoju pruži neophodna znanja i informacije s fokusom na zapošljavanje osoba s poteškoćama u razvoju i njihove integracije u redovne društvene tokove. Ključno područje djelovanja: - osobe s poteškoćama u razvoju - jedinica lokalne samouprave - služe za socijalu zaštitu - privrednici		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Iznos finansijskih sredstava za osposobljavanje za rad i život (KM)	55.800	200.000
	Broj osoba osposobljenih za radne aktivnosti	0	50
	Broj educiranih privrednika	0	10
	Broj zaposlenih osoba s poteškoćama u razvoju	0	25
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat mjere se ogleda u edukaciji i osposobljavanju osoba s poteškoćama u razvoju za ostvarivanje prava na rad.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 500.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku KS, Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom FBiH		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		

Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, privrednici, OCD
Ciljne grupe	Osobe s poteškoćama u razvoju

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.2. Unaprijediti dostupnost obrazovanja za sve učesnike (djeca i mladi) u odgojno-obrazovnom procesu		
Ključni strateški projekti	2.2.1. Podrška integraciji osoba s poteškoćama u razvoju		
Naziv mjere	Inkluzivno obrazovanje		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Inkluzija je proces sistemske reforme koja sadrži promjene i modifikacije u sadržaju, metodama nastave, pristupima, strukturama i strategijama. Cilj stručnih timova, službi i svih aktera odgojno-obrazovnog procesa je omogućiti jednak pristup i učešće svakog djeteta u odgojno-obrazovnom procesu uz obezbjeđenje neophodne stručne opreme i uvjeta za rad koji uključuju adekvatnu savremenu rehabilitacijsku opremu. Ova mjera odnosi se na nabavku opreme za sve osnovne škole u Općini Vogošća koja je neophodna za preciznu diferencijalnu dijagnostiku poremećaja; prevenciju i ublažavanje daljeg toka patologije; poboljšanje i ubrzanje procesa rehabilitacije učenika sa teškoćama u razvoju; razvijanje nezavisnosti i samostalnosti, bogatiji i aktivniji život; razvijanje komunikacijskih i spoznajnih vještina djece s teškoćama i djece redovnog razvoja. Ključno područje djelovanja: - vogošćanske osnovne škole		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj učenika uključenih u logopedsku identifikaciju	400	700
	Broj učenika koji se školuju po prilagođenim programima	44	200
	Broj učenika uključenih u rehabilitacijske programe	120	250
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Obezbijediti svoj djeci relevantne starosne dobi, iskustvo ravnopravnog i participativnog učenja i okruženja koje najbolje odgovara njihovim potrebama.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 150.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Drugi izvori finansiranja
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti, osnovne škole
Ciljne grupe	Učenici s poteškoćama u razvoju i nastavnici

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.2. Unaprijediti dostupnost obrazovanja za sve učesnike (djeca i mladi) u odgojno-obrazovnom procesu		
Ključni strateški projekti	2.2.2. Unapređenje školske infrastrukture		
Naziv mjere	Dogradnja Osnovne škole "Zahid Baručija"		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ova mjera je usmjerena na povećanje prostora za održavanje nastavnog procesa u OŠ "Zahid Baručija". Kvalitetno provođenje nastavnog procesa podrazumijeva adekvatne prostorne kapacitete i kvalitetnu i savremenu opremljenost opremom i didaktičkim sredstvima. Fokus ove mjere je na obezbjeđenju adekvatnog prostora koji će doprinijeti unapređenju sistema obrazovnog procesa u ovoj osnovnoj školi. Ključno područje djelovanja: - - Osnovna škola "Zahid Baručija"		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj odjeljenja	18	36
	Broj učenika	450	900
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat mjere jeste unapređenje kvaliteta infrastrukture u OŠ "Zahid Baručija" i unapređenje kvalitete odgojno-obrazovnog procesa.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 5,000.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća - 1,000.000,00 KM Vlada KS - 4,000.000,00 KM
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje KS
Ciljne grupe	Učenici i nastavnici

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.1. Unaprijediti razvoj kulture i sporta		
Ključni strateški projekti	2.2.2. Unapređenje školske infrastrukture		
Naziv mjere	Škola na otvorenom "Mirsad Prnjavorac"		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	OŠ „Mirsad Prnjavorac“ broji 1050 učenika sa tendencijom porasta tog broja svake godine. Jedan od najvećih izazova je manjak prostora i uslovnih učionica za rad sa učenicima. Nedostatak prostora otežava kvalitetno odvijanje redovne nastave i svih oblika slobodnih, dodatnih i dopunskih aktivnosti. Dvorište ispred škole posjeduje zelenu površinu na kojoj se nalazi 11 stabala jele. Stabla su samonikla i dosegla su visinu koja predstavlja opasnost za učenike, posjetioce i školsku zgradu. Površina ispod stabala je zbog stalne vlage i nedostatka sunca ostala bez trave i zelenila. Krošnje su postale dom pticama koje zbog velike količine izmeta koji ostavljaju ugrožavaju i narušavaju higijensko-zdravstvene uslove. S ciljem uklanjanja svih opasnosti i uređenja ovog prostora u školskom dvorištu je neophodno izgraditi učionicu na otvorenom, koja će biti korištena za odvijanje redovnog nastavnog procesa. Ključno područje djelovanja: - OŠ "Mirsad Prnjavorac"		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj slobodnih aktivnosti	15	32
	Broj realizovanih časova u prirodi	45	200

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat mjere jeste unapređenje kvaliteta infrastrukture u OŠ "Mirsad Prnjavorac" i unapređenje kvalitete odgojno-obrazovnog procesa.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 20.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Vlada KS
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Učenici i nastavnici

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.2. Unaprijediti dostupnost obrazovanja za sve učesnike (djeca i mladi) u odgojno-obrazovnom procesu		
Ključni strateški projekti	2.2.2. Unapređenje školske infrastrukture		
Naziv mjere	Unapređenje prostornog ambijenta u Srednjoškolskom centru Vogošća		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ova mjera je usmjerena na povećanje prostora za održavanje nastavnog procesa u Srednjoškolskom centru Vogošća. Kvalitetno provođenje nastavnog procesa podrazumijeva adekvatne prostorne kapacitete i kvalitetnu i savremenu opremljenost opremom i didaktičkim sredstvima. Fokus ove mjere je rekonstrukcija sistema grijanja i sanacije mokrih čvorova što će doprinijeti unapređenju sistema obrazovnog procesa u ovoj osnovnoj školi. Ključno područje djelovanja: - Srednjoškolski centar Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj rekonstruisanih mokrih čvorova	0	12
	Rekonstruisan sistem grijanja	0	1

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Razvojni efekat mjere jeste unapređenje kvaliteta infrastrukture u Srednjoškolskom centru Vogošća i unapređenje kvalitete odgojno-obrazovnog procesa.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 115.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća i Vlada KS
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioци mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Učenci i nastavnici

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.3. Doprinijeti osnaženju položaja mladih		
Ključni strateški projekti	2.3.1. Unapređenje položaja mladih		
Naziv mjere	Stambeno zbrinjavanje mladih		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Mladi predstavljaju iznimno važnu kategoriju društva. Inicijatori su i nosioci značajnih promjena u društvu u kojem žive. Iako su značajna društvena kategorija, vrlo često se nalaze u nepovoljnom položaju u odnosu na druge kategorije stanovništva. Mladi se vrlo rijetko odlučuju na zasnivanje porodice, jer nisu ekonomski neovisno i ne mogu sebi priuštiti stan, kao jednu od osnovnih potreba čovjeka. Ova mjera je prevashodno usmjerena na pružanje podrške u stambenom zbrinjavanju mladih na području općine Vogošća. Ključno područje djelovanja: - mladi u Općini Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Iznos finansijskih sredstava za refundiranje kamatne stope	0	250.000
	Broj mladih koji su riješili stambeno pitanje	0	25

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Mjera doprinosi sistematičnom analiziranju problema i jasno utvrđivanje politika usmjerenih na poboljšanje položaja mladih i njihovog trajnog opredjeljenja za življenje na prostoru općine. Efekat mjere je izražen i kroz činjenicu stvorenih uslova za rješavanje stambenog pitanja.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 250.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća i Vlada KS
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti i Kantonalni stambeni fond KS
Ciljne grupe	Mladi

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.3. Doprinijeti osnaženju položaja mladih		
Ključni strateški projekti	2.3.1. Unapređenje položaja mladih		
Naziv mjere	Stipendiranje nadarenih učenika i studenata		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Mladi predstavljaju iznimno važnu kategoriju društva. Inicijatori su i nosioci značajnih promjena u društvu u kojem žive. Iako su značajna društvena kategorija, vrlo često se nalaze u nepovoljnom položaju u odnosu na druge kategorije stanovništva. S ciljem pružanje podrške mladima, ova mjera je usmjerena na stipendiranje nadarenih učenika i studenata kao doprinos demokratizaciji obrazovanja i povećanju broja visoko obrazovanog građanstva i razvoja talenata. područje djelovanja: Ključno - mladi u Općini Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Iznos finansijskih sredstava za stipendije	0	0
	Broj korisnika stipendija		

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Mjera doprinosi sistematičnom analiziranju problema i jasno utvrđivanje politika usmjerenih na poboljšanje položaja mladih i njihovog trajnog opredjeljenja za življenje na prostoru općine. Efekat mjere je izražen i kroz činjenicu stvorenih uslova za rješavanje obezbjeđnje stipendija i poticanje daljeg usavršavanja u naučnoj sferi
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: _____ Izvor: Općina Vogošća
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Mladi

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.3. Doprinijeti osnaženju položaja mladih		
Ključni strateški projekti	2.3.1. Unapređenje položaja mladih		
Naziv mjere	Izrada Strategije za mlade za period 2023.- 2027. godina		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Mladi predstavljaju iznimno važnu kategoriju društva. Inicijatori su i nosioci značajnih promjena u društvu u kojem žive. Iako su značajna društvena kategorija, vrlo često se nalaze u nepovoljnom položaju u odnosu na druge kategorije stanovništva. Ova mjera je usmjerena na izradu strateškog dokumenta u kojem će biti definisane najznačajnije aktivnosti za unapređenje položaja mladih. Ključno područje djelovanja: - mladi u Općini Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Strateški dokument	0	1

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Mjera doprinosi sistematičnom analiziranju problema i jasno utvrđivanje politika usmjerenih na poboljšanje položaja mladih i njihovog trajnog opredjeljenja za življenje na prostoru općine. Efekat mjere je izražen i kroz činjenicu izrade strateškog dokumenta s definisanim aktivnostima za unapređenje položaja mladih u Općini Vogošća.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 30.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Mladi

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.3. Doprinijeti osnaženju položaja mladih		
Ključni strateški projekti	2.3.2. Jačanje kapaciteta omladinskih organizacija		
Naziv mjere	Osnaživanje Udruženja Vijeće mladih Općine Vogošća		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Mladi predstavljaju iznimno važnu kategoriju društva. Inicijatori su i nosioci značajnih promjena u društvu u kojem žive. Iako su značajna društvena kategorija, vrlo često se nalaze u nepovoljnom položaju u odnosu na druge kategorije stanovništva. Danas se mladi okupljaju u određenim organizacijama, čiji kapaciteti nisu izgrađeni u dovoljnoj mjeri da bi zastupali i zagovarali interese mladih. Ova mjera je prevashodno usmjerena na pružanje podrške Udruženju Vijeće mladih Općine Vogošća s ciljem jačanja omladinskih organizacija u svrhu zastupanja i zagovaranja prava mladih. Ključno područje djelovanja: Vijeće mladih Općine Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Iznos finansijskih sredstava za podršku Udruženju Vijeće mladih	0	50.000

	Broj osnaženih omladinskih organizacija	0	5
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Mjera doprinosi osnaživanju krovnog Udruženja koje okuplja omladinske organizacije, ali i jačanju kapaciteta svih omladinskih organizacija s ciljem stvaranja uslova za zastupanje i zagovaranje prava mladih.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 50.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, domaći i međunarodni donatori		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Omladinske organizacije		

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.3. Doprinijeti osnaženju položaja mladih		
Ključni strateški projekti	2.3.2. Jačanje kapaciteta omladinskih organizacija		
Naziv mjere	Finansiranje projekata omladinskih organizacija		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Mladi predstavljaju iznimno važnu kategoriju društva. Inicijatori su i nosioci značajnih promjena u društvu u kojem žive. Iako su značajna društvena kategorija, vrlo često se nalaze u nepovoljnom položaju u odnosu na druge kategorije stanovništva. Danas se mladi okupljaju u određenim organizacijama, koje planiranjem i implementacijom projektnih aktivnosti mogu doprinijeti poboljšanju položaja mladih. Ova mjera je prevashodno usmjerena na finansiranje projekata omladinskih organizacija. Ključno područje djelovanja: - omladinske organizacije u Općini Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Iznos finansijskih sredstava za finansiranje projekata omladinskih organizacija	0	0
	Broj odobrenih projekata		35

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Mjera doprinosi realizaciji projekata omladinskih organizacija koji su usmjereni na unapređenje položaja mladih u Općini Vogošća.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: _____ Izvor: Općina Vogošća
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti
Ciljne grupe	Omladinske organizacije

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa		
Prioritet	2.4. Unaprijediti socijalni i zdravstveni status stanovništva		
Ključni strateški projekti	2.4.1. Unapređenje zdravih stilova života		
Naziv mjere	Promocija zdravog načina života		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Prevenција zdravlja je najvažniji segment rada u lokalnoj samoupravi, jer na taj način zdravlje populacije održava na zadovoljavajućem nivou. Prevenција zdravlja se odnosi na niz mjera među kojima su aktivnosti usmjerene na osiguranje zdravog odrastanja djece kao stuba zdrave i uspješne zajednice. Fokus ove mjere će biti na radionicama za roditelje i djecu o pravilnim načinima ishrane, kao i radionicama o pravilnom rastu i razvoju. Drugi segment ove mjere odnosi se na stanovništvo koje boluje od najzastupljenijih hroničnih bolesti. Ključna područja djelovanja su: - roditelji i djeca predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta - osobe koje boluju od najzastupljenijih hroničnih bolesti i - osobe koje su u riziku od ovih oboljenja		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj radionica o pravilnom psihofizičkom rastu i razvoju djece (godišnje)	0	12

	Broj održanih radionica o načinu pravilne ishrane (godišnje)	0	10
	Broj korisnika radionica o pravilnom rastu i razvoju (godišnje)	0	500
	Broj korisnika radionica o pravilnom načinu ishrane (godišnje)	0	600
	Broj radionica za hronične bolesnike (godišnje)	0	7
	Broj korisnika radionica za hronične bolesnike (godišnje)	0	250
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Očekuje se da mjera doprinese povećanju nivoa znanja o problematici gojaznosti i smanjenoj aktivnosti, pravilnoj ishrani i zdravim stilovima života što će ukupno poboljšati zdravlje stanovništva i dugoročno smanjiti troškove zdravstva.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 500.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća i drugi domaći i međunarodni donatori		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Stanovnici Općine Vogošća		

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa
Prioritet	2.4. Unaprijediti socijalni i zdravstveni status stanovništva
Ključni strateški projekti	2.4.1. Unapređenje zdravih stilova života
Naziv mjere	Smanjenje društveno neprihvatljivih oblika ponašanja malodobne djece

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Briga o roditeljima i djeci društveno neprihvatljivog ponašanja jedan je od sistemskih pravaca djelovanja lokalnih vlasti. U saradnji s nadležnim institucijama neophodno je organizovati edukativne radionice, kao i individualan rad s roditeljima i djecom kako bi im se pomoglo u prevazilaženju poteškoća i problema s kojima se suočavaju. Ključna područja djelovanja su: - roditelji i djeca društveno neprihvatljivog ponašanja		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj edukativnih radionica za roditelje i djecu (godišnje)	0	10
	Broj korisnika radionica (godišnje)	0	100
	Broj individualnih sastanaka s roditeljima i djecom (godišnje)	0	20
	Broj korisnika individualnih sastanaka (godišnje)	0	40
	Broj vaspitno zanemarene i zapuštene djece	91	40
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Očekuje se da mjera doprinese osnaživanju porodica koje se nalaze u sukobu sa zakonom, smanjenju broja vaspitno zanemarene i zapuštene djece, kao i kvalitetnom provođenju vremena i roditelja i djece.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 300.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Služba socijalne zaštite Općine Vogošća		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Roditelji i djeca		

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa
---------------------------	--

Prioritet	2.4. Unaprijediti socijalni i zdravstveni status stanovništva		
Ključni strateški projekti	2.4.2. Unapređenje položaja osoba treće životne dobi		
Naziv mjere	Centar za zdravo starenje		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Jedna od najzastupljenijih kategorija stanovništva u Općini Vogošća su osobe treće životne dobi. Sadržaji koji su im trenutno dostupni ne zadovoljavaju njihove potrebe za kvalitetno ispunjavanje slobodnog vremena. Ova mjera usmjerena je na otvaranje centra za zdravo starenje, koje će osobama treće životne dobi ponuditi različite sadržaje (od korektivno-preventivne gimnastike, do radionica različitog sadržaja). Ključna područja djelovanja su: - osobe treće životne dobi		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Centar za zdravo starenje	0	1
	Broj radionica uspostavljenih u centru	0	3
	Broj korisnika radionica centra	0	50
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Očekuje se da mjera doprinese poboljšanim uslovima i načinu života osoba treće životne dobi kroz obezbjeđenje kreativnih radionica.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 50.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća i drugi domaći i međunarodni donatori		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Osobe treće životne dobi		

Veza sa strateškim ciljem	Unaprijediti društveni život stanovništva stvaranjem uslova za društveno-ekonomski rast, dostupnost i visok kvalitet svih javnih servisa
Prioritet	2.4. Unaprijediti socijalni i zdravstveni status stanovništva

Ključni strateški projekti	2.4.2. Unapređenje položaja osoba treće životne dobi		
Naziv mjere	Participacija u liječenju i stalna novčana pomoć		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Jedna od najzastupljenijih kategorija stanovništva u Općini Vogošća su osobe treće životne dobi. Mnogi od njih, s obzirom da primaju minimalnu penziju, žive na rubu egzistencije. Primanja im nisu dovoljna kako bi ostvarili minimalne životne potrebe, a kamoli finansirali troškove liječenja koji su sastavni dio njihovog svakodnevnog života. Ova mjera usmjerena je na kontinuirano obezbjeđenje finansijskih sredstava za troškove liječenja i za jednokratnu novčanu pomoć za osobe treće životne dobi. Ključna područja djelovanja su: - osobe treće životne dobi		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Finansijska izdvajanja za liječenje (godišnje)	26.400	50.000
	Finansijska izdvajanja za jednokratnu novčanu pomoć (godišnje)	15.900	30.000
	Broj korisnika radionica centra	0	50
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Očekuje se da mjera doprinese poboljšanim uslovima i načinu života osoba treće životne dobi kroz obezbjeđenje finansijske pomoći i podrške		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 80.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća i drugi domaći i međunarodni donatori		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za privredu, integrisani lokalni razvoj i društvene djelatnosti		
Ciljne grupe	Osobe treće životne dobi		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja

Naziv mjere	Rekonstrukcija distributivna mreže u ulici Mitra Šućura		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je rekonstrukcija distributivne mreže u ulici Mitra Šućura u dužini od 2.000 m. Cjevovod u navedenoj ulici izgrađen je prije mnogo godina AC cijevima. Takav cjevovod je štetan po zdravlje korisnika, dotrajao je i na njemu su evidentni česti kvarovi. Rekonstrukcijom takvog sistema bit će riješen dugogodišnji problem nekvalitetnog vodosnabdijevanja domaćinstava, te će biti smanjeno svakodnevno finansijsko ulaganje u popravku kvarova. Ključno područje djelovanja je: - Vodovodna mreža u ulici Mitra Šućura, Općina Vogošća.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina vodovodne mreže (m)	2.000	2.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna infrastruktura vodovodnih instalacija i samim ti rješavaju se ključni problemi u vodosnabdijevanju domaćinstava u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 2,000.000,00 KM Izvor finansiranja: EBRD		
Period implementacije mjere	2023.-2024. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo i Općina Vogošća		
Nosioci mjere	KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo		
Ciljne grupe	Stanovnici ulice Mitra Šućura		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja
Naziv mjere	Rekonstrukcija distributivnog cjevovoda DN 100 u ul. Stara cesta (Kobilja Glava)

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je rekonstrukcija distributivnog cjevovoda DN 100 u ul. Stara cesta, naselje Kobilja Glava u dužini od 1000 m. Cjevovod u navedenoj ulici izgrađen je prije mnogo godina AC cijevima. Takav cjevovod je štetan po zdravlje korisnika, dotrajavao je i na njemu su evidentni česti kvarovi. Rekonstrukcijom takvog sistema bit će riješen dugogodišnji problem nekvalitetnog vodosnabdijevanja domaćinstava, te će biti smanjeno svakodnevno finansijsko ulaganje u popravku kvarova. Ključno područje djelovanja je: - Vodovodne mreže u ul. Stara cesta, naselje Kobilja Glava.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina vodovodne mreže (m)	1.000	1.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna infrastruktura vodovodnih instalacija i samim ti rješavaju se ključni problemi u vodosnabdijevanju domaćinstava u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 1,000.000,00 KM Izvor finansiranja: EBRD KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo		
Period implementacije mjere	2023.-2024. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo i Općina Vogošća		
Nosioci mjere	KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo		
Ciljne grupe	Stanovnici Ulice Stara cesta		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja
Naziv mjere	Izgradnja vodovodne mreže u naselju Gornja Jošanica I
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je izgradnja vodovodne mreže u naselju Gornja Jošanica I. Na navedenom području ne postoji izgrađen gradski sistem vodosnabdijevanja. Navedeno područje koristi vodu iz lokalnih izvorišta, koja vrlo često nije ispravna za upotrebu. Izgradnjom vodovodne mreže riješit će se navedeni problem. Ključna područja djelovanja su: - Vodovodne mreže u naselju Gornja Jošanica I

Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina vodovodne mreže (m)	0	1.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna infrastruktura vodovodnih instalacija i samim ti rješavaju se ključni problemi u vodosnabdijevanju domaćinstava u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 1,000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.		
Period implementacije mjere	2023.-2024. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici naselja Gornja Jošanica I		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja		
Naziv mjere	Rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže u naselju Kobilja glava		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u naselju Kobilja glava, tačnije u ulicama Ejuba Delalića, Muhidina Čomage, Edina Kormana i Grahovište. U navedenim ulicama izgrađena je bespravna vodovodna mreža koja je dotrajala. S nadležnim preduzećem KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo rješavat će se projektna dokumentacija i saglasnosti. Ključno područje djelovanja je: vodovodna mreža u navedenim ulicama.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina vodovodne mreže (m)	0	1.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna infrastruktura vodovodnih instalacija i samim ti rješavaju se ključni problemi u vodosnabdijevanju domaćinstava u Općini Vogošća.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 2,000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove
Ciljne grupe	Stanovnici naselja Kobilja glava

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja		
Naziv mjere	Rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže gornje zone naselja Krivoglavci i svrake		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je izgradnja vodovodne mreže za gornje zone naselja Krivoglavci i Svake, koje se nalaze iznad kote od 520 m.n.m. Navedena naselja nemaju gradski sistem vodosnabdijevanja, koriste vodu iz lokalnih izvorišta. Izgradnjom rezervoar, pumpnih stanica, kao i potisnog i distributivnog cjevovoda riješit će se veliki problem stanovnika navedenih naselja. U cilju izgradnje vodovodne mreže urađena je projektana dokumentacija. Ključna područja djelovanja su: - Vodovodna mreža u gornjim zonama naselja Krivoglavci; - Vodovodna mreža u gornjim zonama naselja Svake.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina vodovodne mreže (m)	0	4.200
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna infrastruktura vodovodnih instalacija i samim ti rješavaju se ključni problemi u vodosnabdijevanju domaćinstava u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 15,000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		

Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove
Ciljne grupe	Stanovnici naselja gornjih zona Krivoglavci i Svrake

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja		
Naziv mjere	Rekonstrukcija vodovodne mreže u dijelu ulice Menjak		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je rekonstrukcija vodovodne mreže u dijelu ulice Menjak u dužini od 500 m. U dijelu ulice Menjak zastupljen je stari sistema cjevovoda i kao takav štetan je po zdravlje korisnika. Također često dolazi do pucanja na cjevovodu i tom prilikom nastaju veliki gubici. Za realizaciju projekta urađena projektna dokumentacija, te je u toku pribavljanje neophodnih saglasnosti od KJKP „VIK“ d.o.o. Sarajevo. Ključna područja djelovanja su: - Vodovodna mreža u dijelu ulice Menjak.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina vodovodne mreže (m)	500	500
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna infrastruktura vodovodnih instalacija i samim ti rješavaju se ključni problemi u vodosnabdijevanju domaćinstava u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 300.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.		
Period implementacije mjere	2023. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici dijela ulice Menjak		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu

Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja		
Naziv mjere	Rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže u naseljima Poturovići i Ljubina		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže u naseljima Poturovići i Ljubina. Veći dio navedenih naselja nema izgrađenu vodovodnu mrežu, a tamo gdje je sistem izgrađen star je i dotrajaao. U cilju rješavanja velikog problema urađena je projekat dokumentacija rekonstrukcije i izgradnje vodovodne mreže u ul. Poturovići i Ljubina. Projektom je tretirana rekonstrukcija cjevovoda u dužini od 650 m, kao i izgradnja rezervoara, pumpne stanice i novog potisnog cjevovoda u dužini od 566 m, kao i distributivnog cjevovoda u dužini od 2.365 m. Također je planirana izrada kućnih priključaka. Ključna područja djelovanja su: - Vodovodna mreža u naseljima Poturovići i Ljubina.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina vodovodne mreže (m)	650	3.581
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna infrastruktura vodovodnih instalacija i samim ti rješavaju se ključni problemi u vodosnabdijevanju domaćinstava u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 5,000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo.		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici naselja Poturovići i Ljubina		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja
Naziv mjere	Rekonstrukcija i izgradnja vodovodne mreže u naselju Rosulje – Blagovac

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u naselju Rosulje-Blagovac. Mreža u dijelu pomenutih naselja izgrađena je davno i dotrajala je. Također loše održavanje dovelo je do velikih gubitaka u sistemu. Na navedenom području došlo je do širenja naselja i potrebe za izgradnjom nove vodovodne mreže i kućnih priključaka. Za dio naselja Rosulje-Blagovac urađena je projektna dokumentacija. Ključna područja djelovanja su: vodovodna mreža u naseljima Rosulje i Blagovac.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina vodovodne mreže (m)	250	500
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna infrastruktura vodovodnih instalacija i samim ti rješavaju se ključni problemi u vodosnabdijevanju domaćinstava u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 800.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukturu, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo		
Period implementacije mjere	2023.-2025. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici naselja Rosulje – Blagovac		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja
Naziv mjere	Rekonstrukcija vodovodne mreže u naselju Hotonj, ulica Donji Hotonj

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Naselje Hotonj jedno je od najvećih naselja na području Općine Vogošća koje se intenzivno širi, što putna i komunalna infrastruktura ni pored stalnih i intenzivnih ulaganja ne može pratiti u mjeri u kojoj bi trebalo. Jedan od problema naselja Hotonj je priključak na magistralnu cestu M18, koji u ovom trenutku ne zadovoljava potrebni kapacitet. U sklopu izgradnje ulaza potrebno je rekonstruisati dio vodovodne mreže. Ključno područje djelovanja je: naselje Hotonj, ulica Donji Hotonj kao tačka spoja naselja sa magistralnom cestom M18, ali i ostale ulice koje pripadaju ovom dijelu Općine.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina vodovodne mreže (m)	0	115
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna infrastruktura vodovodnih instalacija i samim ti rješavaju se ključni problemi u vodosnabdijevanju domaćinstava u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 900.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Direkcija za ceste Kantona Sarajevo		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici naselja ulice Donji Hotonj		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.1. Unapređenje infrastrukture u oblasti vodosnabdijevanja
Naziv mjere	Rekonstrukcija vodovodne mreže u ulici Samira Gradišića

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ulica Samira Gradišića je gusto naseljena zona urbanog dijela Općine Vogošća. Pored stanovnika vrlo veliki broj građana koristi ovu ulicu za kretanje vozilom i parkiranje. Vodovodne instalacije su dotrajale, neispravne i nesigurne za korištenje, zbog čega stvaraju brojne probleme stanovnicima, ali i utiču na ostalu infrastrukturu. Kompletnom rekonstrukcijom ovog prostora otklonit će se navedene nepravilnosti i stvoriti puno ugodniji ambijent od trenutnog. Ključno područje djelovanja je: ulica Samira Gradišića sa direktnim uticajem na područje ulice Jošanička		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina rekonstruisane vodovodne mreže (m)	0	300
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena putna infrastruktura, bolji uslovi za kretanje pješaka, za saobraćaj motornih vozila i uređen saobraćaj u mirovanju, olakšan pristup objektima.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 2,000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Vlada Kantona Sarajevo.		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Kanton Sarajevo		
Ciljne grupe	Stanovnici ulice Samira Gradišića i ulice Jošanička		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.2. Unapređenje infrastrukture u oblasti odvodnje oborinskih i otpadnih voda
Naziv mjere	Rekonstrukcija kanalizacione mreže u naselju Hotonj, ulica Donji Hotonj

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Naselje Hotonj jedno je od najvećih naselja na području Općine Vogošća koje se intenzivno širi, što putna i komunalna infrastruktura ni pored stalnih i intenzivnih ulaganja ne može pratiti u mjeri u kojoj bi trebalo. Jedan od problema naselja Hotonj je priključak na magistralnu cestu M18, koji u ovom trenutku ne zadovoljava potrebni kapacitet. U sklopu izgradnje ulaza potrebno je rekonstruisati dio separatne kanalizacione mreže. Ključno područje djelovanja je: naselje Hotonj, ulica Donji Hotonj kao tačka spoja naselja sa magistralnom cestom M18, ali i ostale ulice koje pripadaju ovom dijelu Općine.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina kanalizacione mreže (m)	0	115
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna kanalizaciona infrastruktura i samim tim rješavaju se ključni problemi u odvodnji oborinskih i otpadnih voda u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 900.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Direkcija za ceste Kantona Sarajevo		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici naselja Hotonj, ulica Donji Hotonj		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.2. Unapređenje infrastrukture u oblasti odvodnje oborinskih i otpadnih voda
Naziv mjere	Rekonstrukcija kanalizacione mreže u ulici Samira Gradišića

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ulica Samira Gradišića je gusto naseljena zona urbanog dijela Općine Vogošća. Pored stanovnika vrlo veliki broj građana koristi ovu ulicu za kretanje vozilom i parkiranje. Kanalizacione instalacije su dotrajale, neispravne i nesigurne za korištenje, zbog čega stvaraju brojne probleme stanovnicima, ali i utiču na ostalu infrastrukturu. Kompletnom rekonstrukcijom ovog prostora otklonit će se navedene nepravilnosti i stvoriti puno ugodniji ambijent od trenutnog. Ključno područje djelovanja je: ulica Samira Gradišića sa direktnim uticajem na područje ulice Jošanička		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina rekonstruisane kanalizacione mreže (m)	0	300
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se komunalna kanalizaciona infrastruktura i samim tim rješavaju se ključni problemi u odvodnji oborinskih i otpadnih voda u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 2,000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Vlada Kantona Sarajevo.		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Kanton Sarajevo		
Ciljne grupe	Stanovnici ulice Samira Gradišića i ulice Jošanička		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.3. Uspostavljen sistem LED rasvjete
Naziv mjere	Zamjena konvencionalnih svjetiljki novim LED rasvjetnim tijelima

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je da se u narednom periodu izvrši rekonstrukcija javne rasvjete u LED rasvjetu na čitavom području općine Vogošća. Ovom mjerom bi se postigao ugodniji ambijent življenja svih stanovnika i privrednih subjekata na području općine Vogošća. Postigla bi se velika ušteda potrošnje električne energije. Ključno područje djelovanja je: Općina Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj LED rasvjetnih tijela	340	4.500
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbom ove mjerom unapređuje se infrastruktura u oblasti javne rasvjete, obezbjeđuju uslovi za kvalitetniji život stanovnika, ali i postižu rezultati u oblasti zaštite okoliša u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 4,500.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Vlada Kantona Sarajevo.		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici i privredni subjekti u Općini Vogošća		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.1. Unaprijediti komunalnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.1.4. Unapređenje infrastrukture u oblasti gasne mreže
Naziv mjere	Proširenje gasne mreže u Općini Vogošća
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je da se u narednom periodu kontinuirano u saradnji sa KJKP „Sarajevogas“ vrši proširenje gasne mreže na čitavom području općine Vogošća. Ovom mjerom bi se pružila mogućnost građanima i privrednim subjektima općine Vogošća da koriste za zagrijavanje prostorijsa na ekološki prihvatljiv energent. Ključno područje djelovanja je: Općina Vogošća

Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Finansijska ulaganja u proširenje gasne mreže (KM)	60.000	160.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbom ove mjere unapređuje se infrastruktura u oblasti gasne mreže, unapređuju se uslovi za kvalitetniji život stanovnika, te postižu rezultati u oblasti zaštite okoliša u Općini Vogošća.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 160.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Vlada Kantona Sarajevo.		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici i privredni subjekti u Općini Vogošća		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture		
Naziv mjere	Izgradnja saobraćajnog priključka za naselje Hotonj		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Naselje Hotonj jedno je od najvećih naselja na području općine Vogošća koje se intenzivno širi, što putna i komunalna infrastruktura ni pored stalnih i intenzivnih ulaganja ne može pratiti u mjeri u kojoj bi trebalo. Jedan od problema naselja Hotonj je priključak na magistralnu cestu M18. U sklopu izgradnje ulaza potrebno je sanirati postojeću saobraćajnicu u ulici Donji Hotonj na koju se priključuje nova a koja je u izuzetno lošem stanju. Ključno područje djelovanja je: naselje Hotonj, ulica Donji Hotonj kao tačka spoja naselja sa magistralnom cestom M18, ali i ostale ulice koje pripadaju ovom dijelu Općine.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina sanirane saobraćajnice (m)	0	300

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena komunalna i putna infrastruktura, olakšan priključak naselja na M18, bolji uslovi za kretanje pješaka i saobraćaj motornih vozila, olakšan pristup stambenim i objektima društvenog značaja.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 900.000,00 KM Općina Vogošća i Direkcija za ceste KS
Period implementacije mjere	2023.-2024. godina
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove
Ciljne grupe	Stanovnici Ulice Donji Hotonj

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture		
Naziv mjere	Izgradnja podzemne garaže (višenamjenskog objekta) u Vogošći		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Regulacionim planom „Centar – Vogošća“ planirana je izgradnja podzemne garaže na lokalitetu pomoćnog stadiona “Hakija Mršo” u Vogošći, sa zadržavanjem pomoćnog terena kao prohodnog krova. Objekat podzemne garaže je potrebno posmatrati kao višenamjenski (podzemna garaža, sportski sadržaj, sklonište). Sportski sadržaji (sportski tereni na prohodnom krovu i trening ili fitnes prostor na prvoj podzemnoj etaži) sami po sebi zahtijevaju sanitarne prostorije i svlačionice. Ove prostorije su, u kombinaciji sa podzemnim etažama namijenjenim za parking motornih vozila i kvalitetnim arhitektonsko-građevinskim rješenjima raspodjele korisnog prostora, idealne i za sklonište. Nedostatak prostora za saobraćaj u mirovanju je sve veći problem za Općinu Vogošća, posebno u užem urbanom dijelu gdje je najveća koncentracija saobraćaja. Ključno područje djelovanja je: uža urbana zona Općine Vogošća, a indirektno i šire područje.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj podzemnih etaža	0	3
	Broj parking mjesta	0	390
	Novo sportsko igralište	0	1

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unapređena infrastruktura za saobraćaj u mirovanju
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 12,000.000,00 KM Općina Vogošća Svi nivoi vlasti Međunarodni donatori
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Kanton Sarajevo
Ciljne grupe	Stanovnici i posjetioci Općine Vogošća

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture		
Naziv mjere	Izgradnja saobraćajnice i pješačko-biciklističke staze u ulici Uglješići		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Trenutno se u ulici Uglješići, koja se proteže južnom stranom urbane zone Općine Vogošća, nalazi makadamska saobraćajnica i služi samo za pritup nekolicini stambenih objekata i poljoprivrednom zemljištu. Širenje urbane zone Općine na ovo područje nametnulo je potrebu za izgradnjom adekvatne saobraćajnice, a položaj uz korito rijeke Vogošće idealan je za izgradnju pješačko-biciklističke staze za odmor i rekreaciju. Predmetna saobraćajnica, kada se izgradi, moći će se koristiti kao alternativni pravac za saobraćaj koji se odvija kroz centralni dio Općine u kojem će se prednost moći dati pješacima. Ključno područje djelovanja je: uža urbana zona Općine Vogošća, a indirektno i šire područje.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina novoizgrađene saobraćajnice (m)	0	800
	Dužina novoizgrađene pješačke staze (m)	0	1.200
	Novoizgrađeni pješački most (m)	0	15

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena putna infrastruktura, bolji uslovi za kretanje pješaka i za saobraćaj motornih vozila, olakšan pristup objektima.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 1.000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća 300.000,00 KM Domaći i međunarodni donatori 700.000,00 KM
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Kanton Sarajevo
Ciljne grupe	Građani i posjetioci Općine Vogošća

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture		
Naziv mjere	Rekonstrukcija saobraćajnice u ulici Samira Gradišića		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ulica Samira Gradišića je gusto naseljena zona urbanog dijela Općine Vogošća. Pored stanovnika veliki broj građana koristi ovu ulicu za kretanje vozilom i parkiranje. Neuređen prostor vrlo je nesiguran za kretanje pješaka, a posebno djece jer se u neposrednoj blizini nalazi osnovna škola. Kompletnom rekonstrukcijom ovog prostora otklonit će se navedene nepravilnosti i stvoriti puno ugodniji ambijent od trenutnog. Ključno područje djelovanja je: ulica Samira Gradišića sa direktnim uticajem na područje ulicu Jošanička, a indirektno na širi prostor Općine Vogošća.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina rekonstruisane saobraćajnice (m)	0	340
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena putna infrastruktura, bolji uslovi za kretanje pješaka, za saobraćaj motornih vozila i uređen saobraćaj u mirovanju, olakšan pristup objektima.		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 2,000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Vlada Kantona Sarajevo.
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Kanton Sarajevo
Ciljne grupe	Stanovnici ulice Samira Gradišića i ulice Jošanička

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture		
Naziv mjere	Rekonstrukcija saobraćajnice Krivoglavci - Svrake		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Intenzivnim širenjem i povećanjem broja stanovnika u naseljima Krivoglavci i Svrake, te zbog činjenice da je vrlo često potreban alternativni pravac za magistralne puteve M5 i M18, glavni pravac ulica Krivoglavci I koji povezuje naselja Krivoglavci i Svrake postao je neadekvatan za saobraćajne potrebe korisnika, a sve manje zadovoljava i sigurnosni aspekt svih učesnika u saobraćaju. Svrha realizacije projekta je povećanje kapaciteta saobraćajnice proširenjem kolovoza i izgradnjom pješačke staze. Ključno područje djelovanja su: ulice Krivoglavci I i Svrake IV, sa pripadajućim krakovima, ali i šire područje u blizini vogošćanske saobraćajne petlje.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina rekonstruisane saobraćajnice (m)	0	1.500
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena putna infrastruktura, bolji uslovi za kretanje pješaka i za saobraćaj motornih vozila, olakšan pristup objektima.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 1,500.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća 500.000,00 KM Domaći i međunarodni donatori 1,000.000,00 KM		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		

Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Direkcija za puteve Kantona Sarajevo, Kanton Sarajevo
Ciljne grupe	Stanovnici naselja Krivoglavci i Svrake i ostalih dijelova Općine Vogošća, kao i posjetioci Općine Vogošća

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture		
Naziv mjere	Rekonstrukcija saobraćajnice u ulici Rosulje		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Intenzivnim širenjem i povećanjem broja stanovnika u naseljima Rosulje i Blagovac, glavni pravac ulice Rosulje postao je neadekvatan za saobraćajne potrebe stanovništva, a sve manje zadovoljava i sigurnosni aspekt svih učesnika u saobraćaju. Svrha realizacije projekta je povećanje kapaciteta saobraćajnice proširenjem kolovoza i izgradnjom pješačkih staza. Planirana je realizacija projekta u 2 faze: 1 - izgradnja dijela saobraćajnice po novoj trasi i 2 - rekonstrukcija postojeće saobraćajnice Ključno područje djelovanja je: glavni pravac ulice Rosulje, sa pripadajućim krakovima, kao i ulica Blagovac III.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina novoizgrađene saobraćajnice (m)	0	260
	Dužina rekonstruisane saobraćajnice (m)	0	650
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena putna infrastruktura, bolji uslovi za kretanje pješaka i za saobraćaj motornih vozila, olakšan pristup objektima.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 1.000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća 300.000,00 KM Domaći i međunarodni donatori 700.000,00 KM		
Period implementacije mjere	2023. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća Direkcija za ceste Kantona Sarajevo		

Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Direkcija za puteve Kantona Sarajevo, Kanton Sarajevo
Ciljne grupe	Stanovnici ulice Rosulje, sa pripadajućim krakovima, kao i ulice Blagovac III.

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture		
Naziv mjere	Rekonstrukcija saobraćajnice u ulici Spasoja Blagovčanina		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Ulica Spasoja Blagovčanina je gusto naseljena zona urbanog dijela Općine Vogošća i važna tranzitna saobraćajnica za stanovnike Općine Vogošća. Veliki broj građana koristi ovu ulicu za kretanje vozilom i parkiranje. Gabariti saobraćajnice i parkinga su u ovom trenutku neadekvatni i nesigurni, obzirom na veliki broj vozila koja su svakodnevno u saobraćaju. Optimizacijom gabarita saobraćajnice, odnosno rekonstrukcijom prema pripremljenoj projektnoj dokumentaciji stvorit će bolje uslove za sve učesnike u saobraćaju. Ključno područje djelovanja je: ulica Spasoja Blagovčanina sa indirektnim uticajem na širi prostor Općine Vogošća.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina rekonstruisane saobraćajnice (m)	0	300
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena putna infrastruktura, bolji uslovi za kretanje pješaka, za saobraćaj motornih vozila i uređen saobraćaj u mirovanju, olakšan pristup objektima.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 350.000,00 KM Izvor finansiranja: Direkcija za ceste Kantona Sarajevo		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća i Direkcija za ceste Kantona Sarajevo		

Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Direkcija za puteve Kantona Sarajevo, Kanton Sarajevo
Ciljne grupe	Stanovnici ulice Spasoja Blagovčanina

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture		
Naziv mjere	Sanacija lokalnih puteva prema godišnjem Programu prioriteta		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Služba za komunalne poslove u saradnji sa savjetima mjesnih zajednica godišnje priprema Program prioritetnih projekata iz oblasti komunalne infrastrukture gdje se u oblasti „Putevi“ uvrste projekti od prioriteta za mjesne zajednice, a u toku građevinske sezone realizuju se radovi na sanaciji lokalnih krakova koji su od interesa za lokalno stanovništvo. Ključno područje djelovanja je: kompletno područje Općine Vogošća.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina saniranih puteva (m)	0	5.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena putna infrastruktura, bolji uslovi za kretanje pješaka i za saobraćaj motornih vozila, olakšan pristup objektima.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 1,000.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici Općine Vogošća		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture

Naziv mjere	Rekonstrukcija saobraćajnice u ulici Ahmeda Rizve		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Nakon rekonstrukcije vodovodne mreže, drugih intervencija na komunalnoj infrastrukturi, korištenja saobraćajnice za pristup objektima i lokalitetima za izgradnju objekata i širenje naselja kolovoz u ulici Ahmeda Rizve oštećen je u velikoj mjeri i potrebno ga je sanirati, uz djelimično proširenje kolovoza. Ključno područje djelovanja je: ulica Ahmeda Rizve sa pripadajućim krakovima.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina sanirane saobraćajnice (m)	0	2.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena putna infrastruktura, bolji uslovi za odvijanje saobraćaja, olakšan pristup objektima.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 1,500.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća 500.000,00 KM Domaći i međunarodni donatori 1,000.000,00 KM		
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća i Direkcija za ceste Kantona Sarajevo		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Direkcija za puteve Kantona Sarajevo, Kanton Sarajevo		
Ciljne grupe	Stanovnici ulice Ahmeda Rizve		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.1. Unapređenje saobraćajne infrastrukture		
Naziv mjere	Rekonstrukcija saobraćajnice u ulici Nova cesta (Kulin dvor - Divljača)		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Svakodnevnom i dugogodišnjim korištenjem za saobraćaj, izvođenjem radova na rekonstrukciji vodovodne mreže i drugim intervencijama na komunalnoj infrastrukturi kolovoz u ulici Nova cesta oštećen je u velikoj mjeri i potrebno ga je sanirati. Ključno područje djelovanja je: ulica Nova cesta - Semizovac, krakovi koji se nalaze od restorana Kulin dvor prema Divljači.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti

	rezultata)		
	Dužina sanirane saobraćajnice (m)	0	570
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena putna infrastruktura, bolji uslovi za odvijanje saobraćaja, olakšan pristup objektima.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 150.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2023.-2024. godina		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina		
Ciljne grupe	Korisnici ulice Nova cesta - Semizovac		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.2. Razviti i unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje povezanosti svih naselja sa centralnim dijelom Općine		
Naziv mjere	Izgradnja saobraćajnog priključka za naselje Hotonj		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Naselje Hotonj jedno je od najvećih naselja na području općine Vogošća koje se intenzivno širi, što putna i komunalna infrastruktura ni pored stalnih i intenzivnih ulaganja ne može pratiti u mjeri u kojoj bi trebalo. Jedan od problema naselja Hotonj je priključak na magistralnu cestu M18, koji u ovom trenutku ne zadovoljava potrebni kapacitet. Izgradnjom novog ulaza prema Regulacionim planovima Hotonj i Barica - A faza poboljšat će se i olakšati pristup naselju. Ključno područje djelovanja je: naselje Hotonj, ulica Donji Hotonj kao tačka spoja naselja sa magistralnom cestom M18, ali i ostale ulice koje pripadaju ovom dijelu Općine.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina novoizgrađene saobraćajnice (m)	0	120

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unapređena komunalna i putna infrastruktura, olakšan priključak naselja na M18, bolji uslovi za kretanje pješaka i saobraćaj motornih vozila, olakšan pristup stambenim i objektima društvenog značaja.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Indikativna finansijska sredstva: 900.000,00 KM Izvor finansiranja: Općina Vogošća Direkcija za ceste Kantona Sarajevo
Period implementacije mjere	2023.-2027. godina
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove, Inspektorat, Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, Služba za urbanizam i prostorno planiranje, Direkcija za puteve Kantona Sarajevo
Ciljne grupe	Stanovnici naselja Hotonj

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Sanacija klizišta u naselju Mehtefčiči		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je obezbjeđenje sigurnosti padine u Mjesnoj zajednici Svrake koja obuhvata dijelove ulica Miholjići i Ravne. Također pored stambenih objekata u dijelovima navedenih ulica, sanacijom ovog klizišta osigurat će se putna i druga komunalna infrastruktura. Ključno područje djelovanja su: ulice Miholjići i Ravne		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Osigurani stambeni objekti	0	40
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Kroz ovu mjeru bit će obezbijedena sigurnost padine, kao i sigurnost obližnjih stambenih objekata		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 592.993,44 KM Izvor: Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Vlada FBiH, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2024.		

Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite
Ciljne grupe	Stanovnici Mjesne zajednice Svake

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Sanacija klizišta u Dreskovača II, MZ Vogošća I		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je zaustavljanje daljnjeg klizanja padine ugradnjom drenažnog sistema u kliznom dijelu i odvođenju drenirane vode izvan zone klizišta, s ciljem povećanja faktora sigurnosti, odnosno otklanjanja uzroka nestabilnosti ovog lokaliteta. Ključno područje djelovanja je: dio MZ Vogošća I		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Osigurani stambeni objekti	0	6
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Kroz ovu mjeru bit će otklonjen uzroka nestabilnosti ovog lokaliteta		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 120.000,00 KM Izvor: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2024.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite		
Ciljne grupe	Stanovnici dijela Mjesne zajednice Vogošća I		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća

Naziv mjere	Sanacija klizišta u ulici Gora (put), MZ Gora		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je stabilizacija dijela putne komunikacije ulice Gora. Ključno područje djelovanja je: ulica Gora		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Osigurani stambeni objekti	0	14
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Sanacijom klizišta na ovom lokalitetu obezbijedit će se sigurnost putne komunikacije i omogućiti siguran prilaz za nekoliko stambenih objekata		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 100.000,00 KM Izvor: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2024.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite		
Ciljne grupe	Stanovnici dijela Mjesne zajednice Gora		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Sanacija klizišta u ulici Kobilja glava br. 116, MZ Kobilja glava		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je obezbjeđenje projektne dokumentacije za sanaciju klizišta na ovom lokalitetu, te izvođenje radova sanacije po dobijenom projektu. Ključno područje djelovanja je: ulica Kobilja glava		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Osigurani stambeni objekti	0	10
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Sanacijom ovog klizišta obezbijedit će se sigurno stanovanje u deset objekata u ulici Kobilja Glava br. 116, kao i putna infrastruktura		

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 100.000,00 KM Izvor: Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša KS, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća
Period implementacije mjere	2023.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite
Ciljne grupe	Stanovnici dijela ulice Kobilja Glava br. 116

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Sanacija klizišta - korito rijeke Ljubine		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je omogućavanje nesmetanog proticaja rijeke Ljubine. Ključno područje djelovanje je: ulica Ljubina		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Osigurano korito rijeke Ljubine (m)	0	0
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Sanacijom klizišta na ovom lokalitetu osigurat će se nesmetano proticanje rijeke Ljubine		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 220.000,00 KM Izvor: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2023.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite		
Ciljne grupe	Stanovnici ulice Ljubina		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
---------------------------	--

Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Sanacija klizišta na lokalitetu Krivoglavci II br. 3		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je obezbjeđenje padine na lokalitetu Krivoglavci II, kao i kontrolisano skupljanje i odvođenje površinskih voda koje ugrožavaju ovaj lokalitet. Ključno područje djelovanja je: lokalitet Krivoglavci II		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Osigurani stambeni objekti	0	1
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Sprječavanje klizanje terena i povećanje sigurnosti za stambeni objekat na lokalitetu Krivoglavci II br. 3 Kontrolisano skupljanje i odvođenje površinskih voda koje ugrožavaju ovaj lokalitet		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 30.000,00 KM Izvor: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2025.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite		
Ciljne grupe	Stanovnici dijela lokaliteta Krivoglavci II br.3		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Sanacija klizišta na lokalitetu Orahov brijeg br. 89		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je obezbjeđenje putne komunikacije u naselju Orahov brijeg MZ Hotonj, kroz izgradnju. Ključno područje djelovanje je: naselje Orahov brijeg		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Osigurani stambeni objekti	0	8

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Sanacijom klizišta na ovom lokalitetu spriječit će se klizanja terena na dijelu putnog pravca Orahov Brijeg, kao i osigurati prilaza za osam stambenih objekata
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 100.000,00 KM Izvor: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća
Period implementacije mjere	2024.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite
Ciljne grupe	Stanovnici dijela lokaliteta Orahov brijeg br. 89

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Sanacija klizišta Svrake IV, MZ Svrake		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je obezbjeđenje sigurnosti padine u MZ Svrake koja obuhvata dijelove ulice Svrake IV i dio ulice Podgaj. Također pored stambenih objekata u dijelovima navedenih ulica, sanacijom ovog klizišta osigurati će se putna i druga komunalna infrastruktura. Ključno područje djelovanje su: ulice Svrake IV i Podgaj		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Osigurani stambeni objekti	0	35
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Sanacijom klizišta na ovom lokalitetu bit će osigurani stambeni objekti kao i putna i komunalna infrastruktura		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 700.000,00 KM Izvor: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća, Općina Centar		
Period implementacije mjere	2022.-2025.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite		
Ciljne grupe	Stanovnici MZ Svrake		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Sanacija klizišta Uglješići (put), MZ Vogošća I		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je obezbjeđenje putne komunikacije kroz izgradnju potpornog zida u ulici Porodice Hasagić. Ključno područje djelovanje je: ulice Porodice Hasagić		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina osigurane putne komunikacije (m)	0	0
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Sanacijom klizišta na ovom lokalitetu bit će osigurana putna komunikacije za stanovnike ulice Porodice Hasagić		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 100.000,00 KM Izvor: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2023.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite		
Ciljne grupe	Stanovnici dijela naselja Uglješići		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Uređenje korita rijeke Bosne u Vogošći na potezu od mosta u Svrakama uzvodno		

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je zaštita stanovnika, zemljišta, saobraćajnica i komunalne infrastrukture od poplava koje nastaju prilikom izlivanja rijeke Bosne iz svog korita. Ključna područja djelovanja su: - Uređenje korita rijeke Bosne u ul. Nova željeznička stanica Semizovac i ul. Svrake IV, općina Vogošća.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina regulacije korita rijeke Bosne (m)	400	1.100
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom unapređuje se kvalitetniji uslovi za život u navedenim naseljima.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 5,000.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo		
Nosioci mjere	Agencija za vodno područje rijeke Save Sarajevo		
Ciljne grupe	Stanovnici ul. Nova željeznička stanica i Svrake		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Uređenje korita rijeke Ljubine - nastavak		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je trajna regulacija korita rijeke Ljubine, u svrhu zaštite okoliša, kao i zaštite od poplava. Projekat se realizuje fazno po obezbjeđenju finansijskih sredstava.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina regulacije korita rijeke Ljubine (m)	1.000	8.000

Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom vrši se zaštita okoliša, kao i ljepši izgled samog korita rijeke Ljubine. Također vrši se zaštita stanovnika i materijalnih sredstava od poplava.
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 30.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo
Period implementacije mjere	2023.-2027.
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove
Ciljne grupe	Stanovnici Općine Vogošća

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta i riječnih korita		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Uređenje korita rijeke Vogošće- nastavak		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je trajna regulacija korita rijeke Vogošće, u svrhu zaštite okoliša. Projekat se realizuje fazno po obezbjeđenju finansijskih sredstava.		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Dužina regulacije korita rijeke Vogošće (m)	3.500	5.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Provedbenom mjerom vrši se zaštita okoliša, kao i ljepši izgled samog korita rijeke Vogošće.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 15,000.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo		
Period implementacije mjere	2023.-2027.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Stanovnici Općine Vogošća		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta		
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća		
Naziv mjere	Opremanje dispečerskog centra (Operativni centar CZ Vogošća)		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je ostvarivanje bolje komunikacije i veze unutar organiziranih struktura civilne zaštite, a sve u cilju jačanja pravovremenog odgovora na eventualne opasnosti. Ova mjera će se realizovati kroz nabavku ručnih radio stanica, aplikacija softver i hardver. Ključno područje djelovanja su: Općina Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Opremljenost Operativnog centra CZ Vogošća	0	0
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Kroz ovu mjeru bit će unaprijeđen sistem za pravovremeno djelovanje i pravovremeni odgovor na eventualne opasnosti		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 41.000,00 KM Izvor: Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2023.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite		
Ciljne grupe	Stanovnici na području općine Vogošća, Organizovane strukture civilne zaštite		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.3. Osigurati zaštitu i upravljanje zemljištem kroz sanaciju klizišta
Ključni strateški projekti	3.2.2. Unapređenje stanja zemljišta na području Općine Vogošća
Naziv mjere	Realizacija I faze Glavnog projekta Sistema uzbunjivanja građana sa područja općine Vogošća

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Cilj ove mjere je ostvarivanje uslova za pravovremeno obavješćavanje i uzbunjivanje stanovništva u slučaju nadolazeće opasnosti i to kroz nabavku neophodne opreme za uzbunjivanje građana na opasnosti Ključno područje djelovanja je: Općina Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Sistem za uzbunjivanje	0	1
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Kroz ovu mjeru bit će unaprijeđen sistem za pravovremeno djelovanje i pravovremeni odgovor na eventualne opasnosti		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 110.500,00 KM Izvor: Kantonalna uprava civilne zaštite, Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2023.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba civilne zaštite		
Ciljne grupe	Stanovnici na području općine Vogošća, Organizovane strukture civilne zaštite		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.4. Obezbijediti okolinsku politiku i praćenje stanja u oblasti zaštite okoliša
Ključni strateški projekti	3.4.1. Usvojen planski dokument u oblasti zaštite okoliša
Naziv mjere	Izrada Lokalnog ekološkog akcionog plana (LEAP) općine Vogošća za period 2023-2028

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Lokalni ekološki akcioni plan općine Vogošća za period 2023-2028. ima za cilj da se sagleda stvarno stanje kvalitete okoliša na području općine Vogošća, procjeni i rangira probleme u oblasti okoliša, procjeni utjecaj na zdravlje ljudi i kvalitetu života, te preduzme konkretne mjere i akcije koje će očuvati okoliš. Također, cilj je da se promoviše javna svijest i odgovornost za zaštitu okoliša i poveća javna podrška investicijama u ovoj oblasti, kroz uključivanje šire javnosti u proces planiranja i izrade dokumenta. Ključno područje djelovanja su: Općina Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Usvojeni dokumenti	0	1
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Osnovni cilj izrade LEAP-a općine Vogošća je Unaprijeđeno stanje okoliša na području općine Vogošća u periodu 2023 - 2028.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 30.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2023.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Općina Vogošća		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.4. Obezbijediti okolinsku politiku i praćenje stanja u oblasti zaštite okoliša
Ključni strateški projekti	3.4.2. Povećana svijest građana o zaštiti okoliša
Naziv mjere	Edukacija stanovništva o značaju selektivnog prikupljanja otpada

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Selektivno prikupljanje otpada jedna je od mjera kojoj Evropska unija pridaje veliki značaj. Velike količine otpada odlažu se u miješani komunalni otpad zbog čega otpad postaje smeće, a ne prilika za ponovno korištenje. U saradnji s nadležnim preduzećima i posredstvom angažmana nevladinih organizacija pristupit će se edukaciji stanovništva u značaju selektivnog odlaganja otpada s ciljem njegove selekcije na primarnom mjestu nastanka. Ključno područje djelovanja su: Općina Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj educiranog stanovništva (%)	0	50
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Povećan procenat selektivnog prikupljanja otpada i smanjene količine otpada kao smeća na području općine Vogošća		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 50.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2024.-2025.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Općina Vogošća		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.4. Obezbijediti okolinsku politiku i praćenje stanja u oblasti zaštite okoliša
Ključni strateški projekti	3.4.2. Povećana svijest građana o zaštiti okoliša
Naziv mjere	Organizovane akcije pošumljavanja zemljišta

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Sadnja što više stabala doprinosi ozelenjivanju urbanih sredina i ima brojne dobrobiti urbanog zelenila. Ovakve aktivnosti osim što imaju edukativan karakter i podižu svijest javnosti o klimatskim promjenama, također potiču i aktivno uključivanje građana u rješavanje ovog problema. S obzirom da sve veći broj ljudi živi u urbanim sredinama, sadnja stabala i razvoj zelene infrastrukture kroz brojne pogodnosti značajno utiče na poboljšanje kvalitete života u gradovima, a doprinosi i očuvanju bioraznolikosti. Ključno područje djelovanja su: Općina Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj zasađenih sadnica stabala	0	10.000
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Unaprijeđena kvaliteta života stanovništva u Općini Vogošća i očuvana bioraznolikost		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 50.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2024.-2025.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Općina Vogošća		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.4. Obezbijediti okolinsku politiku i praćenje stanja u oblasti zaštite okoliša
Ključni strateški projekti	3.4.2. Povećana svijest građana o zaštiti okoliša
Naziv mjere	Edukacija stanovništva o značaju zaštite okoliša u segmentu energetske efikasnosti i sadnje stabala

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Svrha projekta je da se mladima pruži što više znanja o energiji i da ih motiviše da grade društvo zasnovano na korištenju energije na način koji neće škoditi okolišu. Ovaj projekat će osposobiti učenike da energiju koriste pravilno i da u isto vrijeme pozitivno djeluju u svom okruženju, usmjeravajući i ostale ljude da slijede njihov primjer. Senzibiliziranje djece i mladih za probleme okoliša u njihovoj neposrednoj sredini, u zajednici s drugom djecom i odraslima, ima perspektivu dugoročnog doprinosa pokretanju niza pozitivnih promjena u djetetovu užem i širem okružju. Projektnim aktivnostima osnažiti ćemo učenike, nastavnike i roditelje za preuzimanje aktivne uloge u čuvanju energije u obiteljima i školama. Kroz praktične zadatke i primjere, steći će vještine potrebne za produktivnije i pametnije korištenje energije i početi sa prvim malim koracima u ostvarenju konkretnih ušteda. Metodoma edukacija učenika nastavnika i roditelja te promocijom pozitivnih primjera učenici će steći novu energetska svijest koja bi trebala rezultirati racionalnijom potrošnjom bio kojih izvora energije u njihovim školama, ali i razvijanjem svijesti o ekologiji i važnosti prirodnih resursa. Učenici će također biti educirani i o važnosti prenošenja stečenog znanja o metodama uštede energije članovima svojih obitelji i školskim kolegama. Ključno područje djelovanja: Općina Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj educirane djece i mladih	0	100
	Zajednička akcija nastavnika, roditelja, djece i mladih	0	3
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Osnaživanje osjećaja odgovornosti kod učenika, nastavnika i roditelja prema okolišu jačajući interesa za upotrebu alternativnih izvora energije i njihovu primjenu u svakodnevnom životu.		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 5.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća		
Period implementacije mjere	2024.-2025.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Centar za razvoj omladinskog aktivizma CROA		
Ciljne grupe	Djeca i mladi		
Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima		

Prioritet	3.4. Obezbijediti okolinsku politiku i praćenje stanja u oblasti zaštite okoliša		
Ključni strateški projekti	3.4.2. Unapređena infrastruktura za pravilno prikupljanje otpada		
Naziv mjere	Izgradnja zelenih otoka sa zvonolikim kontejnerima za selektivno prikupljanje otpada		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Selektivno prikupljanje otpada jedna je od mjera kojoj Evropska unija pridaje veliki značaj. Velike količine otpada odlažu se u miješani komunalni otpad zbog čega otpad postaje smeće, a ne prilika za ponovno korištenje. U saradnji s nadležnim preduzećima pristupit će se izgradnji zelenih otoka i postavljanju zvonolikih kontejnera za selektivno prikupljanje otpada na lokacijama koje ispunjavaju tehničke uslove za takav tip posuda za otpad. Ključno područje djelovanja su: Općina Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj zelenih otoka	0	10
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Povećan procenat selektivnog prikupljanja otpada i smanjene količine otpada kao smeća na području općine Vogošća		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 300.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Vlada Kantona Sarajevo		
Period implementacije mjere	2024.-2025.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Općina Vogošća		

Veza sa strateškim ciljem	Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima
Prioritet	3.4. Obezbijediti okolinsku politiku i praćenje stanja u oblasti zaštite okoliša
Ključni strateški projekti	3.4.2. Unapređena infrastruktura za pravilno prikupljanje otpada
Naziv mjere	Uspostava dvolinijskog sistema prikupljanja otpada u domaćinstvima

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	Selektivno prikupljanje otpada jedna je od mjera kojoj Evropska unija pridaje veliki značaj. Velike količine otpada odlažu se u miješani komunalni otpad zbog čega otpad postaje smeće, a ne prilika za ponovno korištenje. U saradnji s nadležnim preduzećima pristupit će se nabavci i distribuciji kanti za dvolinijski sistem prikupljanja otpada (mokra i suha frakcija) za domaćinstva na području općine Vogošća. Ključno područje djelovanja su: Općina Vogošća		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori (izlaznog rezultata i krajnjeg rezultata)	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj podijeljenih kanti (set: mokra i suha frakcija)	0	250
Razvojni efekat i doprinos mjere ostvarenju prioriteta	Povećan procenat selektivnog prikupljanja otpada i smanjene količine otpada kao smeća na području općine Vogošća		
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	Iznos: 100.000,00 KM Izvor: Općina Vogošća, Vlada Kantona Sarajevo		
Period implementacije mjere	2024.-2025.		
Institucija odgovorna za koordinaciju implementacije mjere	Općina Vogošća		
Nosioci mjere	Služba za komunalne poslove		
Ciljne grupe	Općina Vogošća		